

Програма на Европската Унија за транзициска помош и институционален развој ТАИБ 2010

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

ТЕХНИЧКИ ИЗВЕШТАЈ Бр.5 *Ревизија на ЛЕАП-и*

Финална верзија, датум 10.12.2015

EuropeAid/134079/D/SER/MK

Проектот е финансиран
од Европската унија

RAMBOLL

Проектот го спроведува Рамболл и
неговите конзорциумски партнери

Датум: 10^{ти} декември 2015
Подготвено од: Мајкл Лавел и Славјанка Пејчиновска-Андонова
Проверено од: Иан Маклеан
Одобрено од: Раул Дауса
Опис: Ревизија на Локалните Акциони Планови за Животна Средина

Реф: EuropeAid/134079/D/SER/MK

Содржината на овој извештај е единствена одговорност на Рамболл Данска А/С и партнерите на конзорциумот и на никаков начин не ги рефлектира гледиштата на Европската Унија.

Ramboll
Hannemanns Allé 53
DK-2300 Copenhagen S
Denmark
T +45 5161 1000
F +45 5161 1001
www.ramboll.com

СОДРЖИНА

1. ВОВЕД	1
1.1 Опис на Проектна задача	1
1.2 Методологија за анализа на ЛЕАП-ите	1
2. РЕЗИМЕ И КОМЕНТАРИ НА ПОСТОЕЧКИТЕ ЛЕАП-И	1
2.1 Институционални податоци во врска со 9-те општини	2
2.2 Општините	3
2.2.1 Град Скопје	3
2.2.2 Ѓорче Петров	3
2.2.3 Аеродром	3
2.2.4 Тетово	3
2.2.5 Гостивар	3
2.2.6 Јегуновце	4
2.2.7 Охрид	4
2.2.8 Македонски Брод	4
2.2.9 Дебрца	4
3. ОЦЕНКА НА ЛЕАП-ИТЕ	4
3.1 Методологија за оценка на ЛЕАП-ите	4
3.1.1 Проблеми	4
3.1.2 Мислење на Општината	5
3.1.3 Напредок на Активностите	5
3.1.5 Број на проблеми и приоритетни активности дефинирани во ЛЕАП-ите	8
3.1.6 Напредокот на имплементација на акции / активности во анализираните ЛЕАП-и категоризирани според надлежноста	9
3.2 Комплетност, Ефективност и Изводливост	10
3.2.1 Комплетност на ЛЕАП-ите	10
3.2.2 Ефективност на ЛЕАП-ите	10
3.2.3 Изводливост на ЛЕАП-ите	10
3.3 Усогласување на ЛЕАП-ите со европското законодавство и македонското законодавство	11
3.3.1 Усогласување на ЛЕАП-ите со Законот за Животна Средина	11
3.3.2 Усогласување на ЛЕАП-ите со Методологијата од 2007 година	13
3.4 Проблеми во имплементација	14
3.4.1 Финансирање	15
3.4.2 Сумирани Општински Ставови во однос на ЛЕАП-ите	15
3.5 Заклучок	15
АНЕКС 1 РЕЛЕВАНТНИ ИЗВАДОЦИ ОД ЗАКОНОТ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА 2005	17
АНЕКС 2 ОД МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ПОДГОТОВКА НА ЛЕАП-И ОД 2007 ГОДИНА	20
АНЕКС 3 ОДОБРЕНА МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ПРЕГЛЕД НА ЛЕАП-ИТЕ	40

АНЕКС 4 АНАЛИЗА НА ПРОБЛЕМИТЕ/АКЦИИТЕ/АКТИВНОСТИТЕ	46
АНЕКС 5 СОСТАНОЦИ - ЛИСТА НА ПРИСУТНИ	227
АНЕКС 6 АНАЛИЗА ЗА СПОВЕДУВАЊЕТО НА АКТИВНОСТИ	239
АНЕКС 7 ПРЕДЛОЖЕНИ БУЏЕТИ ЗА СПРОВЕДУВЊЕ НА ЛЕАП-ИТЕ	248

ЛИСТА НА КРАТЕНКИ

ГСК	Град Скопје
ГТЗ/ГИЗ	Германското друштво за техничка соработка (што се спои со други субјекти при што се формираше GIZ) / Германското друштво за меѓународна соработка
ГУП	Генерален Урбанистички План
ЃПЕ	Ѓорче Петров
ЕБРД	Европска Банка за Обнова и Развој
ЕЛС	Единица за Локална Самоуправа
ЗЕЛС	Заедница на Единиците на Локалната Самоуправа на Република Македонија
ЗЖС	Закон за животна средина
ИЗФ	Интернационална Заедница за Финансирање
ЈКП	Јавни комунални претпријатија
ЛЕАП	Локален акционен план за животната средина
ЛЕР	Сектор за Локален Економски Развој
МЖСПП	Министерство за Животна Средина и Просторно Планирање
МСЛИЖС	Локални власти за одржливост (на почетокот реферира кон; Меѓународен Совет за Локални Иницијативи за Животна Средина)
НВО	Невладини организации
РЕЦ	Регионален Центар за Животна Средина за Централна и Источна Европа
SIDA	Швајцарска Агенција за Меѓународен Развој и Соработка
SWOT	Анализа на силни страни, слабости, можности и закани
WB	Светска Банка

РЕЗИМЕ НА ПРОЕКТОТ

Име на програмата	Инструмент на Европската унија за техничка помош и институционална надградба, Програма - ТАИБ 2010		
Име на проектот	Зајакнување на капацитетите за спроведување на законодавството за животна средина на локално ниво		
Референтен број:	EuropeAid/134079/D/SER/MK		
Број на договор	11-41299/1		
Траење на проектот	Јануари 2015 – Јули 2016		
Почеток на проектот (Датум на состанок за отпочнување на проектот)	20-ти јануари 2015 (22-ри јануари 2015)		
Датум на затворање на проектот	20-ти Јули 2016		
Име:	Јадранка Иванова, Виш проектен соработник	Радица Коцева, Раководител на ЦФЦД	Патрик Молонеи, Проектен директор
Улога:	Корисник	Договорен орган	Изведувач
Адреса:	МЖСПП Бул. "Гоце Делчев" бр.18 (зграда на МРТВ 10-ти кат) 1000 Скопје, Република Македонија	ЦФЦД Министерство за финансии, Даме Груев бр.14, 1000 Скопје, Република Македонија	Ramboll Hannemanns Allé 53, 23000 Copenhagen, Denmark
Телефон:	+389 75 250 234		+45 5161 6646
Факс:	+ 389 2 3220 165	+389-2-3231-219	+45 4598 8510
E-mail:	j.ivanova@moepp.gov.mk; jadrankaivanova@hotmail.com	radica.koceva@finance.gov.mk	PCM@ramboll.dk
Контакт лице:	Јадранка Иванова	Радица Коцева	Патрик Молонеи
Општа цел	Општата цел на проектот е да се придонесе кон заштитата на животната средина, следењето и имплементацијата на националното законодавство за животна средина на централно и на локално ниво.		
Цел	Целта на овој проект е: <ul style="list-style-type: none"> • Да се зајакнат капацитетите на ЕЛС за имплементација на законодавството од областа на животната средина. • Да се подобри координацијата меѓу централната и локалната власт во спроведување на законодавството за животна средина. 		
Очекувани резултати	РЕЗУЛТАТ 1 - Зајакнување на административните капацитети		

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

	<p>Проценка на општинските административни капацитети за спроведување на законодавството за животната средина и проценка на нивните законски надлежности за животна средина. Програма за реформа и зајакнување на административните капацитети за спроведување на законодавството за животна средина на локално ниво придружено со подготвена листа на правни документи кои го поддржуваат спроведувањето на законодавството за животна средина на локално ниво. Одобрена долгорочна и краткорочна програма за обука и обезбедување на обуки предвидени во согласност со краткорочна програма;</p> <p>Зајакнување на административните капацитети за спроведување на законодавството за животна средина на централно и локално ниво;</p> <p>РЕЗУЛТАТ 2 - Подготвени правни документи за животна средина кои придонесуваат за спроведување на законодавството за животна средина на локално ниво.</p> <p>Подготвени правни документи (прирачници, упатства, листи за проверка, процедури или други) и доколку е потребно правни акти за спроведување на избраното законодавство за животната средина под надлежност на ЕЛС, вклучувајќи Упатство за проценка на елаборати за заштита на животната средина на локално ниво, согласно член 24 од Законот за животна средина; Подготвени упатства за подготовка на инфраструктурни проекти финансирани од ЕУ,</p> <p>Подготвена програма за подигање на јавната свест за животната средина на локално ниво;</p> <p>Надградба на постојниот софтвер и развој на Програма за воспоставување на систем за собирање на податоци и информативен систем за избраните ЕЛС подготвен и спроведен.</p> <p>РЕЗУЛТАТ 3 – Спроведување на усвоените правни документи на животната средина на локално ниво:</p> <p>Спроведување на избраните (приоритетните) мерки од Програмата за реформа и зајакнување на административните капацитети за спроведување на барањата за животната средина на локално ниво;</p> <p>Обезбедени обуки за развој и спроведување на Локални акциони планови за животна средина за 40 лица, обезбедување на препораки за подобрување на процесите поврзани со Локалните акциони планови за животна средина (ЛЕАП-и) и следење на спроведувањето на Локалните акциони планови за животна средина (ЛЕАП-и) во избраните ЕЛС.</p> <p>Спроведувањето на законодавството за животна средина на локално ниво главно се однесува на квалитетот на воздухот, водата и ИСКЗ секторот со фокус на прашањата кои треба да се земат предвид при издавање на дозволи за Б инсталации (следење на квалитетот на воздухот и бучавата, оценка на влијанието врз животната средина преку елаборат за заштита на животната средина), како и обезбедување на подобрени и применливи прирачници и листи за проверка.</p>
Клучни активности	<p>Активност 1 – Подготовка и спроведување на план за учество на засегнатите страни/партнерите</p> <p>Активност 2 - Проценка на законските барања за спроведување на активности за заштита на животната средина во ЕЛС и проценка</p>

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

	<p>за административните капацитети за развој и спроведување на Програмата за Реформи</p> <p>Активност 3 – Спроведување на активности за зајакнување на административниот капацитет на ЕЛС</p> <p>Активност 4 - Јакнење на капацитетите за изработка и спроведување на Локалните акциони планови за животна средина.</p> <p>Активност 5 - Изработка и спроведување на Програма за обука</p> <p>Активност 6 – Подигнување на јавната свест и процесите за управување со информации</p>								
Клучни партнери	<ul style="list-style-type: none"> • Министерство за животна средина и просторно планирање (единицата за Локална самоуправа, Одделението за ИПА, Секторот за Европски Интеграции); • Министерство за локална самоуправа; • Заедницата на единиците на локална самоуправа (ЗЕЛС); • Селектираните девет (9) пилот единици на локалната самоуправа; • Центрите на осумте (8) плански региони; • НВО чија работа е поврзана со активностите на проектот; • Б инсталациите во рамките на деветте (9) избрани единици на локалната самоуправа; • Јавните комунални претпријатија; Јавноста во целина. 								
Целни Групи	<ul style="list-style-type: none"> • Министерство за животна средина и просторно планирање (единицата на Локална самоуправа, Одделението за ИПА, Секторот за Европски Интеграции); • Министерство за локална самоуправа; • Заедницата на единиците на локална самоуправа (ЗЕЛС); • Селектираните девет (9) пилот единици на локалната самоуправа; <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Плански регион</th> <th>Град/ЕЛС</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Скопски регион</td> <td>- Град Скопје - ЕЛС Ѓорче Петров - ЕЛС Аеродром</td> </tr> <tr> <td>Полошки регион</td> <td>- ЕЛС Тетово - ЕЛС Гостивар - ЕЛС Јегуновце</td> </tr> <tr> <td>Северозападен регион</td> <td>- ЕЛС Охрид - ЕЛС Македонски Брод - ЕЛС Дебрца</td> </tr> </tbody> </table>	Плански регион	Град/ЕЛС	Скопски регион	- Град Скопје - ЕЛС Ѓорче Петров - ЕЛС Аеродром	Полошки регион	- ЕЛС Тетово - ЕЛС Гостивар - ЕЛС Јегуновце	Северозападен регион	- ЕЛС Охрид - ЕЛС Македонски Брод - ЕЛС Дебрца
Плански регион	Град/ЕЛС								
Скопски регион	- Град Скопје - ЕЛС Ѓорче Петров - ЕЛС Аеродром								
Полошки регион	- ЕЛС Тетово - ЕЛС Гостивар - ЕЛС Јегуновце								
Северозападен регион	- ЕЛС Охрид - ЕЛС Македонски Брод - ЕЛС Дебрца								
Број на извештај	Технички Извештај Бр.5 Ревизија на ЛЕАП-ите КОНЕЧНА ВЕРЗИЈА (Верзија 1, Датум 10.12.2015)								
Автори на извештајот	Мајкл Лавелле и Славјанка Пејчиновска-Андонова								

1. ВОВЕД

Овој извештај е изготвен во рамките на проектот "Техничка Помош за Зајакнување на Капацитетите за Спроведување на Законодавството за Животна средина на Локално Ниво", EuropeAid / 134079 / D / SER / МК. Проектот е финансиран од Преодната Помош на Европската Унија и Програмата за институционална надградба - ТАИБ 2010. Главен корисник на проектот е Министерството за животна средина и просторно планирање (МЖСПП). Други корисници на проектот се Министерството за локална самоуправа и девет ЕЛС избрани да учествуваат во проектот: Град Скопје, Ѓорче Петров, Аеродром, Тетово, Гостивар, Јегуновце, Охрид, Македонски Брод и Дебрца и Заедницата на единиците на единиците на локалната самоуправа (ЗЕЛС).

1.1 Опис на Проектната задача

Првата точка во член 4.2.4. на Проектната задача во врска со "Зајакнување на локалните акциони планови за животна средина и спроведување" го опишува барањето на овој извештај како што следува;

- Изведувачот треба да изврши анализа на ЛЕАП-ите за комплетност, ефективност, изводливост и усогласеност со Европското законодавство и националното законодавство за животна средина за избраните општини;
- Изведувачот треба да развие методологијата за таквата анализа и да ја усогласи со Управниот одбор. На основа на методологијата Изведувачот е должен да изврши преглед на ЛЕАП-ите (покриените области и адресираните проблеми) и нивната имплементација во сите општини, ако тие имаат развиено такви. Анализата исто така ќе ги вклучи и проблемите со кои се соочуваат општините при спроведување на ЛЕАП-ите.

1.2 Методологија за анализа на ЛЕАП-ите

Во септември 2015 година проектниот тим разви "Критериуми за анализа на ЛЕАП". Овие критериуми беа развиени во Методологија која беше доставена до Управниот одбор на проектот на 29-ти Септември 2015 година. Управниот одбор на проектот ја одобри Методологијата. Текстот на Методологијата е вклучен во Анекс 3. Нашиот пристап кон оваа задача е да се генерира овој Технички извештај бр. 5 - "Преглед на ЛЕАП-ите". Тоа вклучува:

- (1) Разгледување на аспектите на насоките од РЕЦ; "Вовед: Што е локална акциона програма за животна средина?";
- (2) Проценка на Член 64 од Законот за животната средина од 2005 година;
- (3) Проценка на Методологијата за изработка на ЛЕАП од 2007 година;
- (4) Анализа на постојните ЛЕАП-и и коментар на содржината, вклучувајќи:
 - a. Детална студија и анализа на седумте ЛЕАП-и кои постојат за деветте пилот-општини;
 - b. Средба со 9-те општини со цел да се разговара за нивното мислење за процесот и да се оцени напредокот на нивните планови и да се вклучи резиме од тие состаноци во извештајот;
 - c. Подготовка на информација во однос на законската регулатива и македонската методологија од 2007 год и сеопфатно резиме на оценката на секој ЛЕАП кој го добивме (во анексите);
- (5) Коментари за комплетноста, ефективноста, изводливоста и усогласувањето на ЛЕАП-ите со европското и македонското законодавство;
- (6) Преглед на прашања кои произлегуваат како и препораки за промени.

2. РЕЗИМЕ И КОМЕНТАРИ НА ПОСТОЕЧКИТЕ ЛЕАП-И

Концептот на план за Локален Еколошки Акционен План (ЛЕАП) е широка вклученост на различни групи и граѓаните во планирањето на подобрување на животната средина во

општината. Тој мора да е активно поддржан од страна на општината. Тој треба да вклучува визија за долг рок со краткорочни и среднорочни планови за постигнување на таа визија.

Мониторингот и евалуацијата треба да покажат напредок со текот на времето во постигнувањето на целите.

Редоследот на презентација на анализата во овој главен извештај и во анексите е во ист редослед како во член 4.1.3. од описот на Проектната задача. Пилот-општините избрани за проектот и резиме на нивните ситуации во однос на ЛЕАП се наведени подолу.

Плански регион	Град/Општина	ЛЕАП подготвен и усвоен
Скопски Регион	Град Скопје	ЛЕАП 1 (2004) ЛЕАП 2 (2011)
	Општина Ѓорче Петров	ЛЕАП (2005)
	Општина Аеродром	ЛЕАП (2009)
Полошки Регион	Општина Тетово	Подготвен ЛЕАП во 2005-2006 но не е усвоен од Општинскиот Совет
	Општина Гостивар	Подготвен ЛЕАП пред 2005 но не е усвоен
	Општина Јегуновце	Нема развиено ЛЕАП досега
Југозападен Регион	Општина Охрид	ЛЕАП (2012)
	Општина Македонски Брод	ЛЕАП (2007)
	Општина Дебрца	ЛЕАП (2005)

2.1 Институционални податоци во врска со 9-те општини

(базирано на пополнети прашалници од релевантните ЕЛС)

Општина	Население	Површина (Km ²)	персонал	
			вкупно	Планирање за животна средина и инспекција
Град Скопје (2004)	467.257	184	671	14
Град Скопје (2011)	506.926	572	530	15
Ѓорче Петров	41.634	67	70	3
Аеродром	72.009	1.818	110	2
Тетово	53.000	1.080	400	7
Гостивар	81.042	513	100	2
Јегуновце	10.790	184	23	2
Охрид	55.000	203	252	7

Македонски Брод	7.141	880	75	2
Дебрца	5.507	425	22	1

2.2 Општините

Овој дел од Извештајот е кратко резиме на статусот на ЛЕАП-ите на секоја од општините и коментар за состаноците на тимот со ЛЕАП Експертите од општините.

Резимето на ЛЕАП-ите за различни општини, напредокот во спроведувањето на ЛЕАП-от и главните наоди за време на одржаните состаноци, табеларно презентирање, идентификација на проблеми и компетенции и табела со напредок на спроведувањето на акции / активности за ЛЕАП-ите се прикажани во Анекс 4.

Листата со претставници на општината и консултантот на средбите е дадена во Анекс 5.

2.2.1 Град Скопје

Првиот ЛЕАП на Скопје е подготвен од страна на ГИЗ во 2004 година. Градот Скопје го подготвил својот втор ЛЕАП во 2011 година, реализацијата се планирала во периодот 2010 - 2016 година, па само дел од периодот на реализација е поминат. Консултантот имаше корисни средби во Град Скопје на 22 и 26 октомври. Првиот состанок на почетокот се осврна на општите прашања, а подоцна се концентрираше на ЛЕАП-от од 2011. Вториот состанок беше фокусиран на ЛЕАП-от од 2004 година. Релевантните информации во врска со средбите се претставени во Анекс 4 и 5.

2.2.2 Ѓорче Петров

ЛЕАП-от на Ѓорче Петров е подготвен во 2005 година, одобрен од страна на Советот на општината во 2005 година и има за цел да го покрие периодот од 2005 до 2011. 500 печатени копии беа направени. Консултантот имаше многу информативна средба со претставници од администрацијата на Општина Ѓорче Петров на 10-ти септември 2015 година. Вториот состанок се одржа на 23-ти ноември за да го пополнат прашалникот. Релевантните информации во врска со средбите се претставени во Анекс 4 и 5.

2.2.3 Аеродром

ЛЕАП-от за Аеродром е подготвен во 2009 година, одобрен од страна на Советот на општината во 2009 година и има за цел да го покрие периодот од 2009 до 2015 година. Консултантот се сретна со вработените во Општина Аеродром на 16-ти октомври 2015 година. Соодветни информации во врска со состанокот се претставени во Анекс 4 и 5.

2.2.4 Тетово

Консултантот разбра дека општина Тетово нема поднесено ЛЕАП во согласност со временската рамка на Министерството. Консултантот разбра дека нацрт ЛЕАП-от бил развиен во 2006 година, но тој не бил одобрен од страна на Советот на општината и поради тоа не е доставен на проектот за оценување. Консултантот се сретна со претставници на Општина на 19 ноември 2015 година за да разговараат за нивното искуство во работа на процесот на изработка на ЛЕАП-от и каква треба да биде улогата на ЛЕАП-ите. Релевантни информации кои се однесуваат на состанокот се обезбедени во Анекс 4 и 5.

2.2.5 Гостивар

Консултантот разбра дека Општина Гостивар нема поднесено ЛЕАП, така што општината нема официјална усвоена верзија на ЛЕАП-от. Според вработените во општината, првиот ЛЕАП бил развиен во 1999 година, но нема информации за тоа дали е или не е донесен.

Консултантот се сретна со претставници на општина Гостивар на 27 октомври 2015 година за да разговараат за нивните проблеми во однос на животната средина, потребата на ЛЕАП-от,

како ЛЕАП-от треба да изгледа, целите на ЛЕАП-от и други прашања. Релевантните информации кои се однесуваат на состанокот се претставени во Анекс 4 и 5.

2.2.6 Јегуновце

Консултантот разбра дека општина Јегуновце нема поднесено ЛЕАП бидејќи го немаат сеуште подготвено. Консултантот се сретна со вработените во општината и разговараше за нивното мислење за целта на ЛЕАП-от, што тие очекуваат од ЛЕАП-от, кои главни сектори и заинтересирани страни треба да се вклучат во рамките на развој на идниот ЛЕАП, итн. Средбата се случи на 19-ти октомври. Релевантните информации кои се однесуваат на состанокот се претставени во Анекс 4 и 5.

2.2.7 Охрид

Охридскиот ЛЕАП е подготвен во 2012 година, одобрен од страна на Советот на општината во 2012 година и има за цел да го покрие периодот од 2012 до 2017 година. Консултантот имаше средба во општина Охрид на 28 октомври 2015 година за да разговараат за нивните искуства во развој на ЛЕАП-от, главните пречки за спроведување на ЛЕАП-от, учеството на јавноста во текот на развојот на ЛЕАП-от, итн. Релевантните информации за средбата се претставени во Анекс 4 и 5.

2.2.8 Македонски Брод

ЛЕАП-от на Македонски Брод е подготвен во 2007 година, одобрен од страна на Советот на општината во 2007/8 и е наменет за покривање на периодот од 2008 до 2013 година. Консултантот одржа состанок во Општина Македонски Брод, на 14-ти октомври 2015 година. Соодветни информации во врска со состанокот се претставени во Анекс 4 и 5.

2.2.9 Дебрца

ЛЕАП-от на општината Дебрца е подготвен во 2005 година, одобрен од страна на Советот на општината во јануари 2006 година и има за цел да го покрие периодот од 2006 до 2012 година. Консултантот се сретна со претставници од општина Дебрца, на 28-ми октомври. Релевантните информации кои се однесуваат на состанокот се претставени во Анекс 4 и 5.

3. ОЦЕНКА НА ЛЕАП-ИТЕ

Како што е наведено во описот на работните задачи, првото барање е;

Изведувачот треба да изврши анализа на ЛЕАП-ите за комплетноста, ефективноста, изводливоста и усогласеноста со европско и националното законодавство за животна средина за избраните општини;

Пред анализата треба да се земе предвид дека некои од постојните ЛЕАП-и се подготвени пред подготовката на Методологијата од 2007; некои дури и пред донесувањето на Законот за животна средина од 2005, сепак нацрт на предложениот закон од 2005 најверојатно е достапен во тие времиња. Во 1996, Законот за животна средина, исто така, содржи некои одредби во однос на ЛЕАП-ите, но без вистински насоки.

3.1 Методологија за оценка на ЛЕАП-ите

АНЕКС 4 вклучува детална анализа на ЛЕАП-ите.

Анализата започнува со опис на содржината на ЛЕАП-ите. Ова е едноставен преглед на содржината наместо детален технички преглед. Формата и општата содржина и презентација на сите ЛЕАП-и се прилично добри и сите тие, помалку или повеќе, го следат истиот шаблон.

3.1.1 Проблеми

Првата анализа е анализа на проблемите идентификувани во ЛЕАП-ите на општините. Проблемите кои се специфицирани во ЛЕАП-ите се наведени и коментирани доколку се сметале за релевантни. Консултантот исто така, направи процена во врска со соодветниот надлежен

орган за секој проблем, како ОПШТИНА (О), ЗАЕДНИЧКИ (З) и ДРУГИ (Д). Став 1 од член 64 од Законот за животна средина бара активностите предложени во ЛЕАП-от да бидат во рамките на надлежностите на општината, но тоа не е секогаш забележано од страна на општините.

На табелата во точката 3.1.1 на овој главен извештај (Краток преглед на проблемите и напредокот на приоритетни акции во ЛЕАП-ите) е збир на вкупната позиција; од вкупниот број на проблеми во ЛЕАП-ите, надлежниот орган за прашања (по процена на консултантот) и бројот на приоритетни проблеми. Од табелата се гледа дека од сите 385 дефинирани проблеми во животната средина 56% се под надлежност општините, 20% се под заедничка надлежност, а 23% се во надлежност на други институции за решавање.

3.1.2 Мислење на Општината

Во следната табела од анализата е резимето на општата дискусија за време на состаноците со општините во однос на нивното искуство и ставови за ЛЕАП-ите. Целта е да се добие општа слика на нивниот став кон концептот на ЛЕАП-от. Општините генерално изразија интерес и задоволство од сегашниот систем.

3.1.3 Напредок на Активностите

Во врска со напредокот на предложените активности, табелата во точката 3.1.1 (Краток преглед на проблемите и напредокот на приоритетни акции во ЛЕАП-ите), исто така, покажува дека процентот на завршување на сите предложени активности во ЛЕАП-ите е 39%: <25%, 15%: помеѓу 25% и 75% и 46%: се сметаат за >75% завршени. Свкупно, малку помалку од половина со мал напредок, малку помалку од половина со значителен напредок и мал дел од активностите на кои имаше ограничена активност. Проценката е во главно на општината, односно проценката на консултантот врз основа на дискусија на средбата со општината.

Во следната табела (3.1.2 напредок на имплементацијата на акции / активности во анализирани ЛЕАП-и) се анализирани податоците понатаму за да се направи разлика на напредокот на активностите, имајќи ја предвид надлежноста на општината во однос на активноста. Тоа дава преглед на приоритетните проблеми за кои е изработен Акцискиот план во рамки на секој од ЛЕАП-ите (160 приоритетни проблеми), вкупните активности развиени во секој акционен план од ЛЕАП-ите (вкупно за сите оценувани ЛЕАП-и овој број е 741 акции), надлежностите за спроведувањето на предложените активности (општина / споделени надлежности и надлежност на друга институција/и) и за статусот на комплетноста на акциите по надлежностите. Користени се три групи за комплетност (<25% завршено, завршено во рамките на опсег од 25% - 75% и над 75% завршено).

Од табелата се гледа дека од вкупно предложени 741 акции / активности во сите оценувани ЛЕАП-и, 68% се под надлежност општините, 17% беа идентификувани како активности во рамките на заедничка надлежност, а остатокот (15%) се во надлежност на други институции. Ова укажува на тоа дека активностите беа фокусирани повеќе кон надлежноста на проблемите кои постоеја.

Статусот на завршеност на предложените активности е следен:

- **Вкупно:** Скоро половина (46%) од вкупно предложените 741 активности се спроведуваат >75%, една шестина (15%) се во опсегот од 25% - 75%, а повеќе од една третина (39%) се спроведени <25%.
 - **Општинска надлежност:** повеќе од половина (53%) од 507 предложени активности се спроведуваат >75%, 14% во опсег од 25% - 75%, а една третина од активностите во рамките на општинската надлежност (168 акции) се спроведуваат <25%.
 - **Заедничка надлежност:** за статусот на реализација покажува околу една петтина спроведени помеѓу 25% и 75%, а останатите четири петтини поделени подеднакво помеѓу <25% и >спроведеност 75%.
 - **Надлежност на Други органи:** во оваа категорија повеќе од две третини од активностите беа спроведени <25%, а од остатокот по шестина за до 25% - 75% и за >75%.

Како што веројатно може да се очекува претходната анализа покажува поголем напредок на активностите кои се во надлежност на општината отколку на другите активности.

АНЕКС 6 е сеопфатна категоризација на проблемите и активностите во рамките на соодветните надлежности.

РЕЗИМЕ

Од вкупно 741 предложени активности во ЛЕАП-ите, постигнат е мал или никаков напредок во однос на 39% од нив; направен е разумен напредок за 15% од нив и постигнат е добар напредок или завршување на 46% од нив. Имајќи предвид дека некои од овие ЛЕАП-и постојат веќе 10 години, ниската стапка на успешност на проектот, се чини дека покажува суштински проблем со концептот.

- Во многу случаи, тоа е последица од вклучувањето на проблемите кои се надвор од надлежноста на општината.
- Друга причина е тоа што некои од ЛЕАП-ите се уште се во рамките на 6 годишно нормално планирано времетраење на ЛЕАП-от. Чудно, некои од поновите ЛЕАП-и се високо над просекот за напредок.

Постои регионален диспаритет, трите одбрани општини во Скопје и во Југозападниот регион сите имаат ЛЕАП-и на место, додека ниту една од трите во Полошкиот регион немаат усвоено ЛЕАП-и. Исто така, генерално, има повеќе напредок на активностите во општините во Скопскиот регион.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

3.1.4 Резиме на проблемите и напредокот на приоритетните активности во ЛЕАП-ите

Општина	Година на подготовка на ЛЕАП-от	Вкупен број на проблеми во ЛЕАП-от	Надлежен орган за проблемите (Проценка на Консултантот)			Вкупен број на предложени активности во ЛЕАП-от	Статус на завршеност на активностите (Првенствено проценка на Општината)		
			Општински	Заеднички	Други		<25%	25% - 75%	>75%
Град Скопје (1)	2004	108	49	27	32	95	24	14	57
			45%	25%	30%		24%	15%	61%
Град Скопје (2)	2011	38	23	9	6	133	35	16	82
			61%	24%	16%		26%	12%	62%
Ѓорче Петров	2005	48	21	10	17	131	69	14	48
			44%	21%	35%		53%	10%	37%
Аеродром	2009	70	56	10	4	136	39	9	88
			80%	14%	6%		28%	7%	65%!
Охрид	2012	34	22	3	9	150	64	44	42
			65%	9%	26%		43%	29%	28%
Македонски Брод	2007/8	64	37	18	9	63	39	7	17
			58%	28%	14%		62%	11%	27%
Дебрца	2005	23	9	1	13	33	19	9	5
			39%	4%	57%		56%	28%	16%
ВКУПНО ЗА СИТЕ 7 ПРОЦЕНКИ		385	217	78	90	741	289	113	339
			56%	20%	23%		39%	15%	46%

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

3.1.5 Број на проблеми и приоритетни активности дефинирани во ЛЕАП-ите

Општина	Година на подготовка на ЛЕАП-от	Вкупен број на проблеми во ЛЕАП-ите	Надлежен орган за проблемите (Проценка на Консултантот)			Број на приоритетни проблеми
			Општината	Заеднички	Други	
Град Скопје(1)	2004	108	49 45%	27 25%	32 30%	108
Град Скопје (2)	2011	38	23 61%	9 24%	6 16%	38
Ѓорче Петров	2005	48	21 44%	10 21%	17 35%	35
Аеродром	2009	70	56 80%	10 14%	4 6%	28
Охрид	2012	34	22 65%	3 9%	9 26%	31
Македонски Брод	2007/8	64	37 58%	18 28%	9 14%	20
Дебрца	2005	23	9 39%	1 4%	13 57%	23
Вкупно за 7 проценки		385	217 56%	78 20%	90 23%	283

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

3.1.6 Напредокот на имплементација на акции / активности во анализираниите ЛЕАП-и категоризирани според надлежноста

Општина	Проблеми за кои се развиени акциски планови во ЛЕАП-от	Вкупен број на активности во ЛЕАП-от	Вкупно ЛЕАП активности под Општинска надлежност	Статус на завршеност на активностите (надлежност на општините)			Вкупно ЛЕАП активности под Заедничка надлежност	Статус на завршеност на активностите (заедничка надлежност)			Вкупно ЛЕАП активности под надлежност на други	Статус на завршеност на активностите (надлежноста е на други)		
				<25 %	25% - 75%	>75 %		<25 %	25% - 75%	>75 %		<25 %	25% - 75%	>75 %
Град Скопје(1)	19	95	54	9 17%	4 7%	41 76%	24	2 8%	9 38%	13 54%	17	13 76%	1 6%	3 18%
Град Скопје(2)	33	133	122	32 26%	12 10%	78 64%	4	0 0%	1 25%	3 75%	7	3 43%	3 43%	1 14%
Ѓорче Петров	23	131	98	48 49%	10 10%	40 41%	18	10 56%	2 11%	6 33%	15	11 73%	2 13%	2 13%
Аеродром	34	136	82	9 11%	0 0%	72 89%	33	16 48%	5 12%	13 39%	21	14 67%	4 19%	3 14%
Охрид	25	150	93	42 45%	30 32%	21 23%	38	14 37%	8 21%	16 42%	19	8 42%	6 32%	5 26%
Македонски Брод	13	63	34	15 44%	6 18%	13 38%	0	0	0	0	29	24 83%	1 3%	4 14%
Дебрца	13	33	24	13 54%	7 29%	4 17%	9	6 67%	2 22%	1 11%	0	0	0	0
Вкупно за 7 проценки	160	741	507 68,42%	168 33%	69 14%	269 53%	126 17,00%	48 38%	27 21%	52 41%	108 14,57%	73 68%	17 16%	18 17%

3.2 Комплетност, Ефективност и Изводливост

3.2.1 Комплетност на ЛЕАП-ите

Содржината на ЛЕАП-ите кои беа анализирани не го следи точно распоредот на теми како што е пропишано во Член 64 од Законот за животна средина. Тие, исто така, точно не ги следат препораките на методологијата од 2007 година. Ова не треба да се смета за критика, во многу случаи, изработката на ЛЕАП-ите претходи на имплементација на методологијата од 2007 година. Првиот ЛЕАП подготвен од страна на Град Скопје во 2004 година е во формат на ГТЗ. Другите, од околу 2005/6, се во варијанти на РЕЦ формат што се водени од СИДА. Критериумите што се користат за да се оцени комплетноста на ЛЕАП-ите беше субјективна проценка на исполнетоста на условите од член 64 од Законот за животна средина и нашиот впечаток во врска со имплементацијата. Од табелата подолу се сумира анализата, резултатот е 100% за комплетноста

3.2.2 Ефективност на ЛЕАП-ите

Проценка на ефективноста на ЛЕАП-ите зависи од она што се дефинира како индикатори за успех. Ако се прифати дека основата на концептот е учество на јавноста, се чини дека сите се добро започнати со тоа на ум. Сепак, вклучувањето на јавноста не продолжило.

Доколку се смета дека концептот на ЛЕАП-ите треба да биде процес, а не настан - тоа треба да биде континуирано спроведување, разгледување, известување и ажурирање на активности и влијание врз животната средина. Во нашите средби со општините видовме малку таква активност. Имајќи го предвид малиот број на експерти за животна средина во голем дел од општините и нивниот преголем обем на работа, ова не е изненадувачки.

Завршувањето на предложените активности може да се смета како показател за ефикасноста. Од табелата подолу се сумира анализата, резултатот е 66% ефикасност.

3.2.3 Изводливост на ЛЕАП-ите

Изводливоста на ЛЕАП-ите се намалува ако се утврди "проблеми кои треба да се решат", кои се туѓа одговорност или ако тоа вклучува "активности", кои треба да се преземат од страна на различни надлежни органи. Некои преклопувања се неизбежни, но тоа треба да се минимизира.

- ЛЕАП-ите вклучуваат предлози за активности кои бараат соработка со тела надвор од контрола на општината.
- Многу од ЛЕАП-ите кои беа анализирани вклучуваат претпоставки во врска со финансирањето на големи инфраструктурни и предлагаат значителни трошоци за општината на елементите од планот. (Види Анекс 7). Таквите трошоци треба внимателно да се разгледаат пред да се вклучат во ЛЕАП-от за да се осигура дека постои реална можност дека може да се смести во рамките на буџетот на општината или од наменета помош.
- ЛЕАП-ите вклучуваат многу активности кои се чини дека се посоодветни да се на Надлежните органи отколку на Општината, на пример, телата за Шумарство или за Земјоделство. Таквите преклопувања и потенцијални конфликти треба да се избегнуваат.

Од табелата подолу се сумира анализата, резултатот е 49% Изводливост.

Анализата на комплетноста, ефективноста и изводливоста за сите општини е прикажана во табелата подолу, со користење на скалата на добри (Д), разумна (Р), или Неквалитетна (Н).

Табела 6 Анализа на комплетноста, ефективноста и изводливоста на ЛЕАП-ите

	Комплетност	Ефективност	Изводливост
Град Скопје 2004	Д	Д	Н
Град Скопје 2011	Д	Д	Р
Ѓорче Петров 2005	Д	Н	Н

	Комплетност	Ефективност	Изводливост
Аеродром 2009	Д	Д	Д
Охрид 2012	Д	Р	Р
Македонски Брод 2007	Д	Р	Р
Дебрца 2005	Д	Н	Н

Субјективната анализа на Комплетноста (7Д), Ефикасноста (3Д, 2Р, 2Н) и Изводливоста (1Д, 3Р, 3Н) на резултатите од ЛЕАП-ите во нивната евалуацијата како 11 Д, 5 Р и 5 Н. Што се однесува на Комплетноста сите се сосема добри, но во однос на Ефективноста и Изводливоста тие се оценети дека имаат потреба од подобрување. Во сите три категории анализата укажува дека севкупните перформанси се подобри од просекот.

Тешко е да го цениме овој параметар во проценти. Разумен пристап може да биде да се оцени Д како 5, Р како 2 и Н како 1. Вкупниот процент на оценување на Комплетноста, Ефективноста и Изводливоста изнесува 71% ($11 \times 5 + 5 \times 3 + 5 \times 1 = 75$ од можна вкупно 105).

3.3 Усогласување на ЛЕАП-ите со европското и македонското законодавство

Потенцијално важни насоки би го вклучиле законодавството на Европската унија, Законот за животна средина од 2005 година и Методологијата за изработка на ЛЕАП-и од 2007 година. Нашето разбирање е дека единствениот законски услов се состои од Членовите 60-62, а особено Член 64 од Законот за животна средина. Концептот на ЛЕАП-и не е споменат во законодавството на Европската унија и Методологијата од 2007 година не беше опфатена во Македонското законодавство.

Во Македонија за подготовка на почетните ЛЕАП-и претходи на имплементација на Методологијата на 2007 година. Можно е тие да го имале Законот за животна средина од 2005, или нацртот на тој закон и Законот од 1996 за животна средина, како насока.

3.3.1 Усогласување на ЛЕАП-ите со Законот за животна средина

ЛЕАП-ите што ги видовме се осврнуваат на многу од темите предвидени во Член 64 од Законот за животна средина. Тие исто така обезбедуваат корисно резиме на општината и нејзината економија. Анализата и оценката ќе биле поедноставени ако тие точно го следеле член 64 од Законот за животна средина како Содржина во ЛЕАП-ите.

Воведниот став од Член 64 бара развој на "среднорочни и долгорочни мерки и активности за заштита на животната средина и здравјето на луѓето кои се од интерес и во надлежност на општината". Ние забележуваме дека под-клаузула "која е во надлежност на општината" не секогаш се зема предвид при изготвувањето на ЛЕАП-ите.

Табела 4 Споредба на содржината на ЛЕАП со Член 64 од Законот за Животна Средина

Општини	Град Скопје 2004	Град Скопје 2011	Ѓорче Петров	Аеродром	Охрид	Македонски Брод	Дебрца
Потребни размислувања од Член 64 од Законот за животна средина							
Процена на нивото на загаденост на животната средина во назначени области	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Општини	Град Скопје 2004	Град Скопје 2011	Ѓорче Петров	Аеродром	Охрид	Македонски Брод	Дебрца
Потребни размислувања од Член 64 од Законот за животна средина							
Среднорочни мерки и активности за заштита на животната средина и здравјето на луѓето	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д
Долгорочни мерки за заштита на животната средина и здравјето на луѓето	Д	Р	Д	Н	Н	Н	Д
Во надлежност на општината, според постојното законодавство за животна средина	Н	Р	Н	Р	Р	Н	Н
Заштита против загадувањето и подобрување на квалитетот на воздухот	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д
Снабдување со вода за пиење со соодветен квалитет и заштита на водата од загадување, прогресивно намалување на штетни емисии и постепено елиминирање на емисии на опасни супстанции во водите и ублажување на штетните ефекти врз водите и од недостаток водите	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д
Третман на отпадни води	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д
Управување со отпад	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д
Заштита од звук и вибрации кои доаѓаат од економски и други активности и интервенции	Д	Р	Н	Д	Д	Н	Н
Урбан развој и просторно планирање	Д	Р	Д	Р	Р	Д	Р
Развој на локален јавен транспорт и сообраќајот во областа	Д	Д	Н	Н	Н	Н	Н
Подобрување на енергетска ефикасност	Р	Н	Н	Р	Н	Н	Н
Развој на еколошки-културен туризам и негово влијание на животната средина	Н	Н	Д	Н	Р	Р	Р
Заштита на Био-диверзитетот	Д	Д	Д	Н	Д	Н	Д
Управување и употреба на природни ресурси	Р	Д	Д	Р	Д	Д	Д
Подигање на јавната свест и развој на образованието за животната средина	Н	Н	Н	Р	Р	Р	Н
Влијанието на економскиот развој врз животната средина	Д	Н	Н	Н	Р	Р	Н
Надлежните субјекти за спроведување на одделните елементи на планот	Д	Д	Д	Д	Д	Д	Д

Анализата беше субјективна и се користеше дијаграм за означување на: Добро (Д), Разумна (Р), Неквалитетна (Н). Усогласеноста со член 64 од Законот за животна средина, генерално беше многу добра. Ознаките на 105 проценки се: 55 Д, 20 Р и 30 Н.

Слично како и во проценката што се однесува на "Комплетноста, Ефективноста и Изводливоста", тешко е да го процениме овој параметар во проценти. Разумен пристап може да биде повторно да се оцени Д како 5, Р, како 2 и Н како 1. Според тоа, вкупниот процент на оценка на усогласеноста со законодавството е 70% ($55 \times 20 \times 5 + 3 + 1 = 30 \times 365$ од можни вкупно 525).

Барањата од Членот 64, кој беше во голема мера игнориран во текот на подготовката на ЛЕАП-ите беше "во надлежност на општината, во согласност со постојното законодавство за животна средина". Сите ЛЕАП-и вклучуваат многу активности кои се надвор од надлежностите на општината, а исто така често и надвор од нивниот буџет веројатно. Пристапот беше дека ако постоел проблем во животната средина, тие треба да го наведат и да се обидат да го решат, дури и ако тоа значи само да побараат од точниот надлежен орган да дејствува. Сметаме дека предложените активности во ЛЕАП-ите треба да бидат практични и да бидат постигнати од страна на општината во рамки на нивниот буџет. Нивната желба да се вклучат аспиративни прашања е разбирлива, но сметаме дека тие не треба да бидат идентификувани како активности.

Основната активност која е запоставена во фазата на спроведувањето на ЛЕАП-ите е "подигање на јавната свест и развој на образованието за животна средина". Сметаме дека ова треба да биде еден од основните темели на ЛЕАП процесот и дека треба да се нагласи во секоја ревидирана методологија.

3.3.2 Усогласување на ЛЕАП-ите со Методологијата од 2007 година

Методологијата не беше усвоена од специфичното Македонско законодавство, па затоа усогласеноста со истото не претставува законска обврска. Сепак, сметаме дека усогласеноста со насоките за изработка на ЛЕАП е показател на добра волја во име на општините.

Став 2 на Член 60 од Законот за животна средина е како што следува;

"Советот на општината, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје ќе донесуваат локални акциони планови за животната средина во согласност со методологијата од Членот 61 став (3) на овој Закон",

Ставот 3 на членот 61 е како што следува;

"Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина донесува методологија за развој на локалните еколошки акциони планови."

Наше разбирање е дека штом Министерот не ја усвоил методологијата, не е задолжително за општините да се согласност со истата. Сепак ние спроведовме испитување на ЛЕАП-ите за да се оцени усогласеноста со методологијата.

Табела 5 Споредба на содржината на ЛЕАП-ите со барањата на Методологијата од 2007 година

Општини	Град Скопје 2011	Ѓорче Петров	Аеродром	Охрид	Македонски Брод	Дебрица
Сумирани барања од Методологијата од 2007 година						
Воспоставување на развојна структура за ЛЕАП-от (на пример, именување на координатор, членови)	Н	Д	Д	Д	Д	Д

на работната група, членови на Локалните Управни Комитети)						
Вклучување на јавноста во развојот на ЛЕАП-от	Д	Д	Д	Д	Д	Д
Користење на методологија ДПСИР да се идентификуваат главните еколошки проблеми, причините за проблемите, влијанието на овие проблеми во животната средина и одговори од општината	Р	Р	Р	Р	Д	Р
Користење на ДПСИР трендови и индикатори	Р	Н	Р	Р	Р	Р
Идентификација на состојбата на животната средина во тематски области (мин. воздух / вода / отпад / земјиште / користење на земјиштето / природа)	Д	Д	Д	Д	Д	Д
Идентификација на проблемите/предизвиците на животната средина во рамките на секоја тематска област и да дадат препораки за нивно решавање	Н	Р	Н	Н	Д	Р
Воспоставени критериуми за приоритет на еколошките проблеми	Н	Р	Н	Н	Д	Р
Развивање на Акциски План за приоритетните еколошки проблеми	Д	Д	Д	Д	Д	Д
Идентификација на детални акции / активности, одговорни институции за имплементација, временска рамка, планирање Буџет и извор на финансирање на акции / активности во рамките на Акциониот план	Р	Р	Д	Д	Д	Н
Мониторинг план со индикатори за следење имплементација на ЛЕАП-от	Д	Д	Д	Д	Д	Д

ЛЕАП-от на Град Скопје од 2004 година беше подготвен пред да биде објавена ЛЕАП методологија како Упатство за подготовка на ЛЕАП-и, поради што истиот е ослободен од анализирање.

Анализата е субјективна и користи дијаграм за означување кој се состои од; Добро (Д), Разумно (Р), Неквалитетно (Н). Оценката е дека има 37 Добри индикатори, 14 Разумни и 9 неквалитетни. Повторно, можеби е разумен пристапот да се оцени Д како 5, Р како и 2 и Н како 1. Според тоа, вкупниот процент за оценка на усогласеноста со Методологијата е 79% ($37 \times 14 \times 5 + 3 + 9 \times 1 = 236$ од можни вкупно 300).

Табелата покажува многу добра усогласеност на структурата на оценетите ЛЕАП-и во однос на ЛЕАП Методологијата, иако таа не е усвоена, се чини дека општините ја користат како Упатство за развој на ЛЕАП-ите.

3.4 Проблеми во имплементација

Како што е претходно споменато, недостатокот на активности за подигнување на јавната свест за животна средина е многу очигледен од оваа анализа. Тоа мора да се подобри за ЛЕАП процесот да се биде успешен. Најчести проблеми со спроведувањето кои сме ги препознале за време на нашата анализа и посетите е недостатокот на финансиски средства за преземање активности во согласност со усвоените ЛЕАП-и. Во многу случаи предложените активности се многу амбициозни и барале придонес од други надлежни органи кои не бил обезбедени. Исто така, би можело да се дискутира дека во ЛЕАП-ите требало да се земе предвид веројатноста за

недостаток од финансии и потенцијален недостаток на соработка и истите требало да бидат изработени земајќи ги предвид овие потенцијални ограничувања.

Во некои случаи, изработка на ЛЕАП-ите се смета како цел, додека на реалните активности им е даден помал приоритет.

3.4.1 Финансирање

Недостатокот на финансии резултира со недостиг на соодветни стручни лица во општините и неадекватно финансирање за спроведување на предложените активности. Исто така, беше јасно дека општинските експерти за животна средина беа ангажирани и во други активности и дека тие не можат да преземат многу од активностите како што беше планирано во однос на оперативноста на ЛЕАП-ите.

Табелата подолу ги сумира податоците од Прилог 7, кои се очекуваните трошоци за општините за капитална инфраструктура и годишна реализација на ЛЕАП.

Град/Општини	Капитални работи во ЛЕАП-ите	Годишни операции во ЛЕАП-ите
Град Скопје	€114m	€98,000
Општина Ѓорче Петров	€14.5m	€32,000
Општина Аеродром	€22m	0
Општина Тетово	Нема ЛЕАП	
Општина Гостивар	Нема ЛЕАП	
Општина Јегуновце	Нема ЛЕАП	
Општина Охрид	€3.9m	€63,800
Општина Македонски Брод	€121m	€22,000
Општина Дебрца	€480,000	0

Малку е веројатно дека на спроведувањето на ЛЕАП-ите ќе му се даде висок приоритет доколку не се обезбеди годишен буџет за функционирање на ЛЕАП-от. Од друга страна, вклучувањето на проекти со многу високи капитални трошоци веројатно подразбира големо потпирање на други органи.

3.4.2 Сумирани општински ставови во однос на ЛЕАП-ите

Генерално мислењата што ги добивме во врска со ЛЕАП-ите беа позитивни. Нивни големи проблеми се недостатокот на финансиски средства и кадар.

3.5 Заклучок

Сметаме дека општините се генерално добро настроени кон концептот на ЛЕАП-ите. Најмногу спомнувана е загриженоста за финансирање. Многу проблеми и активности вклучени во ЛЕАП-ите се надвор од надлежноста на општините, што им штети на статистичките податоци во однос на завршувањето на активностите.

Активностите предложени во ЛЕАП треба да претставуваат практично мени за најдобри практики од страна на општината. Најголем дел од активностите треба да бидат посветени на подобрување на нормалната работа на општината и ЈКП. Заклучокот во однос на спроведувањето е дека можеби процесот треба да се поедностави и да е попрактичен и фокусиран. Известувањето за напредок недостасува во сите општини. Треба да стане вообичаена пракса ЛЕАП-ите и извештаите за напредок да бидат ставени на веб-страницата на општината. Еколошката свест кај граѓаните треба да се подобри и вклучувањето на јавноста

во активностите во ЛЕАП-от треба да бидат охрабрани и поттикнати. Ова треба да биде суштински елемент на ЛЕАП-ите.

Потребно е подобрување на врските помеѓу општините и МЖСПП во однос на ЛЕАП-ите. Како што општините ги имаат своите ЛЕАП-и на веб-страниците и Министерството треба да има дел посветен на ЛЕАП-ите на нивната веб-страница. Делот треба да вклучува линкови до секој од ЛЕАП-ите на веб-страниците на општините. Исто така, треба да се подобри интеракцијата помеѓу општините и Министерството за време на фазата на развој на ЛЕАП-ите.

Наше мислење е дека сегашниот образец треба да се подобри и направи попогоден за понатамошна употреба. Техничкиот Извештај 10 ќе постави голем број на опции за промена, кои треба да ги подбрат резултатите од концептот на ЛЕАП.

АНЕКС 1 РЕЛЕВАНТНИ ИЗВАДОЦИ ОД ЗАКОНОТ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА 20051

¹ Треба да се напомене дека на листата на активности кои се потребни во оваа табела не е исцрпен од Членот 64 на Закон за животна средина и гласи: "Локалните акциони планови за животната средина, врз основа на проценка на нивото на загадувањето на животната средина во даденото подрачје, содржат среднорочни и долгорочни долгорочните мерки и активности за заштита на животната средина и здравјето на луѓето кои се од интерес и во надлежност на општината, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје, а особено за:

ЧЛЕН 60 ГИ ВКЛУЧУВА СЛЕДНИВЕ СТАВОВИ (2) ДО (5);

(2) Советот на општината, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје ќе донесуваат **локални акциони планови за животната средина** во согласност со методологијата од Членот 61 став (3) од овој закон и врз основа на проценката на нивните специфични услови и потреби, а во согласност со Националниот Акционен План за Животната Средина.

(3) Одделни делови од локалните акциони планови за животната средина може да се состојат од стратегии или планови, доколку ги исполнуваат условите утврдени со специфицираните закони.

(4) Планските документи од ставовите (1) и (2) на овој член се донесуваат за период од шест години и тековно се обновуваат во согласност со настанатите услови и ќе се ревидираат по истекот на рокот за кој се донесени.

(5) Советот на општината, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје ќе формираат тело, раководено од страна на Градоначалникот да го следи спроведувањето на локалниот акционен план за животната средина и да го извести органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина, еднаш во годината, како и да предлага промени во локалниот акционен план за животната средина.

ЧЛЕН 61 ГИ ВКЛУЧУВА СЛЕДНИВЕ СТАВОВИ (2) И (3);

(2) Учеството на јавноста во процесот на подготовката и донесувањето на Националниот Акционен План за Животната средина и на **локалните акциони планови за животната средина** се врши на начин и под услови утврдени во член 69 од овој закон.

(3) Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина донесува методологија за изработка на локалните акциони планови за животна средина.

ЧЛЕН 62 ГИ ВКЛУЧУВА СЛЕДНИВЕ СТАВОВИ (1), (4) И (5);

(4) **Локалниот Акционен План за Животната средина** ќе се спроведува од страна на Градоначалникот на општината, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје, како и од други правни и физички лица наведени во планот. Градоначалникот на општината, на градот Скопје и на општините во Градот Скопје го пропишуваат начинот на кој податоците се доставени од страна на органите и правните и физичките лица надлежни за спроведување на планот.

(5) Врз основа на податоците доставени во согласност со одредбите од ставовите (2) и (4) на овој член, органот надлежен за донесување на планот може да одлучи да го измени или да го дополни планот.

ЧЛЕН 64 - СОДРЖИНА НА ЛОКАЛНИТЕ АКЦИОНИ ПЛАНОВИ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Локалните акциони планови за животната средина, врз основа на проценка на нивото на загадувањето на животната средина во даденото подрачје, содржат среднорочни и долгорочни мерки и активности за заштита на животната средина и здравјето на луѓето кои се од интерес и во надлежност на општината, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје, а особено за:

1. заштита од загадување и подобрување на квалитетот на воздухот;
2. снабдување со квалитетна вода за пиење и заштита на водите од загадување;
3. третман на отпадните води;
4. управување со отпад;
5. заштита од бучава и вибрации настанати како резултат на стопанските и други дејности и активности;
6. урбан развој и просторно планирање;
7. развој на локалниот јавен транспорт и сообраќајот на подрачјето;

8. подобрување на енергетската ефикасност;
9. развој на еколошки-културен туризам и неговото влијание врз животната средина;
10. заштита на биолошката разновидност;
11. управување со природните ресурси и употреба;
12. подигање на јавната свест и развој на образованието за животна средина;
13. влијанието на економскиот развој;
14. надлежни субјекти за спроведување на одделните елементи на планот.

АНЕКС 2 ОД МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ПОДГОТОВКА НА ЛЕАП-И ОД 2007 ГОДИНА

Подолу е дадено резиме на главните одредби од Методологијата.

1. ШТО Е ЛЕАП ДОКУМЕНТ И ЧЕКОРИ ЗА ПОДГОТОВКА

Документот Локален Акционен План за Животна средина има значајна улога во воспоставувањето и примената на принципите на одржлив развој на локално ниво и тоа придонесува за создавање на основа за правилно функционирање на локалната демократија, за создавање економија која ќе ги интегрира вредноста на водата, воздухот, почвата, биолошката разновидност, природните вредности и реткости, со цел да се обезбеди подобар животен стандард за граѓаните и одржливо користење на ресурсите во сите општини. Составен дел на процесот за изработка на ЛЕАП е транспарентноста, активното учество на јавноста при одредувањето на статусот на животната средина и приоритизација на клучните предизвици кои треба да се решат.

Изработката на ЛЕАП-от, како стратешки документ за планирање на општинско ниво е законска обврска која произлегува од Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр. 53/2005, 24/07, 159/08, 83/09 и 124/10 измени, 51/11, 123/12), член 60, од страна на Советот на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје, врз основа на проценка на нивните специфични услови и потреби, во согласност со Националниот Акционен План за Животната средина. Општините донесуваат Локални Акциони Планови за Животната средина во согласност со утврдена Методологија.

Документот ЛЕАП во Република Македонија треба да биде подготвуван во согласност со Методологијата за изработка на Локален Акционен План за Животна средина - Упатство за општините, подготвен од страна на Регионалниот центар за заштита на животната средина (РЕЦ) - Канцеларија во Македонија која е усвоена како Национална методологија за развој на документ ЛЕАП. Развојот на ЛЕАП како документ за општинското планирање и развој е со важност за период од 6 години; Таа исто така е усвоена од страна на Советот на општината и се обезбедува следново:

- Ја мотивира локалната заедница да преземе конкретни обврски и да се грижи за животната средина со имплементација на мерки и активности наведени во Акциониот План;
- Иницира дијалог, врз основа на аргументи и дефинирани приоритети, меѓу претставниците на општината и меѓународните финансиски институции за финансирање на проекти поврзани со животната средина;
- Обезбедува планиран развој на општината врз основа на реално расположливите ресурси, како и на принципите на одржлив развој;
- Воспоставува соработка на општината со надлежните владини институции и други општини, со цел да се обезбеди успешен регионален развој;
- Стимулира културен туризам што ќе ја афирмира општината и ќе обезбеди развој на локалната економија;
- Иницира одредени активности на локално ниво, како активности за подигање на јавната свест и мерки со цел да се подигне свеста на локалното население за значењето на заштитата и унапредувањето на животната средина;

Главната цел на изработка на ЛЕАП е да се одреди состојбата на животната средина во сите тематски области (урбан развој, емисиите во воздухот и воздухот, управување со отпад, управување со води, бучава, почва и земја, природа / природно и културно наследство). По процес на учество на јавноста за приоритизирање проблеми за кои ќе бидат предложени мерки и активности кои ќе бидат иницирани, одговорноста за секој проблем е дефинирана (Изработка

на акционен план), како и план за следење и план за оценување на спроведувањето на мерките на годишна основа.

Главна цел за подготовка на ЛЕАП документ е:

- Да ја процени моменталната состојба на животната средина на локално ниво;
- Дефинирање, оценка и презентација на проблемите во животната средина, базирани врз основа на ризиците по здравјето на луѓето, еко системите и општиот квалитет на животот;
- Да развие стратешки активности за намалување на ризиците по животната средина;
- Зголемување на јавната свест и одговорноста за заштита на животната средина, зголемување на јавната поддршка за инвестиции наменети за заштита на животната средина од страна на општината;

Со изработката на документот за ЛЕАП, општината ќе има многу предности:

- Основана структура за соработка меѓу општинските релевантни тела на локално ниво во рамките на општината;
- Јавноста ќе биде информирана за релевантните прашања од животната средина во општината;
- Поголема јавна свест за релевантните еколошки прашања во општината;
- Успешно развиени стратегии за да помогнат во решавањето на прашањата за животната средина;
- Создадени и развиени услови и локални капацитети за идните инвестиции во решавањето на прашањата за животната средина во општината.

Одговорноста за развој и усвојување на документот ЛЕАП припаѓа на Советот на општината и вработените во општините, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје, како и други физички и правни лица утврдени со Планот. ЛЕАП-ите ја земаат во предвид состојбата на животната средина во одредена област и предложуваат краткорочни и долгорочни мерки и активности за да се ублажат, да се спречат и да ги елиминираат ризиците на животната средина за човековото здравје и за еко системите, кои се во согласност со општинските законски обврски.

Органите на општината и сите релевантни засегнати страни ќе работат на:

- Заштита и унапредување на квалитетот на воздухот;
- Обезбедување чиста вода за пиење и заштита на водните текови;
- Третман на отпадните води;
- Управување со отпад;
- Заштита од бучава и вибрации кои доаѓаат од индустриски и комерцијални активности;
- Урбан развој и просторно планирање;
- Развој на локалниот јавен транспорт и управување со сообраќајот;
- Зголемување на енергетската ефикасност;
- Развој на еколошко-културниот туризам и неговото потенцијално влијание врз животната средина;
- Заштита на биолошката разновидност;
- Управување на природните ресурси;

- Зголемување на јавната свест и промоција на заштитата на животната средина;
- Влијание на Економскиот развој врз развојот на животната средина, преземање одговорност за спроведување на планираните елементи.

Согласно Методологијата, за време на процесот на планирање на ЛЕАП документот, секоја општина ќе треба да помине низ неколку фази:

1. Изработката на ЛЕАП документот треба да почне со воспоставување на ЛЕАП организациона структура која ќе обезбеди добро управување на процесот и учество на јавноста во текот на целиот процес на развој. Главни одговорни лица / органи се: Локален координатор за изработка на ЛЕАП, Заменик на Локален Координатор, Локален Управен Комитет (ЛУК) со повеќе (10-15 членови - различни засегнати страни), 5 работни групи - за секоја тематска област (секоја група има 3-5 технички и искусни лица во тематската област);
2. Подготовка на План за активно учество на јавноста со цел да се вклучи јавноста во подготовката на документот ЛЕАП;
3. Проценка на условите на животната средина во секоја тематска област врз основа на одговорите добиени од работните листови пополнети од страна на членовите на секоја работна група, за секоја тематска област одделно;
4. Дефинирање на приоритетните проблеми / предизвици во секоја тематска област;
5. Утврдување на целите и мерките потребни за решавање на приоритетните проблеми / предизвици во сите тематски области;
6. Воспоставување на мерки за спроведување, следење, евалуација и преглед на спроведувањето на ЛЕАП документот
7. Опредување на оперативни механизми за следење и оценување на спроведувањето на ЛЕАП-ите и нивна ревизија

Оптимален временски период за развој на ЛЕАП е 10-12 месеци.

2. ФОРМИРАЊЕ НА ЛЕАП СТРУКТУРА

Согласно Методологијата за изработка на ЛЕАП и Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15 и 129/15), Член 60, став 2, Градоначалникот на Општината иницира изготвување на акционен план за животна средина на локално ниво. Иницијативата е поднесена пред Советот на општината и по неговото усвојување, почнува процесот на развој на ЛЕАП.

Според Член 60 Став 5 од Законот за животна средина (Службен весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123 / 12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15 и 129/15) Градоначалникот на Општината го одредува локалниот координатор одговорен за секојдневните основни активности за изработка на ЛЕАП-от на Општина.

Градоначалникот на Општината, исто така, предлага список на членови на Локалниот Управен Комитет, кој обично вклучува претставници од сите засегнати страни од општината - јавните претпријатија, подрачните единици на министерствата, образовни институции, здравствени институции, невладини организации, професионални организации и бизнис секторот.

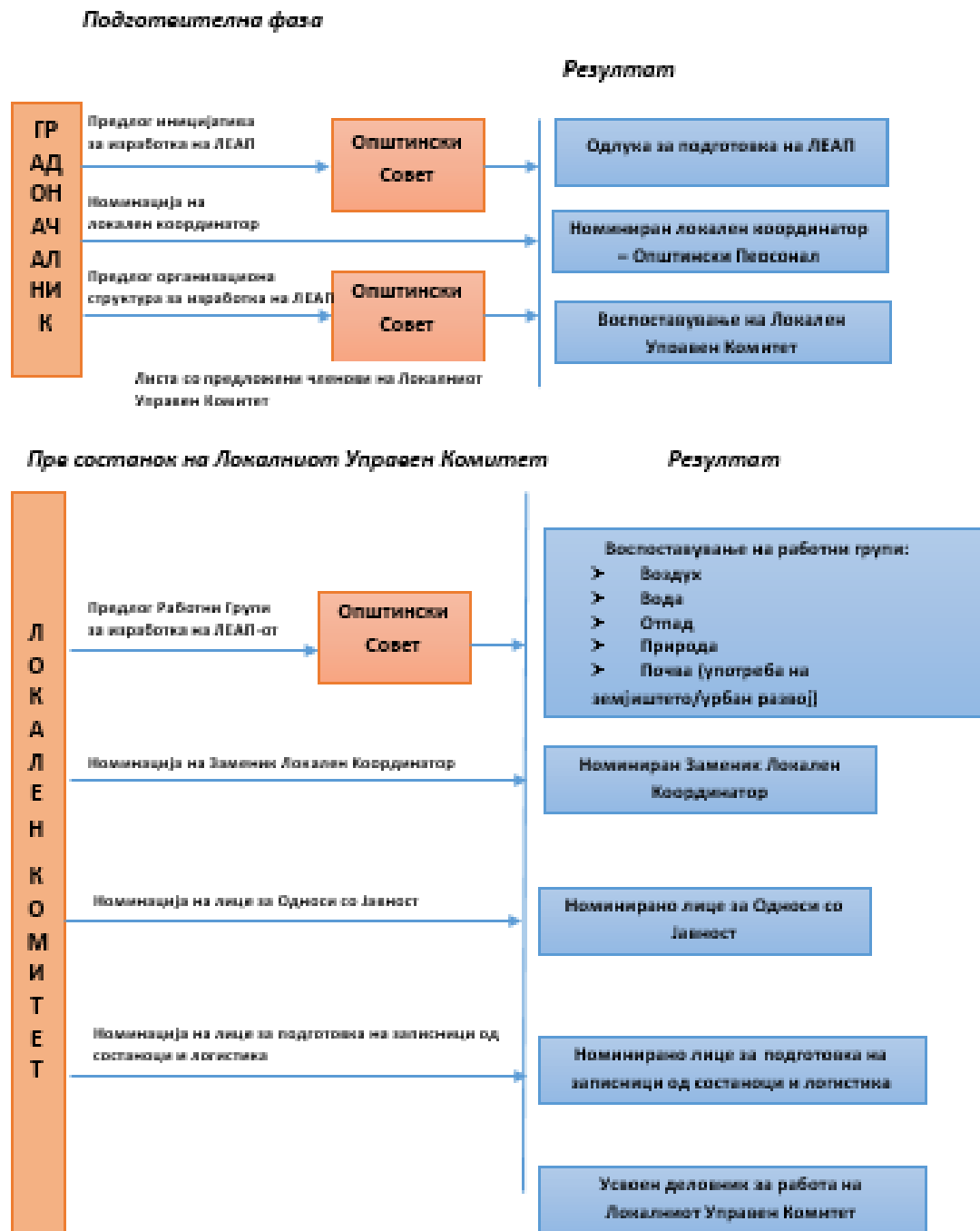
Советот на Општината донесува одлука во врска со организационата структура (Локален Координатор и членови на Локални Управни Комитети) за изработка на ЛЕАП за Општина. За време на првиот состанок на Локалниот Управен комитет, се усвојуваат правила за однесување и се основаат 5 работни групи. Работна група е формирана за секоја тематска област (воздух,

вода, отпад, природа и почвата (користење на земјиште / урбаниот развој). Се номинираат и Дополнителните одговорни лица: Заменик локален координатор и Офицер за односи со јавноста.

Секоја работна група има свој Координатор и 3-4 членови кои ги поседуваат локалните еколошки податоци и информации, состојбата на евиденција на животната средина и извештаите за животната средина кои можат да послужат како извор да се идентификува моменталната состојба на животната средина. Овие членови се обично претставници од следните сектори во општината: Одделение за комунални работи, Одделение за инфраструктура, Сообраќај и заштита на животната средина, Одделение за инспекциски надзор, Одделение за урбанистичко и просторно планирање, Одделение за локален економски развој, Бизнис заедницата, Земјоделскиот сектор, Јавните претпријатија, Министерството за животна средина и просторно планирање, градот Скопје (Сектор Природа / Одделот воздух / вода Одделение / Сектор отпад).

Структурата за подготовка на ЛЕАП документот е прикажана на следниот дијаграм.

Дијаграм 1 Организациона структура за подготовка и спроведување на ЛЕАП документот

3. УЧЕСТВО НА ЈАВНОСТА

Составен дел на процесот за изработка на ЛЕАП документот е транспарентноста, активното учество на јавноста при одредувањето на статусот на животната средина и приоритизација на клучните предизвици со кои треба да се решат.

Со цел да се обезбеди добро темпирано, сеопфатно и активно учество на јавноста во процесот на развој на ЛЕАП потребно е да се подготви **План за учество на јавноста**. Во согласност со методологијата на изготвувањето на ЛЕАП, Планот треба да се состои од 6 чекори / фази како што се:

- Дефинирање на целите за учество на јавноста (идентификација на главните цели);
- Идентификација на целните групи од јавноста (дефинирање на локалната заедница која треба да биде вклучена во изготвувањето на ЛЕАП);
- Подготовка на брошури (пораката што треба да се пренесе на јавноста)
- Идентификација, евалуација и избор на методи за учество на јавноста (Кој е најдобар начин да се пристапи кон јавноста, со цел да се информира за активностите поврзани со развојот на ЛЕАП)
- Идентификување на потребите од ресурси (Ако е можна вмешаност на новинари, студенти, ТВ и радио медиуми за спроведување прашалници за јавноста, собирање и анализа на резултатите од прашалникот; Каков вид на финансиски средства и ресурси се на располагање? Дали локалните весници сакаат да дадат бесплатен рекламен простор?);
- Развој на Работен План (Работниот План треба да вклучува: одредување на портпаролот, ангажирање на волонтери за да помогнат во процесот на учество на јавноста, изготвување на список со достапни локални медиуми со нивните контакт информации, средба со уредници на медиумите и новинарите, обезбедување на брошури и информации за ЛЕАП-от, јавни повици и порака за медиуми, итн.)

4. ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА-СОСТОЈБА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Оцена на животната средина е суштински елемент за идентификација на состојбата на животната средина и главните проблеми / предизвици на животната средина, како и приоритетите и активностите во процесот на развој на ЛЕАП-от. Ова Поглавје ги опишува сегашната состојба на сите медиумите на животната средина, како што се воздухот, водата и почвата, кој и помага на локалната заедница за подобро разбирање на условите на животната средина и да се иницираат активности за одржлив развој. Проценката на состојбата на животната средина треба да обезбеди:

- Еколошка основа за мерење на ефикасноста на спроведувањето на активностите и мерките предложени во ЛЕАП-от, со цел подобрување на моменталната состојба на сите медиуми на животната средина;
- Информации за антропогеното влијание / притисоците на животната средина од страна на главните движечки сили и негативните влијанија на човековото здравје и материјалните средства;
- Детална анализа на главните еколошки прашања, проблеми и предизвици на локално ниво;

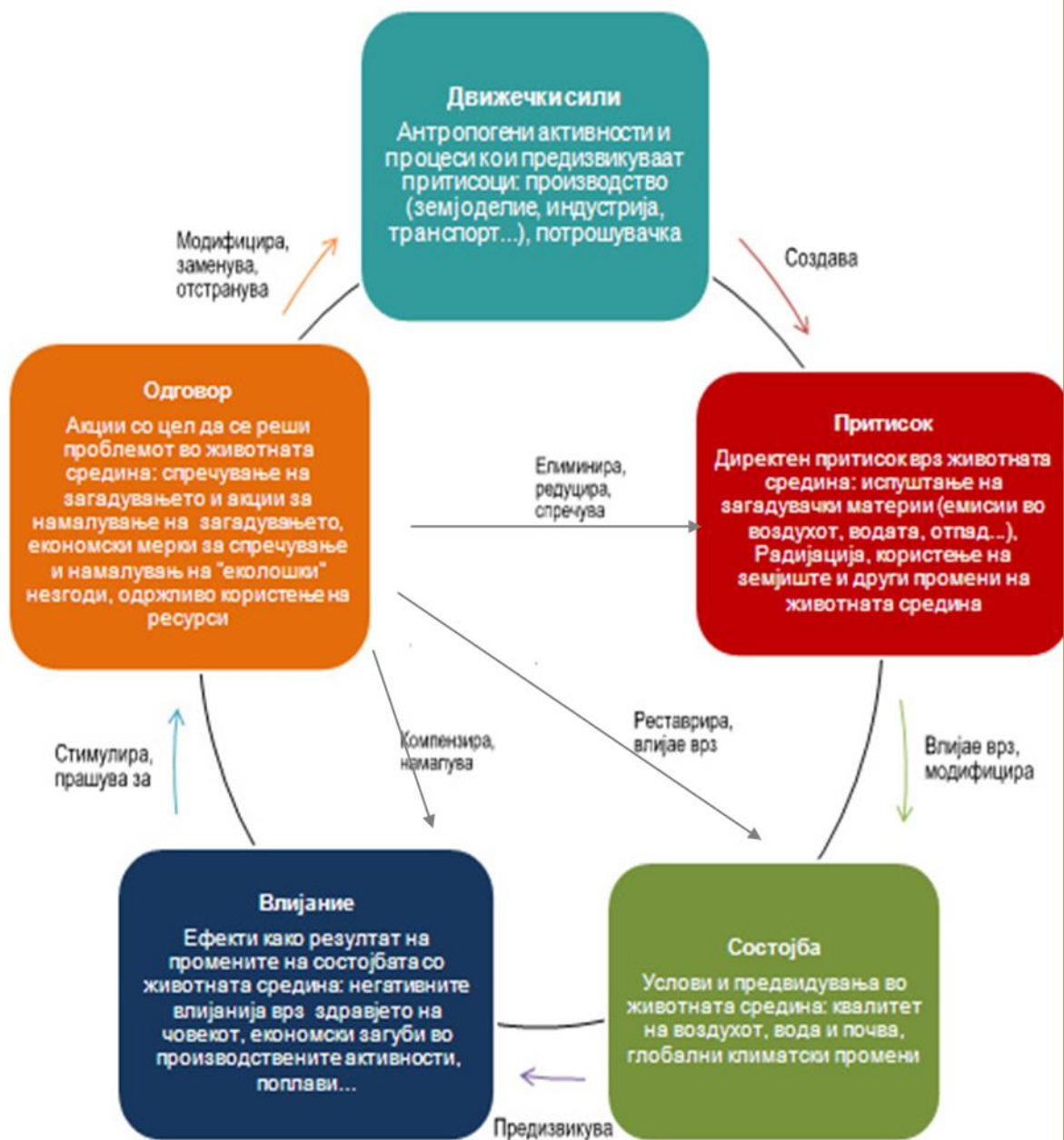
- Подигнување на јавната свест за заштита на животната средина и учество на јавноста во подобрувањето на постоечката локална состојба на животната средина;
- Добра комуникација помеѓу сите засегнати страни која ќе се создаде нови одржливи активности за заштита на животната средина.

4.1 ДПСИР Методологија

Моделот на ДПСИР (ДПСВО) (**Д**вижечка сила, **П**ритисоци, **С**остојба, **И**мпликации, и **Р**еакции) содржи пет елементи и ги идентификува интеракциите помеѓу движечките сили, притисоци врз животната средина, состојбата на животната средина, влијанијата и одговорите кои се потребни да се спроведат со цел да се намали и да се спречи загадувањето на животната средина во земјите. Моделот ја нагласува врската помеѓу причина-резултат и им помага на оние кои донесуваат одлуки да ги земат во предвид економските, социјалните и еколошките поврзани прашања.

ДПСИР (Движечка сила, Притисок, Состојба, Импликации, Реакции) методологијата ги вклучува **Движечките сили (D)**, кои предизвикуваат **Притисоци врз животната средина (P)** и влијаат на квалитетот на животот и квантитетот на природните ресурси кои се дефинирани како **"Состојба на животната средина (S),"** **Импликации (I)** на квалитетот на медиумите на животната средина на здравјето на луѓето, биолошката разновидност и одговор на заедницата на овие промени со примена на мерки од политиката за животна средина и секторски активности како и активности за подигање на јавната свест за менување на однесувањето на граѓаните се дефинира како "" како **Реакции (R)**.

Методологијата на ДПСИР користи исто така и **индикатори** за секој ДПСИР елемент со цел да ја претстави тековната состојба во сите ДПСИР елементи и достигнувањата за определено време, според предложените цели, со главна цел започнување на нов процес на стратешко планирање.

Дијаграм 1 Презентација на ДПСИР Методологијата применета при изготвувањето на ЛЕАП-ите

4.2 Дефинирање на Индикатори

Индикатор е опишен или нумерички параметар кој ја одразува состојбата на феномени / медиуми / области на животната средина. Индикаторот се пресметува од параметрите или вредности добиени од различни извори. На пример, нумерички показател за квалитетот на

воздухот е вредноста на концентрацијата на одредени загадувачи во воздухот, кој е спореден со граничните вредности на концентрацијата на таа загадувачка материја во воздухот.

Описен индикатор се користи кога состојбата на животната средина или на некои медиуми треба да се спореди со одредена класа / категорија / степен, кој е претходно дефинирани според одредени критериуми (на пример, категоризација на реки - река со IV класа на квалитетот на водата). Показателите се користат за да подеднакво се презентираат и споредат условите на животната средина на локално, национално и меѓународно ниво.

Основните критериуми за избор на индикаторот што ги дефинира условите на животната средина се:

- **да бидат релевантни и корисни за корисниците** (да обезбедуваат репрезентативна слика на условите на животната средина, еколошките притисоци и реакциите од страна на властите, да бидат едноставни, лесно да се протолкуваат и да презентираат тренд на промени за одредено време, и да бидат споредливи со меѓународните индикатори)
- **да бидат аналитички** (технички и научно надградени, да се базираат на меѓународните стандарди и да се меѓународно признати, за да може лесно да се поврзат со економски модели, прогнози и информации системи)
- **да бидат мерливи** (лесно достапни, соодветно документирани и со потребниот квалитет, периодично да се ажурираат во согласност со пропишаната постапка, да се точни.

4.3 Собирање на податоци

Работни листови за секој DPSIR (ДПСИР) елемент се развиени и овие алатки треба да се користат за подобро разбирање на сите Движечки сили (на пример, транспорт, земјоделските активности, снабдување со енергија, производство, дистрибуција, итн.), Притисоци врз животната средина (емисии во воздухот, водата, почвата, генерирање на отпад, итн.), Состојбата на животната средина (квалитетот на воздухот на локално ниво, квалитетот на површинските води, подземните води, езера, квалитетот на почвата, итн.), Импликациите врз здравјето на луѓето и биолошката разновидност (на пример, бројот на водни болести или зголемување на бројот на загрозени видови) и Реакциите од локалната самоуправа (издадени Б-ИСКЗ дозволи, спроведени СЕА процедури и вклучување на јавноста во процесот во донесувањето на одлуки, доставување на мислења за ЕИА - Оценка на влијанието врз животната средина, Извештаи - Елаборати и проверки на спроведување на програмата за животната средина).

Со цел да се комплетираат ДПСИР работните листови, може да се користат различни извори на податоци: Годишната програма за претпријатија и годишните извештаи на Јавното комунално претпријатие за потрошувачката на вода од страна на домаќинствата, потрошувачката на вода за индустријата, количината на отпадните води и третманот на отпадни води, извештаи за квалитетот на воздухот, извештаи за квалитетот на водата, извештаи за Лабораториски анализи за воздух / вода / отпад / почвата, итн.

За време на подготовката на проценката на состојбата на животната средина, најкритични точки се идентификација на изворот на податоци и времето потребно за собирање, сумирање на релевантни податоци и ставање во соодветен формат, кој обезбедува видливост и можност за понатамошна анализа.

Неопходно е да се користи хиерархија на извори на информации и податоци за да се утврдат најдобрите достапни информации, со оглед на локални и регионални, национални и меѓународни извори.

4.4 Подготовка на локален извештај за Состојбата на животната средина

Во текот на изработката на локалните Извештаи за состојбата на животната средина, како поглавје во рамките на ЛЕАП, следниве прашања треба да бидат земени во предвид:

- Целна група: Извештајот да е разбирлив за различни социјални групи на интерес, кои имаат различно ниво на технички знаења за прашањата за животната средина. Поради комплексноста на составот на целната група, најдобро е да го подготви Извештајот во две верзии: Техничка верзија на Извештајот ќе биде наменета за членовите на работната група и други релевантни експерти, како и вистинска верзија на Извештајот наменета за пошироката јавност.
- Презентација: Користење на табели, листови, карти, шеми, фотографии, наслови и поднаслови може да придонесе за полесно разбирање на структурата на Извештајот.
- Документација и дефиниција: Во текот на подготовката на Извештајот, сите релевантни користени извори на податоци и услови треба да бидат идентификувани и наведени.

5. ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ПРИОРИТЕТНИ ПРАШАЊА ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Работните Групи ги дефинираат клучните прашања за животната средина врз основа на состојбата на животната средина и доставуваат предлог на листа со општински еколошки прашања / проблеми / предизвици до Локалниот Управен Комитет. Поради важноста на јавното мислење во однос на прашањата за животната средина, локалниот Управен комитет предлага прашалник со цел да се испита јавното мислење. Одговорите собрани од страна на јавноста се користат во процесот на приоритизација (според критериумите на јавното мислење).

Следниве критериуми за приоритизација може да се користат: влијание врз човековото здравје, влијание врз животната средина, влијание врз квалитетот на животот, распространетост, интензитет, иреверзибилност, јавното мислење, нивото на контрола на општината за решавање на проблемите; планирање, законските и регулаторните барања и мислењето на членовите Локалниот Управен Комитет.

Влијанието врз здравјето на луѓето - Дали еколошкиот проблем / предизвик поседуваат потенцијален ризик по здравјето на луѓето? (Респираторни проблеми, главоболка, болест и слично)

Влијанието врз животната средина - Дали еколошкиот проблем / предизвик прави влијание врз квалитетот на животот, предизвикува намалување на економската состојба на населението, нарушување на пределот и сл.?

Распространетост - Колку влијанието на проблемот ќе се рашири во животната средина? На пример, ако проблемот влијае на здравјето на луѓето, колку луѓе или колкав процент од населението е изложен на влијанието на прашањето на животната средина. Дали проблемот влијае на целата територија на општината, односно само еден одреден дел? Дали проблемот влијае ли целокупниот еко-систем или само во одредени делови?

Интензитет - Колку сериозно е влијанието на прашањата за животната средина? Со колкав интензитет се луѓето и екосистемите засегнати?

Иреверзибилност - по елиминацијата на еколошкиот проблем / предизвик колку време е потребно за целосно неутрализирање на влијанието.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Јавно мислење - Какво е мислењето на мнозинството на членовите на заедницата за одредени прашања (преку прашалникот, добри односи со јавноста, комуникација со граѓаните и др.)

Ниво на контрола на општината на решавање на проблемите - Дали и на кое ниво општината се соочува со проблемите на животната средина / предизвиците? Дали проблемот е од национален интерес, или може да се реши на локално ниво?

Планирање, законските и регулаторните барања - Дали решавање на проблемот е веќе планирано во друг плански документ? Дали постои законска регулатива која предвидува решавање на овој проблем?

Мислење на членовите на Локален Управен Комитет - Какво е мислењето на мнозинството членови на Локалниот Управен Комитет за одреден проблем и колку од членовите мислат дека некој проблем е со приоритетно значење.

Локалниот Управен Комитет прави приоритизација на проблемите / предизвиците на животната средина заради полесно идентификување на приоритетите на животната средина. За приоритизацијата, Комитетот користи Работни листи прикажани во Табела 1. Кога приоритизацијата на прашањата за животната средина е завршена Локалниот Управен Комитет подготвува список со приоритетите и ги повикува граѓаните да го дадат своето мислење.

Табела 1 Пример Работен лист за приоритизација на проблемите на животната средина / предизвици во општината

Клучни прашања за животната средина	Критериуми за приоритизација на проблеми од животна средина										Вкупно (просек)
	Потенцијален ризик за човек овото здравје	Потенцијален ризик за животната средина	Влијание на квалитетот на животот	Распространетост	Интензитет	Иреверзибилност	Јавно мислење	Контрола од Општината	Планирање, правни и други регулаторни барања	Мислење на членовите на ЛУК	

Евалуацијата на влијанието на секој критериум за прашањата за животната средина може да се врши описно (со високо влијание (H), средно влијание (C), ниско влијание (L)) или нумерички ((висок степен на влијание (5), средно влијание (3) ниско влијание (1)). За секој

критериум за оценка на влијанието на животната средина се подготвува кратко писмено образложение.

Ако во процесот на одредување на приоритетите неколку критериуми имаат иста стапка за оценување, членовите на Локалниот Управен Комитет можат да се договорат кои критериуми ќе бидат клучни за завршување на приоритизација на проблемите. По приоритет на прашањата за животната средина, Локалниот Управен Комитет, во рок од 5 дена, објавува листа на приоритети и ги повикува граѓаните да поднесат свои коментари со користење на неколку техники за вклучување на јавноста.

Колку што е можно коментарите од јавноста треба да бидат земени во предвид од страна на членовите на Локалниот Комитет. По разгледувањето на коментарите од граѓаните, локалните комитет треба да состави записник кој ќе биде достапен за јавноста.

5.1 SWOT анализа

Терминот доаѓа од SWOT S-Силни страни, W-Слабости, O-Можности и T-Закани. SWOT анализата претставува анализа на внатрешните и надворешните фактори кои влијаат на работата на општината. Сите внатрешни фактори (фактори на кои општината може да има влијание) се силни страни (позитивно влијание) или слабости (негативно влијание) и сите надворешни фактори (фактори на кои општината не може да се направи влијание) се можност или закана.

Во процесот на изработка на ЛЕАП, SWOT анализа треба да се спроведе за следните тематски области: Демографија, Социјална заштита, Инфраструктура, Локалната власт и Локалната економија. SWOT анализата се користи како помошна алатка за правилно дефинирање на целите и активностите во понатамошниот процес на изработка на ЛЕАП документот. Членови на Локалниот Управен Комитет треба да укажат на мерки или да предложат активности кои слабостите ги претвораат во предности, активности за да ги искористат можностите и активности за спречување на заканите за општината.

6 ДЕФИНИРАЊЕ НА ЦЕЛИ И МЕРКИ

6.1 SMART Пристап

Во согласност со методологијата за изработка на ЛЕАП во процесот за дефинирање на соодветни цели и мерки се препорачува примена на SMART принцип кој вклучува:

- **S** - специфично/едноставно;
- **M** – мерливо;
- **A** – применливо;
- **R** – реално;
- **T** – временски-обврзувачко.

Едноставни / специфични - Целите треба да биде неспорни, кратки и јасни (секој кој ќе ги чита или слуша нив треба да знаат точно со што се поврзани). Едни од најчестите проблеми во текот на реализацијата на активностите и плановите се непрецизно дефинираните цели.

Мерливи - Целите треба да бидат мерливи со цел да се следи напредокот на нивната реализација / имплементација. Тие можат да бидат лесно (директно) мерливи или потешко (индиректно) да се измерат. Исполнувањето на овој критериум зависи од тоа дали целите се директно или индиректно мерливи.

Применливи - Методологијата пропишува на кој начин целите да бидат применливи.

Реални - Според методологијата реализацијата на целите зависи од резултатите од SWOT анализата.

Временски-обврзувачки - Според Методологија треба да се постави временска рамка за реализација на секоја цел.

Главната разлика помеѓу дефинирање на целите и мерките е дека целите претставуваат изјава на решение за решавање на ова прашање, а мерките претставуваат специфични форми на целите или детално објаснување за решавање на проблемот; целите ја претставуваат изјавата на конкретно прашање на животната средина, а мерки се помали чекори што доведуваат до реализација на претходно дефинираните цели. Принципи кои треба да се исполнат во дефинирањето на целите се:

- Целите се реални и практични;
- Целите дефинираат стратешки насоки за долгорочно решавање на прашањата за животната средина во локалната заедница;
- Целите обезбедуваат можност да се постигне консензус меѓу членовите на заедницата за одреден временски период;
- Дефинирање на целите започнува со преглед на приоритетите на животната средина;
- Целите ги предефинираат проблемите на животната средина на афирмативен начин.

Принципи кои треба да се исполнат за дефинирање на мерки:

- Мерките се мерливи и треба да се реализираат во предвидениот рок;
- Мерките ги разнообразуваат ресурсите и управуваат со изборот на активностите;
- Мерките се користат во процесот на евалуација и мерење на напредокот во спроведувањето на Акциониот план;
- Мерките подразбираат многу конкретни активности (што може да резултира со различни реакции за дефинирање на мерки, во локалната заедница), па тоа често резултира со преговори меѓу членовите на заедницата.

Работна табела се користи во процесот на дефинирање на целите и мерките за секој приоритет / предизвик на животната средина. Во Табела 2 е претставена Работната табела кој се состои од колони со приоритети на животната средина / предизвици и предложените цели и мерки.

Табела 1 Работна табела со однапред одредени приоритети и предложените цели и мерки

Приоритетни проблеми/предизвици за животната средина	Цели	Мерки

7. ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА МЕХАНИЗМИ ЗА СПОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП

Воспоставувањето на механизми за имплементација на ЛЕАП вклучува реализација на следниве чекори:

- Идентификација на видови на механизми кои може да се користат за да се стигне до предложените цели;
- Избор на активности во рамките на утврдените механизми;
- Подготовка на план за спроведување на ЛЕАП;

Општините имаат различни механизми што може да се користат за да се постигнат целите за заштита на животната средина. Следните механизми (група на активности / видови активности) се:

- Едукација на јавноста (Зголемување на **јавната свест**):
 - Едукативни телевизиски и радио емисии;
 - Прес-конференции
 - Организација на еко настани;
 - Организација на едукативни предавања;
 - Отворена комуникација со целните групи;
 - Организација на тркалезна маса, средби со граѓани, јавни сослушувања, и слично;
 - Статии во весници (национални или локални/дневни или периодични);
 - Соопштенија за новинари;
 - Печатење и дистрибуција на плакати, памфлети и брошури, и слично;
- **Тренинг:**
 - Семинари, работилници, курсеви;
 - Образовни предавања во училишта;
 - Образовни факултативни предавања;
 - Други видови на неформално образование.
- **Економски алатки (иницијативи):**
 - Воведување на принципот "загадувачот плаќа";
 - Имплементација на систем кој може да обезбеди плаќање за потрошена вода и собирање и отстранување на отпадот;
 - Исклучоци од разни даноци и давачки на поединци или правни лица што придонесуваат за заштита на животната средина;
 - Бенефиции (грантови / субвенции) за активности кои придонесуваат за заштита на животната средина (на пример, користењето на соларната енергија, користење на рециклиран материјал, итн.);
- **Развој на локални програми:**
 - Активности за собирање на материјал за рециклирање (производи) од семејни куќи;
 - Активности за пошумување;
 - Активности за поставување на водоводна и канализациона мрежа со директно поврзување на потрошувачите (плаќање на трошоците за механизација и рачни работи);
- **Технолошки мерки:**
 - Воведување на нови технологии.
- **Легални механизми:**
 - Постапка за оцена на влијанието врз животната средина ЕИА (ОВЖС) за одредени проекти за животната средина;
 - Добивање на ИСКЗ-Б дозволи;

- Програма и план за управување со отпад во општините;
- Подготовка на стратегиска оцена на животната средина СЕА (СОВЖС);
- Надзор на овластените / локални инспектори за животна средина;
- Основање на претпријатие / одлука за концесија за управување со отпад во општината;
- Забрани, итн.
- **Истражување:**
 - Анализа на јавното мислење за одредено прашање;
 - Анализа на концентрација на одредени елементи во медиумите на животната средина;
 - Анализа на тековните услови / состојба на биолошката разновидност, итн.
- **Техничка поддршка:**
 - Воспоставување систем за пристап до информации поврзани со Животната Средина
 - Мониторинг на медиумите на животната средина

Предложените активности треба да се оценуваат врз основа на следниве критериуми:

- *Ефикасност во однос на трошоците;*
- *Техничка способност;*
- *Ефикасност;*
- *Време за спроведување;*
- *Флексибилност; и*
- *Прифатливост.*

Во Табела 3 е претставена Работна табела за евалуација и избор на акции што е претходен чекор за изработка на Акциониот план во ЛЕАП документот.

Табела 2 Работна табела за евалуација и селекција на активности

Активности	Критериуми за избор на активности						Вкупно (во просек)
	Ефикасност во однос на трошоците	Техничка способност	Ефикасност	Време за спроведување	Флексибилност	Прифатливост	

По изборот на активностите за реализација на претходно дефинирани мерки (од членовите на Работните групи) од Членовите на Локалниот Управен Комитет треба да се развие акционен план за приоритетни проблеми / предизвици кои треба да го вклучуваат следново:

- Цели
- Мерки;
- Активности;
- Надлежна институција;
- Време за спроведување;
- Целта на буџетот и
- Можни извори на финансирање.

Табела 4 Акционен План во документот на ЛЕАП (на пример, еколошки проблем / предизвик): Мал процент од локалното население во руралните области во општината е покриено со организирано собирање на отпадот)

Цели	Мерки	Активности	Надлежна институција	Време на спроведување	Предвиден буџет	Можни извори на финансирање
Управување со комунални и други извори на неопасен отпад	Развоен план за управување со отпад во Општината	Проценка на количествата на комуналниот отпад во секое населено место	Општината	2006-2007	10.000 EUR	Сопствени средства и странски донации
		Анализа за составот на отпадот				
		Проценка на потребните технички ресурси				
		Процена на потребните				

Цели	Мерки	Активности	Надлежна институција	Време на спроведување	Предвиден буџет	Можни извори на финансирање
		финансиски ресурси				
		донесување на законски Акт за регулирање на селекција, собирање и транспортирање на комунален и други извори на неопасен отпад				

8. ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА ОПЕРАЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗМИ ЗА СЛЕДЕЊЕ, ПРОЦЕНКА И ПРЕГЛЕД НА СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЛЕАП

Мониторингот претставува редовно и систематско собирање на информации за напредокот во спроведувањето на предложените активности во рамките на Акциониот план. Процесот на Надгледување треба да ги исполнува следниве чекори:

- Документација на процесот на спроведување;
- Обезбедување на помош во одлучувањето при управувањето со поединечните активности;
- Преземање дејствија за евентуална интервенција / корекции;
- Обезбедување на учење од сопствено искуство / повратни информации за идното планирање.

Подготовка на Планот за мониторинг за следење и оценување на спроведувањето на ЛЕАП-от ги вклучува следниве чекори:

1. Анализа на целите и активностите во Акциониот план - за да работи без проблеми во процесот на мониторинг треба да исполнува логистичката врска меѓу целите и активностите и дефинирањето на конкретни и мерливи цели);

2. Утврдување на индикатори - тие обезбедуваат мерење на промените во некој процес за определен период време;

3. Дефиниција на протоколот на информации - овој чекор ќе се постигне преку: кој и каде ќе ги прибира информациите информациите, кој метод ќе се користи и од кого, на кој начин ќе се информира координаторот (преку интервју, итн.) и сигнализација кога информациите ќе бидат примени на одговорните за спроведување на ЛЕАП.

4. Дефинирање на одговорностите - Овој систем може да функционира само ако е поддржан од страна на луѓето вработени во организацијата. Затоа е неопходно за да се дефинираат

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

задачите и одговорностите за спроведување на мониторинг. Важно е да се утврди: Кој собира информации, кои ќе ги анализира информациите, кој ќе напише извештај и документи за известување, кои ќе ги координира протокот на информации.

Планот за Мониторинг и оценување на ЛЕАП треба да ги содржи: целите, мерките за ублажување, акции, очекувани резултати, Индикаторите, Фреквенцијата на следење на индикатори, одговорното лице, презентирани пример во Табела 5.

Табела 5 План за мониторинг на спроведувањето на ЛЕАП документот

Цели	Мерки	Активност	Очекувани резултати	Индикатори	Фреквенција на следење	Одговорно лице
Подобрен квалитет на водите за пиење	Реконструирани објектите за водоснабдување	Изработка на физибилити студија за реконструкција на застарена водоводна мрежа во општината	Подготвена Физибилити студија	Број на населени места опфатени со студијата и главните приоритети	Еднаш годишно	Г. Станко Петковски
	Воспоставен систем за управување со објектите за водоснабдување во општина	Реконструкција на водоводна мрежа	Реконструирана водоводна мрежа во сите населени места	Број на километри на реконструиран водовод	Двапати годишно	Г. Станко Петковски ЖКП
	Подигање на свеста за рационално користење на водата	Донесување на одлука за пренесување на објектите за водоснабдување во руралните области во рамките на надлежност на ЖКП	Подобрување на квалитетот на водата за пиење во сите населени места	Број на населени места опфатени со одлуката за трансфер на објектите за водоснабдување	Два пати годишно	ЖКП
		Воведување на економски стимуланси за рационално користење на водата	Реализација на кампања за подигање на свеста за рационално користење на водата	Големината на целната група	Број на испечатени и дистрибуирани промотивни материјали	Еднаш годишно

		Кампања за подигање на свеста за рационално користење на водата		Број на одржани радио и ТВ емисии		
				Број на средби со граѓаните		

9 ПОДГОТОВКА НА ЛЕАП ДОКУМЕНТ

На крајот на процесот на развојот на ЛЕАП документот треба да се изготви и нацрт текстот на ЛЕАП, кој треба да се подготви со главна цел да ги прикаже следниве аспекти:

- Процесот на изработка на ЛЕАП-от и користените Методологии,
- Сегашната структура на развојот на ЛЕАП-от и улогата на сите вклучени,
- Состојбата на животната средина и проблемите / предизвиците на животната средина,
- Целите за решавање на проблемите / предизвиците, мерките на животната средина и, исто така, активностите за постигнување на целите,
- Јасен преглед на динамиката на реализација на предвидените активности
- Основните индикатори според кои се постигнува напредок за предложените цели и мерки кој се мерливи, и ќе бидат главен извор за информации за реализација на понатамошни еколошки активности и проекти за општината.

Нацрт-верзијата на ЛЕАП документот треба да биде доставена до Советот на Општината на разгледување. Паралелно процесот на јавно разгледување се одвива (30 дена), со цел да се добие мислење и забелешки од јавноста.

Финалната верзија на ЛЕАП документот треба да биде усвоена од страна на Советот на општината.

АНЕКС 3 ОДОБРЕНА МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ПРЕГЛЕД НА ЛЕАП-ИТЕ

ВОВЕД

Првата точка на член 4.2.4 од описот на задачи во врска со "Зајакнување на развојот и имплементацијата на локалните акциони планови за животната средина" го опишува барањето за ревизија на локалните акциони планови за животната средина (ЛЕАП-и) како што следува;

Изведувачот треба да се изврши анализа на ЛЕАП-ите за комплетноста, ефективност, изводливост и усогласеност со европското законодавство и националното законодавство за животната средина за избраните општини;

Изведувачот треба да развие методологија за таква анализа и да се усогласи со Управниот Комитет. На основа на методологијата Изведувачот е должен да изврши преглед на ЛЕАП-ите (покриени области и воочени проблеми) и нивната имплементација во сите општини, ако тие имаат развиено такви. Анализата исто така ќе вклучи проблеми во спроведување на ЛЕАП-ите со кои се соочуваат општините.

Овој технички извештај ја опишува методологијата која Консултантот смета дека е најсоодветна за вршење на наведената анализа.

Краткиот преглед на методологијата се состои од:

- Анализа на формата и текстот на постојните ЛЕАП-и и коментар на содржината;
- Анализа на проблемите идентификувани во ЛЕАП-ите;
- Анализа на предложените активности во ЛЕАП-ите;
- Резиме на средбите со општините за да се разговара за нивното мислење за процесот и да се оцени напредокот во спроведувањето на нивните ЛЕАП-и;
- Коментар за комплетноста, ефективноста, изводливоста и усогласеноста на ЛЕАП-ите со европското и македонското законодавство.
- Анализа на комплетноста, ефективноста и изводливоста на ЛЕАП-ите.

Анализите ќе комбинираат опис и табели за преглед со коментар во врска со севкупната позиција. Проширени анализи за секој општински ЛЕАП ќе бидат вклучени во прилог на Техничкиот извештај бр. 5 "Преглед на ЛЕАП-ите".

Треба да се напомене дека од деветте пилот општини учеснички во проектот, само шест се подготвиле и издале ЛЕАП-и и само Градот Скопје подготвил и издал ревидиран (обновен) ЛЕАП. Седумте издадени ЛЕАП-и ќе обезбедат основа за оваа анализа. Табеларни анализи на секој општински ЛЕАП ќе бидат вклучени во додатокот. Табели за преглед на сите општини ќе бидат вклучени во главниот текст.

МЕТОДОЛОГИЈА

Анализа на формата и текстот

Почетниот чекор ќе биде да се добие општо разбирање за пристапот усвоен од страна на секоја од пилот општините и на нивната приоритетна агенда. Тоа ќе биде прилично во слободна форма анализа на постојните ЛЕАП-и. Ова ќе биде едноставен преглед и опис на содржината отколку детален технички преглед.

Анализа на проблемите

Следната анализа ќе се фокусира на проблемите идентификувани во ЛЕАП-от на општината. Проблемите кои се специфицирани во ЛЕАП-от ќе бидат наведени и коментирани. Став 1 од Член 64 од Законот за животна средина покажува дека предложените активности во ЛЕАП-от треба да бидат во рамките на надлежностите на општината. Дали има промени во законската регулатива во поглед на надлежностите на општините ќе биде земено предвид во идната ревизија на ЛЕАП-ите. Консултантот исто така, ќе направи проценка во врска со соодветниот надлежен орган за секој проблем што е утврден во ЛЕАП-от и ќе ги идентификува надлежните

органи како "општина", "дели со другите" или "другите". Табелата ќе се развива набројувајќи шест (седум ако ГСК е вклучен два пати) општини кои имаат подготвено ЛЕАП и ќе идентификува дел од проблемите кои се занимаваат со прашања од надлежност на општината, која вклучува и поделба на надлежностите со други органи и агенции, како и проблеми кои се речиси целосно во надлежност на други органи или агенции.

Табела 1 - Анализа на Општина проблемите и утврдување на соодветен надлежен орган

Проблеми	Коментар на Консултантот	Надлежен Орган; Општински, Заеднички, Други
Проблем 1		
Проблем 2		

Оваа табела е голема и поради тоа е вклучена во прилог, така што нема да ја надвлее целокупната анализа.

Анализа на активности

Табела 2 ќе даде распоред на активностите од нивните ЛЕАП-и, со коментари од страна на Консултантот и мислење за напредокот на таа активност; одделни табели ќе бидат подготвени за секоја општина. Скалата на категоризацијата ќе биде широка: веќе не се релевантни (како резултат на промените во законодавството и / или одговорности), <25% целосно; 25% - 75% комплетен и > 75% завршена. Мислењето за напредок, главно, ќе биде од општината, односно мислење на консултантот врз основа на дискусијата на состаноците со релевантните општини. Овие податоци за секоја од општините, исто така, ќе бидат претставени во табела, покажувајќи го процентот на активности во секоја од категориите и целокупните бројки за анализираниот ЛЕАП.

Табела 2 – Напредок на Активностите предложени во ЛЕАП-ите

Активности	Коментар на Консултантот	<25% целосна, 25% - 75% целосна, >75% целосна
Активност 1		
Активност 2		

Оваа табела е толку голема, поради што е вклучена во прилог, за да не доминира во целокупната анализа.

Резиме на општинските ставови за ЛЕАП

Сметаме дека треба да се бара генералното мислење на општините за да се обезбедат насоки за промени во содржината и методологијата за изработка на ЛЕАП-и кои може да се предложат. Табеларен преглед на општата дискусија за време на состаноците со општината во однос на нивното искуство и став за ЛЕАП-ите ќе биде подготвено. Целта е да се добие општа идеја на односот на општините кон концептот на ЛЕАП-ите.

Табела 3 – Став на општините во однос на ЛЕАП-ите – пример прашања

Колку бил корисен постоечкиот ЛЕАП за општината во спроведување на законодавство за животна средина?	Резиме на одговори од општината
--	---------------------------------

Дали ЛЕАП-от помогнал во промоција ја учество на јавноста?	Резиме на одговори од општината
Каква промена во содржината на ЛЕАП-от би сакала општината да види?	Резиме на одговори од општината
Да се подготват дополнителни прашања	Резиме на одговори од општината

Оваа табела може да биде доста голема, таа ќе биде вклучена во додатокот на ТИ број 5 Преглед на ЛЕАП-и, за да не доминира во целокупната анализа.

Усогласување на ЛЕАП-ите со правото на ЕУ и македонското законодавство

Споредба на содржината на ЛЕАП-ите со Член 64 од Законот за животна средина

Ова ќе биде како една табела за сите седум ЛЕАП-и, која укажува на тоа дали сметаме дека предметната област е спомената во ЛЕАП-от. Шемата за означување ќе биде добро (Д), слабо (С) или ни најмалку (Н).

Табела 4 Споредба на содржината на ЛЕАП-от со Член 64 од Законот за Животна Средина

Општини	Град Скопје 2004	Град Скопје 2011	Ѓорче Петров	Аеродром	Охрид	Македонски Брод	Дебрица
Потребни мислења според Член 64 од Законот за Животна Средина							
Проценка на нивото на загадување на животната средина во даденото подрачје							
Мерки на среден рок и активности за заштита на животната средина и здравјето на луѓето							
Долгорочни мерки и активности за заштита на животната средина и здравјето на луѓето							
Во надлежност на општината, според постојните закони за животна средина							
Заштита од загадување и подобрување на квалитетот на воздухот							
Снабдување со квалитетна вода за пиење и заштита на водите од загадувањето							
Третман на отпадни води							
Управување со отпад							
Заштита од бучава и вибрации настанати како резултат на стопански и други дејности и активности							
Урбан развој и просторно планирање							
Развој на локалниот јавен транспорт и сообраќајот на подрачјето							

Подобрување на енергетската ефикасност							
Развој на еколошко-културниот туризам и неговото влијание врз животната средина							
Заштитата на биолошката разновидност							
Управување и употреба на природните ресурси							
Подигање на јавната свест и развој на образованието за животна средина							
Влијание на економскиот развој на животната средина							
Надлежни субјекти за спроведување на одделните елементи на планот							

Споредба на ЛЕАП-от со Методологијата од 2007

Слична табела како **Табела 5** подолу ќе биде подготвена во однос на барањата што се наведени во методологијата.

Табела 5 споредба на содржината на ЛЕАП-от со барањата на Методологијата за 2007 година

Општини	Град Скопје 2004	Град Скопје 2011	Ѓорче Петров	Аеродром	Охрид	Македонски Брод	Дебрца
Краток преглед на барањата од Методологијата 2007							

Анализа на Комплетност,Ефективност и Спроводливост на ЛЕАП-ите

Анализата на овие три области за сите општини ќе биде презентирана во една табела. Ние предлагаме скала на добри (Д), разумни (Р) или Неквалитетни (Н).

Табела 6 Анализа на комплетноста, ефективноста и изводливоста на ЛЕАП-и

	Комплетност	Ефективност	Спроводливост
Град Скопје 2004			
Град Скопје 2011			
Ѓорче Петров 2005			
Аеродром 2009			
Охрид 2012			

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Македонски Брод 2007			
Дебрца 2005			

Анализата што се спроведува во согласност со оваа методологија ќе обезбеди основа за Техничкиот Извештај бр. 5 на Проектот "Преглед на ЛЕАП-и." Техничкиот Извештај бр. 5, за возврат ќе обезбеди голема основа за Техничкиот извештај бр. 10 "Обновена и ревидирана методологија за изготвување на ЛЕАП-и."

АНЕКС 4 АНАЛИЗА НА ПРОБЛЕМИТЕ/АКЦИИТЕ/АКТИВНОСТИТЕ

Краток преглед на овие анализи е вклучен во табеларен облик во ставовите 3.1.4, 3.1.5 и 3.1.6 од овој Извештај. "Активностите" се оние утврдени во точките за следење и спроведување на ЛЕАП-ите.

ГРАД СКОПЈЕ - 2004

Градот Скопје изготви 2 ЛЕАП-и; првиот во 2004 година, а вториот во 2011 година.

РЕЗИМЕ НА ЛЕАП-от ЗА ГРАД СКОПЈЕ ОД 2004

Првиот ЛЕАП за Град Скопје беше подготвен во периодот од 2001-2005 година, во согласност со методологијата на ГТЗ и подготовката беше предводена од ГТЗ.

Тој е во многу различен формат од другите ЛЕАП-и затоа што бил развиен пред да биде подготвена на методологијата за ЛЕАП . Документот избилува со технички и еколошки информации за градот Скопје. Не постои дефиниран период на спроведување. Се предвидува продолжување на активностите. Јавноста не е вклучена и нема SWOT анализи. Идентификува многу проблеми, вклучува препораки и листи на активностите на краток рок (од 1 до 3 години), на среден рок (од 3 до 5 години) и долгорочни (над 5 години). Тој е тежок за читање за граѓаните, но е многу корисен за некој на кого му е потребно разбирање за животната средина на градот во раните години на 21 век. Генерално се чини дека е многу практичен и корисен документ. Тоа е несомнено акционен план за животната средина, но го пропушта клучниот ЛЕАП елемент а тоа е вклучувањето на јавноста.

Многу засегнати страни (поделени во 5 работни групи) учествувале во процесот на изработка на ЛЕАП документот: вработените во Град Скопје во релевантните сектори - урбанизам, комунални услуги, планирање на животната средина, инспекторатот, локален еколошки итн., Јавното комунално претпријатие, претставници на индустријата, образовни и здравствени установи, научници, претставник од МЖСПП, консултантската компанија итн.

ЛЕАП документот содржи 5 поглавја:

Поглавје 1 - содржи информации во врска со територијалната организација, демографските карактеристики, податоци за историјата, географската положба, состојбата на почвата, хидрографијата и климата.

Поглавје 2 - содржи податоци за условите на животната средина за сите тематски области (урбаниот развој, домувањето, водите, канализацијата и пречистување на отпадните води, енергетската инфраструктура, зелените површини), исто така на квалитетот на воздухот, квалитетот на водата, бучавата и управувањето со отпадот, податоци за индустриските и услужните дејности, сообраќајната инфраструктура и идентификација на проблемите во овие 4 тематски области и паралелно давање на препораки за нивно решавање. Поглавјето исто така содржи многу краток опис на тековната состојба во сите тематски области.

Поглавје 3 - содржи информација за институционалната поставеност на управувањето со животната средина на национално и локално ниво, националните закони, регулативите на градот, систем за управување со животната средина и надлежностите на локалната самоуправа за презентирање на податоците за животната средина за јавноста, идентификација на проблемите и препораки за решавање на проблемите во управувањето со животната средина.

Поглавје 4 - содржи информации за животната средина во градот и околината (компоненти на животната средина, биолошката разновидност, земјоделството, шумарството и заштитените области) идентификација на проблемите и препораки за решавање на проблемите во овие области. Во сите тематски области се идентификувани 108 проблеми.

Поглавје 5 - е план на активности кои се приоритет, преку вклучување на јавноста и транспарентноста во процесот на донесување одлуки. Предложените активности се утврдени како краткорочни (1-3 години), на среден рок (3 - 5 години) и на долг рок (> 5 години), во ЛЕАП-от приоритети се управувањето на отпад, управувањето со животната средина и зајакнувањето на институциите. Планот на активности не вклучува: надлежен орган, буџет и потенцијални извори на финансирање за реализација на мерките и активностите.

На состанокот во Град Скопје

Средбата се одржа на 26 октомври 2015 година во просториите на Секторот за заштита на природата и животната средина во рамките на Градот Скопје со повеќето релевантни лица (Раководителот на Секторот за заштита на животната средина и природата, Раководител на Одделението за квалитетот на воздухот, заштита од бучава и не-јонизирачки зрачења и

Раководител на Одделение за заштита и спречување од загадување на водата и почвата и заштита на природата).

Листата на учесници на состанокот е дадена во АНЕКС 5.

Следниве прашања и одговори се од состанокот.

Дали Општината има активна интернет страна?	Град Скопје има функционална интернет страна: http://www.skopje.gov.mk/ и се обновува редовно.
Дали ЛЕАП-ите се поставени на веб-страницата?	ЛЕАП (ЛЕАП 1 и ЛЕАП 2) Документите не се наоѓаат на Општинската интернет страна. Развојот на веб-страница е со донација и кога проектот ќе заврши, нема средства кои се достапни за надминување на техничките проблеми, со цел да се создаде посебен портал во рамките на официјалната веб-страница посветен на животната средина каде што може да биде поставен ЛЕАП 2, како и сите документи поврзани со животната средина. Сите релевантни сектори и единици ќе го ажурираат тој портал со релевантни податоци и информации. Оваа година се прават напори со цел да се реши ова прашање.
Некои обновување / информации / прашалници на веб-страницата?	Не постојат никакви надградби или прашалници во врска со ЛЕАП 1 и ЛЕАП 2 на веб-страницата.
Колку хартиени копии на оригиналниот ЛЕАП беа испечатени?	ГТЗ го финансирале развојот и печатењето на хартиени копии од ЛЕАП-1 (1000 хартиени копии на три јазици - англиски, македонски и албански јазик). Овие примероци биле дистрибуирани меѓу членовите на Советот на Градот Скопје, општините во Градот Скопје, академски институции, МЖСПП, други национални институции. Само неколку печатени копии од ЛЕАП-от бр. 2 биле испечатени поради недостатокот на финансиски средства (трошоците за развој се намалени за време на тендерирањето, така што на располагање немало средства за подготовка на печатени верзии).
Дали неколку или повеќе извештаи се произведени или одржани состаноци, или ревизии на ЛЕАП-от?	Не постои официјално Телоза редовно следење на спроведувањето на Акциониот план од ЛЕАП-от, мониторинг се врши од страна на Секторот за животна средина и заштита на природата. Град Скопје преку подготовка на извештај за сопствени потреби, за ЛЕАП 1 во 2009 година како анализа на она што било спроведено или не се спроведува од предложените активности во документот. На двегодишна основа подготвен е Извештај за имплементација од страна на Сектор за животна средина и заштита на природата, два извештаи беа подготвени до денес и доставени до Советот на Град Скопје за понатамошно планирање на целите. Нема промени, измени и дополнувања на ЛЕАП 2 поради статусот на имплементација. Нема информации прикажани во ЛЕАП-от како ќе се изврши анализа на напредокот во спроведувањето.

<p>Како течеше имплементацијата?</p>	<p>Повеќето од предложените активности во Акцискиот план во рамки на ЛЕАП-от 1 и ЛЕАП-от 2 се завршени (главно подготовка на стратешките документи за планирање во рамките на Градот Скопје и Скопскиот регион, техничката документација и изградбата на водоводна мрежа, канализација, итн. Главно, средствата за спроведување на активностите се од буџетот на општината, меѓународни донатори, фондови на ЕУ, Светска банка, ЕБОР и други).</p> <p>Генерална оценка е дека не-реализираните акции / активности од ЛЕАП 1 и ЛЕАП 2 се како резултат на следниве причини:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Се уште се во тек активностите - ЛЕАП 2 е донесен во 2011 година и се уште е валиден документ; - Има некои несоодветни мерки и активности кои се предложени во рамките на ЛЕАП-ите; - Постапката за Јавна набавка - Не надлежност на Град Скопје за некои од предложените активности - Не надлежност на определена институција / и - Во главно приоритетните акции се оние кои се видливи за јавноста, како што се инфраструктурните проекти за патишта, водоводна мрежа, канализација, итн.
<p>Дали постои Координатор (или 2)?</p>	<p>Координаторот за изработка на ЛЕАП-от 1 беше номиниран од страна на ГТЗ и за ЛЕАП-от 2 лицето номинирано од страна на Град Скопје е Секретарот на Град Скопје.</p> <p>Други вклучени во процесот на подготовка беа: Јавното комунално претпријатие и други ЈП во градот, приватниот сектор, индустријата, образовните и здравствените установи, вработени во општината (различни сектори и единици) и невладините организации. Координаторот за спроведување на ЛЕАП-от е Секторот за животна средина и заштита на природата.</p>
<p>Дали тие имаат предвидени средства за проекти од ЛЕАП-от во нивните буџети? Кои?</p>	<p>Подготовката на документот за ЛЕАП-от 1 беше финансиран од ГТЗ. Вториот ЛЕАП 2 е финансиран од буџетот на Град Скопје (30.000 евра беа наменети во рамките на буџетот на општината за консултантски услуги, но работата беше договорена за 15.000 евра на тендерска аукција). Спроведувањето на предложените активности во ЛЕАП-от е претежно финансиран од свој буџет и меѓународните донатори и кредити од меѓународни финансиски институции.</p>
<p>Дали има некои политички промени во општината од претходниот ЛЕАП?</p>	<p>Политичката структура се има сменето три пати. Имаше влијанија, заради овие промени, во смисол на финансиска помош и разбирање на приоритетните прашања за животната средина. Најдобри практики за животна средина се применуваа во време на владеењето на Градоначалникот Трифун Костовски. Поради неговото знаење и интерес за прашањата од областа на животната средина, нови надлежности беа делегирани на Градот Скопје и финансиски беше помаган Секторот за животна средина и заштита на природата. Сегашниот Градоначалник (Коце Трајановски), има исто така многу позитивен став за решавање на еколошките проблеми и го поддржува спроведувањето на</p>

	ЛЕАП-от и спроведувањето на Програмата за животна средина на годишна основа.
Дали тоа влијае на спроведувањето на ЛЕАП-от?	Спроведувањето на ЛЕАП-от беше под влијание на политичките промени како резултат на разбирањето на еколошките проблеми и приоритети од страна на повисокото раководство на Градот Скопје.
Дали ЛЕАП-от е корисен? Колку корисен е тековниот ЛЕАП на општината во спроведувањето на Законот за животна средина?	<p>ЛЕАП документ е многу важно упатство за спроведување на законодавството за животната средина на локално ниво.</p> <p>За Град Скопје главната корист од ЛЕАП 1 беа секторските извештаи кои се развиваа во почетокот на процесот на развој на ЛЕАП-от 1 и персоналот ги користел овие извештаи за различни намени.</p> <p>ЛЕАП-от 2 беше развиен во согласност со Законот за животната средина со користење на РЕЦ методологија (иако тоа не претставува правен документ) и целосно ги почитува своите препораки за вклучување на граѓаните во процесот. Политичките промени, нови измени на Законот за животна средина и новите територијални промени на границите на Град Скопје беа движечка сила за развој на ЛЕАП-ите.</p> <p>Тој е многу важно средство за спроведување на законодавството за животна средина.</p> <p>Стратешки документ за планирање на животната средина е потребен и тие го сметаат ЛЕАП-от за соодветен инструмент. Меѓународните донатори бараат било каков стратешки документ во кој приоритетите се веќе во листата и ЛЕАП-от е главниот документ за животна средина на локално ниво од каде што се развиваат други плански документи.</p>
Што беше добро?	<p>Сите сектори во Град Скопје играле активна улога во процесот на развој на ЛЕАП-ите: а) Сектор за животна средина и заштита на природата, б) Сектор за сообраќај, в) Сектор за локален економски развој (ЛЕР), г) Сектор Инспекторат за заштита на животната средина, комунални работи и Сектор за социјална политика.</p> <p>Процесот на вклучување на јавноста беше направен преку истражувањето на граѓаните, јавната презентација на главните наоди на ЛЕАП-от, вклучувањето на невладините организации и јавната расправа во Советот на Град Скопје.</p>
Што беше бескорисно / бесмислено?	<p>Првиот ЛЕАП 1 беше подготвен во 2004 година со донација од ГТЗ. Тој беше изготвен во различни услови од вториот ЛЕАП 2 во однос на законодавните и територијалните промени на границите на Градот Скопје. Без референтна точка, тој беше создаден во согласност со условите на организација на донаторот ГТЗ.</p> <p>Во фазата на подготовка не биле консултирани претставниците од Градот Скопје ниту во која било фаза на подготовката. Се што е направено од страна на ГТЗ и тимот на проектот е во смисла на наоѓање на консултантска компанија, експерти, содржина на дејности и активности на ЛЕАП, вклучувањето на јавноста, итн. Во документот не се одговорило на потребите на корисникот. На пример имаше активности предвидени во областа на</p>

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

	<p>земјоделството, кои за Градот Скопје, како урбана општина, не може да се применат и не требало да се вклучени.</p> <p>За време на изготвување на ЛЕАП- 2 консултантите немале никакви сознанија за проблемите со кои се соочува Градот Скопје, ниту, пак ги земале предвид секторските мислења, па ситуацијата била наместо консултантите да го учат корисникот, било токму спротивното.</p>
<p>Општинско искуство со ЛЕАП-ите? Генерален став позитивен-негативен? Зошто?</p>	<p>Општиот став за концептот на ЛЕАП-от е позитивен бидејќи сите сектори за животната средина биле вклучени и се идентификувале главните проблеми во сите сектори. Главната позитивна страна била активното учество на јавноста.</p> <p>Треба да се земе предвид пристапот за изготвување / презентација на активностите во рамките на Акциониот план (на годишна основа) - може да се развива Годишен акционен план.</p>
<p>Некои добри ефекти?</p>	<p>ЛЕАП документот се користи како многу важен документ за стратешко планирање кога општината аплицира за било каков инфраструктурен проект финансиран од IFC (Светска банка, ЕБОР) кога финансиската институција прашува дали проектот е во согласност со приоритетите кои се веќе идентификувани во локален/регионален стратешки документ.</p>
<p>Како системот / методологијата треба да се смени / подобри? Како може искуството со ЛЕАП-от да се подобри?</p>	<p>Во принцип, процесот на развој на ЛЕАП треба да содржи:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Идентификација на тековната состојба на животната средина -Подготовки на акции од страна на експерти -Приоритетност на овие акции - Вклученост на јавноста -Спроведување на сериозни јавни анкети -Јасни разлики помеѓу активностите во надлежност на Градот Скопје, Министерството за животна средина и просторно планирање и други општини / други институции: <p>Од клучно значење е да се воспостави посебно тело/панел со Координатор кое ќе биде вклучено од фазата на подготовка на ЛЕАП-от до спроведувањето. Ова тело/ панел треба да биде одговорно за известување за напредокот во спроведувањето до Градоначалникот.</p> <p>Консултантскиот тим, кој ќе им помогне на Град Скопје треба да ги знае Градот Скопје и неговите проблеми совршено, тие треба да работат на самото место, да се извршат посети на различни еколошки "жешки точки", да се разговара за прашања од областа со различни сектори и да се направат интервјуа. Тие треба да ги разгледаат актуелните тековни еколошки проекти и веќе донесените стратешки документи за планирање и акциони планови во рамките на овие документи со цел да се избегне преклопување, како и со проектите за животната средина со цел да се избегнат преклопувања и давање насоки во согласност со наодите.</p> <p>Со цел да се подобри процесот на развој на ЛЕАП-от има потреба за повеќе јавни расправи, настани, дискусии со професионални здруженија. Исто така, многу важен чекор е врска со претходниот ЛЕАП (да не се започне од нулта точка).</p>

	<p>Претставниците од Град Скопје предложија подобрување на законската регулатива:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Новите процедури да се вклучени во Законот за животна средина, особено кога надлежностите за спроведување на било каква акција од ЛЕАП-ите се делат меѓу две или повеќе институции. Мислење треба да биде издадено од надлежна институција во однос на прифаќањето на заедничките одговорности со Градот Скопје за решавањето на одреден проблем за животната средина. <p>Исто така, многу е важно сите страни да бидат информирани за фазата на подготовка и спроведување на ЛЕАП-ите за времето на настаните и на јавната расправа да се изјаснат дали се согласуваат со одговорноста за спроведување на ЛЕАП активностите заедно со Градот Скопје. Договорот за разбирање да се потпише помеѓу Градот Скопје и другите надлежни институции за заедничко спроведување на секоја ЛЕАП акција/и.</p> <p>Потребна е меѓуопштинска и институционална соработка, особено кога постои интерес за решавање на прашање/ проблем од животната средина, таму каде што нема надлежност да ја подобри.</p> <p>Потребни се промени во процесот на јавни набавки - критериумите за избор на консултантска компанија како еден од горливите проблеми при изготвувањето на ЛЕАП 2 (Градот Скопје нема добро искуство во работа со консултантскиот тим кој победи на тендерот).</p> <p>Посебно внимание треба да се стави на објаснувањето за можностите за финансирање и треба да се направи јасна диференцијација на временска рамка за спроведување на активностите во рамките на Акциониот план на ЛЕАП (краткорочни, среднорочни и долгорочни активности).</p> <p>За да се забрза процесот и да се направат соодветни измени/дополнувања на истиот ако е потребно, неопходно е годишно известување за спроведувањето на ЛЕАП-от.</p> <p>Софтвер - База на податоци се потребни за општините да имаат преглед на состојбата на животната средина во секое време (како на пример ICLEI од Германија, каде што сите сектори во рамките на општината обезбедуваат допринос со нивните податоци/информации и други сектори може да ги користат овие податоци за нивни цели).</p> <p>Не се потребни промени во ЛЕАП методологијата.</p> <p>Тие би сакале да видат во идниот ЛЕАП акциите/ активностите кои се од нивен интерес и оние кои се под нивна одговорност / компетентност.</p>
<p>Дали Градот Скопје размислува на повторување на вежбата?</p>	<p>Постојниот ЛЕАП 2 се уште е валиден документ (временската рамка за имплементација е 2011-2017). Персоналот истакна дека 6 години на траење на ЛЕАП е добар период и не се потребни промени во тој поглед. Процесот на развој на ЛЕАП треба да трае минимум 10-12 месеци.</p>
<p>Дали ЛЕАП-от помогна на промоција</p>	<p>ДА, во текот на целиот процес на изработка на ЛЕАП, вклучување на јавноста е земено во предвид и е применето.</p>

на вклучување на јавноста?	
Каква промена во содржината на ЛЕАП-от би сакала општината да види?	Содржината на документот за ЛЕАП-от е функционална и корисна за имплементацијата на предложените активности.

ПРОБЛЕМИ

108 специфицирани проблеми се дадени на крајот на секој од деловите на ЛЕАП-от од 2004 година на Градот Скопје.

Консултантот смета дека;

- 49 од овие проблеми се во надлежност на општината. (О)
- 27 од овие проблеми се со заедничка одговорност меѓу голем број на надлежните органи. (З)
- 32 од овие проблеми се во надлежност на други надлежни органи. (Д)

Проблеми – Град Скопје(2004)	Одговорност О: Општина; З: Заедничка; Д: на Други
Проблеми во урбани области	
Тешкотиите во работењето се должат на долгиот период на миграцискиот притисок и демографскиот раст/поширокото подрачје не се анализира како урбана агломерација	О
Недостатокот на инструменти за спроведување и имплементирање на урбаната политика и насоките на урбаниот развој	О
Непочитување на системот за урбанистичко планирање/ синхронизација на различни нивоа на документација за урбанистичко планирање	О
Диспропорција во густината на станбените зони во централното градско подрачје има притисокот врз парковите, каде што густината е најголема и се уште расте, а постојните стандарди за планирање треба да влијаат врз квалитетот на животната средина	О
Капацитетот на јавните комунални претпријатија е со неспоредливи разлики, но инфраструктурните капацитети / опремувањето и изградбата на инфраструктура (водовод и канализација) покажуваат значајни разлики.	О
Има локации / зони со супстандардни услови	О
Има појава на нелегални градежни работи, големи области се населени за домување во контактните зони на градот	О
Окупација на големи земјишни површини за изградба на викенд куќи (подоцна се претвораат во нови населби за постојан престој), обично изградени во рекреативни зони на градот, како што Сарај, Матка, Водно, Соње, Зелениково	О
Зголемување на ризикот за безбедноста на градбите, заради занемарување на стандардите за сеизмичко градење особено во случаи на надградба на	З

Проблеми – Град Скопје(2004)	Одговорност О: Општина; З: Заедничка; Д: на Други
нови подови, и градежни работи во области со висок сеизмички ризик како што се тие веднаш по должината на бреговите на реките	
Индустриските и сервисни зони не се третираат како целина / целост, особено за решавање на проблемите поврзани со квалитетот на животната средина и одржливиот развој	З
Ширење / продолжување на индустриските и сервисните зони со недоволно инфраструктурни капацитети и неизвесни услови кои се однесуваат на нивното влијание врз животната средина (Посебен проблем е фактот дека ова се создава долж речните брегови со блокирање на заштитните зони долж патиштата)	О
Узурпација на зелените површини (парковите меѓу станбени блокови, литоралната зелена површина по должината на реката Вардар, и на парк-шума Водно	О
Заповставени се зелените површини особено долж брзите ленти за сообраќај и околу некои јавни објекти	З
Заштита на зелените површини (заштита од ерозија) во станбената површина Водно се окупирани / се злоупотребуваат за изградба	О
Недостаток на модерна планска документација за управување со зоните за рекреација (Водно, Гази Баба, Вардар литоралната зона, Матка)	О
Заповставени развојот и изградбата на основната патна мрежа и брзите главни/големи патишта	О
Недоволен капацитет на протокот на сообраќај на некои улични раскрсници - застој има на 19 раскрсници	О
Недоволен број на места за паркирање во центарот на градот, несоодветно решение и недостаток на велосипедски патеки / ленти и пешачки патеки	О
Несоодветни премини меѓу коридорите на железничката и патната мрежа на две локации	З
Неефикасен Јавен превоз	З
Застарена и недоволна покриеност со водоводна мрежа во одредени делови	О
Незавршена канализациона мрежа / а особено атмосферската канализација,	О
Старите под-станции, мрежата со низок и среден напон се со надминат работен век	Д
Надградба / завршување на топлификациона мрежа на градот	Д
Бавното поврзување со гасната мрежа	Д
Промоција на стандардното регулирање на сеизмичките градежни методи	Д
Неколку локации по должината на реката Вардар се уште може да се сметаат за ризични од поплави, заштитна линија не е безбедна по целата должина, и уште некои области може да бидат загрозувани од поплави	О

Проблеми – Град Скопје(2004)	Одговорност О: Општина; З: Заедничка; Д: на Други
Недоволна заштита на идентитетот на градот и на архитектонското и градежното наследство	О
Проблеми во однос на ВОЗДУХОТ	
Појава на загрозување и нарушување на квалитетот на воздухот	З
Критична локација во зимскиот период е централното градско подрачје	О
Употребата на горива со лош квалитет на горива во постројките за греење и вриење	Д
Најзначајно е влијанието на сообраќајот (користењето на бензин со лош квалитет, густината на сообраќајот и староста на возилата)	Д
Во некои делови од градот, загадувањето на воздухот е резултат на употребата на огревно дрво во индивидуалните домаќинства	Д
Тенденција за понатамошна концентрација на индустриските капацитети во некои делови / локации на котлината (депресии)	О
Појава на хронични респираторни болести во зимскиот период во услови на чад, особено кај децата, како и појава на алергии	З
Не е подготвен катастарот на загадувачи	О
Проблеми генерирани од страна на загадувачите во индустриските зони не се перцепирани ниту се решени со интегративен пристап	З
Проблеми во однос на ВОДИТЕ	
Не постои третман на отпадните комуналните и индустриските води	О
Изградбата на канализацијата / колекторски систем уште не е завршена	О
Не постои пречистителна станица	О
Изградбата на системот на атмосферска канализација се уште не е завршена	О
Не постојат инсталации за третман на отпадните води во руралните средини	О
Не постои заштита од опасни ситуации	З
Недостаток на планирање и усогласување на активностите за заштита на квалитетот на водата меѓу градот и околината	О
Квалитетна вода за пиење се користи за потребите на производството	З
Постои висока стапка на загуби во водоводната мрежа	О
Водоснабдувањето во руралните средини е недоволно и е несоодветно	О
Несоодветна е контролата на квалитетот на површинските и подземните води	О
Постојниот капацитет на вода за идниот развој е недоволен	О
Не постои катастар на загадувачите на водите	О

Проблеми – Град Скопје(2004)	Одговорност О: Општина; З: Заедничка; Д: на Други
Постојните механизми за утврдување на цената на водата и начинот на собирање на надоместоците се несоодветни и неефикасни за обезбедување одржлив развој.	
Проблеми со Бучава	
Бучавата од некои патишта, од Центрите за услуги и во градскиот парк во доцните ноќни часови во летниот период	3
Следење на бучавата	0
Проблеми во однос на Отпадот	
Недостаток на систем за интегрирано управување со отпадот	0
Недостаток на евиденција, депонии и соодветен третман на опасен отпад, односно опасниот отпад не се третира во согласност со законот	0
Неправилните депонии, особено во руралните средини	0
Неконтролираното постапување со инертниот отпад	0
Не се рехабилитирани депонијата Вардариште - трајно решение на подземните води и на реката Вардар	0
Технички и технолошки недовршена депонијата Дрисла	0
Недостаток на надзор и третман на медицинскиот отпад во приватниот сектор	3
Нецелосна контрола врз медицинскиот отпад	3
Несоодветен третман на ветеринарните отпад	3
Неорганизиран третман на не-медицинскиот органски отпад	3
Проблеми за УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	
Нецелосни политики за заштита на животната средина	Д
Несоодветни човечки ресурси и институционалната опременост и поклопувањето на надлежностите	3
Одлагањето на решавањето на проблемите или нивно бавно решавање	3
Доволно податоци и информации до граѓаните и нивното учество во процесот на донесување одлуки	3
Несоодветно усогласување на законската регулатива на градот со релевантните прописи за животната средина	3
Отсуство на механизми за промоција и воспоставување на системи за управување со животната средина	3
Не-конзинстенен формално правен систем за учество на градските власти во процесот на заштитата на животната средина	0
Проблемите во Градот и Котлината со ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	
Развојот на долината не се контролира и е концентриран	0

Проблеми – Град Скопје(2004)	Одговорност О: Општина; З: Заедничка; Д: на Други
Земјоделското земјиште постојано се редистрибуира како резултат на проширувањето на населбите и викенд областите, како и инфраструктурните објекти	О
Постои недостаток на комплексна, сеопфатна и континуирана анализа на компонентите на животната средина	З
Развојот не се следи со соодветни оценки на влијанието врз животната средина	О
Проблеми со биолошката разновидност	
Најзагрозени се растителните единици и растенијата / вегетациските видови, мочуришта и фитоценозните ливади кои се целосно уништени или се во услови на фрагментација	Д
Реликтните и ендемичните видови се загрозени во областите каде се преземаат антропогени активности (Се проценува дека изградбата на браната и акумулацијата "Козјак" ќе доведе до значително намалување на области, а со тоа значително намалена биолошка виталност на реликтните и ендемичните видови	Д
Во експанзија се бројни напредни видови, како последица на зголемување на транспортните комуникации во оваа област	Д
Нелегално се сече дрво / шумата и промена на начинот на користење на земјиштето	Д
Водните живеалишта за птици, што се должи на сушењето на мочуришта Катлановското и Арачиновското мочуриште останаа без гнезда и без соодветни локации за одмор и хранење за миграција и зимска резиденција	Д
Користењето на спелеолошките објекти како туристичка атрактивна локација, затворање на влезните делови на спелеолошки објекти ќе ги загрози колониите на лилјаци	Д
Исчезнување (на два вида) и намалување на критичниот број (два вида) на мршојадци во кањонот на реката Треска	Д
Лов и собирање со намера за исхрана и извоз	Д
Пошумување и експанзија на несоодветни(не автохтони)видови на Водно	Д
При планирање на просторот за изградба на објекти и населби, истражувачите не се информирани за можни влијанија и вредноста на биолошката разновидност не се почитува	О
Неконтролираната урбанизација на Скопска Црна Гора, Водно и Китка.	О
Проблеми за ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО	
Недостатокот на соодветна евиденција за потенцијалните загадувачи во земјоделското производство и нивно следење (голем број неидентификувани и различни производства во обем и тип, не регистрирани фарми, мали штали и мали објекти за добиток	Д
Постојано и неконтролирано редефинирање на користењето на земјоделското земјиште	Д

Проблеми – Град Скопје(2004)	Одговорност О: Општина; З: Заедничка; Д: на Други
Неконтролирана и несоодветна употреба на хемикалии, минерални ѓубрива и средства за заштита	Д
Несоодветно и неорганизирано чување на ѓубривата и празнење на ѓубрива директно во канализацијата и резервоарите	Д
Небезбедно и неправилно уништување на животните тела и други органски материји (недостаток на капацитети за таа намена)	Д
Некомплетната опрема на капацитетите за процесирање со технолошка инфраструктура и опрема за обработка на остатоците, алармантна состојбата со водите	Д
Недостатокот на квалификувани инспекциски служби и недоволната координација помеѓу одделенијата за инспекциски работи и министерствата	З
Проблеми со ШУМАРСТВОТО	
Нелегалното сечење	Д
Шумските пожари	З
Процесот на сушење на шумите (посебно дабовата шума)	Д
Злоупотребата на земјиштето	Д
Силен притисок од страна на туристите, рекреативни посетители, и собирачите на секундарни шумски производи	Д
Огромна изложеност на патиштата и неконтролиран пристап на луѓето во областа на парковите и шумите	Д
Проблеми со ЗАШТИТЕНИТЕ ПОДРАЧЈА	
Недостапни докази за биолошката и регионална разновидност и нивната заштита	З
Системот на заштитени подрачја се уште не е создаден	Д
Некомпетентно управување со заштитените подрачја и недостигот на планови за управување	Д
Недостаток на пракса за вклучување на податоците за биолошка и пределска разновидност во студиите за влијанијата врз животната средина и во донесување одлуки за идниот развој	З
Соодветната заштита на јавните зелени површини и рекреативните зони (паркови, арборетуми, крајбрежните појаси) во урбана структура	О
Силен притисок од рекреативни и викенд посетители	Д
Узурпација на земјата (за изградба и земјоделски цели)	О
Недостаток на капацитет за извршување на предвидените пошумувања, уредувања и заштитни мерки и ревизија на режимот на управување со парк шумата Водно	О
Огромна изложеност на патиштата и неконтролиран пристап на луѓето во областа на парк-шумата Водно	О

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Проблеми – Град Скопје(2004)	Одговорност О: Општина; З: Заедничка; Д: на Други
Појава на незаконска сечење на шумите	З
Едукација и вклучување на јавноста во донесувањето одлуки и примена на мерки за заштита на природата и биолошката разновидност	З
Недостаток на финансиски средства	З

Град Скопје 2004 ЛЕАП I - предложените активности

Од 108 проблеми идентификувани во ЛЕАП документот, акционен план беше развиен за 19 делови / проблеми со 95 предложените активности.

Главно со активности што се фокусирани на управувањето со отпад и комуналните услуги, реконструкција на водоводна мрежа и канализациониот мрежен систем, сообраќајната инфраструктура, редовно следење на загадувањето на воздухот и бучавата, организирањето на еколошки настани.

На 95 предложените активности во ЛЕАП-от за Скопје од 2004 година; 24 (24%) се помалку од 25% завршени, 14 (15%) од 25% до 75% и 57 (61%) се завршени повеќе од 75%.

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од ЛЕАП ЗА Град Скопје 2004 година		
Преложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
УПРАВУВАЊЕ		
Управување со квалитетот на животната средина во градот и општините во долината на Скопје, организација на управувањето со животната средина		
Ревизија и усогласување на законодавството на Градот со релевантното законодавство на животната средина	1-3 години	>75% завршено (Завршено)
Поделба на надлежностите и создавање на услови за учество на органите на Градот во заштитата на животната средина	1-3 години	>75% завршено (Завршено)
Обука на персоналот и институционално екипирање на општинската администрација	1-3 години	>75% завршено Компјутерите се набавени. Се спроведува обука за подготовка и спроведување на ЛЕАП-от за општински кадар
Имплементација на информатички систем за животна средина, обезбедување на инфраструктура и воведување на модули за одржлив развој	1-3 години	>75% завршено Преглед на одржливиот развој во две фази. Информациите доставени до Советот, за време на

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од ЛЕАП ЗА Град Скопје 2004 година		
Преложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
		седниците, во Службен весник, медиуми..
Изготвување на оперативни програми, годишни извештаи и следење на спроведувањето на ЛЕАП-от	Континуирано	>75% завршено Оперативните програми, годишните извештаи и следењето на спроведувањето на ЛЕАП-от се завршени. Се изготвуваат програми за секторски операции; предвидено е во задачите на изработка на ЛЕАП документот.
Зајакнување на Градскиот кабинет за иницирање и развивање на активности поврзани со Агендата 21	1-3 години	<25% завршено
Поддршка за воведување на ГИС системи во градот и во општините	3 – 5 години	>75% завршено
Создавање на образовни програми, курсеви и други обуки за активности за животната средина во организациите и во образовниот систем	1-3 години	>75% завршено Сите училишта имаат еко одделенија и ги планираат своите активности преку образовниот сектор. Тие ги организираат "Ден на дрвото", "Ден на Пошумување", и др.
УРБАН РАЗВОЈ		
ДОМУВАЊЕ - квалитет на домувањето и опремување на зоните со потребната инфраструктура и надградба		
Опремување на зоните за живеење со инфраструктурата и јавните услуги (приоритетни населби; Топаана, Јаја Паша, Ќерамидница и Шуто Оризари)		>75% завршено Уште во тек, скоро е завршено.
Проценка на локалитетите со бесправните градби во областите опфатени со ОУП и во областите за контакт, како и оценување на нивното влијание врз животната средина		>75% завршено Завршена легализација на дивоградбите во областите опфатени со ОУП и во областите за контакт.
ИНДУСТРИСКИ ЗОНИ И УСЛУГИ - остварувањето на стандардите за заштита и унапредување на животната средина во квалитетот на постојните зони		

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од ЛЕАП ЗА Град Скопје 2004 година		
Преложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Изработка на студија за ЕИА за тековните индустриски зони во градот и во непосредната околина	1 до 3 години	> 75% завршено Секоја институција одделно Нема индустриски зони, па тоа не е важно. Телото на градот имаше средби со надлежните органи за индустриските зони.
Одредување на еколошки принципи за користење на нова земја за индустриските цели	1 до 3 години	<25% завршено
ЗЕЛЕНИ РЕКРЕАТИВНИ ПОВРШНИНИ - воспоставување зелен град; заштита на вредностите на подрачјето; промоција на можностите за мулти-функционално користење на парковите		
Подготовка на планови за уредување на зелените површини	3 до 5 години	<25% завршено Не постои усвоен Закон за јавни зелени површини
Воспоставување на заштитни зелени бариери	1 до 3 години	>75% завршено во тек
Реконструкција на спортско-рекреативни центри; Сарај, езерото Треска, Хиподром и Камник	3 до 5 години	>75% завршено
Изградбата и завршувањето на локалните рекреативни центри	1 до 3 години	<25% завршено Полиса за реконструкција на Градскиот Парк треба да биде подготвена.
Изготвување на план за управување со градскиот парк	1 до 3 години	<25% завршено Нема подготвен план
Изготвување на план за управување со парк шумите Водно и Гази Баба.	1 до 3 години	<25% завршено Нема подготвен план
УЛИЦИ И СООБРАЌАЈ - подобрување на мрежата на сообраќај, намалување на ризикот од сообраќајот, зголемување на безбедноста, подобрување на ефикасноста на сообраќајот и изградба на модел за одржлив транспорт		
Завршување на основната мрежа на улици и брзи патишта	3 до 5 години	>75% завршено
Реализацијата на ГУП-от да обезбеди денивелација (поделба по одделенија) на крстопатите	3 до 5 години	25% до 75% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од ЛЕАП ЗА Град Скопје 2004 година		
Преложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Изградба на катни гаражи и паркинзи	3 до 5 години	>75% завршено
Поттикнување на алтернативен сообраќај и користење на јавниот превоз	1 до 3 години	>75% завршено Возилата се заменети
Изготвување на планови и изградба на велосипедски патеки	1-3 години	>75% завршено Во текот на 2015-2017 година, сите велосипедски патеки ќе бидат завршени и означувањето ќе биде поставено.
Обезбедување на простор за изградба на пешачки зони	1-3 години	>75% завршено ЦУКС
Реорганизација и модернизација на условите во поглед на решенијата на сообраќајот во центарот	1-3 години / 3 до 5 години	>75% завршено
Решавање на премините на пругите и мрежата на сообраќај на две локации	1-3 години	>75% завршено Во близина на Маџари
ДРУГА ИНФРАСТРУКТУРА - опрема и реконструкција на опрема на инфраструктурата и подобрување на условите и квалитетот на живеење		
Завршување на топлификационата мрежа	3 до 5 години	25% до 75% завршено БЕГ е одговорен за завршување на топлификационата мрежа (ЕЛЕМ Топлана е истрошена)
Завршено опремување со инфраструктурата во секоја област на градот (населби)	3 до 5 години	>75% завршено
Реконструкција на мрежата на системи за инфраструктурата	3 до 5 години	<25% завршено Давателите на услуги за водоснабдување
ДРУГИ УРБАНИ ЕЛЕМЕНТИ		
Контрола на новоизградените објекти во однос на примената на сеизмички стандарди	1-3 години	> 75% завршено Градот Скопје нема надлежност за завршување на задачата ИЗИС ја спроведе активноста
Заштита на областите со ризик (од силни земјотреси), како брегот на	1-3 години	<25% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од ЛЕАП ЗА Град Скопје 2004 година		
Преложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
реката Вардар, од изградба на објекти		Градот Скопје нема надлежност за завршување на задачата ИЗИС ќе ја спроведе активноста
Заштита на кризните подрачја од поплави	>5 години	>75% завршено Изготвен План за управување со кризи, отворање на кризен штаб
КВАЛИТЕТ НА ОКОЛИНАТА		
КВАЛИТЕТОТ НА ВОЗДУХОТ - намалување на емисиите на опасни супстанции од стационарни извори, намалување на штетни влијанија од сообраќајот, поттикнување на употреба на алтернативна енергија, модернизација на следењето Преку IPPC и EIA Извештаи		>75% завршено
Зајакнување на контролата за усогласување на тековните стандарди и воведување на одредби за третман на отпадни води	>5 години	>75% завршено Преку IPPC и EIA Извештаи
Контрола на енергетските машини и одржување бојлерите за греење	1 до 3 години	>75% завршено
Замена на бојлерите за греење кои работат на дрво со поефикасни	Континуирано	> 75% завршено Спроведено е каде Градот Скопје има надлежност, греењето на Средните училишта работи на мазут, од неодамна постојат напори за трансформација на системи за греење на гас
Регулирање на сообраќајот (организација, сигнализација, итн.) за отпуштање на централното градско подрачје.	1 до 3 години	>75% завршено
Поврзување на системот за греење на гасоводната мрежа	1 до 3 години	>75% завршено
Поставување нови мерни точки	1 до 3 години	> 75% завршено Нови мерки точки се поставени
КВАЛИТЕТОТ НА ВОДАТА - контрола и мониторинг на квалитетот на водата		
Редовна контрола на регулативата за здравство во врска со водите во локалната водоводна мрежа и чешми	1 до 3 години	>75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од ЛЕАП ЗА Град Скопје 2004 година		
Преложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
на територијата на сите градски општини и во зоните за рекреација		
Испитување на квалитетот на водите за рекреација	1 до 3 години	>75% завршено
Контрола на индустриските води	Континуирано	> 75% завршено Дефинирано во ИСКЗ Дозволите и контролирани од ЈКП "Водовод и канализација"
Проширување на мрежата на мерните точки	1 до 3 години	>75% завршено
СНАБДУВАЊЕ СО ВОДА - обезбедување на квалитетна вода за пиење, обезбедување на вода како основен ресурс за развој, рационално користење на техничка вода		
Намалување на загубите при експлоатацијата	1 до 3 години	>75% завршено Контрола од страна на ЈКП "Водовод и канализација"
Реалните загуби, условите на водоводната мрежа, диви приклучоци, плаќање	3 до 5 години	>75% завршено Урбаните и руралните населби биле опфатени
Изградба на водоводната мрежа во сите населени места	континуирано	>75% завршено Изградба на бунари за техничка вода кои ќе се користат за наводнување на јавните зелени површини
Проширување на водоводната мрежа во градот	1 до 3 години	>75% завршено
Поделба на системот за одржување на зелените површини и на централниот дел	1 до 3 години	>75% завршено
Воспоставување на посебен систем за одржување на јавната чистота	3 до 5 години	>75% завршено
Замена на водата за пиење со технолошка вода за металната индустрија	3-5 години	<25% завршено
ОТПАДНИ ВОДИ – заштита на квалитетот на водните ресурси		
Завршување и реконструкција на канализационата мрежа	3 до 5 години	>75% завршено
Завршување на атмосферска мрежа	3 до 5 години	>75% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од ЛЕАП ЗА Град Скопје 2004 година		
Преложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Изградба на пречистителни станици за комунални отпадни води во градот	1 до 3 години	>75% завршено
Инсталација на пречистителна станица за третман на индустриските отпадни води	3 до 5 години	>75% завршено
Изградба на мрежи за истекување комунални и атмосферски води	3 до 5 години	>75% завршено
Утврдување на условите и опрема за третман на отпадните води во населбата	3 до 5 години	>75% завршено Оценката е направена за населените места Сарај, Волково, Трубареве
Воспоставување на современи методи за одржување на квалитетот на водите кои се користат за рекреативни цели	1 до 3 години	<25% завршено Езерото Треска е во надлежност на Општина Сарај
БУЧАВА - намалување на влијанија		
Активна примена на методите за заштита	1 до 3 години	<25% завршено Не е во нивна надлежност, не поседуваат техничка опрема
Обезбедување на постојана контрола на возилата	1 до 3 години	<25% завршено Не е во нивна надлежност, не поседуваат техничка опрема
ЦВРСТ ОТПАД - подобрување на управувањето со отпадот, подигање на јавната свест		
Санација на дивите депонии	1 до 3 години	<25% завршено Не постојат диви депонии
Технички и технолошки завршување на депонијата Дрисла	1 до 3 години	>75% завршено Дадени под концесија
Технолошка модернизација на печката за согорување на медицински отпад	1 до 3 години	>75% завршено До 2016 година новиот инценератор, ќе биде завршени
Рехабилитација и реконструкција на депонијата Вардариште	3 до 5 години	25% до 75% завршено Студија за изводливост завршена
Чистење на депониите за инертен отпад	1 до 3 години	>75% завршено
ОКОЛИНА НА ГРАДОТ		

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од ЛЕАП ЗА Град Скопје 2004 година		
Преложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
КОМПОНЕНТИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА - обезбедување на квалитет на животната средина на територијата на општините во Скопје, обезбедување предуслови за одржлив развој, заштита на квалитетот на земјоделското земјиште од злоупотреба и траен губиток		
Проширување на мрежата за мониторинг на воздухот, водата, отпадот, бучавата и биодиверзитетот	1 до 3 години	>75% завршено Биодиверзитетот не е во нивна надлежност, тоа е во рамките на МЖСПП Скопскиот плански регион. Општина Центар Финален проект
Санација и рекултивација на локалитетите загадени со индустриски загадувачи	3 до 5 години	<25% завршено
Изработка на посебен план за Скопската котлина и Скопските општини	1 до 3 години	>75% завршено
Разгледување на стандардите за изградба на населби	1 до 3 години	>75% завршено Со ДУП на Град Скопје
Опремување на населени места со соодветната инфраструктура	3 до 5 години	>75% завршено
Изработка на план за областите, како инструмент за заштита на земјоделското земјиште и природните ресурси	1 до 3 години	25% до 75% завршено Покрај заштитените подрачја, Студија за валоризација на Матка и Скопска Црна Гора
БИОДИВЕРЗИТЕТ - да се спречи намалувањето на популацијата и истребувањето на видовите и живеалишта, ревитализација на деградираните и згаснатите живеалишта во Скопската котлина и во Скопје, интеграција на аспектите на биолошката разновидност во планирањето и подготовката на проценки на влијанието врз животната средина		
Ревитализација на вредни еко-системи (Катланово и Арачиново)	3 до 5 години	>75% завршено Не се во нивна надлежност; Општина Петровец ...
Изработка на план за управување со посебни геолошки објекти	1 до 3 години	25% до 75% завршено Матка има специфични видови на птици и лилјаци

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од ЛЕАП ЗА Град Скопје 2004 година		
Преложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Определување на мерки и акциони планови за заштита на загрозените видови и живеалишта од активностите на градот	1 до 3 години	25% до 75% завршено Заштита на ретките видови птици, идентификувани пештерите Дона Дука и Рашче, спроведување на Регулативата: Правилник за заштитени подрачја
Контрола на проширување на туѓи инвазивни видови	3 до 5 години	25% до 75% завршено
Нивелација на вегетационата карта во долината на Скопје. (Ажурирање на мапата на вегетација)	3 до 5 години	25% до 75% завршено
Воспоставување на мрежа на животната средина во долината на Скопје	3 до 5 години	>75% завршено МЖСПП се подготвува мрежата
ЗЕМЈОДЕЛСТВО - создавање на услови и механизми за заштита на квалитетот на земјоделските ресурси, контролирано и квалитетно земјоделското производство на храна, воведување на практики за одржливо земјоделство		Одговорност на Министерството за земјоделство
Подготовка на акционен план за заштита на ресурсите во земјоделското производство	1 до 3 години	<25% завршено Немаат надлежност
Рационализација на обработливото земјиште за соодветната примена на органски и минерални ѓубрива	1 до 3 години	<25% завршено Немаат надлежност
Еколошки прифатлива оптимизација на локацијата на фармите и оптоварувањето по единица земјоделско земјиште	1 до 3 години	<25% завршено Немаат надлежност
Воспоставување на координација помеѓу инспекциските служби	1 до 3 години	<25% завршено Немаат надлежност
ШУМАРСТВО - трајна заштита на шумите и шумското земјиште, подобрување на концептот на одржливо управување со шумските ресурси, зголемување на опсегот на шумско земјиште и средствата за шуми		Надлежност на Министерството за Шумарство ???
Оневозможување на нелегалната сеча	1 до 3 години	25% до 75% завршено
Подобрување на заштита на шумите	1 до 3 години	
Контрола на користење на секундарни шумски производи	1 до 3 години	>75% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од ЛЕАП ЗА Град Скопје 2004 година		
Преложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Изработка на оцена на влијанието врз животната и влијанието врз шумите од изградба на патишта, викенд-куќи, и други изградени објекти	континуирано	>75% завршено Функцијата на ГУП? Подготовката на СОЖС за патот на Водно
Обновување на активностите за пошумување	1 до 3 години	>75% завршено
Подготовка на планови за управување со шумите за посебна употреба	3 до 5 години	>75% завршено
ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА		
Подготовка на планови за управување со заштитени подрачја	3 до 5 години	<25% завршено Парк шумата Гази Баба е заштитена со Законот за заштитени подрачја
Назначување за Национален парк	3 до 5 години	<25% завршено План за управување со природни заштитени подрачја. Нема надлежност
Одредувањето на постојан статус на заштита за заштитените подрачја	1 до 3 години	>75% завршено
Утврдување на статутот на околните рекреативни површини	1 до 3 години	25% до 75% завршено Рекреативни места се Гази Баба парк шумата и Сарај / Матка
Разгледување на статутот на парк шумата Водно	1 до 3 години	>75% завршено
Едукација и подигнување на јавната свест во однос на заштитата на природното наследство	1 до 3 години	>75% завршено
ЗДРАВЈЕ		
ПРОЦЕНКА НА ЗДРАВСТВЕНИ РИЗИЦИ - СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРЕВЕНТИВНАТА ЗАШТИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО		Компетентност на Завод за здравствена заштита ?
Воведување на информациски систем за здравство и животна средина	1 до 3 години	25% до 75% завршено ИНО, редовни годишни извештаи за здравјето на децата (респираторни заболувања)
Спроведување на епидемиолошки истражувања во врска со	континуирано	25% до 75% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од ЛЕАП ЗА Град Скопје 2004 година		
Преложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
загадувањето на воздухот, квалитетот на водата, бучавата во општините во Скопје		Национален план за здравство 2020 (заштита на здравјето на луѓето и животната средина)
Обука на специјалисти во однос на управувањето со ризици и примена на мерки за заштита од загадување	континуирано	25% до 75% завршено
Изработка на ЛЕАП	3 до 5 години	25% до 75% завршено

ГРАД СКОПЈЕ - 2011

РЕЗИМЕ НА ГРАД СКОПЈЕ 2011 ЛЕАП

ЛЕАП-от за Град Скопје беше развиен во 2011 година. Предложените активности се планира да бидат спроведени во текот на следните 5 години (2011-2016). Тој е импресивна колекција на информации во врска со аспектите на животната средина во градот.

Неколку претставници од Градот Скопје, од јавните комунални претпријатија, научните институции, од општините во Градот Скопје и од консултантската компанија учествуваа во процесот на подготовка.

ЛЕАП-от е подготвен во согласност со националната методологија и на почетокот беше утврдена структурата на ЛЕАП-от (ЛЕАП Координатор, членови на работните групи, Координатор од Град Скопје и членови на Тимот на експертите). Концептот, методологијата која се користи и процесот на развој на ЛЕАП-от на кратко се презентирани во воведната глава.

Глава 2 содржи податоци за историјата, географската положба, состојбата на почвата, хидрографијата, климата, територијалната организација, демографските и економските карактеристики на Градот Скопје.

Опис на ДПСИР методологија за изработка на ЛЕАП документот за Градот Скопје е презентираан во Поглавје 3.

Идентификацијата на состојбата на животната средина за сите тематски области (со отпадот, воздухот, бучавата, водите, почвата и користењето на земјиштето, урбаниот развој, природата) со користење на пристапот ДПСИР, идентификација на проблемите во тематската област и препораки за решавање на сите идентификувани еколошките проблеми / предизвици се претставени во Поглавје 4. Во текот на идентификација на состојбата на животната средина за сите тематски области се наведени 108 еколошки проблеми.

Глава 5 вклучува спроведена SWOT анализа на капацитетот на Град Скопје за да се справи со проблемите идентификувани во 4 тематски области: демографски и социјален просперитет, инфраструктура, локалната власт и локалната економија и силата на општината, слабости, можности и закани.

Поглавје 6 претставува учеството на јавноста во процесот на изготвување на ЛЕАП-от, подготовка на прашалник (1100 прашалници дистрибуирани до средните училишта, факултетите, јавни институции и приватни компании) со прашања поврзани со мислењето на граѓаните за состојбата на животната средина, најзагадените медиум, учеството во проекти за животната средина или процеси за донесување одлуки, итн. Одговорите помогнаа на изготвачите на ЛЕАП-от за подобро разбирање на негативните влијанија и проблемите на животната средина на јавното здравје и животните услови. Собраните одговори се презентирани со добиените сумирани поени.

38 еколошките проблеми во сите 7 тематски области беа рангирани според критериумите за приоритет и за првите (приоритетни) 33 проблеми, беше развиен Акционен план. Акциониот план за спроведување на ЛЕАП-от за Град Скопје и планот за следење на 34 приоритетни проблеми на животната средина се дадени во Поглавјето 7. Сите тематски области се опфатени меѓу овие 34 приоритетни проблеми (8 проблеми со воздухот, 6 проблеми во тематската област вода, 10 проблеми поврзани со отпад, 4 проблеми со квалитетот на почвите, 5 еколошки проблеми во тематската област природа и 1 проблем поврзан со бучавата).

Акциониот план вклучува мерки и активности за решавање на секој проблем на животната средина, соодветниот орган за спроведување на мерките и активностите, временска рамка за реализација, буџетот и потенцијалните извори на финансирање. Вкупно 104 акции се презентирани во Акциониот план за решавање на овие 33 проблеми.

Предложениот буџет за решавање на 38 приоритетни проблеми (133 акции) е 114 милиони евра. Потенцијалните извори на финансии ги вклучуваат локалниот буџет, меѓународните донатори и други институции (Владата на Република Македонија, МЖСПП, Министерството за земјоделство, Министерството за транспорт и врски, меѓународните финансиски организации,

итн.), НВО се споменати. Детален преглед на предложените трошоци во рамките на ЛЕАП документот за различни активности се дадени во **АНЕКС 7**.

Не е презентираан механизам кој ќе покаже како другите институции ќе знаат дека тие се вклучени во овој ЛЕАП и во однос на обврските за исполнување на било каква акција.

Планот за мониторинг ги вклучува очекуваните резултати, индикаторите за успех, фреквенцијата на следење и одговорно тело за следење на спроведувањето на наведените мерки и активности за секој проблем на животната средина.

Состанок со Град Скопје

Средбата се одржа на 23 октомври 2015 година во просториите на Секторот за заштита на животната средина и природата во рамките на Град Скопје со повеќе релевантни лица (Раководител на Секторот за заштита на животната средина и природата, Раководител на Одделението за квалитетот на воздухот во животната средина, заштита од бучава и не-јонизирано зрачење и Раководител на одделение за заштита и спречување од загадување на водата и почвата). Листа на учесници е дадена во АНЕКС 5.

ПРОБЛЕМИ - Одговорности

Во рамките на ЛЕАП документот за Град Скопје (во Глава 4) се идентификувани 38 проблеми за 7 тематски области.

Мислење на консултантот за тие е;

- 23 од овие проблеми се во надлежност на општината. (О)
- 9 од овие проблеми се заедничка одговорност меѓу голем број од надлежните органи. (З)
- 6 од овие проблеми се во надлежност на други надлежни органи. (Д)

ПРОБЛЕМИ – ГРАД СКОПЈЕ (2011)	Одговорност О: Општина; З: Заеднички; Д: Други
Проблеми со Отпад	
Постоечката депонија "Дрисла" не ги исполнува тековните стандарди за санитарна депонија со која се загрозува квалитетот на животната средина.	О
Појавата на дивите депонии во руралните населени места во општините во Скопје поради недоволна покриеност на населението и правните лица со услугата за собирање на отпад.	З
Во Градот Скопје и општините во Скопје не се определени локации за депонирање на градежен отпад, поради што се регистрирани голем број на диви депонии покрај патиштата и речните зони.	З
Недостатокот на техничка опрема (садови, возила, итн.) и недоволен финансиски капацитет на ЈП "Комунална хигиена" влијае на фреквенцијата на празнење на контејнерите/кантите, односно покриеноста на општините во Градот Скопје со организирана услуга за собирање и транспортирање на отпадот	З
Не постои организиран систем за собирање, преработка и рециклирање на собраниот отпад, со што природните ресурси се повеќе се користат и голем дел од рециклирачкиот отпад завршува во депонија "Дрисла" и / или други места кои не се предвидени за оваа намена.	О

ПРОБЛЕМИ – ГРАД СКОПЈЕ (2011)	Одговорност О: Општина; З: Заеднички; Д: Други
Не постои систем за собирање, транспорт, преработка и депонирање на опасен отпад (батерии, живини светилки, лекови, шприцеви и друго).	О
Неадекватен третман на посебните видови на отпад (отпадни масла, отпадни гуми, батерии, електрична опрема, акумулатори и слично).	О
Тарифната политика (полнење на површината, наместо на количеството) не стимулира производителите на отпад да ја намалат количината на отпад или да ја селектираат.	О
Не-рекултивирани Индустриски жаришта ("ОХИС", "Железара", "Радушa") имаат директно негативно влијание врз сите медиуми на животната средина и здравјето на луѓето.	З
Ниско ниво на свест кај населението за соодветен третман на отпадот.	О
ВОЗДУХ	
Градот Скопје и општините во Скопје немаат подготвени програми за намалување на загадувањето и подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух.	О
Недоволен број на мерења на емисиите на загадувачки материји во воздухот на ниво на стационарни извори.	О
Употребата за фосилни горива (јаглен, нафта, сурова нафта, итн.), води до зголемена емисија на загадувачки супстанции во воздухот што е штетно по здравјето на луѓето.	З
Зголемување на емисиите на штетни материји во воздухот од мобилните извори на загадување (интензивен сообраќај).	Д
Градот Скопје нема воспоставено систем на редовна контрола и одржување на чадни цевки и канали, со цел намалување на загадувањето на воздухот и да се постигне поголема енергетска ефикасност, преку намалена потрошувачка на гориво.	О
БУЧАВА	
Нивото на комунална бучава предизвикана од сообраќајот во последните пет години постојано го надминува максимално дозволеното ниво на бучава.	О
Недоволен број на мерни станици за мониторинг на бучавата.	О
Несоодветна контрола на бучавата во центри за услуги (хотели, кафулиња, итн.)	З
ВОДА	
Техничките загуби на вода, диво приклучување и нерационално користење на водата за технолошките процеси, системи за наводнување на зелените површини создаваат појава на	О

ПРОБЛЕМИ – ГРАД СКОПЈЕ (2011)	Одговорност О: Општина; З: Заеднички; Д: Други
намалување на количеството на вода за пиење, особено во летниот период.	
Квалитетот на водата во некои делови на руралните средини кои не се поврзани со градскиот водовод не ги исполнува законски пропишаните стандарди за квалитет.	О
Недоволна заштита на изворот Рашче во доменот на спроведување на утврдените мерки за правни и физички лица и инспектирањето на нивното спроведување.	О
Не постојат изградени или завршени со изведба системи за собирање и одведување на отпадни води (систем за фекална вода и атмосферска канализација)	О
Загадување на површинските и подземните води како резултат на директно испуштање на комуналните и индустриските отпадни води.	О
ПОЧВА И УПОТРЕБА НА ЗЕМЈИШТЕТО	
Не постои соодветна база на податоци за примена на агрохемиски производи во земјоделството и нивното влијание врз животната средина.	Д (Надлежност на Министерството за земјоделство???)
Загадување на почвата со тешки метали.	З
Пренамена на земјоделското земјиште.	О (Треба да се реши во ГУП)
УРБАН РАЗВОЈ	
ГУП на Скопје - не се применува интегриран пристап или не се соодветно вградени принципите на одржлив развој.	О (Треба да се реши во ГУП)
Нивото на развој на мрежата на сообраќај не е усогласена (компатибилна) со зголемениот интензитет на сообраќај што води до ниска пропустливост на одредени делови и раскрсници.	О
Недоволен број на паркинг места, особено во централното градско подрачје.	О (Треба да се реши во ГУП)
Неразвиена мрежа на велосипедски патеки.	О (Треба да биде вклучено во ГУП)
Несоодветно одржување на постоечкото урбано зеленило.	О
БИОЛОШКА РАЗНОВИДНОСТ И ЗЕЛЕНИЛО	

ПРОБЛЕМИ – ГРАД СКОПЈЕ (2011)	Одговорност О: Општина; З: Заеднички; Д: Други
Зголемен степен на деградација и неконтролирана сеча на шумите.	Д (Министерството за Шумарство)
Неконтролирано собирање на лековити растенија, печурки и други видови на заштитени растенија.	Д
Недоволна примена на автохтони дрвја и грмушки прилагодени на локалната клима и на квалитетот на воздухот во формирањето на објекти/блокови линии од зеленило.	Д
Пошумување / проширување на несоодветни / автохтони видови на "Водно".	Д (Министерството за Шумарство)
Непочитување на режимот на заштита на споменикот на природата Кањон "Матка" и парк-шумата "Водно".	О
Несоодветна / недоволна употреба на биолошката и пејсажната вредност во насока на развој на туризмот.	З
Ниско ниво на свест во јавноста и институциите во врска со зачувувањето на животната средина и природата.	З (Подигнување на јавната свест треба да биде основа на ЛЕАП-от)

Град Скопје ЛЕАП II од 2011 - предложени активности

Од 38 проблеми идентификувани во ЛЕАП документот, акционен план беше развиен за 21 проблем во кои се предложени 133 активности. Повеќето од акциите 122 (91%) се во надлежност на општината да ги имплементира. 3% од вкупно акции се со заедничка надлежност и 5% од вкупно акции се надлежности на други.

Напредокот во спроведувањето на ЛЕАП-от

92% од сите предложени акции се во надлежност на Градот Скопје. Главно овие активности се фокусирани на управувањето со отпад и комуналните услуги, реконструкција на водоводната и канализационата мрежа, почеток на активностите за изградба на фабрика за третман на отпадни води, сообраќајна инфраструктура, редовно следење на загадувањето на воздухот и организација на еколошки настани. Од 133 предложени активности во Град Скопје 2011 ЛЕАП; 35 (25%) се помалку од 25% завршени, 25 (16%) од 25% до 75% и 82 (62%) се завршени повеќе од 75%.

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Тематска област – ОТПАД		
Цел 1. Отстранување на отпадот да се врши во согласност со стандардите на ЕУ		
Изработка на физибилити студија за надградба на депонијата "Дрисла" за постигнување на ЕУ стандардите за депонирање отпад. 2012/2013		>75% завршено
Споредба на Главниот проект за изградба на депонијата "Дрисла" со изведената состојба.		>75% завршено
Анализа на квалитетот на воздухот, површинските и подземните води во близина на депонијата "Дрисла".		>75% завршено
Анализа на количествата и видовите на отпад што се собираат во депонијата "Дрисла"		>75% завршено
Проекциите на количините и видот на отпадот што ќе се депонира на депонијата "Дрисла" во наредниот период (до 2030 година).		>75% завршено
Препораки за подобрување на депонијата "Дрисла" во однос до заштита на површинските и подземните води, квалитетот на воздухот, почвата и климата.		>75% завршено
Цел 2. Правните и физичките лица да добијат универзална услуга за третман на отпадот (90% од домаќинствата во руралното подрачје на Град Скопје се на универзална услуга за третман на отпад)		
Изработка на физибилити студија за проширување на услугите за собирање отпад во регионот на Скопје и рекултивирање на дивите депонии.		>75% завршено
Анализа на мрежата на сообраќајот и достапноста на населбите во регионот на Скопје за специјални возила за собирање на отпад.	2012	>75% завршено
Подготовка на шемите за собирање и транспорт на отпад.	2012	>75% завршено
Набавка на соодветна опрема (возила, контејнери) за проширување на услугите за собирање на отпад во регионот на Скопје.	2012	>75% завршено
Склучување на договори со правни и физички лица.	2013	>75% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Рекултивирање на постојните диви депонии во Градот Скопје и во општините од Градот Скопје.	Идентификувајте ги сите диви депонии до 2012 година	>75% завршено (Речиси сите постоечки диви депонии во Град Скопје се рекултивирани)
Цел 3. Град Скопје и општините во градот да обезбедуваат услови со кои производителите и сопствениците на отпадот ќе бидат во можност за спроведување на законските обврски		
Подготовка на Студија за утврдување на селективно собирање на посебните текови на отпад, вклучително и градежен отпад, опасен отпад, отпадни гуми, итн.		
Анализирање на годишните количини на градежен отпад.		>75% завршено
Анализа на можностите за трансформација на земјата, која може да се користи како депонија за градежен отпад и подготовка на Елаборати за заштита на животната средина.	2012	<25% (Трансформација на земјата, која може да се користи како депонија за градежен отпад е под 25% (настани со јавна расправа))
Анализа на можностите за вклучување на приватниот сектор во селективното собирање на посебните текови на отпад и опасен отпад.		>75% завршено
Подготовка на регистарот на имателите/сопственици и создавачи на отпад, вклучувајќи ги и имателите/сопствениците и создавачите на отпад од пакување.	2013	25-75% завршено Секторот за комунални работи (испратено до МЖСПП)
Изградба на соодветни капацитети за третман на одредени видови отпад, вклучувајќи го и опасниот комунален отпад.	2014	>75% завршено Депонијата Дрисла се дава под концесија.
Редовна контрола инспекција за сопствениците / сопственици и создавачи на отпад.		>75% завршено
Цел 4. Зголемување на свеста на населението во Град Скопје и општините во градот Скопје за важноста на правилно постапување со отпадот		
Подготовка на стратегија за комуникација за вклучување на населението во активности кои се спроведуваат од страна на Град Скопје и на општините во Град Скопје во сферата на управувањето со отпадот. 2012		
Вработување на лице кое е одговорно за промоција, зголемување на јавната свест и едукација за управување со отпад во Град Скопје.		<25% Лице одговорно за промоција не е вработено.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
		Комунална хигиена (има услуга).
Подготовка на годишна програма за едукација и подигнување на јавната свест.		<25% Комунална хигиена
Воспоставување на порталот за информирање на населението во врска со активностите на Град Скопје и општините во Градот Скопје во областа на управувањето со отпадот.		>75% завршено Општините во Градот Скопје имаат веб-страницата. Веб портал од областа на управувањето со отпадот не е воспоставен.
Редовна координација со донаторите со цел да се обезбеди соодветна поддршка за реализација на годишните програми за едукација и подигнување на јавната свест.		25-75% завршено
Примена на санкции за несоодветен третман на отпадот.		>75% завршено
Цел 5. Град Скопје и општините во Градот Скопје, во соработка со Владата на Република Македонија работат за намалување на загадувањето на животната средина кое настанува како резултат од не-санираните жаришта		
Град Скопје и општините во Град Скопје, во соработка со Владата на Република Македонија работат на намалување на загадувањето на животната средина кое настанува како резултат на не-санираните жариштата.		
Иницијатива на Град Скопје и на општините во Скопје да го намалат загадувањето на животната средина од не-санираните еколошки жаришта.	2013	<25%
Информирање на Владата на РМ за последиците од не-санираните жариштата во рамките на Град Скопје		>75% завршено Доставување до Комисијата за животна средина
Воспоставување на координативно тело (претставници на Град Скопје и на општините во Скопје, Министерството за животна средина и просторно планирање, Министерството за економија, итн.) со цел решавање на проблемите поврзани со не-санирани жаришта.	2011	>75% завршено На пример, Рашче, Охрид и Јегуновце; Надзорни комисии;
Развој на Годишната програма за работа на координативното тело		<25% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Утврдување на оптимален финансиски модел за санација на еколошките жаришта		Влада на РМ
Координација на Донаторската заедница		<25% завршено
Избор на пилот проекти и нивна имплементација		<25% завршено
<i>Тематска област – ВОЗДУХ</i>		
Цел 1. Подобрување на управувањето со амбиенталниот воздух		
Подготовка на Интегрирана Програма за намалување на загадувањето и подобрување на квалитетот на воздухот.		
Проценка на можноста за усвојување на заедничка програма со неколку општини кои припаѓаат на истата зона / агломерација.	Потпишан договор за соработка	>75% завршено Програма/План за Скопски Регион
Проценка на состојбата на квалитетот на воздухот и идните проекции и донесување на план за заштита на воздухот..	Интегрираната програма е подготвена.	>75% завршено План за Квалитет на Воздух(во процес на подготовка)
Проценка на потребата за локална мрежа за мониторинг.		>75% завршено Недостаток на мониторинг станици
Преземање на економски разумни активности дефинирани во програмата со која се остваруваат Гранични вредности за квалитет.	60% од програмата е имплементирана	> 75% завршено Сообраќај, ИСКЗ-Б дозволи + Извештај за ОВЖС (поставување на мониторинг станица во централното подрачје во Град Скопје - на улица "Македонија")
Воспоставување на база на податоци за Катастар на загадувачите во Град Скопје (Подготвена мапа)		
Формирање на база на податоци за катастар и изработка на карта на загадувачи во Град Скопје со собирање на податоци од катастарот на загадувачи на воздухот кој е раководен и одржуван од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.	Годишни извештаи	<25% завршено Се подготвува
Вршење на споредба и усогласување на податоците од катастарот на загадувачи со податоците содржани		<25% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
во барањето за добивање на Б интегрирани дозволи и Еелаборати за заштита на животната средина.		
Воспоставување на локален систем за мониторинг (ако е потребно).		<25% завршено
Подготовка на финансиски план за имплементација на локална мрежа.		Нема да биде подготвен финансиски план
Формирање оперативен тим за управување со локалната мрежа за мониторинг на амбиенталниот воздух на Град Скопје.	Има постоечки Локален тим за мониторинг	<25% завршено
Снабдување на потребна мерна опрема (мерењето на PM10 е приоритет).		<25% завршено Мерењето нема да се спроведе (проекти за PM10) Оперативен план.
Цел 2. Намалување на високото загадување на воздухот од сообраќајот		
Воспоставување на систем за управување со загадувањето на воздухот (од возила), со цел преземање на техничко-технолошки и административни мерки.		
Подготовка на Катастар на загадувачи на воздухот од сообраќајот на најфреквентните локации идентификувани во Скопје.	2 или 3 денови со надминување годишно	<25% завршено Документацијата не е подготвена, но емисијата на CO ₂ на воздухот се следи на крстосниците: Црвен крст, АМСМ
Спроведување на внатрешен мониторинг на одредени локации преку акредитирана лабораторија.		>75% завршено
Воведување на квалитетни горива во јавниот превоз.	ЕКО горивата заменуваат 50% од обичните горива.	> 75% завршено Euro 5 (половина се метан а другите се дизел
Развивање на систем за одржлив урбан транспорт.		<25% завршено
Изработка на физибилити студија за избор на најдобро сообраќајно решение за превоз во Град Скопје, заедно со ОВЖС.	ФС завршена.	
Анализа на податоците за емисиите во воздухот генерирани од транспортот во Град Скопје		<25% завршено Студија за емисиите во воздухот генерирани од

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
		транспортот во Град Скопје за 2016
Планирање на паркинг просторот во Скопје		>75% завршено
Промовирање на употребата на алтернативен транспорт / велосипеди / колективен превоз.		Електрични скутери, Велосипеди, Туризам >75% завршено
Утврдување на приоритетите и економската оправданост на активностите		>75% завршено
Испитување на јавното мислење за иднината на урбаниот транспортен систем во Град Скопје, со акцент на подобрување на квалитетот на амбиенталниот воздух.	Број на нови автобуси	<25% завршено План за Скопје (Патувај Зелено - ниска емисија на CO ₂)
Цел 3. Заштита од емисиите во воздухот од стационарни извори		
Силно спроведување на контролата на емисиите преку внатрешно следење и постапки во согласност до Законот за животна средина (ИСКЗ Б дозволи).		
Подготовка на инвентар на загадувачи и постојано ажурирање и спроведување на внатрешен мониторинг.	Инвентарот постои.	>75% завршено
Издавање на мислења / оценка на Б-дозволите за индустриски објекти, со предлог-мерки за намалување и ограничување на емисиите на загадувачките супстанции.	ИСКЗ системот во целост функционира	>75% завршено
Поднесување на годишните извештаи до МЖСПП.		>75% завршено До Советот на Град Скопје и МЖСПП
Цел 4. Тестирање на корелацијата на загадувањето на амбиенталниот воздух и некои болести особено кај децата и заштита на децата и јавноста од загадениот амбиентен воздух		
Анализа на влијанието на загадувањето на амбиенталниот воздух врз здравјето на луѓето, особено на децата до 6 години во Скопје и заштитни мерки.		
Следење и анализирање на болестите на респираторниот тракт кај детската	2009 - 2013	> 75% завршено Центарот за јавно здравје

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
популација до 6 години, за период од пет години		(предучилишна возраст и школската популација) Извештајот е доставен до Советот на Градот Скопје
Анализа на загадување на амбиенталниот воздух во Скопје за период од пет години.	2009 - 2013	Годишни анализи
Анализа на метеоролошките параметри во Скопје за период од пет години.	2009 - 2013	> 75% завршено Мрежа за мониторинг (метеоролошките параметри во Карпош, Лисиче и Гази Баба
Цел 5. воспоставување на систем на редовно одржување на чадни одводни канали и горилници		
Воспоставување на правна основа		
Донесување на акт на Советот на Град Скопје за регулирање на обврските на сопствениците и корисниците на чадни одводни канали во индивидуални, економски и енергетски објекти.	Донесена одлука	<25% завршено Друг правен акт (заштита, спасување и управување со кризи.) Прашалник за типот на горивото, количини, одржување
Евиденција во која се наведува бројот и видот на одводи на чадните канали во објектите во Град Скопје		
Изработка на студија за доказ / запишување за бројот и видот на чадни одводни канали на територијата на Скопје	Студијата е подготвена	<25% завршено Прашалник за типот на горивото, количини, одржување
Редовно одржување на чадните одводни канали и горилници.		<25% завршено
Подготовка на Програма за реализација на активностите за контрола и редовно одржување на чадни одводни канали и горилници.	Програмата е подготвена	<25% завршено
Реализација на Програмата		
Цел 7. Подобрување на енергетската ефикасност и зголемување на користењето на обновливите извори на енергија		
Изработка на Студија за искористување на обновливите извори на енергија и енергетска ефикасност. (2013 - 2014)		

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Проценка на потенцијалот за користење на алтернативните извори на енергија		Студија за можностите за користење на енергија за регионот на Град Скопје
Поставување на потребата за реконструкција на јавните објекти, кровни конструкции и прозорци		>75% завршено Студија за енергетска ефикасност
Акционен план - предлог проекти		<25% завршено
Подобрување на изолација и енергетска ефикасност на објекти во рамките на Град Скопје. (2012 - 2017)		
Замена на кровни конструкции, фасадата, прозорците и подобрување на изолацијата во согласност до критериумите на ЕУ за енергетска ефикасност		25% - 75% завршено Во сите училишни згради (гас).
Цел 8. Зголемување на јавната свест за придобивките од користењето на обновливи извори на енергија и енергетската ефикасност		
Спроведување на кампања за подигање на свеста за заштита од загадување на воздухот преку користење на други извори на енергија. (2011 - континуирано)		
Едукација на граѓаните за користење на алтернативни извори на енергија и економските придобивки за населението и животната средина (обуки, презентации на проектите кои се завршени и нивните бенефиции, итн.)		>75% завршено Канцеларијата за енергетска ефикасност
Промоција на стимулативна програма на Владата на Република Македонија за користење на соларната и ветерната енергија, промоција на CDM проекти (Механизмот за чист развој - финансиски механизам за финансирање на овој тип на проекти) и други финансиски механизми		<25% завршено
Печатење и дистрибуција на едукативен материјал		Инвентар на стакленички гасови Студија за намалување на емисиите на стакленички гасови

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
<i>Тематска област – Бучава</i>		
Цел 1. Намалување на нивото на градската бучава		
Постојан мониторинг на нивото на бучава во урбаниот дел на Скопје.		<25% завршено
Подготовка на планови и програми за заштита од бучава заедно со предлог за поставување на мрежа за мерење бучава.		<25% завршено првични мерења (се инсталира опрема за мерење, Твининг програма (компјутерска опрема за мерење на бучавата, софтвер) Мрежа Буџет (карта на бучава) големи финансиски средства од донации (МЖСПП)
Инсталирање на мрежата на мониторинг станици во согласност со потребите утврдени во планот и програмата.	Утврден е систем за следење	>75% завршено
Воспоставување на режим на сообраќај што ќе го рационализира секојдневниот метеж во сообраќајот.		25% - 75% завршено
Подготовка на нацрт планови за пренасочување на сообраќајот и усогласување на уличната сигнализација, со воведување на "зелен бран" на најфреквентните улици во градот.		>75% завршено Мерна опрема пред крстосниците за бројот на возила
Регулирање на нивото на бучава во услужни (кафе, ресторани и други мали и средни претпријатија).		<25% завршено
Зголемување на инспекциска контрола и редовно следење на бучавата.	Број на забележани прекршувања	100% Центарот за управување со кризи (под нивна надлежност), граѓаните се жалат за генерираната бучава од кафе барови) контрола на сообраќајот

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
<i>Тематска област – ВОДИ</i>		
Цел 1. Подобрување на услугата за снабдување со вода во квалитетот и квантитетот		
Анализа на потребите за реконструкција и модернизација на системите за водоснабдување. Решавањето на проблемот со снабдување со вода - алтернативни извори. (2012 - 2014)		
Подготовка на Главен план за водоснабдување на Град Скопје и на општините во Град Скопје и тоа:	Одбрана е фирма која ќе го подготви Мастер Планот. Мастер Планот е усвоен од страна на Советот на Градот на крајот на 2012	>75% завршено ЈП "Водовод и канализација"
- Идентификација на капацитетот на постојните објекти;		
- Утврдување на состојбата на водоводот во однос на корозија;		
- Анализа на потребата за замена на делови од цевководи за вода;		>75% завршено
- Детекција на диви приклучоци на мрежата за водоснабдување на Град Скопје;		Редовен мониторинг
- Анализа на можни решенија за поврзување на руралните средини до мрежата за водоснабдување на Град Скопје		
- Пресметка за рамнотежа на потрошувачката на вода и дефинирање на компоненти за загубата на вода како резултат на нерационално користење на водата		>75% завршено
- Анализа на потребите за вода во иднина, земајќи ги предвид климатските промени		ЈП "Водовод и канализација" (алтернативни извори)
- Поделба на водоводната мрежа во области/зони на потрошувачка на вода		Годишен извештај > 75% завршено
- Анализа на потребите на граѓаните за исклучување од водоводната мрежа на Град Скопје		Студија за бунарски системи 25%-75% завршено
- Анализа за плаќањето на потрошувачката на вода (подобрување на плаќањето) и утврдување на тарифите за водата		>75% завршено
Решавањето на проблемот со снабдување со вода - алтернативни извори.		<25% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Тестирање на капацитетот и квалитетот на потенцијални извори за снабдување со вода		>75% завршено Кадина Река и Врело (Матка) - се прават хемиски и микробиолошки параметри за квалитетот на водата
Преглед на постоечката документација за алтернативни извори за снабдување со вода		>75% завршено
Решавање на проблемот на нерационално користење на вода - алтернативни извори.		<25% завршено
Анализа на потребата за техничка вода		Студија за искористување на подземните текови (за наводнување) 2011/2013
Анализа на квалитативни и квантитативни карактеристики на потенцијалните извори на техничка вода	Анализа на квалитативни и квантитативни карактеристики на потенцијалните извори на техничка вода	Програмата е спроведена (подземните води од Полог и Рашче + Нерези/Лепенец Мониторинг се врши од 2009 година (физички и хемиски параметри) Земањето примероци на водата се врши на 46 локации 4 пати годишно Во минатото мониторингот се спроведувал еднаш годишно, а денес на редовна основа
Технички и економски анализи за имплементација на новиот систем за водоснабдување со техничка вода		<25% завршено
Анализа на можни извори на вода за наводнување и одржување на хигиената на улиците		<25% завршено
Развој на економска и финансиска анализа		<25% завршено
Воспоставување на тарифи за вода кои ќе обезбедат повратни средства		>75% завршено Во процес на реализација
Директни инвестиции за спроведување на активностите на Основниот план.		<25% завршено
Реконструкција на водоводната мрежа, набавка на дигитални водомери - (можност за постепено спроведување).	Број на заменети цевки и водомери.	>75% ЈП "Водовод и канализација"

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
		Не е завршено
Поврзување на одредени населби со градскиот водовод во согласност со препораките дадени во Основниот план и договори со нови клиенти.		>75% ЈП "Водовод и канализација" Не е завршено
Имплементација на алтернативи за користење на вода за технолошки потреби, наводнување на зелените површини и наводнување (постепено спроведување).	Намалување на техничките загуби за 70% до крајот на 2016 година.	25% - 75% завршено Во процес на реализација
Цел 2. Обезбедување на соодветна заштита на изворите и зголемување на безбедноста на експлоатацијата		
Дефинирање на границите на заштитните зони на изворот за вода "Рашче" и почитување на мерките за заштита според одредбите од Законот за води од 2008 година.		
Преглед на постојните граници и режими на заштита со цел за исполнување на целите за заштита на животната средина.		25% до 75% завршено
Изработка на соодветен картографски поглед на заштитните зони кои ќе бидат вградени во соодветната урбанистичка документација.	Заштитна зона призната во ГУП.	<25% завршено Не е во нивна надлежност. Просторниот план е подготвен и се спроведува во однос на активностите
Заштита на изворот на вода "Рашче" од излевање на водата од реката "Вардар"		
Регулацијата на речното корито на реката "Вардар" во близина на селото "Рашче".	Должина на регулирано речно корито.	<25% завршено Постои ревидиран Основен проект, не се спроведува
Цел 3. Заштита на водните тела од загадување, во согласност со одредбите од Законот за води и стандардите за третман на отпадни води		
Изработка на потребната техничка документација за реализација на Студијата за управување со отпадни води.		
		25% до 75% завршено Физибилити студијата за изградба на ПСОВ за Град Скопје е во тек. Студијата ќе биде завршена пред крајот на 2016 година
Прогласување на меѓународната ограничена тендерска постапка за техничка поддршка за:		
Преглед на постоечки: Студија за управување со отпадни води и Студијата за ОВЖС;		25% до 75% завршено Физибилити студијата за изградба на ПСОВ за Град Скопје е во тек. Студијата

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
		ќе биде завршена до крајот на 2016 година
Изработка на основен проект за изградба на систем за насочување/слевање и одведување на отпадни води;		> 75% завршено Преку ИПА финасирање, два главни колектори за левата и десната страна се градат.
Изработка на Идеен проект за третман на отпадни води станица за 664.000 р.е.	Техничката документација одобрена и усвоена до крајот на 2013 година	<25% завршено Документација е подготвена
Изработка на Програма за планирање на собирање, одведување и третман на отпадните води за Скопскиот регион (член 114 од Законот за води). (Програма за собирање и третман на отпадни води доставена е до МЖСПП на крајот на 2012)		>75% завршено
Проценка на влијанието на отпадните води за квалитетот на водните тела.		>75% завршено Проектот за анализа на квалитетот на реката Вардар се спроведе во 2013-2014
Утврдување на економската оправданост за изградба на системи за одводнување, собирање и третман на отпадните води, утврдување на приоритети.		>75% завршено Приоритетите се одредуваат и ПСОВ заедно со заштитните мерки се контролирани преку ИСКЗ дозволи
Предлог на технички и финансиски одржливи решенија за заштита на површинските и подземните води.		>75% завршено Уште е во тек
Решавање на проблемот со незавршена надградба на канализација за комунални отпадни води.		<25% завршено
Изградбата / завршувањето на канализациона мрежа и колекторски систем.	Должина на системи за собирање	>75% завршено Во тек
Решавање на проблемот на третман на комунални отпадни води.		<25% завршено
Изградба на централна пречистителна станица / станица.	Извештај за напредокот во 2016 година. Пречистителна станица во функција	<25% завршено Некаков напредок??

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
	до крајот на 2025 година.	
Решавање на проблемот на одведување на атмосферските води		>75% завршено
Студија за изводливост		25% до 75% завршено
Изградба на атмосферска канализација.	Инсталирање колектори	>75% завршено
Зголемување на капацитетот на Град Скопје за спроведување на инфраструктурни проекти.		
Реализација на обуки за вработените во Скопје за управување со проектниот циклус, управување со квалитетот и управување со ризици, според меѓународните стандарди.	Обучен персонал. Број на обуки.	>75% завршено Одржан тренинг
Обука за подготовка на ИПА апликации.	Број на подготвени апликации за ИПА	>75% завршено Континуирано
Тематска област – ПОЧВА		
Цел 1. Имплементација на одржливо земјоделско производство		
Производство на здрава храна - промоција на пилот проекти за производство на здрава храна.		
Подготовка на програма за едукација на земјоделците.	Програмата за едукација	<25% завршено
Воспоставување на соработка со здружението на производители на органска храна.	Број на сертифицирани производители.	Град Скопје нема надлежност Дистрибуција на семиња и плодови на самото место
Подготовка на брошура за примена на хемикалии. Подготовка на програма за едукација на земјоделците.		
Цел 2. Спречување на загадување на почвата и земјиштето (земјоделско земјиште, на почвата во парковите и тревниците) на Град Скопје со тешки метали од антропогено потекло		
Иницирање редовни состаноци со релевантните институции. Основана е база на податоци за состојбата на квалитетот на почвата. Воспоставување на мониторинг на целата територија на Град Скопје.		> 75% завршено Физибилити студија за одгледување на Вардарскиот регион
Изработка на Студија за квалитетот на почвата, со предлог мерки за	Донесување студија која дефинира мерки.	

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
ревитализација, проценка на ризици и финансиски план		
Спроведувањето на редовен мониторинг од најкритичните точки идентификувани во студијата..	Број на реализирани тестови.	> 75% завршено Редовното следење и геохемишко тестирање не се врши - АТЛАС
Воведување на соодветни инспекциски служби кои ќе го контролираат загадувањето на почвата со тешки метали во соработка со МЖСПП.		
Основање комуникација за ризици со надлежните институции и населението.		
Редовни средби со претставници на релевантни институции за проблемите и ризиците со квалитетот на земјоделското производство и здравјето на луѓето.	Број на организирани состаноци?	> 75% завршено Студија за дистрибуција на тешки метали
Запознавање на јавноста со резултатите од тестовите на квалитетот на почвата и можните ризици по здравјето и презентирање на мерки за државни корекции.	Број на јавни дебати	> 75% завршено Активноста е завршена преку информативни предавања за јавноста
Цел 3. Намалување на дифузно загадување		
Контролирана емисија аеросолни честички во воздухот од индустријата и сообраќајот.		
Пошумувањето на тротоарите на улиците кои се без дрвореди и зголемување на подрачја со парковско зеленило.	Број на засадени садници. 20% зголемување на парковско зеленило.	> 75% завршено Во тек, сите булеварии се пошумени
Преземање мерки за намалување на интензитетот на сообраќај.	Број на преземените мерки.	ЦУКС
Цел 4. Одржливо управување на земјоделско земјиште според Законот за земјоделско земјиште		
Заштитата на земјоделското земјиште поволно за производство на квалитетна храна. (30% зголемување на производството на здрава храна до 2016 година)		<25% завршено Министерството за земјоделство е надлежно
Катастарско дефинирање на класи на земјиштето во соработка со		<25% завршено Министерството за земјоделство е надлежно

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
општините од Градот и надлежните министерства.		
Ажурирање на катастарот на земјоделски активности во соработка со МЗШВ.		<25% завршено Министерството за земјоделство е надлежно
Планирање на земјоделско земјиште во текот на изработката на ГУП и ДУП.		<25% завршено Министерството за земјоделство е надлежно
Тематска област – ПРИРОДА		
Цел 1. Одржливо управување со шумските ресурси		
Подобрување на состојбата на шумскиот фонд во градот.		> 75% завршено Студии за валоризација на заштитено подрачје (Матка, Парк Гази Баба, Водно) се спроведува за Матка за 5 години Самофинансирање
Изработка на проект за анализа и проценка на моменталната состојба на деградација на шумите и проценка до 2016 година.	Намалување на деградацијата на шумите од 50% до 20% до 2016 година. Проектот усвоен од страна Градот.	> 75% завршено Градоначалникот заедно со МЖСПП да го прокламираат Законот Законот за заштита на Парк шумата Гази Баба е усвоен
Едукација на населението за значењето на шумите и потребата за нивна заштита.		>75% завршено Редовно
Дефинирање на локациите за пошумување.	Број на дефинираните подрачја и локалитети	>75% завршено
Организирање на активности за пошумување на еродирани површини со користење на автохтони видови.		>75% завршено
Проценка на моменталната состојба на шумите. Организирање на јавна кампања за подигање на јавната свест Активности за спречување на нелегално сечење на шумите. Именување на еко патроли за контрола и следење на состојбата на		>75% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
терен. Вклучувајќи ги и НВО за да придонесат во одредени активности.		
Цел 2. Воспоставување на интегриран пристап за заштита на природата и биолошката разновидност		
Интегрирање на аспекти на природата и биодиверзитетот во процесот на подготовка на плановите и програмите на ниво на градот и спроведување на законодавството за СЕА и ЕМА.		
Вклучување на аспекти на природата и биодиверзитетот во текот на подготовката на документите за урбаниот и други видови на развој.		> 75% завршено СЕА за жичарницата (ГУП) е во процес на имплементација
Идентификација на потенцијални области и подготовка на планови за управување со заштитените подрачја.	Број на заштитени видови / живеалишта.	>75% завршено
Валоризација и ревалоризација на заштитените подрачја и утврдување на режимите на заштита ("Водно" и "Матка").	Мапа на Вегетација. Број на плановите за управување.	> 75% завршено Во тек во моментот
Создавање база на податоци за состојбата на природата и биодиверзитетот во градот и имплементација на систем за следење.		
Дефинирање на параметрите и индикаторите за следење на природата и биодиверзитетот		<25% завршено
Формирање база на податоци.	Количината на добиените податоци.	<25% завршено
Изработка на Студија за состојбата на природата и биодиверзитетот во Градот и утврдување на режим на заштита.	2013	>75% завршено Преку Јавното претпријатие "Паркови и зеленило". Не постои воспоставена шумска полиција. Има контролори кои работат во две смени вработени во Јавното претпријатие "Паркови и зеленило"
Остварување на контрола на собирањето на лековитите растенија и животни во соработка со МЖСПП.		<25% завршено
Контрола на проширување на автохтони видови.		25% до 75% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП од 2011 ЛЕАП за Град Скопје		
Предложени активности	Планиран период на имплементација	>75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
		Преку Јавното претпријатие "Паркови и зеленило"
Зголемување на јавната свест и капацитетите на Градот, со цел унапредување на животната средина.		
Подобрување на соработката на Централната - Локалната власт на ниво на авторитети на Град Скопје - Општините во Градот.	Број на организирани јавни дебати. Број на организирани кампањи и работилници Едукативни материјали.	>75% завршено
Соработка со невладините организации, со цел реализација на проекти за зголемување на јавната свест до подобрување на животната средина и промоција на одржлив развој.		>75% завршено

ЃОРЧЕ ПЕТРОВ

ЛЕАП-от подготвен во 2005 година за Ѓорче Петров е поставен во стандардизиран формат. Тој ги содржи следниве осум наслови:

1. Резиме
2. Процесот на развој на ЛЕАП
3. Општи податоци за општината
4. Состојбата на животната средина
5. Анализа SWOT
6. Листа на приоритети за животна средина
7. План за имплементација на ЛЕАП
8. План за следење и евалуација на ЛЕАП

Резимето нуди одлична листа на обврски поставени на единиците на локалната самоуправа во рамките на националната легислатива за животна средина. Сепак она што не се наоѓа тука, или никаде на друго место во ЛЕАП-от е како Ѓорче Петров (ЃП) се справува со исполнувањето на овие обврски или намерата да ги исполни овие обврски. Не постои анализа на капацитетот на ЃП за исполнување на овие обврски, или во случај ако капацитетот е несоодветен, кој од овие обврски ЃП има намера да ги адресира како приоритет и за она што треба да се направи за недостатоците во капацитетите.

Резимето исто така, содржи јасна листа на еколошките проблеми кои постојат во ЃП, но не кажува ништо за тоа како и кога тие ќе се решат.

Делот - Процесот на развој на ЛЕАП-от - покажува како е подготвен ЛЕАП-от и кои засегнати страни беа вклучени во подготовката на ЛЕАП-от.

Таквите вклучувања на засегнатите страни во подготовката се пожелни, но ништо не е кажано за нивната вклученост во спроведувањето на ЛЕАП-от. Ова остава впечаток дека ЛЕАП-от е една вежба, а не е обезбедување на активен работен документ кој ќе се користи за подобрување на квалитетот на животната средина во ЃП.

Делот - Општи податоци за општината - е добро напишан дел кој содржи многу корисни податоци. Без разлика на сите добиени податоците, многу од нив се видно повеќе соодветни за документ за урбанистичко планирање, потребен е акционен план за животната средина за да може да се дискутира, иако тоа не е клучно прашање.

Состојбата на животната средина е повторно добро напишана и корисна. Тоа дава индикација за состојбата на животната средина под насловите воздух, вода, отпад, почва / користење на земјиштето и природата. Несоодветноста на некои податоци, на пример, потрошувачка на вода каде што се вели (P30) дека не може да се каже во однос на m^3 / годишно, се забележува, но нема коментар обезбедено за како тоа треба да се подобрат таквите податоци.

Листата на проблеми во животната средина се развива во овој дел. Листата на овие проблеми е многу корисна иако, како што е наведено погоре, во коментарите на резимето, меѓутоа не е обезбеден директен предлог за решение, како што е наведено во табелата подолу. Решенијата се оставени за Дел 7 во кој се појавува вкрстување со програмата за инвестиции, но не се дадени јасни изворите на финансирање на инвестициите и листа на желби.

СВОТ анализа е направена за следните теми:

- Демографија
- Социјална заштита
- Инфраструктура
- Локална власт
- Локална економија

Повторно, со исклучок на „локалната власт“, овие теми се веројатно повеќе во врска со планот за урбан развој. Може да се каже овие се важни во однос на одржливиот развој, но одржливиот развој треба да биде мал дел од акциониот план за животна средина. Дури и за „локалната власт“ СВОТ анализата се фокусира на општината како целина, а не води никакви приоритети кон делот на животната средина која треба да биде во фокус на акциониот план за животна средина.

Наведените приоритети за животна средина се интересен увид во перцепцијата на јавноста за приоритетите на животната средина. Меѓутоа не постои анализа на јавноста во „подготвеност да се плати“ за решавање на идентификуваните проблеми. Ова е изгубена можност. Исто така, не постои индикација за континуирано учество на јавноста во текот на спроведувањето на ЛЕАП-от.

Како што е претходно наведено, Планот за имплементација на ЛЕАП бара значителни инвестиции во текот на периодот од 2006 до 2012 година, без јасно идентификување на изворите за инвестиции и како ќе се пристапува кон нив.

Предложениот буџет за решавање на 23 приоритетни проблеми (131 акции) е 14 милиони евра. 32.000 евра годишно се потребни како оперативни трошоци.

Детален преглед на предложените трошоци во рамките на ЛЕАП документот за различни активности се дадени во **Анекс 7**.

Планот за мониторинг и евалуација на ЛЕАП-от предвидува триесет и девет еднократни извештаи, два годишни извештаи, дванаесет 6-месечни извештаи и дваесет и седум месечни извештаи, што претставува значително административно оптоварување.

Состаноци во Општина Ѓорче Петров

Првата средба меѓу консултантот и општината се одржа на 10 септември 2015 година во просториите на општината. Драгица Тодоровска, економист, кој е ЛЕАП Координатор од почетокот го водеше тој состанок. Вториот состанок се одржи на 23 ноември 2015 година за да се комплетира прашалникот.

Состанокот вклучи и дискусија за односот на општината кон концептот на ЛЕАП-от и анализа на напредокот на приоритетните активности од нивниот ЛЕАП.

Во табелите на крајот на Дел 6 и Дел 7 на ЛЕАП за ЃП обезбедија детали за 125 предложени активности. За време на првата средба имаше можност само за дискусија на 91. На вториот состанок се дискутираше за напредокот на спроведување на останатите 37 од предложените активности во рамки на ЛЕАП-от за Ѓорче Петров.

Општината дали има активен веб-страница?	Да (http://www.opstinagpetrov.gov.mk/)
Дали ЛЕАП-от е на веб страницата?	Не
Има ли ажурирања / информации / прашалници на веб страницата?	Не
Колку печатени копии од оригиналот ЛЕАП се отпечатени?	500 примероци беа испечатени и дистрибуирани до засегнатите страни
Дали има малку или многу извештаи изработени или одржани состаноци, или критики на ЛЕАП-от?	Не, извештаите се изготвени по развојот на ЛЕАП-от
Како тече имплементација?	Имплементацијата се одвива добро.
Дали постои Координатор?	Да. Истиот во текот на периодот.
Дали тие предвидоа средства за проекти од ЛЕАП-от во нивните буџети? Кои?	Да
Дали имаше некои политички промени во општината од претходниот ЛЕАП?	Да Градоначалникот од почетокот почина и нов градоначалник беше избран. Тој тогаш беше Независен, но подоцна стана член на партија. Тој сега е на 3-ти мандат.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

	Администрација е иста.
Дали ова влијае на спроведувањето на ЛЕАП-от?	Нема негативно влијание
Дали ЛЕАП-от е корисен?	Да, тоа е многу корисно искуство, особено што е единствен стратешки документ во 2006 година и сите одговорни лица (дури и новиот Градоначалник во тоа време) го користеа како извор на активности за развој на еколошки и инфраструктурни проекти. Првиот проект потекнат од ЛЕАП-от беше колектор за канализацијата, следено со други поврзани комунални прашања. Денес тие го користат ЛЕАП-от пред потенцијалните донатори
Што е добро?	<p>Позитивното искуство беше тимската работа, вклучување на консултанти, различните засегнати страни, како и вработените во општините; Имаше голем ентузијазам, долги дискусии во врска со прашањата за животната средина, споделување на знаење, итн.</p> <p>Приоритизација беше направена заедно со јавноста (околу 1.000 прашалници беа дистрибуирани и одговори беа собрани и земени предвид при развојот на Акциониот план).</p>
Што беше бескорисно / бесмислено?	Немаше посочени непотребни прашања. Во 2005-2006 година во текот на развојот на ЛЕАП-от, во процес беше изготвување на законодавството за животна средина, па така, не беше толку јасно што ќе биде надлежноста на општината во однос на прашањата за животна средина. Тоа е причината зошто сега постојат голем број на акции/активности во Акцискиот план на ЛЕАП-от, кои се во надлежност на други институции.
Општинското искуство со ЛЕАП-от? Генерален став - позитивен или негативен? Зошто?	Дефинитивно позитивен е ставот за ЛЕАП-от
Како системот/методологија треба да се смени/подобри? Како може искуството со ЛЕАП-от да се подобри?	Во Акцискиот план тие нема да дефинираат акции за кои тие не се одговорни (немаат надлежност).

Дали општината Ѓорче Петров размислува за повторување на вежбата?	Тие планираа да објават јавен тендер во текот на овие месеци, но сеуште не успеаја во тоа. На почетокот на 2016 година планираат да започне овој процес.
---	--

Проблеми

Во табелата подолу прикажани се сите 48 идентификувани проблеми во ЛЕАП-от од 2004 година на општината Ѓорче Петров поделени по области.

Мислењето на консултант е дека:

- 21 од овие проблеми се во надлежност на Општината. (О)
- 10 од овие проблеми се со заедничка одговорност меѓу голем број на надлежните органи. (З)
- 17 од проблемите се во надлежност на други органи. (Д)

Проблеми (Ѓорче Петров)	Одговорност О: Општина; З: Заедничка; Д: на Други
Проблеми со Квалитетот на Воздухот	
Недостаток на локална мрежа за мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух.	Д Квалитетот на амбиентниот воздух во ЕУ е под контрола на Директивата 2008/50. Точка 17 од Дефинициите од Член 2 ги утврдува соодветните агломерации, како и оние со население > 250.000. Македонскиот "Национален план за заштита на амбиентниот воздух од 2012 во делот 4.4 ја опишува македонската мрежа, која вклучува повеќе од 25 фиксни инсталации во приоритетните локации. За поддршка на фиксната мрежа Министерството за животна средина може да купи пренослив уред за следење на воздухот за наизменично употреба во различни општини .
Недостаток на целокупни и безбедни податоци за емисија на загадувачки супстанции во воздухот и квалитетот на воздухот во општина Ѓорче Петров (во моментот тие се на ниво на Скопје)	З Потребата од дополнителни мониторинг станици не е јасна бидејќи во националниот план за мониторинг на воздухот, не е предвидено да се обезбедат многу дополнителни мониторинг станици. Ова прашање треба да се разговара со МЕИЦ кои во моментот се одговорни за мониторинг програмата
Користење на горива кои емитираат загадувачки супстанции во воздухот, особено оние во греалките во домаќинствата	Д Ѓорче Петров (ЃП) има моќ да го забрани горувањето на дрва од страна на домаќинствата - но пореално е ова прашање да се реши со обезбедување на централно греење во Скопје или со снабдувањето со природен гас за домашна употреба.
Употреба стара опрема и стара технологија во индустријата	З

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Проблеми (Ѓорче Петров)	Одговорност О: Општина; З: Заедничка; Д: на Други
	ЃП треба да обезбеди ова надградување да се случи преку издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на Град Скопје
Користење на горива кои содржат високо ниво на сулфур и старосната структура на возилата	Д Тоа се прашања за Министерството за Економија. ЃП, Град Скопје и МЖСПП треба да се координираат со Министерството за Економија.
Недоволни институционални и човечки капацитети на општините и другите инволвирани субјекти (особено во индустрија), како и недостатокот на финансиски средства за спроведување на законот во оваа област.	О Ова е прашање за финансии во ЃП. Буџетот треба да бидат подготвуван и дискутиран со МЖСПП.
Недостаток на планови и програми за загадување и подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух на национално и на локално ниво.	М Локалните наспроти националните планови треба да се дискутираат со Град Скопје и МЖСПП. Секој план треба да биде едноставен и функционален. Следствено, за успешност секој таков план може да се надгради за се обезбеди натамошно подобрување на квалитетот на воздухот
Грешки на системот за проценка на здравствените и еколошки ризици од штетното влијание на загадувањето на атмосферата	М Министерството за Здравство е одговорно за епидемиологија и треба да пристапи и да изготви извештај за здравствената состојба во Скопје. Прашањата за еколошката штета се од понизок приоритет и ќе треба да ја следат здравствената состојба на луѓето
Недоволната соработка на засегнатите страни во процесот на управувањето со загадувањето на воздухот	З Договорено
Недостаток на алтернативни извори на енергија на пазарот	З Да се разговара со Град Скопје и МЖСПП да се координираат со Министерството за економија, кое што има крајна одговорност во оваа област
Проблеми со квалитетот на водата	
Загадување на површинските и подземните води поради недостаток на колекторска мрежа и станици за отпадни води	З Ова може да се реши само со големи инвестиции во канализационите системи. Проектите треба да се развиваат и да се дискутираат со МЖСПП.
Целата општина не е покриена со одводна мрежа, особено во руралните области каде е ниска покриеноста со мрежа за собирање на атмосферски води	О Незагадените атмосферски води треба да се процедуваат во подземните води колку што е можно повеќе и ова треба да се земе предвид во текот на урбанистичкото планирање. Собирањето

Проблеми (Ѓорче Петров)	Одговорност О: Општина; З: Заедничка; Д: на Други
	на води може да се промовира во рамките на системот на урбанистичкото планирање. Во спротивно, да се постапи исто како погоре.
Недостатокот на сеопфатни податоци за квалитетот на следењето на водите во општината	З Хидрометеоролошкиот завод е одговорен за следење на квалитетот на водата - тоа треба да се разговара со НВ или преку Окружниот совет за речен слив
Незадоволителна состојба на системите за водоснабдување и недостаток на системи за водоснабдување во руралните области.	О Некои инвестиции би можеле да бидат обезбедени од страна на општината, како што е спречувањето од екстремни истекување бидејќи е од корист како заради загубите вода така и од економски аспект. Инаку, како на првата коцка погоре.
Ниско ниво на наплата на корисниците на комунални услуги	М Ова е местото каде едукацијата на јавноста / вклученоста се важни. Потребно е да се нагласат вредноста и обврските наместо принудата. Јавноста мора да биде свесна до тој степенот дека секој поединец е загадувач.
Користење на вода со низок квалитет за наводнување на земјоделското земјиште	Д Не е јасно што се подразбира под "низок квалитет". Ако тоа се земјоделско отпадните води - тоа е соодветно за наводнување со таква вода. Треба појаснување.
Недостаток на финансиски средства за инвестиции во инфраструктурата итн.	О Тоа треба да се разговара со Град Скопје и МЖСПП
Проблеми за Отпад	
Околу 70% од населението е опфатено со системот на организирано собирање и депонирање на комунален отпад, а тоа особено е проблем во руралните средини	О Подобрена наплата на давачките за услуги. Или наплатата треба да биде договорена приватно или ЈКП на Град Скопје треба да биде охрабрено за да го прошири својот систем за наплата. Обезбедување на делумно централизираны локации за собирање на отпад во руралните средини може да биде опција.
Постојат диви депонии, особено по должината на реките Вардар и Лепенец	О Тие треба да бидат спречени да пораснат преку ефективна примена - а можеби и со ангажман со локалната заедница. Крајното отстранување (или

Проблеми (Ѓорче Петров)	Одговорност О: Општина; З: Заедничка; Д: на Други
	затворање ќе биде дозволено?), Најверојатно, ќе бидат потребни значителни финансиски средства.
Несоодветното депонирање на индустриски отпад во близина на местата на производство (чување во несоодветни услови)	Д Опасниот индустриски отпад треба да се извезува за третман / уништување и треба да биде дел од Б - Барања за дозвола
Недостаток на податоци за количината на видовите на отпад (на пример отпадот од индустријата и медицинскиот отпад на ниво на општината), особено за посебни видови на отпад	Д Голем дел од овие податоци треба да бидат достапни преку Б интегрирани еколошки дозволи - проверете со Град Скопје. Потребна е инспекција за собирање на овие податоци.
Недостаток на финансиски средства за реконструкција на инфраструктурата за управување и следење на отпадот на локално ниво (опрема за собирање и транспорт и посебни објекти за рециклирање на отпадот)	О Подобрување на наплатата на надоместокот за отпад. Изворно одделно собирање треба да се развива, но тоа бара акција на ниво на Град Скопје и МЖСПП да обезбеди место за одделни материјални да се чуваат - извоз може да биде опција.
Нискиот процент на наплата на сметките	О Како и за сметките за вода.
Недостаток на приватни оператори во комуналната услуга / недозволено ниво на услугите обезбедени од страна на приватните оператори	З Пари? Возачи вклучени од приватниот сектор се профит. Тие ќе бидат вклучени само ако тие гледаат дека тоа ќе биде финансиски исплатливо.
Недостасува планот за Управување со Отпад, подготвен и донесен од страна на Општината, во период од најмалку три, а најмногу од шест години, кои треба да биде во согласност со Планот за управување со отпад и во согласност со Законот за управување со отпад	О Првичниот план за управување со отпад може да биде многу едноставен; проценка на големината на составните делови и изјава за она што се случува во моментот ќе бидат првите два чекори. Планот за управување со отпад, тогаш може да се рафинира со текот на времето така што ќе може да се воведат подобрувања. Сепак било каков план за управување со отпадот треба да се гледа како подобро од ништо. Ова може да биде корисен елемент на ЛЕАП-от, да бидат спроведен од страна на персоналот на општината.
Недостасува Програма за управување со отпад која треба да биде подготвена во соработка со МЕЕР на реалната имплементација на Планот за управување со отпад	О Веќе постои програма која треба да биде документирана - како и планот, програмата може да се рафинира и се развива со текот на времето

Проблеми (Ѓорче Петров)	Одговорност О: Општина; З: Заедничка; Д: на Други
Недостаток на сопствено-следење и известување од страна на генераторите на отпадот	З Колку генератори на отпад не се опфатени со Б - ИСКЗ дозволи под кои самостојното следење и известување треба да биде задолжително?
Слабиот административен капацитет за управување и следење на состојбата со отпадот во општината	О Бројот и компетентноста на персоналот мора да се подобрат. Ова може да биде поединечна цел во ЛЕАП-от.
Недоволната свест на граѓаните за состојбата и проблемите со отпад / јавна кампања за третман на отпади	О согласни се
Недостаток на отпаден Катастар.	О Започнете со инсталациите на Б-ИСКЗ - тогаш видете што се недостасува. Тоа ќе обезбеди придонес во Катастарот за животна средина како што се бара со член 42 од Законот за животна средина.
Почва	
Деградиција на почвата (ерозија и загадување на поштата)	Д Загадување може да биде проблем за ИСКЗ дозволи
Конверзија на земјоделското земјиште во градежно земјиште	О Прашање на урбанистичко планирање
Претворање на неурбанизирани области во диви депонии	О Прашањето за спроведување - Дали сопствениците на земјиштето немаат одговорност - вклученост на заедницата?
Бесправната градба во Општина	О Прашањето на урбанистичко планирање
Недостаток на следење на почвата и податоци за состојбата на почвата	Д Земјоделските почви се прашање на МЗШВ. ИСКЗ дозволи треба да се бараат Следење на почвата
Стари и несоодветни технологии и процеси во земјоделството и шумарството и потребата за подобрување на управувањето со шумите и шумското земјиште	Д Кој е сопственик на шумите? Тоа се прашања за МЗШВ
Шумски пожари и нелегалната експлоатација на шумите	Д Тоа се прашања за МЗШВ

Проблеми (Ѓорче Петров)	Одговорност О: Општина; З: Заедничка; Д: на Други
Подобрување на процесот на планирање на промените на функцијата на земјата	О Урбано планирање
Потребата за подобрување на контрола на ерозијата и утврдување на мерки за заштита	Д Ова може да биде проблем за подобрување на управувањето на земјоделството и шумарството?
Заштита на Природата	
Недостаток на податоци за бројот на животни и растенија.	Д Веројатно не е висок приоритет за ГП. Подобрена урбанистичко планирање и ИСКЗ треба да им помогне да се заштитат постоечките видови
Не се регистрирани локални ендемични услови на изораното поле	М МЗШВ има одговорност
Негативно влијание на економскиот сектор врз биодиверзитетот на биолошката разновидност	О Подобрување на урбанистичкото планирање и ИСКЗ дозволи
Сушење на шумите во одредени локации	Д МЗШВ?
Несоодветна употреба на земјиштето и неконтролирана урбанизација	О Урбано планирање
Недостаток на информации за управувањето со природата (особено во руралните средини)	З Веројатно не е висок приоритет - подобрување на општите мерки за заштита
Ниско ниво на свест на јавноста и институциите	О
Недостаток на третман на отпадните води и третман на отпадните гасови што доведува до влошување на природата, особено на одредени екосистеми	З Отпадните гасови се прашање за подобрување на ИСКЗ - отпадни води може да ги очекуваат поголеми инвестиции. Подготовка на распоредот на приоритетни проблематични области може да биде соодветен елемент на ЛЕАП-от.
Неповолни социјална и економска состојба која го зголемува притисокот врз биолошката разновидност и природните ресурси	Д

Напредокот во спроведувањето на ЛЕАП-от

На сите идентификувани проблеми во ЛЕАП-от за Општина Ѓорче Петров (48), општината разви акционен план со 131 активности во врска со 23 приоритетни проблеми.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Главно овие акции се фокусирани на управување со отпад и комуналните услуги, реконструкција на водоводна мрежа и мрежата на системот на канализацијата, сообраќајната инфраструктура, управувањето со отпад, незаконските депонии, редовно следење на загадувањето на воздухот и организација на еколошки настани, подигање на јавната свест, и др.

69 активности од вкупно 131 развиени во акциониот план се смета дека ќе бидат во надлежност на општината (53%). 14 се смета дека ќе со бидат заедничка одговорност (10%), а 48 се сметаат дека ќе бидат во надлежност на други надлежни органи (37%)

Од 131 предложени активности во ЛЕАП-от на Ѓорче Петров од 2005 година; 69 (53%) се помалку од 25% завршени, 14 (10%) од 25% до 75% и 48 (37%) се завршени повеќе од 75%.

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
ПРОБЛЕМ: ЗАГАДУВАЊЕ НА ВОЗДУХОТ ОД СООБРАЌАЈОТ (ПОДВИЖНИ ИЗВОРИ) ЦЕЛ: ЗАШТИТА НА ВОЗДУХОТ ОД ЗАГАДУВАЊЕТО ОД СООБРАЌАЈОТ ВО ОПШТИНАТА (НАМАЛУВАЊЕ НА ЕМИСИЈАТА НА ЗАГАДУВАЧКИ СУПСТАНЦИИ ОД ПОДВИЖНИ ИЗВОРИ)		
Воспоставување на систем за управување со загадувањето на воздухот (следење на емисијата на загадувачки супстанции во воздухот), со цел да се преземат соодветни технички и технолошки и административно мерки од краткорочен, среднорочен и долгорочен карактер		Воспоставен е систем за следење.
Изработка на програма и план за заштита и подобрување на квалитетот на амбиенталниот воздух	2007 – 2008 Програма & Планот се во ред	<25%
Развој на инвентарот за загадувачки супстанции во воздухот од сообраќајот (подвижни извори)	2007 – 2008 Подготвен е инвентарот на загадувачи.	<25%
Инвентаризација на податоците од емисиите на загадувачки супстанции во воздухот во општината	2008 - континуирано	<25%
Проширување на мрежа за следење на емисиите со нови станици за следење на квалитетот на амбиенталниот воздух во општината	2007 - 2008	<25%

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
ПРОБЛЕМ: ЗАГАДУВАЊЕТО НА ВОЗДУХОТ ОД СТАЦИОНАРНИ ИЗВОРИ (СТАНБЕНИ, ИНДУСТРИСКИ, ДЕЛОВНИ И ДРУГИ ОБЈЕКТИ) ЦЕЛ:ЗАШТИТА НА ВОЗДУХОТ ОД ЗАГАДУВАЧКИ СУПСТАНЦИ И ЕМИСИИ ОД СТАЦИОНАРНИ ИЗВОРИ		
Воведување на контрола на загадувачки супстанции и емисии е преку внатрешно следење и постапки согласно Законот за Животна Средина		
Обука на персоналот за издавање на мислења и оценки за студии за ОВЖС и ВІРРС дозволи	2006 - 2007 обучен персонал.	<25% Ова не е во надлежност на ЃП.
Издавање на мислења / проценки на ЕИА студии за индустриски и деловни објекти, со предлог-мерки за намалување и ограничување на емисијата на загадувачки супстанции на воздухот.	2007 - Континуирано Број на мислења / евалуации издадени за ОВЖС	<25% Нема сеуште
Издавање на Б - ИСКЗ дозволи за инсталации	2007 година - континуирано. Број на издадени одобренија за Б дозволи	<25% надлежност на Град Скопје
Подготовка на инвентар на загадувачки супстанции во воздухот од стационарни извори во општината и негово постојано ажурирање	2007 - 2008	<25%
Подигнување на јавната свест за заштита на воздухот од загадување		
Организирање на кампањи за зголемување на јавната свест.	2007 - 2008 Број на вклучени граѓани	<25%
Печатење на едукативни материјали.	2007 - 2008	<25%
Зајакнување на капацитетите на општините	2007 - 2008	<25%

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
ВОДА ПРОБЛЕМ: НЕПОСТОЕЊЕ НА КАНАЛИЗАЦИСКИ СИСТЕМ И СТАНИЦА ОТПАДНИ ВОДИ ЦЕЛ: ОДВЕДУВАЊЕ И ПРЕЧИСТУВАЊЕ НА УРБАНИ ОТПАДНИ ВОДИ ВО ОПШТИНАТА (ПРИОРИТЕТ-РЕГИОНОТ НА ДВАТА ЗАШТИТЕНИ БУНАРИ ВО ОБЛАСТ НА НЕРЕЗИ-ЛЕПЕНЕЦ)		
Изградба на пречистителна станица за отпадни води на локацијата на реката Лепенец (населено место Ново Село) и дополнителна изградба на колекторски систем помеѓу Волково и Ново Село		Фабриката е изградена, но се уште не е во функција.
Изработка на техничка документација за предложената ПСОВ во Ново Село и колектор од Волково до Ново Село	2008 - 2010	>75%
Изградба на пречистителна станица за отпадни води станица во Ново Село	2008 - 2010	>75% Фабриката е изградена, но се уште не е во функција.
Дополнителни изградба на колекторски систем од Волково до Ново Село	2008 - 2010	25% - 75% 52 км колектори се изградени; 22 км ќе бидат изградени.
Реконструкција или изградба на канализациски систем (особено во руралниот дел од општината)		
Изработка на техничка документација за изградба и реконструкција на колекторите	2006 - 2009	>75%
Реконструкција и доградба на канализациониот систем	2006 - 2009	25% - 75%
Изградба на постројки за третман на индустриските отпадни води		Број на изградени. Број на индустриски земените примероци.
Изградба на системи и третман на отпадните води -	2007 - 2012	<25%

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
правни лица што ги испуштаат урбаните отпадни води, во согласност со Б-интегрираната дозвола		Надлежност на Град Скопје
Испитување на квалитетот на урбаните отпадните води	Континуирано	25% - 75% JKП "Водовод и канализација"
Зајакнување на капацитетите на општините за регулација на регулативите	Број на вработени инспектори.	
Реализација на обуки за вработените во општината	2006 - 2008	<25%
Вработување на овластени инспектори	2006 - 2008	>75%
ПРОБЛЕМ: НЕКВАЛИТЕТНА ВОДА ЗА ПИЕЊЕ		
ЦЕЛ: ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ЧИСТА ВОДА ЗА ПИЕЊЕ		
Реконструкција или изградба на водоснабдителни системи во Волково, Кисела Јабука и Стопански двор		
Изработка на техничка документација	2006 - 2007	>75%
Реконструкција, доградба или изградба и одржување на системот за водоснабдување	2006 - 2011	>75% 4 км се изградени. Уште малку има да се направи.
Испитување на примероци вода за пиење од здравствен аспект	Континуирано Еднаш месечно	>75% се спроведува од ИВК
Редовен инспекциски надзор	Континуирано Еднаш месечно	<25%
Изградба на водоснабдителна станица во селото Кучково.		
		Стара приватна мрежа. Град Скопје е надлежен орган
Изработка на техничка документација	2006 - 2007	>75%

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Изградба на водоснабдителна станица.	2007 - 2009 Нов бунар	>75%
Испитување на примероци од водата за пиење од здравствен аспект	Континуирано Еднаш месечно	>75%
Изградба на водоснабдителен систем во селото Никиштани		Мала мрежа во близина на селото
Истражувачки активности	2007 - 2008	<25%
Подготовка на техничка документација за изградбата на системот за водоснабдување во село Никиштани	2008	<25%
Изградба на систем за водоснабдување	2009 - 2011	<25%
Испитување на примероци на водата за пиење од здравствен аспект и инспекциски надзор	Континуирано Еднаш месечно	<25%
ОТПАД ПРОБЛЕМ: Голем број диви депонии ВО ОПШТИНА ЦЕЛ: Намалување на бројот на дивите депонии		
Подготовка на план за затворање на дивите депонии.		Воспоставување на систем за управување со отпад на ниво на општина. Обезбедени средства. Подготвени планови за затворање
Анализите на теренот	2006 - 2007	>75%
Проценка на ризикот	2006 - 2007	<25%
Проценување на финансиските средства потребни за затворање	2006 - 2007	<25%
Приоритетно рангирање на дивите депонии	2006 - 2007	<25%

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Затворање на дивите депонии и санација на локаците(бројот на затворени диви депонии. Број на реализирани санации.)		Активноста е во тек
Подготовка на техничка документација за затворање на дивите депонии и ревитализација на локациите	2007 - 2009	>75%
Активности се извршуваат согласно со техничката документација	2007 - 2009	25% - 75% Активноста е во тек
Воспоставување, следење и инспекција		
Подготовка на план за редовни и повремени следења	2007 - континуирано	>75%
Обезбедување на технички средства (опрема и возила) за следење	2007 - континуирано	>75%
Редовни инспекции-Овластен инспектор	2007 - континуирано	>75% Број на назначени инспектори? Број на инспекции?
ПРОБЛЕМ: МАЛА СТАПКА НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО РУРАЛНИТЕ ДЕЛОВИ ОД ОПШТИНАТА ОПФАТЕНИ СО ОРГАНИЗИРАНО СОБИРАЊЕ НА ОТПАДОТ ЦЕЛ: УПРАВУВАЊЕ (ПОСТАПКАТА) СО КОМУНАЛЕН И ДРУГ ВИД НА НЕ-ОПАСЕН ОТПАД		
Донесување на план за управување со отпадот во општината		
Детална процена на количините на комунален отпад на населбите	2006 - 2007 Број на направени анализи	<25%
Анализа на составот на отпадот	2006 - 2007	
Проценување на технички средства потребни за собирање на отпадот во руралните делови на општината	2006 - 2007	<25%
Проценка на потребните финансиски средства	2006 - 2007	<25%

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Донесување на акт за регулирање на избор, собирање и транспорт на комунален и друг вид на неопасен отпад	2006 – 2007 Дали актот е подготвен?	<25%
Именување на комунално претпријатие (јавно или приватно) за собирање на отпадот во руралните делови на општината		Концесионерот е назначен пред 5 години; користење на депонијата Дрисла,
Проценка на начинот на именување на задачата (тендер или концесија)	2006 - 2007	>75%
Евалуација на предложените технички решенија и финансиска понуда	2006 – 2007 Број на добиени понуди.	>75%
Избор на најповолен понудувач	2006 – 2007 Назначената компанија	>75%
Надзор додека се реализира активноста	2006 - 2007	>75%
ПРОБЛЕМ: НЕДОСТАТОК НА ЛЕГАЛНА ДЕПОНИЈА ЗА ИНЕРТЕН ОТПАД (ГРАДЕЖЕН ШУТ)		
ЦЕЛ: ГРАДЕЊЕ ДЕПОНИЈА ЗА ИНЕРТЕН ОТПАД, НА ТЕРИТОРИЈАТА НА ОПШТИНАТА		
Избор на локацијата		
Дефинирање на технички, еколошки и социјални критериуми за избор на локацијата,	2007 - 2008 Број на утврдени критериуми?	>75%
Подготовка на техничка документација. Подготовка на студијата за ОВЖС	2007 - 2008	25% - 75% Одобрена од страна на министерот
Именување на оператор на депонијата за инертен отпад.		Следење од страна на чувар, во име на општината
Дефинирање на работни Услови за именување на операторот на депонијата за инертен отпад	2008 – 2009 Број на дефинирани услови.	>75%

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Проценка на начинот на именување на задачата (тендер или концесија).	2008 - 2009	>75%
Евалуација на предложените технички решенија и финансиска понуда	2008 - 2009	>75%
Избор на најповолен понудувач (наддавач)	2008 - 2009 Назначен е операторот	>75%
Воспоставување, следење и контрола	2008 - 2009 Еднаш месечно	>75%
ЦЕЛ: ВОСПОСТАВЕН СИСТЕМ ЗА СЕПАРАЦИЈА, РЕЦИКЛИРАЊЕ И ПОВТОРНА УПОТРЕБА		
Дефинирање на квалитетите на рециклирачки материјали и нивните процесори на локално (општинско) ниво		
Правење на листа на процесори на материјали кои се рециклираат на општинско ниво	2007 - 2008 Број на процесори на општинско ниво	<25%
Проценка на создадени материјали кои се рециклираат и тренд за производство и повторна употреба на одделни видови	2007 - 2008 утврдени количини. Два пати годишно.	<25%
Реализација на јавна кампања за потребата од рециклирање		Училишта и Градинки рециклираат хартија и пластика
Изготвување на план за акција за подигање на јавната свест за потребата од рециклирање	2007 - 2008	25% - 75%
Подготовка на брошура за материјали кои се рециклираат и нивните вредности како секундарни суровини	2007 - 2008	25% - 75% Направени се флаери

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Промоција на пилот-проекти за сепарација, рециклирање и повторна употреба на одреден тип на материјал за рециклирање		Училишта и Градинки хартија-пластика
Избор на материјал за рециклирање, за кои постои "лесно" техничко решение или одделно собирање и третман за промоција на пилот-проекти за сепарација, рециклирање и повторна употреба на одреден тип на материјал за рециклирање	2007 - 2008	25% - 75%
Одредување на проектната задача	2007 - 2008	25% - 75%
Реализацијата на проектот (во соработка со процесирачите на материјали кои се рециклираат / или крајните корисници)	2007 - 2008	<25%
ПРОБЛЕМ: НЕДОСТАТОК НА ПОДЕЛБА НА ОПАСНИОТ И КОМУНАЛНИОТ ОТПАД		
ЦЕЛ: ПОДЕЛБА НА КОМУНАЛНИОТ ОД ОПАСИОТ ОТПАД		
Изработка на програма за издвојување на комунален отпад од опасниот отпад (со посебен акцент на медицински и индустриски опасен отпад)		Град Скопје и / или ЈКП имаат одговорност
Детална процена на количините на опасен отпад по генератор во општината	2008 - 2009 Број на анализирани примероци	<25%
Проценување на потребни технички средства за собирање на опасниот отпад во општината / во соработка со МЖСПП,	2008 - 2009	<25%
Иницијатива за обединување на одделните генератори за опасен отпад на општинско	2008 - 2009	<25%

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
ниво, со цел за справување со проблемот на опасниот отпад		
Подигање на јавната свест за опасноста од мешање на опасниот отпад со комуналниот отпад		ДА, во училиштата во врска со електронски отпад
Развивање на план за едукација / подигнување на јавната свест за различни групи	2008	25% - 75%
Реализација на различни кампањи според акцискиот план	2008	<25%
ПРОБЛЕМ: НЕДОСТАТОКОТ ОД ПРИВАТНИ ОПЕРАТОРИ НА КОМУНАЛНИТЕ УСЛУГИ ЦЕЛ: ВОСПОСТАВУВАЊЕ КОНКУРЕНЦИЈА ВО КОМУНАЛНАТА УСЛУГА		
Анализа на состојбата на управување со комуналниот отпад и на другите видови неопасен отпад		>75%
Дефинирање на критичните точки во услугата за собирање и транспортирање на комуналниот отпад	2007 Број на критичните точки	>75%
Детална анализа на придобивките и ризиците од воведувањето на компетитивен оператор (приватно или јавно комунално претпријатие)	2007 Број на извршени анализи?	>75%
Пилот-проект за воведување на конкурентен оператор во населбите кои досега не биле опфатени со услугата за собирање на комуналниот отпад		Воведени Оператори? Кога?
Избор на пилот-регионот, каде што ќе се воведат конкурентен оператор	2008	<25%
Проценка на начинот на именување на задачата	2008	<25%
Оценување на предложените технички решенија и финансиски понуди	2008	<25%

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Истражување за реализација на активност	2008	<25%
ПРОБЛЕМ: НЕДОВОЛЕН КАПАЦИТЕТ ЗА СЛЕДЕЊЕ НА ОТПАДОТ ВО ОПШТИНАТА		
ЦЕЛ: ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА СЛЕДЕЊЕ НА ОТПАДОТ НА ОПШТИНСКО НИВО		
Зајакнување на капацитетите на општините за следење на отпадот		
Назначување на одговорни лица во општината (зголемување на бројот на вработените)	2007 - 2008 Број на назначени лица	25% - 75% Да. комунални
Реализација на редовни обуки за вработените во општината и одговорните во компаниите кои треба да праќаат извештаи, во согласност со Законот за управување со отпад	2007 - 2008 Детали за редовни тренинзи	<25% Нема
Обезбедување на технички средства за реализација на следењето (возило, можност за компјутерска обработка и набљудување)	2007 - 2008	> 75% 2 камиони + друго возило беа обезбедени
Подготовка и спроведување на годишните состојби за отпад во општината		
Спроведување на планот за редовни и повремени следења	2007 - 2008 Годишни анкети? Обуки?	<25%
Анализа на слабостите на планот и на слабостите во исполнувањето	2007 - 2008	<25%
Подобрувања во Планот за постојани и повремени следења (зголемување на активностите кои се вклучени во следење))	2007 - 2008	<25%

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
<p>ПОЧВА И УПОТРЕБА НА ЗЕМЈИШТЕТО</p> <p>ПРОБЛЕМ: НЕДОСТАТОК НА ПОШУМУВАЊЕ</p> <p>ЦЕЛ: ОДРЖЛИВ РАЗВОЈ НА ШУМСКИОТ ЕКО СИСТЕМ</p>		
<p>Ажурирање на податоците за шуми.</p> <p>(Дефинирањето на локациите за пошумување)</p>		<p>Вклучено во националните активности од страна на Министерството за земјоделство, шумарство и животна средина</p>
Теренска анализа	2006 - 2009	<25%
Изработка на преглед на податоците за шумите	2006 - 2009	<25%
Организирање на акции за пошумување	2006 - 2009	<25%
<p>ПРОБЛЕМ: НАВОДНУВАЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ КУЛТУРИ СО СОМНИТЕЛНА ВОДА</p> <p>ЦЕЛ: ЗАШТИТА НА ПОЧВАТА И ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ ОД КОНТАМИНАЦИЈА СО ОПАСНИ МАТЕРИЈАЛИ</p>		
<p>Контрола на квалитетот на водата во реките Лепенец и Вардар.</p> <p>Контрола на почвата и земјоделските култури (ИВК и Институтот за јавно здравје испитуваат примероци на реките.</p> <p>Почвата не е одговорност на општината.</p> <p>Некое здравствен или земјоделски орган е веројатно да биде надлежниот орган, а не општината.)</p>		
Развој на програми / проекти за контрола на водата, почвата и земјоделските култури (содржина на тешки метали и други опасни материји)	2008 - 2010	25% - 75%

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
ПРОБЛЕМ: НЕДОВОЛНИ ИНФОРМАЦИИ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ ЗА ШТЕТАТА ШТО СЕ ПРАВИ ОД ПРИМЕНА НА АГРОХЕМИКАЛИИ ЦЕЛ: Одржливо земјоделско производство		
Производство на безбедна и здрава храна	Обврска на Општината беше да обезбеди канцеларија за советодавни услуги. Мин на Земј. првенствено е одговорно.	
Развивање на програма за едукација на земјоделските здруженија во врска со производството на безбедна здрава храна	2008 - 2010	<25%
Изработка на достапна брошура за примена на агро-хемикалии	2008 - 2010	<25%
Развој на детална база на податоци за примената на агрохемикалии во земјоделството (минерални ѓубрива, пестициди, итн.)		Министерството за земјоделство
Назначување на одговорно лице во општина Ѓорче Петров да ги набљудува прашања за земјоделство и за координација со надлежните министерства	2008 - 2010	<25%
Интервјуирање сите земјоделски производители во општина	2008 - 2010	<25%
ПРОБЛЕМ: ПРОМЕНА НА КОРИСТЕЊЕ НА ЗЕМЈОДЕЛСКОТО ЗЕМЈИШТЕ ОД I, II, III, IV КЛАСА ВО ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ЦЕЛ: ЗАШТИТА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ ПОГОДНО ЗА КВАЛИТЕТНО ПРОИЗВОДСТВО НА ХРАНА		
Одржливо управување со земјоделско земјиште во согласност со Законот за земјоделско земјиште		Мин за Земј. е првенствено одговорно.
Катастар за дефинирањето на класи на земјата (во соработка со надлежните	2006 - 2008	<25%

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
органи на Град Скопје и ресорните министерства)		
Промоција на органското производство		
Развој на студија за промоции и можности за органско производство на општинско ниво	2008 - 2010	<25%
Едукација и организирање на заинтересираните земјоделски производители за органско производство	2008 - 2010	<25%
ПРОБЛЕМ: Составот на органскиот отпад во земјоделството ЦЕЛ: производство на органски ѓубрива со соодветна технологија		
Изградба на објект за компостирање		Контејнери за складирање беа обезбедени за пилот проект. Повеќе не се во употреба
Изработка на проект за објект за компостирање	2008 - 2011	<25%
Изградба на објект за компостирање	2008 - 2011	<25%
Едукација на земјоделските производители за компостирање органски отпад и примена на компостирање за органско производство	2008 - 2011	<25%
ПРОБЛЕМ: ДИВОГРАДБИТЕ (НЕПОЧИТУВАЊЕ НА АКТУЕЛНАТА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА (ДУП) ЦЕЛ: ДА СЕ ЗАПРЕ НЕЛЕГАЛНО ГРАДЕЊЕ		
Развој на документација за планирање (ДУП, урбанистички план за село, урбанистички план за надвор од населени места) на територијата на општината. Формирање на сопствени инспекциски служби		Сега се занимаваат со новиот закон со кој се легализираат објектите кои се изградени незаконски. > 75%

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Одвркање на првичните ДУП-ови и УП-ови, нивната вклученост во програми за дизајнирање на градежното земјиште и просторно планирање	2008 – 2010	Четвртина од ДУП-овите не се подготвени > 75%
Донесување на планови	Континуирано	>75%
Воспоставување на редовна контрола и реализација на мерките потребни за точно спроведување на плановите	Континуирано	>75%
Мотивирање иницијативи до Град Скопје за измени и дополнувања до ГУП-от со оглед на примената и користењето на локациите		>75%
Водење на евиденција за моменталната состојба на општината	2006 - 2007	>75%
Снимањето на условите и правење извештај за проектот	2007	>75%
Ревизијана ГУП	2008. кога?	>75%
ПРОБЛЕМ: Не-регулираното корито на реките Вардар и Лепенец, нелегална експлоатација на чакал во регионот на реката Лепенец ЦЕЛ: Регулирани речни корита		
Регулирање на речните корита (за заштита од поплави и ерозија на земјиштето)		<25%
Развивање на проекти за дизајнирање на речните корита	2007 – 2008 Институционална соработка за Лепенец	<25%
Изградба на коритото на реката Вардар	2008 - 2010	<25%
Изградба на мало и големо коритото на реката Лепенец	2008 - 2010	<25%
Контрола на експлоатација на чакал и преземање соодветни мерки за сторителите	континуирано	<25%

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
ПРОБЛЕМ: НЕ-ПРЕЗЕМЕНИ ПРЕДНОСТИ И МОЖНОСТИ ЗА РАЗВОЈ НА ТУРИЗАМОТ ЦЕЛ: РАЗВОЈ НА РУРАЛНИОТ ТУРИЗАМ И ПОДИГАЊЕ НА ЈАВНАТА СВЕСТ		
Унапредувањето и развојот на руралниот и еко-туризамот		<25%
Изработка на студија за развој на руралниот и еко-туризамот на општинско ниво	2007 - 2008	<25%
Едукација на населението за важноста од развој на руралниот и организирање јавна кампања за еко-туризам	2007 - 2008	<25%
ПРИРОДА ПРОБЛЕМ: ЗГОЛЕМЕНО НИВО НА ШУМСКАТА ДЕГРАДАЦИЈА И НЕДОСТАТОК НА ПОШУМУВАЊЕ ЗА ЗАШТИТА НА ШУМСКИОТ ФОНД ЦЕЛ: ОДРЖЛИВО УПРАВУВАЊЕ СО ШУМСКИОТ ФОНД ВО ОПШТИНА		
Евалуација на состојбата на шумскиот фонд се до 2015 година		<25%
Развој на проектот за анализа и проценка на состојбата на деградација на шумите	2007 - 2008	<25%
Едукација на населението за важноста на заштитата на шумите	2007	<25%
Одредување на локации за пошумување	2006 - 2007	>75%
Организирање на активности за пошумување на ерозивните подрачја со автохтони видови	Континуирано	>75%
Одржливо управување со шумските ресурси		<25%
Преземање мерки за стопирање на нелегалното сечење на шумите	Континуирано	Не е во надлежност на општината <25%
Јавна кампања за подигање на свеста на населението за заштита на шумите од пожари	Континуирано	25% - 75%

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
Изработка на извештаи за проценетото влијание врз шумите од изградба на патишта, вили и други градежни објекти	Континуирано	25% - 75%
Воспоставување на соодветен систем за следење и систем за санкции		<25%
Назначување на одговорно лице во општината (шумска инспекција)	2007	<25%
Изработка на план за редовни и повремени следења	2007 - 2008	>75%
Преземање на мерки во согласност со законодавството	2007 -Континуирано	>75%
ПРОБЛЕМ: НЕДОСТАТОК НА АСПЕКТИ ЗА ПРИРОДАТА И БИОДИВЕРЗИТЕТОТ ВО ДРУГИТЕ СЕКТОРИ		
ЦЕЛ: ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА ИНТЕГРАЛЕН СИСТЕМ ЗА ЗАШТИТА НА ПРИРОДАТА И БИОЛОШКАТА РАЗНОВИДНОСТ		
Интеграција на аспектите на природата и биолошката разновидност во процесот на донесување на планови и програми на општинско ниво		>75%
Зајакнување на капацитетите на одговорните лица во општините за изработка и донесување на планските документи	Континуирано	>75%
Изработка на урбанистички документи со интегрирани аспекти на природата и биолошката разновидност	Континуирано	>75%
Валоризација и ревалоризација на заштитените подрачја	Континуирано	Бунарите на Лепенец >75%
Идентификување на потенцијални региони и да се	Континуирано	Алокација на дивите депонии

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
направат планови за управување со заштитените подрачја		>75%
Иницијатива за да се прогласи локацијата "Девојачки камен" да биде споменик на природата	Континуирано	Прогласена е одлука за туристичките места Кучково и Волково за рурален туризам >75%
Интегрирање на аспекти на природата и биодиверзитетот во текот на развојот на ЕИА студии и процесот на издавање на Б-ИСКЗ дозволи		>75%
Спроведувањето на законодавството	Континуирано	>75%
Определување на мерки за заштита на видовите и живеалишта во опасност	Континуирано	>75% Град Скопје
ПРОБЛЕМ: НЕДОСТАТОК НА ПОДАТОЦИ ЗА СОСТОЈБАТА НА БИОЛОШКАТА РАЗНОВИДНОСТ ВО ОПШТИНАТА		
ЦЕЛ: ВОСПОСТАВЕНА БАЗА НА ПОДАТОЦИ ЗА СОСТОЈБАТА НА БИОЛОШКАТА РАЗНОВИДНОСТ		
Воспоставување на база на податоци за состојбата на природата и биодиверзитетот во општината		Не е во нивна надлежност <25%
Развивање на база на податоци	2008 - 2010	<25%
Изработка на студија за состојбата на природата и биодиверзитетот во општината	2008 - 2010	<25%
Воспоставување на следење на состојбата на природата и биодиверзитетот		<25%
Одредување на параметри и индикатори за следење / преглед на состојбата на природата и биодиверзитетот	2008 - Континуирано	<25%
Воспоставување на контрола над собирањето на	2008 - Континуирано	<25%

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от Од ЛЕАП 2005 година на Ѓорче Петров		
Предлог активности	Планиран Период на Имплементација/индикатори	Што е постигнато и кога? >75% завршено / 25% до 75% завршено /<25% завршено
самоникнати растенија и животни		
Контрола на проширување на автохтони видови	2008 - Континуирано	<25%
ПРОБЛЕМ: НИСКО НИВО НА ЈАВНАТА СВЕСТ ЗА ЗАШТИТА НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ		
ЦЕЛ: ПОДИГАЊЕ НА ЈАВНАТА СВЕСТ		
Подигање на јавната свест за зачувување и заштита на природните ресурси		>75%
Спроведување на кампања за подигање на јавната свест	2007 - 2008	>75%
Промоција на едукативни материјали	2007 - 2008	>75%

АЕРОДРОМ

Локалниот Еколошки Акционен План за Општина Аеродром е подготвен во 2009 година, одобрен од страна на Советот на општината во 2009 година наменет е да го покрива периодот од 2009 до 2015 година. Општите цели на ЛЕАП-от за Аеродром, презентирани се во воведот:

- Да се продолжи процесот на приближување до политиките на ЕУ во областа на животната средина на локално ниво;
- Да се интегрираат политиките за заштита на животната средина во другите секторски политики;
- Да ги идентификуваат потребите и јакнење на административните структури за ефикасно управување со животната средина на локално ниво;
- Да се осигура спроведување на барањата за заштита на животната средина на локално ниво;
- Поттикнување на сите субјекти во областа на животната средина на поголема одговорност за заштита на животната средина, особено со јавноста;
- Да постават темели за еколошки одржлив пристап;
- Да најдат финансиски средства за решавање на приоритетните еколошки проблеми, итн.

Изработката на ЛЕАП-от на Општина Аеродром се вршела согласно со Методологијата предложена во Законот за животна средина, Националниот акционен план за заштита на животната средина, како и меѓународни искуства во областа на животната средина.

ЛЕАП-от за Општина Аеродром е подготвен низ неколку фази:

- Тие формирале хоризонтална структура за изработка на ЛЕАП-от со избор на Локален Координатор, и формирање на Локален Управен Комитет и работни групи.
- Подготвен е Планот за вклучување на јавноста;
- Анализа на животната средина за проблемите во општината - Општината вклучува длабока анализа на пет тематски области: управување со отпад, загадувањето на медиумите, квалитетот на животот, за подигнувањето на јавната свест и примената на обновливи извори на енергија. Во секоја тематска област општината вклучува релевантни медиуми на животната средина (вода и отпадни води, управувањето со отпад, квалитетот на воздухот, емисиите од индустријата, квалитетот на почвата и емисиите во почвата, емисиите на бучава и сл.) и социјалните аспекти (откупот на земјиштето, дивоградби, невработеност, јавни зелени површини, паркови и рекреациони области, итн.)
- Идентификација на приоритетни прашања за животната средина (влијание врз човековото здравје, влијание врз животната средина, влијание врз квалитетот на животот, широко распространетост, интензитет, неповратност, јавното мислење, нивото на контрола на општината за решавање на проблемот, планирање, правни и регулаторни барања и мислења на локалните членови на Управниот одбор)
- Во својата SWOT анализа, општината ги вклучила сите елементи за спроведување на целосна анализа (демографија, социјална благосостојба, инфраструктура, локалната власт, локалната економија)
- Дефинирање на целите и мерките;
- Поставени оперативните механизми за следење и оценување на спроведувањето на документот за ЛЕАП-от и негова ревизија.

Подготовката на ЛЕАП документот започна со првата средба на Локалниот Управен Комитет во јуни 2008 година. Советот на Општината, посветуван од страна на Локалниот Управен Комитет формира пет работни групи, водени од Координатори, членови на Локалниот Управен Комитет, една група за секоја тематска област.

Процесот на изработка на документот помина низ различни форми на учество на јавноста:

Истражување на јавноста и големите индустриски загадувачи, лоцирани на територија на општината и дефинирање на приоритетните проблеми на животната средина;

Информирање на јавноста на почетокот и во текот на процесот на подготовка на документот преку телевизиски и радио емисии, снимени интервјуа со Координаторот на проектот и изјава за официјалната веб-страница на Општина Аеродром, итн. Собирање на податоци од релевантни извори; обработка на податоци и создавање на база на податоци (завршени ДПСИР работни листови). Одржување на состаноци со работните групи и Локалниот Комитетт за планирање на континуирана ревизија на преземените чекори и подготовка на материјали. Тие го планираа и воспоставија Акциониот план и воспоставени се механизми за следење и евалуација на имплементацијата на Акциониот план за животна средина на локално ниво.

Општината утврди дека нивните и главните приоритети на јавноста се: да се санираат дивите депонии; спроведување на ИСКЗ поефикасно со цел за намалување на индустриските емисии во отпадните води, воздухот и генерирање на отпад; да се регулира и да се намали сообраќајот во општината; зголемување на јавната свест за животната средина во општината; да се почне со воведување на обновливите извори на енергија во земјоделството и производството на храна; да се контролира нелегалната градба; да се врши зајакнување на капацитетите на вработените во општината; итн.

Членовите на Советот на општината, заедно со Консултантот за животната средина, ангажирани за подготовка на ЛЕАП документот, идентификувале вкупно 70 проблеми / предизвици на животната средина за 8 тематски области, од кои е создадена и дистрибуирана на јавноста листа на 28 приоритетни проблеми / предизвици.

70-те идентификувани проблеми ги претставуваат сите проблеми во врска со 8 тематски области во рамките на Општина Аеродром, кои се дадени на крајот на секој од деловите во ЛЕАП-от за Општина Аеродром од 2009 година.

Мислењето на Консултантот е дека:

- 56 од овие проблеми се во надлежност на општината. (О) (80% од проблемите вкупно идентификувани)
- 10 од овие проблеми се заедничка одговорност меѓу голем број на надлежните органи. (З)
- 4 од овие проблеми се во надлежност на други надлежни органи. (Д)

Во Акциониот план се вклучени 34 проблеми / предизвици и беа развиени 136 акции.

Предложен буџет за решавање на 34 приоритетни проблеми (136 акции) е 23 милиони евра. Годишен оперативен буџет за спроведување на активностите во ЛЕАП-от за Аеродром не се посочува во рамките на Акциониот план

Детален преглед со предложените трошоци за реализација на планираните акции / активности во ЛЕАП-от се дадени во **АНЕКС 7**.

Состанокот во Општина Аеродром

Средбата се одржа на 16 Октомври 2015 година во просториите на општината со повеќето релевантни лица (инспектор за животната средина, раководител на инспекциска единица, раководител на Секторот за урбанизам и животна средина, раководител на единица за комунални услуги и претходниот ЛЕАП Координатор, раководител на Одделението за ЛЕР и шефот на Одделот за заштита на животната средина). По претставувањето имаше општа дискусија за ЛЕАП-от и неговото спроведување во Општина Аеродром, како и она што треба да се менува за да се обезбеди подобра имплементација на предложените акции. Листа на учесници на состанокот е дадена во АНЕКС 5.

ЛЕАП-от за Општина Аеродром, се уште е во фаза на реализација.

Дали Општината има активна веб-страница?	Да, http://www.aerodrom.gov.mk/
Дали ЛЕАП-от е на Веб-страницата?	Да, http://www.aerodrom.gov.mk/page/ЛЕАП
Некој ажурирања / информации / прашалници на веб страницата?	Од периодот 2009-2015 нема промени
Колку печатени копии на оригиналот ЛЕАП се отпечатени?	Нема испечатени хард копии
Дали имаше извештаи направени или одржани состаноци, или критика на ЛЕАП-от?	
Како тече имплементација?	<p>80% од вкупно активности во ЛЕАП-от се завршени.</p> <p>Сите активности во документот се реални и можно е да се постигнат.</p> <p>Активно учество на општинските услуги (комунални инспекции, сектор за урбано планирање, сектор за животната средина, јавното комунално претпријатие и сл.)</p> <p>ЛЕАП-от е подготвен во согласност до националната методологија за изработка на ЛЕАП документи (подготвена од РЕЦ).</p> <p>Прашалници беа спроведени за вклучување на јавното мислење и неколку работилници беа организирани со граѓаните и невладините организации.</p> <p>Предвидени се активностите за реконструкција на училишта, канализација и инфраструктура за водоснабдување, енергетски ефикасни градинки и училишта.</p> <p>Градоначалникот на општината во тој период беше г-дин Кирил Тодоровски.</p>
Дали постои Координатор (или 2)?	
Дали се предвидени средства за проекти од	Сите предвидени активности се завршени 70%

ЛЕАП во нивните буџети? Кои?	
Дали има некој политички промени во општината од претходниот ЛЕАП?	Три лица беа заменети
Дали тоа влијае на спроведувањето на ЛЕАП?	
Корисен ли е ЛЕАП-от?	ЛЕАП документот е само нивен стратешки документ, кој се користи од страна на членовите на општината за планирање и спроведување на активностите.
Што е добро?	Многу луѓе беа вклучени во текот на подготовката на документот за ЛЕАП со соодветен степен на професионално знаење и свој придонес во подготовката. Состаноци се држеле на неделна основа. Има одлична соработка со Консултантот за животната средина. Немаше директна вклученост на Град Скопје или МЖСПП.
Што беше бескорисно / бесмислено?	
Општинска историја на ЛЕАП-от? Генерален став - позитивен или негативен? Зошто?	Позитивен
Некој добри ефекти?	
Како системот / методологија треба да се смени / подобри? Како може искуството со ЛЕАП да се подобри?	
Дали Општина Аеродром размислува на повторување на вежбата?	Би било идеално да се вклучат енергетските цели 20/20/20 во македонските енергетски цели. Тие имаат предвидено буџет за подготовка на нов ЛЕАП документ за 2015 (300.000 денари, без ДДВ)

Проблеми

Општината утврдила вкупно 70 проблеми во 8 тематски области во рамките на ЛЕАП-от за Аеродром за периодот 2009-2015 година. Во рамките на документот, 28 приоритетни проблеми биле утврдени и предложени од страна на јавноста. Општината има развиено Акционен план за 34 проблеми кои се сметаат за релевантни за решавање на некои општински проблеми.

Главни спроведените активности се фокусираат на развој на техничка документација за инвестиции, изградба на локални улици и изградба на канализациона мрежен систем, водоводната мрежа, легализацијата на дивоградбите, градежната инспекција, управување со отпад и комунални услуги и проекти за подигање на јавната свест, организација на животната средина активности, подобрување на општинските капацитети за персоналот.

70 проблеми прикажани подолу се сите идентификувани проблеми во општина Аеродром во врска со 8 тематски области кои се дадени на крајот на секој од деловите во ЛЕАП-от на Општина Аеродром 2009 година.

Мислење на консултантот на проект е дека:

56 од овие проблеми се во надлежност на општината. (О) (80% од проблемите вкупно идентификувани)

10 од овие проблеми се заедничка одговорност меѓу голем број на надлежните органи. (З)

4 од проблемите со кои се во надлежност на други надлежни органи. (Д)

Проблеми – Општина Аеродром 2009-2015	Одговорност; О; Општинска; З; Заедничка; Д; на Други Коментар на Консултантот
Тематска област - Отпад	
Недостаток на сектор во Општината, некој назначен во административната структура да се справи со прашањето на управувањето со отпадот;	О-Одговорност
Слаб ангажман на Јавното комунално претпријатие "Комунална хигиена";	О-Одговорност
Постојење на 62 диви депонии на неопасен и инертен отпад. Постојната практика на отстранување на отпадот не е во согласност со техничките и еколошките стандарди, односно дивите депонии претставуваат ризик во однос на загадувањето на воздухот, почвата, површинските и подземните води, како и потенцијални ризици за биодиверзитетот, земјоделското земјиште и човековото здравје поради депонирање на мешан опасен и неопасен отпад;	О-Одговорност
Собирањето, транспортот и депонирање на отпадот не се врши согласно видот и опасноста на отпадот. Опремата за собирање на отпадот и нивото на услуги не е во согласност со постоечките барања;	О-Одговорност
ЈКП "Комунална хигиена" е собирач на несепариран комунален и неопасен индустриски отпад и неопасни и опасни фракции несепариран отпад. Само неопасниот и опасниот отпад се разделени, па може да се продадат. Повремено собирање на корисен отпад во Општината во голема мера се врши од страна на неформалниот сектор. Главно се собира тврда пластика, вклучувајќи HDPE, PVC, полипропилен и полистирен. Тие потекнуваат од скршени автомобилски батерии, цевки, канти и контејнери. Обновувањето и рециклирањето на комуналниот отпад се многу ограничени;	О-Одговорност
Нема организирано селектирање и рециклирање на употребливите делови на комуналниот отпад. Обработката на многу видови на материјали со потенцијал за рециклирање е финансиски неодржлив во сегашната средина;	О-Одговорност
Недоволно развиена еколошка свест кај граѓаните на Општина Аеродром и ограничено познавање на: проблемите на отпадот, за	О-Одговорност

Проблеми – Општина Аеродром 2009-2015	Одговорност; О; Општинска; З; Заедничка; Д; на Други Коментар на Консултантот
потенцијалните ризици од опасниот отпад и негативни ефекти врз здравјето на луѓето и животната средина и природата, опциите за успешно справување со него, што е санитарна депонија, тоа е модерен капацитет за третман на отпад, важноста на плаќањето за услугите на собирање и депонирање на отпад, итн. .;	
Горење растителни отпадоци на отворено во подрачјето, што резултира во неконтролирани емисии во воздухот и на органската материја во земјоделските почви;	О-Одговорност
Нема евиденција за медицински и ветеринарен отпад.	О-Одговорност
Тематска област - Квалитет на воздух	
Недостатокот на сеопфатни и веродостојни податоци за емисиите на загадувачите и квалитетот на воздухот во општината;	З - Одговорност и интерес
Недоволни институционални и човечки капацитети во Општината и други заинтересирани страни, и недостаток на средства за спроведување на законодавството во оваа област;	М - Интерес (Град Скопје / МЖСПП)
Недостаток на планови и програми за намалување на загадувањето и подобрување на квалитетот на воздухот на национално и локално ниво;	О - Одговорност и интерес
Недостатоци во проценка на здравствени и еколошки ризици од штетните ефекти на загадувањето на атмосферата;	З - Интерес (Град Скопје / МЖСПП)
Недоволната соработка на релевантните засегнати страни вклучени во процесот на управување со воздухот;	З - Интерес (Град Скопје / МЖСПП)
Недостаток на систем за управување со загадувањето на воздухот, како и мерките за нивна контрола во дозволени граници и да се намалат;	З - Интерес (Град Скопје / МЖСПП)
Локацијата на автобуските постројки (урбано и рурално);	О - Одговорност и интерес
Недостатокот на јасни надлежности на општината во областа на спречување и контрола на загадувањето, сеопфатни и сигурни податоци за емисиите на загадувачи и квалитетот на воздухот во општината;	О - Одговорност и интерес
Тематска област - Води	
Недостатокот на сеопфатни и релевантни податоци за квалитетот на отпадните води и квалитетот на водата за различни цели во општината;	О - МЖСПП
Појавата на поплави поради неправилното корито на реката Вардар во руралните средини;	М - Интерес (Град Скопје)
Недостаток на планови и програми за намалување на загадувањето на водата и да се подобри квалитетот на природните системи за вода на национално и локално ниво;	М

Проблеми – Општина Аеродром 2009-2015	Одговорност; О; Општинска; З; Заедничка; Д; на Други Коментар на Консултантот
Недостатоци во проценка на здравствените и еколошките ризици од штетните ефекти на загадување на водата;	З - Одговорност и интерес (Општината добива информации од страна на Државниот здравствен Инспекторат за степенот на загадувањето на површинските води, оваа информација тогаш е прикажана во табелата на јавноста (За реката Вардар одговорноста е заедно на Град Скопје со Општината. Општината спроведува чистење)
Недоволната соработка на засегнатите страни кои се вклучени во управувањето со водите;	З - Интерес (делумно одговорност)
Недоволна примарна и секундарна канализациона мрежа во одредени населби и градови;	О - Одговорност (Во соработка со Водовод и канализација)
Некомпетиран систем за водоснабдување;	З
Отсуство на пред-пречистителни станици за индустриски отпадни води;	О - Увид, Б-ИСКЗ и елаборати
Непостоење на пречистителна станица за отпадни води за отпадните води на Град Скопје.	З - ЈП “Водовод и Канализација”
Недоволни институционални и човечки капацитети на национално ниво и други заинтересирани страни, и недостаток на средства до спроведување на законодавството во оваа област;	М - МЖСПП
Тематска област - Бучава	
Нивото на бучавата постојано го надминува максимално дозволеното ниво.	О
Бучавата е главно предизвикана од сообраќајот (влијанието на бучавата од индустриските капацитети е занемарлива), појавување на сообраќајен метеж во утринските и попладневните часови (во времето на одење и враќање од работа);	О
Застарен возен парк во приватниот и индивидуалниот сектор;	О
Локацијата на автобуските постојки (урбано и рурално)	О
Промена на користењето на земјиштето од станбено во деловен простор (каде што се одвиваат разни активности);	О
Локација на кафулиња и барови за ноќна забава	О

Проблеми – Општина Аеродром 2009-2015	Одговорност; О; Општинска; З; Заедничка; Д; на Други Коментар на Консултантот
Тематска област - квалитет на живот	
Недефинирана надлежност на општината во сите области на планирањето, користење на градежно земјиште и неговата реализација;	0
Недостатокот на ажурирани податоци на државното и приватното земјиште;	0
Катастар на недвижности (надземен и подземен катастар) не се ажурира редовно;	0
Процентот на развиени и прифатени урбанистички документи е незадоволителен	0
Постоење на бесправни градби (Горно Лисиче), предизвикува потешкотија да се направи план каде ќе поминуваат улиците, каде ќе лежат канализациски цевки итн., ромските населби, и долниот дел на старото соседството од населбата Маџар маало (во близина на реката Вардар, во близина на Транспортниот центар);	0
Не постои мапа на јавни површини, а не се знае кој има обврска да ја направи. Ова се случува бидејќи во ГУП-от за Скопје од 2002 година, Општина Аеродром е претставена како посебна општина, но таа е дел од општината Кисела Вода, што значи дека нема простор за планирани јавни функции.	3
Тематска област - Почва	
Интензивна урбанизација;	0
Дивоградби;	0
Транспортната инфраструктура;	0
Диви депонии, особено во руралниот дел на општината;	0
Загадувањето на воздухот;	0
Примена на пестициди и други агротехнички мерки во земјоделството;	0
Несоодветното отстранување на индустрискиот отпад;	0
Не постои следење на квалитетот на почвата;	0
Нерегулирано собирање и депонирање на отпад во руралниот дел на општината;	0
Не постои систем за сортирање и процесирање на биоразградлив отпад во руралните области.	0
Биолошката разновидност	
Користење на несоодветен расад;	0
Зафаќање на зелените јавни површини со нелегалната градба;	0

Проблеми – Општина Аеродром 2009-2015	Одговорност; О; Општинска; З; Заедничка; Д; на Други Коментар на Консултантот
Зафаќање на зелените јавни површини со диви депонии;	О
Загрозени зелени површини со непрописно паркираните возила;	О
Загрозени зелени површини од сеча и деградација од страна на несовесни граѓани;	О
Несоодветно одржување на веќе насаденото градско зеленило;	О
Недостаток на парковско зеленило.	О
Тематска област - зголемување на јавната свест	
Ниската свест кај граѓаните за законските обврски во однос на животната средина;	О
Ниско ниво на образование на најмладите од придобивките на здравата животна средина и како до нејзино зачувување;	О
Недостаток на мотивација на наставниците за дополнителна работа во активности поврзани со животната средина;	О
Недоволна промоција на потребните дејствија за подобрување на квалитетот на животот на граѓаните на општината преку промотивни материјали и медиумите	О
Тематска област - Имплементација на обновливи извори на енергија	
Ниското ниво на јавна свест за заштеда на енергија и користење на обновливи извори на енергија;	О
Стари и трошни јавни згради;	О
Енергетски неефикасно улично осветлување;	О
Неквалитетно кадровско зајакнување на локалната власт за спроведување на проекти од ваков вид;	О
Слабо обучена општинска администрација за пристап до фондови кои можат да ја покријат имплементацијата на овие проекти;	О
Слаба контрола на употребата на изолациони материјали во новоизградените станбени згради во општината;	О
Мала можност да влијаат на индустриски сектор за зголемување на енергетската ефикасност во индустриските процеси;	З
Употребата на фосилни горива како извор на енергија за греење на јавните згради, како и број на станбени згради кои не се вклучени во системот за централно греење;	О
Користење на електричната енергија како гориво за греење и санитарна топла вода.	О

ПРЕДЛОЖЕНИ АКТИВНОСТИ

Акцискиот план има развиено 136 активности, од кои 82 (60%) од акциите се во надлежност на општината за спроведување.

Напредок на спроведувањето на ЛЕАП-от

Од 136 предложени активности во ЛЕАП-от на О. Аеродром од 2009 година; 39 (28%) се помалку од 25% завршени, 9 (7%) се помеѓу 25% и 75% завршени, а 88 (65%) се завршени повеќе од 75%.

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Тематска област - хоризонтални приоритети		
1. Цел: ЗАВРШЕНА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА БАРАЊАТА НА ПРАВНАТА И СТРАТЕШКАТА РАМКА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА		
Подготовка на нова организација Советот за животна средина Животната средина и формирање на оддел / единица, која ќе се занимава со прашањата поврзани со животната средина		
Обезбедување на средства за вработување на дополнителен персонал за животна средина	2009 Вработување на три лица одговорни за активности кои се однесуваат на животната средина	2 вработени работеле во Секторот за животна средина во периодот од 2012 до 2014 година, вработените од 2014 година се друго работно место и во моментот само г-ѓа Софија Зафировска работи во Секторот за животна средина 25-75% завршено
Избор на компетентен персонал	2009 Вработување на три лица одговорни за активности кои се однесуваат на животната средина	Одговорните лица во текот на спроведувањето на ЛЕАП-от беа професионални, запознаени со работата, надлежностите и еколошки прашања. Г-ѓа Софија Зафировска, исто така, има големо искуство и знаење - > 75% завршено
Обезбедување на средства за спроведување на активностите на ЛЕАП и други стратегии за животната средина		
Формирање на буџетска линија наменета за инвестирање во еколошки активности	2010 Во рамките на општинскиот буџет за 2011 година има ставка за финансирање на инвестиции за подобрување на	Во претходниот период многу средства се инвестирани за животната средина - > 75% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
	медиумите на животната средина	
Да започне иницијатива до Владата на Република Македонија за обезбедување на средства од Буџетот на Владата на Република Македонија преку процесот на комплетна децентрализација на власта	2010 Во 2010 година, децентрализацијата на власта е завршена	Децентрализацијата е завршена > 75% завршено
Тематска област - Отпад		
1. Цел: Да се воспостави систем за управување со отпад на целата територија на Општината		
Снимање на видови и количини на отпад во општината и нивното правилно управување		
Развој на соодветна база на податоци со генерираните количини и видови на отпад	2009-2014 Подготвена база на податоци за количините и видот на создадениот отпад	Обврска на Град Скопје - Нема податоци <25% завршено
Подготовка на планови и програми за управување со отпад во руралниот дел од општина Аеродром	2009 Во 2009 година планот и програмата се усвоени од страна на Општинскиот совет	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено
Развивање на систем за одделување и собирање на биоразградлив отпад	2009-2014 Имплементација на урбаните единици со развиен систем на селекција на отпад (најмалку две годишно)	Имплементацијата на проектот е во почетна фаза. Контејнери за селекција на пластичен отпад се пласираат низ општината. Училиштата и градинките го селектираат отпадот активно. > 75% завршено
Обработка на медицински и индустриски отпад		
Подготовка на инвентар на здравствени организации	2010 Општината нема листа на постоечки ординации, со одредени видови и количини на медицински отпад и како овој отпад се управува	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено
Организирано собирање на отпадот од комерцијални објекти	2010-2012 30% од сите индустриски капацитети на општинската	Дополнителни контејнери се поставени од страна на Град Скопје.

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
(дополнителни поставување на контејнери)	територија работат според нивните ИСКЗ дозволи	> 75% завршено
Следење на спроведувањето на активностите за управување со отпад		
Подготвување годишен извештај за управување со отпад во општината	Континуирано Во 2010 година Општинскиот совет не го усвои Годишниот извештај за управување со отпад	> 75% завршено
Тематска област - Отпад		
2. Цел: Санација на просторот каде што има диви депонии		
Снимање на диви депонии		Нема нелегални депонии во Општина Аеродром
Теренска обиколка низ општината	2009 Постои листа на дивите депонии	> 75% завршено
Проценка на капацитетот на сите депонии	2009 Планот за затворање и санација на дивите депонии беше усвоен од страна на Советот на општината во јануари 2010 година	> 75% завршено
Расчистување на ѓубриштата		
Подготовка на план за затворање на дивите депонии и нивна ревитализација	2009 Во 2010 година, две диви депонии се затворени и активности за санација се почнати	> 75% завршено
Стартување на ЈП "Аеродром" (рурални пазари, депонии, зелени површини)	2009 30% од вкупниот комунален отпад кој не бил раководен од Јавното комунално претпријатие сега е управуван од страна на Јавното претпријатие "Аеродром"	> 75% завршено
Чистење / затворање на нестандартните депонии	2009-2011 две диви депонии се ревитализираат и трансформираат во првата година	> 75% завршено
Ревитализација на области, големи ѓубришта	2010-2012 две диви депонии се ревитализираат и	> 75% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
	трансформираат во првата година	
Следење на спроведувањето на планот за затворање и санација на дивите депонии		
Опременување на Советот за комунални услуги со софтверски систем за следење на ситуацијата	2011 Добиените податоци се реални	<25% завршено
Подготовка на план за контрола на локации кои се во процесот на ревитализација	2010 Примање на информации за статусот на дивите депонии во Општината секоја недела	> 75% завршено
Набавка на возило за теренска контрола	2011 Не се забележани новоформирани илегални депонии	> 75% завршено
Тематска област - загадувањето на медиумите		
1. Цел: јасни податоци за загадувачи		
Снимање на загадувачите на воздухот Советот		
Подготовка на минимум инвентар или катастарот на загадувачите на воздухот	2009-2010 Во 2009 година спроведена е анкета со цел да се соберат и да резимираат податоците од индустриски сектор	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено
Подготовка на прашалници и дистрибуирани се до сите чинители во општината, кои имаат технолошки процеси	2009-2010 Во 2009 година спроведена е анкета со цел да се соберат и да ги резимираме податоците од индустрискиот сектор	> 75% завршено
Тематска област - загадувањето на медиумите		
2. Цел: Подобен КВАЛИТЕТ НА ВОЗДУХ		
Планирање на мерки за намалување на загадувањето		
Гасификација на општината	2009-2010 Намалување на емисиите во воздухот во општината за 10% до крајот на 2011 година	<25% завршено
Планирање на мерки за намалување на загадувањето		
Соработка со Министерството за животна средина и просторно планирање во изработката на	2009-2010 Намалување на емисиите во воздухот во општината за 10% до крајот на 2011 година	> 75% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Националниот план за заштита на амбиентен воздух		
Подготовка на програма до намалување на загадувањето и подобрување на квалитетот на воздухот	2009-2010 Во 2010 година, респираторните заболувања кај децата се намалија за 2%	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено
Подготовка на Акционен план за заштита на амбиентен воздух	2009-2010 Во 2010 година, респираторните заболувања кај децата се намалија за 2%%	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено
Тематска област- загадувањето на медиумите		
1. Цел: Систем за управување на загадувањето на воздухот		
Целосна имплементација на системот за ИСКЗ		
Контрола на постоечките инсталации за спроведување на мерките предвидени во еколошките дозволи	2009-2014 Во 2010 година, респираторните заболувања кај децата се намали за 2%	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено
Соработка со Град Скопје за бројот на издадени еколошки дозволи	2009-2014 Во 2009 година се издадени 2 дозволи за ИСКЗ	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено
Следење на квалитетот на воздухот во општината		
Воспоставување на локална мрежа од мерни станици за следење на загадувањето на воздухот во населените места и индустриската зона	2009-2011 фаза Еден приказ е доставен	> 75% завршено
Поставување станици за мониторинг на квалитетот на воздухот на 3 места во општината	фаза 2009-2011 Еден приказ е доставен	Табли со монитори за следење на загадувањето > 75% завршено
Тематска област - загадување на медиумите		
2. Цел: Систем за здравствени и еколошки РИЗИЦИ		
Воведување на систем за информирање на јавноста за штетните ефекти од загадувањето на воздухот		
Изработка на план за информирање на јавноста за штетните ефекти од загадувањето на воздухот врз здравјето на луѓето	2009-2010 Намалување на респираторни болести на општинско ниво	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Изработка на актуелен материјал со кој јавноста ќе се информира	2009-2010 Намалување на респираторните болести на општинско ниво	> 75% завршено
Изработка на план за справување со еколошките ризици	2009-2014 Намалување на респираторните болести на општинско ниво	Во соработка со централниот Управен Комитет > 75% завршено
Тематска област - загадувањето на медиумите		
3. Цел: Подобрување на управувањето со квалитетот на воздухот		
Формирање на секторски и професионални тела за преглед на работите од областа на квалитетот на воздухот		
Покренување на иницијатива	2009-2010 Претставници од општините се вклучени во управување со загадувањето на воздухот	<25% завршено
Подготовка на програма за телата	2009-2010 Во 2010 година, интерсекторското тело за воздух е формирано и неговата работна Програма е усвоена	<25% завршено
Формирање на стручни и научни работни групи на доброволна основа	2009-2010 Експертски групи се формирани во 2010 година	<25% завршено
Воспоставување на интегриран систем за превенција и контрола на загадувањето (ИСКЗ)		
Воспоставување на софтвер со база на податоци за размена на податоците	2009-2010	<25% завршено
Тематска област - загадувањето на медиумите		
4. Цел: Подобен КВАЛИТЕТ НА ВОЗДУХОТ		
Рационализација на дневниот сообраќај "Метежи"		
Подготовка на предлог одлуките за пренасочување на сообраќајот и создавање услови за еднонасочен сообраќај каде што е можно	2009-2010 Во 2010 година беше донесен ГУП на Град Скопје. 10% од предвидените активности во ГУП се спроведени до крајот на 2010 година	По заедничка иницијатива на Општина Аеродром и Град Скопје улицата "23 Октомври" стана едно-насочна улица > 75% завршено
Усогласување на уличните знаци, воведувањето на "зелен бран" на	2009-2010 До крајот на 2010 година, сите главни улици се регулирани со принципот на "зелен бран"	Главните улици, се регулирани со принципот на "зелен бран".

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
најпрометните патишта во општината		Одговорност и реализација од страна на Град Скопје > 75% завршено
Промовирање на употребата на алтернативен транспорт / велосипедски / јавен превоз	2009-2010 До крајот на 2009 година сите главни улици се надградени со велосипедски патеки	Неколку велосипедски патеки се изградени (по должината на кејот на реката Вардар, новоизградениот булевар "Србија" и "Трета македонска бригада"), патеката по должината на булеварот "Јане Сандански" е реновирана, велосипедскиот полигон на училиштето "Ѓорѓи Пулевски" исто така е реновирано и се спроведени повеќе активности за промоција на велосипедизмот во Општината > 75% завршено
Воспоставување стандарди за употреба на Меѓуградската автобуска станица	2011 Усвоени се стандардите	Општината нема одговорност
Тематска област - управување со водите		
1. Цел: Предвидени мерки за подобрување на квалитетот на водата и отпадните води		
Воспоставување на интегриран систем за превенција и контрола на загадувањето (ИСКЗ)		
Воспоставување на софтвер за размена на податоци	2009-2010 100% покриеност со податоци	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено
Контрола над спроведувањето на законските обврски за поднесување барања за интегрирани еколошки дозволи	2009-2014 Во 2010 година, 50% од индустриските капацитети работат во согласност со барањата на ИСКЗ дозвола	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено
Контрола над спроведувањето на ИСКЗ дозволите	2009-2014 Во 2010 година, 50% од индустриските капацитети работат во согласност со барањата на ИСКЗ дозвола	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Следење на квалитетот на отпадните води		
Постојано следење на квалитетот на отпадните води од индустрискиот сектор	2009-2014 50% од индустриските капацитети доставиле евиденција за состојбата на отпадните води до надлежниот орган	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено
Испорака на распоредени податоци од страна на индустриите за мерење на квалитетот на отпадните води	2009-2014 50% од индустриските капацитети доставиле евиденција за ситуација на отпадни води на надлежниот орган	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено
Следење на квалитетот на водата		
Континуирано следење на квалитетот на површинските води и на други места (канални)	2009-2014 100% покриеност со податоци	Одговорност на градот - Нема податоци <25% завршено
Тематска област - управување со водите		
2. Цел: Елиминирање на можностите за поплави		
Уредување на речното корито на Вардар во руралните општини		
Иницирање на потреба	Нема податоци	> 75% завршено
Уредување на коритото	2009-2012 На почетокот на 2010 година, почна уредување на коритото на реката	> 75% завршено
Имплементација на Законот за води		
Подготовка на Национална Стратегија за води	2010-2011 Во 2011 година, Стратегијата беше усвоена на Владата на РМ	<25% завршено
Изработка-ажурирање на Водостопанската основа на Република Македонија	2010-2014 Во 2010 година, 20% од Главниот план за управување со водите на РМ беше надграден со податоци	<25% завршено
Подготовка на Планот за управување со речениот слив на Вардар	2010-2012 Во 2011 година, планот за управување е донесен	<25% завршено
Утврдени се целите за животната средина на водните тела	2010-2014 Во 2010 година, дефинирани се целите на животната средина за водни тела	<25% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Тематска област - управување со водите		
4. Цел: ОДОБРЕНА ЗДРАВСТВЕНА СОСТОЈБА И РЕЗИДЕНТИ		
4. подобрен статусот на водните живеалишта и видови		
Воведување на систем за информирање на јавноста за штетните ефекти на загадена вода врз здравјето на луѓето и животната средина		
Изработка на план за информирање на јавноста за штетните ефекти на загадените површинските и подземните води врз здравјето на луѓето	2009-2010 Воведена е радио емисија во врска со животната средина на локалната радио станица. Локалниот весник отвори "зелени" страници во врска со прашањата за животната средина	> 75% завршено
Изработка на актуелен материјал со кој јавноста ќе се информира	2009-2010 Во 2010 година, беа подготвени и дистрибуирани летоци до населението	> 75% завршено
Изработка на план за справување со еколошките ризици	2009-2014 Радио емисија во врска со животната средина е воведена на една локална радио станица. Локалниот весник отвори "зелени" страници во врска со прашањата за животната средина	Во соработка со Центарот за управување со кризи > 75% завршено
Тематска област – Управување со Води		
5. Цел: Подобрен квалитет на управувањето со Води		
Формирање на секторско и професионално тело за да ги прегледаат работите од областа на квалитетот на водите		
Покренување на иницијатива за формирање на меѓу секторско тело за следење на квалитетот на водата во Општина Аеродром, вклучувајќи ја и Маркова Река	2011 Претставниците од општината се членови на тимот за Планот за управување со речен слив на реката Вардар	<25% завршено
Подготовка на програма за работа на телото од точка 1	2011 Во 2011 година меѓу-секторско тело за води е основано и Програмата за неговата работа е донесена	<25% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Формирање на стручни и научни работни групи 2011	Во 2011 година, беа формирани експертски групи	<25% завршено
Воспоставување на интегриран систем за превенција и контрола на загадувањето (ИСКЗ)		
Воспоставување на софтвер со база на податоци за размена на податоци	2009-2014 На крајот на 2009 година општината има воспоставено софтверски систем за собирање и размена на податоци помеѓу индустриите, општините, Град Скопје и МЖСПП	<25% завршено
Тематска област - управување со водите		
6. Цел: покривање на цела ОПШТИНА со основно и секундарно водоснабдување		
Изградба на водоводна мрежа во општината		
Изградба на водоводна мрежа во Долно и Горно Лисиче	2009-2014 Во 2010 година, 20% од планираните активности се реализирани	Во изминатиот период во овој проект е инвестирано. Општина обезбеди средства од спонзори, со цел за зголемување на капацитетот на водоводната мрежа во Долно Лисиче > 75% завршено
Тематска област - управување со водите		
7. Цел: ПОКРИЕНОСТ НА ОПШТИНАТА со основна и секундарна атмосферска канализација и водоводна мрежа		
Реконструкција на постојната атмосферска канализација и водоводна мрежа во Општината		
Изработка на техничка документација	2009-2010 На крајот на 2009 година подготвена е техничка документација за 2 урбани единици	Континуирано се инвестира во овој проект > 75% завршено
Правење на реконструкција	2009-2014 Во 2010 година, изведувањето во две урбани единици е иницирано	Континуирано се инвестира во овој проект > 75% завршено
Доградба на системот за собирање на Град Скопје		
Изработка на техничка документација за работењето на едниот дел	2010 Техничката документација е изготвена 2011-2014	Одговорност на градот – нема податоци <25% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
	Активностите се започнати во 2010 година	
Изградба на нова секундарна канализациона мрежа		
Изградба на пумпна станица и третман на вода во населбата Горно Лисиче	Изградбата започна во 2009 година	Пумпната станица е реконструирана > 75% завршено
Тематска област - управување со водите		
8. Цел: ОДОБРУВАЊЕ НА КВАЛИТЕТОТ НА ВОДАТА во Главен реципиент, Р. Вардар и подземните води		
Воспоставување на интегриран систем за превенција и контрола на загадувањето (ИСКЗ)		
Контрола над спроведувањето на законските обврски од страна на индустријата и други деловни субјекти	2009-2014 Сите индустриски капацитети на општинско ниво се пријавиле за ИСКЗ дозвола	Одговорност на градот – нема податоци <25% завршено
Тематска област - управување со водите		
9. Цел: намалена потрошувачка на вода за пиење		
Ефикасно користење на водата за пиење		
Подготовка на програма за информирање на јавноста за потребата за поефикасно користење на водата и придобивките од ваквите заштеди	2009-2014 Усвоен од страна на Советот на општината	<25% завршено
Подготовка на комплет на промотивни материјали	2009-2014 На крајот на 2009 година, промотивни материјали во врска со животната средина се подготвени	Преку весникот на општината Општина се промовираат настани и едукативни работилници > 75% завршено
Воведување на ефикасен систем за наводнување		
Изнаоѓање можности за понатамошно снабдување со техничка вода	2009 Во 2010 година, 30% од јавните зелени површини се напојуваат со техничка вода од бунари	Автоматски прскалки се инсталирани скоро на целата територија на општината. > 75% завршено
Инсталирање на урбана опрема	2009-2010 Намалување на потрошувачката на техничка вода за 10%	> 75% завршено
Тематска област - Бучава		
1. Цел: Намалување на бучавата		

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Изработка на планските документи		
Подготовка на планови и програми за заштита од бучава	2009 План и Програма донесени од Советот на општината	<25% завршено
Изработка на стратешки карти за заштита од бучава и акциони планови за бучава за агломерации и населби врз основа на овие стратешки мапи	2014 20% на општината е подложена на Проектот	<25% завршено
Тематска област - Бучава		
2. Цел: Намалување на бучавата и намалување на зголемената бучава на здравјето на граѓаните		
Рационализација на дневниот сообраќај "Метеж" и воведување на стандарди за нивото на бучава од возилата		
Подготовка на предлог одлуките за пренасочување на сообраќајот и создавање услови за еднонасочен сообраќај каде што е можно	2009-2010 Во 2010 година, 10% од трансферот се реализира	> 75% завршено
Порамнување на уличните светилки и сигнали воведување на "зелен бран" на најпрометните патишта во општината	2009-2010 До крајот на 2010 година, сите главните улици се регулирани со принципот на "зелен бран"	> 75% завршено
Промовирање на употребата на алтернативен транспорт / велосипедизам /колективен превоз	2009-2010 До крајот на 2009 година сите главни улици се надградени со велосипедски патеки.	> 75% завршено
Воспоставување стандарди за употреба на Меѓуградската автобуска станица со цел за намалување на бучавата во Транспортниот центар	2011 Во 2010 година, се усвоени стандардите	<25% завршено
Редовно следење на нивото на бучава од баровите, рестораните и другите мали бизниси	2009-2014 Во 2009 година овластениот инспекторја постави програмата за следење	Град Скопје изврши контрола со авторизирани компании > 75% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Дополнителна изолација за намалување на шумот на канцеларискиот простор и во станбените згради	2009-2014 20% од сидовите беа заштитени	Општината промовираше дополнително поставување на изолација. > 75% завршено
Прилагодена пренамена на станбен во деловен простор		
Воведување на стандарди за пренамена на станбени во деловен простор	2009 При промена на користење на земјиштето од станбено во комерцијално, помош од надворешни компании се побарало	<25% завршено
Тематска област - квалитет на живот		
1. Цел: ЕФИКАСНОСТ ВО ПЛАНИРАЊЕТО		
Прилагодување на надлежностите за планирање помеѓу надлежните Министерство-Град-Општина		
Целосна имплементација на децентрализацијата	2009-2010 Строго определени општински надлежности	> 75% завршено
Јасна распределба на одговорностите за планирање Општината	2009-2010 Строго определени општински надлежности	> 75% завршено
Тематска област - квалитет на живот		
2. Цел: подобрување на условите за развој на Општина		
Изработка на урбанистички планови		
Изработка на детални урбанистички планови Изработка на урбанистички планови за индустриски зони	2009-2010 Број на донесени урбанистички планови	Повеќе од 30 ДУП-ови се подготвени > 75% завршено
Изработка на урбанистички планови за ненаселени области и урбанистички план за села	2009-2010 Имплементација на Урбанистички План "Индустриска зона УЕ В"	Подготовка на УП е во тек > 75% завршено
Изработка на архитектонски урбанистички проект за реконструкција и санација на објекти од јавен интерес	2009-2011 Број на донесени урбанистички планови	Општина обезбеди проектна документација за реконструкција на основните училишта и градинките > 75% завршено
Изработка на архитектонски урбанистички проект за	2009-2014 До крајот на 2009 година, техничка документација е	Општина обезбеди проектна документација за

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
изградба на објекти од јавен интерес	подготвена за 35% од објектите	реконструкција на основни училишта и градинки > 75% завршено
Спроведување на урбанистичките планови		
Реконструкција на јавни објекти (училишта, паркови, базени, гимнастички сали, итн.)	2009-2014 2 објекти беа реконструирани во 2009 година	Скоро сите објекти се реконструирани > 75% завршено
Изградба на јавни објекти	До крајот на 2009 година, еден јавен објект започна со изградба	Едно ново училиште и градинка се изградени > 75% завршено
Изградба на патната мрежа во делови од Општина Аеродром, како што е дефинирано во ГУП Скопје	2010-2012 25% од предвидената мрежа е изградена	> 75% завршено
Изградба на велосипедски патеки и сигнализација	2009 Сите велосипедизам патеки се изградени и обележани со крајот на 2009 година	> 75% завршено
Тематска област - квалитет на живот		
3. Цел: подобар квалитет на живот		
Усвојувањето на Законот за легализација на бесправно изградени објекти		
Донесување на деталните урбанистички планови	2009-2010 Планирана легализација на дивоградбите	> 75% завршено
Имплементација на Законот	2009-2014 Во 2010 година, 15% од дивоградбите се легализирани	> 75% завршено
Тематска област - користење на земјиштето и развој на фарми		
1. Цел: планирање на развојот на рурална општина(развој на земјоделските имоти)		
Снимање на земјоделски и сточарски активности во руралната општина		
Ажурирање на катастарот на земјоделски активности	2010-2012 Катастарот е подготвен	Одговорности на катастарот на недвижностите <25% завршено
Планирање на земјоделско земјиште во изготвувањето на	2009-2014 Во 2010 година, претставува пораст од 20% од обработливото земјиште што се	ДУП за руралните области на општината е во фаза на подготовка > 75% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
деталните урбанистички планови	користи за производство на храна во општината	
Тематска област - користење на земјиштето и развој на фарми		
2. Цел: НАМАЛУВАЊЕ / ОТСТРАНУВАЊЕ НА ШТЕТНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ НА ПОЧВАТА НА ДЕПОНИИТЕ		
Снимање на диви депонии		
Теренска проверка на општината	2009 Листа на дивите депонии е подготвена	> 75% завршено
Проценка на капацитетот на сите депонии	2009 Сите диви депонии се оценети	> 75% завршено
Расчистување на дивите депонии		
Подготовка на план за затворање на дивите депонии и санација на земјиштето на кое тие се наоѓаат	2009 20% од дивите депонии се затворени, 10% биле санирани	> 75% завршено
Почеток на ЈП "Аеродром" (рурални пазари, депонии, зелени површини)	2009 30% од вкупниот комунален отпад кој не бил раководен од Јавното комунално претпријатие "Комунална хигиена" сега се управувани од страна на Јавното претпријатие "Аеродром"	Во Општината 100 сезонски работници се најмени за комунални работи > 75% завршено
Чистење / затворање на дивите депонии	2009-2011 3 диви депонии се ревитализираат и трансформираат во првата година	> 75% завршено
Ревитализација на почвите на кои постоеле дивите депонии	2010-2012 3 диви депонии се ревитализираат и трансформираат во првата година	> 75% завршено
Следење на спроведувањето на планот за затворање и санација на дивите депонии		
Опремување на Советот за комунални услуги со софтверски систем за следење на ситуацијата	2011 Во 2009 година, потребниот софтвер е воспоставен	<25% завршено
Подготовка на план за контрола на локациите	2010 2 од локациите добиле трајно користење	> 75% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
каде се врши ревитализација на почвата		
Купување на возило до контрола на теренот	2011 Редовно следење на територијата се спроведува за да се избегне појавата на нови депонии	2 камиони за собирање отпад и 2 камион за чистење снег беа набавени > 75% завршено
Тематска област - користење на земјиштето и развој на фарми		
3. Цел: Подобрен квалитет на почвата		
Намалување на почвата		
Дефинирање на изворите на загадување на почвата	2009 Идентификувани извори на загаденоста на почвата	<25% завршено
Подготовка на план за намалување на загадувањето на почвата со предлог мерки	2010 Во 2010 година, план за намалување на загадувањето на почвата е усвоен од страна на Советот на општината	<25% завршено
Имплементација на план	2011 Во текот на првата година од имплементацијата на Планот, земјоделството е зголемено за 10%.	<25% завршено
Тематска област - користење на земјиштето и развој на фарми		
4. Цел: КОНТРОЛА на загадувањето на почвата		
Воспоставување на следење на квалитетот на почвата		
Опременување на општината со соодветна опрема за брзо откривање на контаминација на почвите	2012 Инспекторите се опремени со преносна опрема	<25% завршено
Тестирање на квалитетот на почвите и дефинирање класи на почви	2012 10% од општинската територија се проверуваат за време на првата година	<25% завршено
Континуирано следење на квалитетот на почвите	2012 Базата на податоци на МЖСПП е изменета и дополнета со нови податоци добиени од страна на инспекторите	<25% завршено
Тематска област - биодиверзитет		
1. Цел: Зголемен процент на зелени површини		
Снимање на земјоделските и сточарските активности во рурална општина		

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Ажурирање на катастарот на земјоделски и сточарски активности	2010-2012	<25% завршено
Планирање на земјоделско земјиште во изготвувањето на деталните урбанистички планови	2009-2014	> 75% завршено
Расчистување и рехабилитација на погодените области со депонии	2009-2014	> 75% завршено
Оградување на зелените површини	2009-2014 20% од јавните зелени површини се соодветно заштитени	> 75% завршено
Воведување на чувари за одржување и заштита на поставеното урбано зеленило	2009-2014 35% од јавните зелени површини се под надзор на Еко патрола	> 75% завршено
Надградба на постоечкото урбано зеленило Советот		
Надградба на постојните урбани зелени зони во нови живеалишта, приоритет Регионалниот центар УЕ-А	2009-2011 фаза Во 2009 година, дополнителни 30% од планираните јавни зелени површини, според ДУП, биле изградени	10 нови паркови се изградени и зеленило е посадено помеѓу булеварите > 75% завршено
Уредување и редовно одржување на градското зеленило	Континуирано Во 2009 година, дополнителни 30% од планираните јавни зелени површини во согласност со ДУП се изградени	> 75% завршено
Изградба на парковско зеленило	2013-2014 Техничката документација треба да се подготви	> 75% завршено
Тематска област Недостатокот на свест		
1. 1. Цел: Зголемување на свеста кај граѓаните за животна средина		
Подигање на јавната свест Советот		
Информирање на јавноста	Континуирано Веб-страница е ажурирана, отворена е зелена телефонска линија, Еко страница е формирана, Еко библиотека формирана, две јавни кампањи се организирани	> 75% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Подигнување на јавната свест за управување со отпадот и водите	2009-2014 Во 2010 година беа организирани две јавни кампањи, заедно со печатени промотивни материјали. Објавени летоци, кампањата за управување со водите организирани во рамките на 2009 година.	> 75% завршено
Промовирање на користење на обновливи извори на енергија	2010-2012 Одржана е една јавна кампања. 15% на инфраструктурата за користење на сончевата енергија е инсталирана	> 75% завршено
Обука за енергетска ефикасност во училиштата и градинките, жителите во општината и индустрискиот сектор	2009-2012 Темата за Свесност за животната средина беше воведена до програмата во 2011 година Една јавна кампања беше спроведена во 2010 година за приватниот сектор и граѓаните	> 75% завршено
Воспоставување на базата на податоци со проблеми на животната средина	2009 Во 2009 година, софтверот е воспоставен	<25% завршено
Отворање на еко страна во локалниот весник	2009	2009 Не постои "Зелена страница" во весникот на општината, но темата за животната средина е вклучена во неколку општински весници > 75% завршено
Отворање на зелен телефон	2009	Граѓани ќе можат да пријават проблем во граѓански сервис центар > 75% завршено
Подготовка на годишен извештај за активностите во областа на животната средина	Континуирано Извештајот за 2009 година е прикажан на веб-страница	Персоналот редовно подготвува извештаи за својата работа > 75% завршено
Поставување паноа на јавни места преку кои јавноста ќе биде	2011-2014 по фази Во 2009 година е инсталирано едно пано	<25% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
информирани за загадувањето во Општината		
Зајакнување на НВО секторот како промотор на вклучување на јавноста во работата на еколошките активности		
Ажурирање на Невладините Организации на територијата на Општината	Континуирано Постои комплетна листа на невладини организации	> 75% завршено
Соработка со невладините организации, со цел за реализација на проектот за подигнување на јавната свест за користење на алтернативните начини на превоз, возење велосипед и одење	2009-2014 Најмалку една Проектна активност се реализирала во 2009 година	> 75% завршено
Тематска област Недостатокот на свеста		
2. Цел: Зголемување на свеста кај најмладата популација		
Подигање на свеста кај најмладата популација		
Едукација на најмладите за користење на алтернативни начини на транспорт	Темата за свеста за животната средина е воведена во програмата во 2011 година	> 75% завршено
Едукацијата на најмладите за начинот на управување со отпад и користење на водата	Темата за свеста за животната средина е воведена во Програмата во 2010 година	> 75% завршено
Формирање на еко патроли	2009-2014 Во 2009 година се формирани 3 еко патроли	Во училиштата > 75% завршено
Тематска област Недостатокот на свест		
3. Цел: подобро образование на најмалите ВО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА		
Вклучување на наставниците во проекти од областа на животната средина		
Организирање на семинари	2009-2014 Во 2009 година беа организирани и два семинари	> 75% завршено
Аплицирање до донатори со проекти во областа на животната средина	2009-2014 Едно барање е поднесено во првата година	> 75% завршено
-Апликација Тематска област од обновливи извори на енергија		

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП ОД ЛЕАП ЗА ОПШТИНА АЕРОДРОМ 2009		
Предложени активности	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? - > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
1. Цел: Намалување на потрошувачката на електрична енергија и топлина		
Подобрување на енергетската ефикасност		
Термално скенирање за загуби на енергија	2009-2010 Во 2010 година, скенирањето е изведено	> 75% завршено
Подготовка на програма за реконструкција на јавните згради, кровни конструкции и дрвенарија	2009 До крајот на 2009 година, Програмата за реконструкција на јавните згради е усвоена од страна на Советот на Општината	> 75% завршено
Промена на кровови, фасади, прозорци, врати и изолација во јавни згради во согласност со европските критериуми за енергетска ефикасност	2009-2014 Во 2009 година, две училишта ги заменија нивните покриви, врати и прозорци	> 75% завршено
Изработка на физибилити студија за користење на обновливите извори на енергија во училиштата и градинките за различни намени	2009-2012 До крајот на 2009 година, најповолната понуда е избрана за изработка на Студија за искористување на обновливите извори на енергија од страна на училиштата и градинките	> 75% завршено
Користењето на обновливи извори за улично осветлување	2011-2014 До крајот на 2009 година, на најповолна понуда е избрана за изработка на Студија за искористување на обновливи извори на енергија од страна на училиштата и градинките	> 75% завршено
Директна стимулација за граѓаните кои ќе инсталираат системи за користење на обновливи извори на енергија	континуирано Во 2009 година, критериумот на стимулацијата е поставен.	> 75% завршено

Тетово

За време на состанокот со вработените во општината, се разговараше на следниве прашања во врска со идниот развој на ЛЕАП.

Развојот на ЛЕАП	на	ЛЕАП за општина Тетово беше подготвен во 2006 година, но тој не бил одобрен од страна на Советот на општината и поради тоа не беше доставен до проектот, бидејќи тоа не е официјален документ. Тие имаат позитивно искуство во работа на развојот на ЛЕАП-от заедно со консултантите. Методологијата која се користи за неговата изработка беше националната и РЕЦ методологијата за изработка на ЛЕАП-и.
Проблемите на животната средина ќе бидат вклучени во ЛЕАП-от	на	Од 2006 година ситуацијата во сите медиуми на животната средина, особено во врска со загадувањето на воздухот и квалитетот на воздухот (високи концентрации на PM10), бучава и отпад е алармантна. Постои итна потреба од подобрување на квалитетот на воздухот и собирање на урбаните отпадни води и атмосферските води. Водоводната мрежа, исто така треба да се прошири. Има проблем со нивото на бучава и нарушување со бучавата во урбаниот дел на градот Тетово. Како општина тие не можат да влијаат и да реагираат на некои од движечките сили на животната средина (на пример, "Југохром" во општина Јегуновце и други индустриски објекти кои се наоѓаат на периферијата на градот Тетово) кои може да бидат причина за загадување.
Улогата на ЛЕАП-от	на	ЛЕАП се смета за многу важен документ; особено ќе игра клучна улога во општината кога тие ќе аплицираат за проекти во национални и меѓународни организации. Тие би сакале да се опфатат сите еколошки проблеми во рамките на ЛЕАП-от и тие треба до го користат како стратешки документ.
Сектори кои треба да бидат вклучени во изработката на ЛЕАП-от	кои	Одделение за планирање на животната средина Инспектори за животната средина Одделение за локален економски развој (тие се исто така одговорни за изработка на техничка документација за проекти во општината) Комунални инспектори Урбани планери
Искуство општината со развојот на другите стратешки плански документи	на со развојот на другите стратешки плански документи	Тие имаат искуство во подготовка на стратешките документи (на пример, акциски план за климата подготвен во 2014 година, Акциски план за одржлива енергија - тековна активност)

ГОСТИВАР

За време на состанокот со вработените во општината, се разговараше на следниве прашања во врска со идниот развој на ЛЕАП.

Развој на ЛЕАП-от	Првиот ЛЕАП за Гостивар е развиен во 1999 година Од неговата подготовка помина значително време, а поради тоа што не се достапни податоци од она што е направено во тој документ.
Проблемите на животната средина кои ќе бидат вклучени во ЛЕАП-от	<p>Регионалната депонија "Русино"</p> <ul style="list-style-type: none"> - Инфраструктурни проекти (проекти за води и управување со отпад) - Здравјето на луѓето - Континуиран развој - Енергетска ефикасност - Заштита на зелените површини - Одржлив развој <p>Акцискиот план во ЛЕАП-от треба да биде подготвен за мал број на приоритетни акции (на пример 10 приоритетни проблеми) на таков начин што ќе бидат поделени во три главни групи: на краток; среден и подолг рок.</p> <p>Главни критериуми за приоритизација треба да бидат: здравјето на населението, влијанија врз животната средина, т.н. "еколошки жаришта", дали тоа е само локален или регионален проблем, дали било кој инфраструктурен проект е поврзан со било која "жешка точка" бил спроведен досега - како што е патот до депонијата "Русино" кој треба да биде изграден со цел да се избегне транспортот на отпадот секојдневно низ центарот на Гостивар.</p>
Критериуми за создавање на ЛЕАП-от	<p>Критериумите за развој на идниот ЛЕАП документ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -идентификација на проблемите (тие имале идеја да се подготви база на податоци - катастар на загадувачи, но нема средства на располагање за тоа) и главните ризици за животната средина. - Потребен е Катастар на загадувачи - Индикатори и ризици - Институции -Надлежностите и одговорностите за општината и други институции - Годишниот преглед на она што е направено и Извештајот за напредокот треба да бидат подготвени - ЛЕАП Координаторот од општината треба да биде лице со познавање на состојбата на животната средина на самото место и со неговото / нејзиното локалното знаење да и помогне на консултантската компанија - Треба да се воспостави тело за следење за да го следи спроведувањето на ЛЕАП-от
Сектори кои треба да бидат вклучени во изработката на ЛЕАП-от	<ul style="list-style-type: none"> - Животна средина - Урбанизам - Образование - Финансии - Инспекторат - Комунални работи - Други заинтересирани страни

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

	-Граѓанско вклучување
Координација со другите институции во однос на спроведување на ЛЕАП-от	Координативното тело претставувано од страна на општините и претставници на министерствата (МЖСПП и Министерството за економија, во најмала рака). Информирање на други институции кога ги делат одговорностите

ЈЕГУНОВЦЕ

Општина Јегуновце се уште нема подготвен ЛЕАП. Во текот на дискусијата со градоначалникот (г-дин Коцески Тони) и фокална точка на проектот (г-дин Дарко Спасоски) Консултантот подобро се информираше кои се очекувањата за идниот ЛЕАП, главните проблеми на животната средина за општината, итн. Главните заклучоци од средбата и дискусијата се прикажани подолу.

Развој на ЛЕАП-от	До денес, општината нема изработено ЛЕАП. Една од главните причини е недостатокот на персонал, а другата е буџетот, кој веќе е преоптоварен и општината не може да си дозволи никаков дополнителен товар. Во минатото, имаше обиди да бидат финансиски поддржани од страна на други институции, странски и домашни. Во оваа перспектива се споменува апликацијата поднесена до УНДП во 2006 година.
Проблемите на животната средина ќе бидат вклучени во ЛЕАП-от	Општина Јегуновце има широк спектар на еколошки и проблеми во животната средина: - Главна грижа е загадувањето на воздухот од главниот загадувач "Југохром", која има влијание врз различните медиуми. Некои од отворените прашања одложено се решаваат, бидејќи постои економска корист за општеството и за државата исто така. Сепак, се прават напори на локално и на национално ниво, со вклученост на Владата да подготви систем на заштита што ќе спречи натамошно загадување од инсталацијата - загадување на воздухот и отпаден шест-валентен хром во почвата и водата. Други дополнителни проблеми се: загадување на реките, загадувањето на почвата и на дивите депонии.
Улогата на ЛЕАП-от	Општината има позитивен став спрема ЛЕАП-от како модерен квалитетен документ подготвен за потребите на општината во руралните средини. Тоа се смета за брошура за сите еколошки активности кои треба да се реализираат во период од 6 години. Стратешки, ЛЕАП-от се оценува како упатство кое ја одредува патеката која општината ќе ја следи за одреден период на време.
Критериуми за создавање на ЛЕАП-от	Критериумите за развој на идниот ЛЕАП се: - Можности за финансирање - Обука на вработените - Дополнителна поддршка на институциите - Подобрување на законската регулатива со јасни одговорности и надлежности на локално и национално ниво - Вклучување на јавноста - Определување на проблемите- Критериумите за приоритизација на проблемите - Поставување на приоритети - Консултанти вклучени во подготовка - Рок за секоја активност
Проблеми во Животната средина кои треба да бидат опфатени во ЛЕАП-от	Главните предизвици во животната средина за општината кои треба да бидат вклучени во ЛЕАП-от и треба да бидат предвидени следниве активности: - Загадувањето на "Југохром" - Текстилната индустрија - ПСОВ за историски отпад - шест-валентен хром

	<ul style="list-style-type: none">- ПСОВ за реката Вардар- Решение за дивите депонии- Индустрискиот отпад.
--	--

Охрид

Во 2012 година вториот Локален Еколошки Акционен План за општина Охрид е подготвен за период од 6 години (2012-2018). На 14.03.2008 Одлуката за започнување на процесот на изработка на ЛЕАП беше усвоена од страна на Градоначалникот на Охрид и од Општинскиот Совет. Градоначалникот на Охрид номинираше Локален Координатор - одговорно лице за координација на целиот процес за изработка на ЛЕАП-от. Локалниот Управен Комитет (составен од 19 членови) е формиран на 07.05.2010. На предлог на Локалниот Управен Комитет, Одлуката за формирање на работни групи и номиниран Координатор за секоја работна група се усвоени на 19.07.2010.

Развојот на ЛЕАП-от е базиран на **Методологијата за изработка на ЛЕАП-и** (според националниот Закон за животна средина), Националниот еколошки акционен план (НЕАП I и II), меѓународните документи и други методологии во областа на животната средина.

Главната цел на овој документ е обезбедување на заштитата на животната средина преку идентификување на прашањата за животната средина во општината и дефинирање и спроведување на активности во одреден временски период.

Главни тематски области за развој на ЛЕАП-от беа:

- а) заштита на природата (биолошка разновидност, живеалиштата и природни реткости - Национален парк "Галичица" и Охридското Езеро);
- б) управувањето со водите;
- в) управувањето со отпадот;
- г) земјоделско земјиште, шумите и управувањето на почвата;
- д) управувањето со квалитетот на животната средина и одржливиот развој;
- ѓ) управувањето со културното наследство и туризам; и
- г) подигањето на јавната свест.

Содржината на документот се состои од 6 поглавја. Поголавјето 1 е Вовед; главните цели на документот и Методологијата за изработка на ЛЕАП-от.

Во Глава 2 процесот на подготовка на стратешкиот документ е опишан како и анализата на проекти кои не беа реализирани со претходниот ЛЕАП документ.

Главните карактеристики на општина Охрид се опишани во Глава 3 (административни карактеристики, географски карактеристики, хидрологија, клима, територијална организација, демографските карактеристики, биолошката разновидност, итн., и еколошките услови).

Главните еколошки прашања се опишани во Поголавје 4 паралелно со извршена SWOT анализа. Со цел да ја претстават подобро тековната состојба во сите аспекти во општина Охрид, дополнителни SWOT анализи беа изведени за следниве области: демографијата, социјална благосостојба, инфраструктурата, локалната самоуправа и локалната економија во рамките на Општината Охрид.

Според Методологија за изработка на ЛЕАП-и, членовите на Локалниот Управен Комитет заедно со локалното население (со пополнување на прашалникот во периодот април / мај 2010 година) ги приоритизираа клучните прашања за животната средина.

Една од последните фази за развој на ЛЕАП-от е подготовка на акционен план (Поголавје 5) со соодветни мерки и активности со цел за решавање на приоритетните клучни прашања. Акцискиот план се состои од 25 клучни прашања за сите тематски области. Планот за Надгледување (Поголавје 6) е подготвен за следење и евалуација на спроведувањето на мерките дадени во Акциониот план. Важно е да се напомене дека во овој план се номинирани надлежните органи / институции за следење на процесот на имплементација.

Состанок во Општина Охрид

Консултантот реализираше средба со претставници од општината Охрид на 28 Октомври 2015 разговарајќи за нивното искуство со развојот на ЛЕАП-от, главните пречки за спроведување на ЛЕАП-от, учеството на јавноста во текот на развојот на ЛЕАП-от, итн.

Резимето на ЛЕАП-от за Општина Охрид, напредокот во спроведувањето на ЛЕАП-от и главните наоди за време на средбата се изработија, табеларно презентирање на идентификација на проблемите и надлежностите и табела за напредокот на имплементацијата на акциите / активностите од ЛЕАП-от се прикажани во **АНЕКС 4**.

Напредокот во спроведувањето на ЛЕАП-от

Од вкупниот број на 34 идентификувани проблеми 65% се во надлежност на Општината (О), 9% се заедничка одговорност (З), а 26% се во надлежност на други надлежни органи. По процесот на приоритизација беше развиен Акциониот план за вкупно 25 клучни проблеми со вкупно 150 предложени активности. Од 150 активности, Консултантот го заклучи следново: 93 (62%) се во надлежност на Општината (О); 38 (25%) имаат заедничка одговорност меѓу голем број на надлежните органи (З); и 19 акции (13%) се однесуваат до одговорноста на други надлежни органи (Д) од вкупниот број на активности во Акцискиот план.

ЛЕАП-от за Општина Охрид се уште е во фаза на реализација.

За спроведување на активностите во Акциониот план на ЛЕАП-от на Охрид, вкупно потребни капитални инвестиции се речиси 4 милиони евра. Годишните оперативни инвестиции за спроведување на активностите во ЛЕАП Охрид се вкупно планирани 63,800 евра. Детален преглед со предложените трошоци за реализација на планираните акции / активности во ЛЕАП-от е даден во **АНЕКС 7**

Има ли Општината активна веб-страница?	Да, општината има функционална веб-страницата http://www.ohrid.gov.mk/
Дали ЛЕАП-от е на веб страницата?	Да
Некои ажурирања / информации / прашалници на веб страницата?	Студија за Студенчичко Блато / план за управување со отпад Сите постапки СЕА се на веб страницата Студијата за компостирање Стратегија за рурален развој, Стратегија за локален економски развој Нема информации за спроведувањето на ЛЕАП-от
Колку печатени копии на оригиналот ЛЕАП се отпечатени? 2012 година?	ЛЕАП документот е подготвен во согласност методологија / Иницијатива / консултантска компанија, ЛУК/ РГ / 5 печатени копии на оригиналниот документ ЛЕАП и CD / МЖСПП има копија на оригиналниот ЛЕАП документ Не постои англиската верзија на ЛЕАП документ за донаторите / да биде обезбедена англиската верзија за следниот ЛЕАП документ
Дали има малку или има многу направени извештаи или одржани состаноци, или критики на ЛЕАП-от?	Следењето на реализацијата се врши од страна на Одделението Реализација на одредени аспекти предвидени со Годишната програма на општината ЛЕАП документ се користи во годишната програма на општината
Како течеше имплементацијата?	Треба да се подобри / финансиски средства

	Активностите на локално ниво и потребата за ангажирање на други институции. Проблемите на локално ниво, но неопходна е взаемна помош од други институции Акционен план за локални акции и друг акционен план за активности кои се во надлежност на други институции
Има ли Координатор (или 2)?	Да,
Дали тие предвиделе средства за проекти од ЛЕАП-от во нивните буџети? Кои?	Од сопствени ресурси /, СБ
Дали има некој политички промени во општината од претходниот ЛЕАП?	
Дали ова влијае на спроведувањето на ЛЕАП-от?	
Корисен ли е ЛЕАП-от?	Да ЛЕАП-от е корисен. Сите проблеми се сублимирани и се дадени чекори за решавање на проблеми
Што беше добро?	Сложен процес (1 година) е доволна / Внесување на структурата / бесплатно учество на членовите на работните групи / тие не ја знаат целта на ЛЕАП документот SWOT анализата е комплицирана
Што беше бескорисно / бесмислено?	
Искуство на општината со ЛЕАП-от? Генерален став – Позитивен или негативен? Зошто?	Позитивна насока / допринос со голем напор, сеопфатен документ / Слабост при спроведувањето на ЛЕАП-от Недостаток на финансиски средства
Некои добри ефекти?	
Како системот / методологијата треба да се промени / подобри? Како може искуството со ЛЕАП-от да се подобри?	Поддршка од МЖСПП за реализација на ЛЕАП-от Слаба вклученост на НВО во процесот на реализација на ЛЕАП-от (слабост на општината)
Дали општина Охрид размислува за повторување на вежбата?	Две комисии за следење (на локално ниво и меѓу институционално ниво)

ПРОБЛЕМИ

Од вкупно 34 идентификуваните проблеми за секоја тематска област во 2012 година од ЛЕАП-от за Општина Охрид, Консултантот смета дека:

- 22 на сите проблеми со кои се во надлежност на Општината (О) или 65% од вкупно бројот на идентификувани проблеми припаѓаат во надлежност на Општината;
- 3 за сите проблеми се заедничка одговорност меѓу голем број на надлежните органи (З) или 9% од вкупниот број на идентификуваните проблеми припаѓаат на заедничка одговорност;
- 9 за сите проблеми се во надлежност на други надлежни органи (Д) или 26% од вкупниот бројот на идентификуваните проблеми спаѓаат во надлежност на други надлежни органи.

Проблеми – Општина Охрид (2012)	Одговорност; О; Општинска; З; Заедничка; О;на Други
Проблеми со БИОЛОШКА РАЗНОВИДНОСТ	
Изградбата на нелегални градби на урбаните зелени површини	О
Окупираните урбани зелени површини од диви депонии	О
Загрозените урбани зелени површини со непрописно паркираните возила	О
Деградацијата на урбаните зелени површини од несовесни граѓани на Општина Охрид и туристите	О
Проблеми со ОТПАД	
Не е основана база на податоци за генерираните различни текови на отпад	О
Несоодветен капацитет на опремата / возилата во возниот парк на ЈП "Охридски комуналец"	З
14 постоечки диви депонии за неопасен и инертен отпад во Општината Охрид	О
Несоодветно собирање, транспорт и депонирање на отпадот	О
Ниската јавна свест за заштита на животната средина (на пример, несоодветно управување со отпадот и опасниот отпад, итн.)	О
Палење на растителните отпадоци на отворено, на земјоделските површини кои резултираат со неконтролирани емисии во воздухот и на органската материја од земјоделските површини	Д
Нема докази / евиденција за генериран медицински и ветеринарен отпад	Д
Проблеми во однос на ПОЧВАТА	
Интензивната урбанизација	О
Дивоградбите	О
Примената на пестициди и други агротехнички мерки во земјоделството	Д
Намалувањето на квалитетот на почвата од замена на органски со вештачки ѓубрива	Д
Не е воспоставен систем за следење на квалитетот на почвата	Д
Постоење на диви депонии	О
Не е воспоставен систем за селекција и третман на биоразградливиот отпад	О
Проблеми за Воздухот	
Недостасува инвентар на загадувачите во рамките на Општина Охрид	О
Недостасуваат сеопфатни и сигурни податоци за емисиите во воздухот и квалитетот на воздухот во општина Охрид	О
Недостаток на институционални, човечки капацитети и на засегнатите страни во Општина Охрид;	О

Проблеми – Општина Охрид (2012)	Одговорност; О; Општинска; З; Заедничка; О;на Други
Недостаток на финансиски средства за спроведување на националното законодавство во областа на заштита воздушниот од емисиите /	
Недостаток на планови и програми кои се однесуваат на намалување на загадувањето на воздухот и подобрување на квалитетот на воздухот на национално и локално ниво	З
Недостатоци во проценката на здравствените и еколошките ризици од штетните влијанија на загадувањето на воздухот	Д
Недоволната соработка на засегнатите страни во процесот на управувањето со воздухот	З
Не е воспоставен систем за управување со загадувањето на воздухот и не се воспоставени мерки за намалување на загадувањето на воздухот	О
Недостаток на јасни авторитети / надлежности на општината во однос на контролата на загадувањата	О
Проблеми за урбанистичко планирање и социо-економски развој	
Недостаток на надлежност на општината во сите сегменти на урбанистичкото планирање	О
Постојната законска регулатива предизвикува долг процес на урбанизација	Д
Делумна база на податоци за сопственоста на земјиштето во рамките на Општина Охрид	О
Катастарот на недвижности не се ажурира редовно (ажурирањето се врши само ако е потребно, во изработка на урбанистички планови)	Д
Постоењето на бесправната градба и покрај донесената законска регулатива за легализација	О
Голем дел од локалното население на Општина Охрид е под возраст од 20 години или над 64 години	Д
Ниско присуство на индустриските капацитети (во однос на вработувањето и економската стабилност на Општина Охрид)	О
Зголемен е бројот на невработените, како резултат на зголемување на миграцијата на населението (село-град)	О

ОПШТИНА ОХРИД

Според ЛЕАП-от за Охрид бројот на идентификуваните проблеми е 34. По приоритетноста Акциониот план беше развиен за 25 проблеми (со вкупно 150 активности). Сите активности се поделени според надлежност; 93 активности се во надлежност на општината (О) (односно 62% од вкупниот број на акции); 38 активности се заедничка одговорност меѓу голем број на надлежни органи (З) (односно 25% од вкупниот број на акции); вкупно 19 активности се во надлежност на други надлежни органи (Д) (односно 13% од вкупниот број на активности во Акцискиот план). Исто така, од извршената анализа од местото може да се заклучи тоа што следува:

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Од 150 предложени активности во ЛЕАП Охрид за 2012 година; 64 (43%) се помалку од 25% завршени, 44 (29%) од 25% до 75% и 42 (28%) се завршени повеќе од 75%.

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Тематска област - Отпад		
Цел 1. Правилно управување со различни видови на отпад и заштита на медиумите од загадување		
Подобар пристап до информации за создавачите на сите видови на отпад и како тој треба да се управува		
Подготовка на дигитализирана база на податоци	2013 2014 Воспоставување на база на податоци со различни текови на отпад и нивните количества	< 25% завршено
Цел 2. Соодветно управување на различни видови на отпад и заштита на медиумите од загадување		
Соодветно управување со отпад		
Примена на регионален систем за управување со отпад - во согласност со Стратегијата за управување со отпад на Република Македонија (2008-2020) и Националниот план за управување со отпад (2009-2015) на Република Македонија	Континуирано Годишни извештаи за начинот на управување со отпад	Физибилити Студија е подготвена за градежен отпад и депонии 25-75% завршено
Целосна имплементација на Законот за управување со отпад и подзаконските акти	2012 Годишни извештаи за начинот на управување со отпад	> 75% завршено
Техничко опремување на јавните комунални претпријатија	2012-2014 Годишни извештаи за начинот на управување со отпад	25-75% завршено
Селекција и третман на опасен отпад (медицински, хемиски ...)	2012-2016 Во периодот од 2012 година сите правни лица кои произведуваат опасен отпад имаат склучено договори со лиценцирани	> 75% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
	друштва за управување со опасен отпад	
Сет на контејнери за собирање на отпад во општината	2012 - континуирано Во периодот од 2012-2020 нови контејнери се поставени и дополнителни 20 се планирани за секоја година	> 75% завршено
Третман на биоразградлив отпад		
Изградба на дворот за рециклирање и собирање и рециклирање на разградливи материји, според искуството на ЈП "Охридски Комуналец"	2014 - 2016 Во периодот од 2014 година, двор за рециклирање е изграден и се пушти во работа	> 75% завршено
Решавањето на проблемот со отстранување на отпадот		
Затворање и санација на депонијата "Буково" (поради тоа што е со висок ризик), како и можноста за нејзино вклучување во идниот регионален систем за управување со отпад, како што е преносната станица	2014-2016 Депонијата "Буково" е затворена, повторно да се рекултивира и се користи како претоварна станица	Не зависи од Општината <25% завршено
Отстранување на дивите депонии	2012 - 2016 Бројот на нелегални депонии се намали за 20% во првата година (во периодот од 2012 година)	> 75% завршено
Изградба на депонија за градежен шут (Не, е во согласност со стандардите)	2012 Депонија за инертен отпад се стави во употреба во периодот на 2012 година	<25% завршено
Тематска област - ВОЗДУХ		
Цел 1: Следење на квалитетот на воздухот и неговата заштита од загадување		
Следење на квалитетот на воздухот		

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Воспоставување на локална мрежа од мерни станици за следење на квалитетот на воздухот и прикажување на резултатите	2013-2015 Се пуштаат во употреба соодветен број на мерни станици и паноа во периодот на 2015 година	<25% завршено
Соработка помеѓу вклучените страни		
Доставување на редовни извештаи од своите системи за следење (Исполнување на барањата на ИСКЗ и ОВЖС) на локалните и централните власти	2012 година континуирано На крајот на 2012 година се доставени извештаи од три инсталации и 4 нови извештаи од новите инсталации за секоја година	25-75% завршено
Општинска соработка со НВО	2013-2015 На крајот на 2012 година се доставени извештаи од три инсталации и 4 нови извештаи од новите инсталации за секоја година	25-75% завршено
Планирање на понатамошно управување со квалитетот на воздухот		
Активно учество на општината во дефинирање на зони и агломерации каде што нивото на една или повеќе загадувачки супстанции се повисоки, на границата или под граничните вредности за квалитет на амбиенталниот воздух	2015-2016 Во 2016 година дефинирањето за агломерации е завршено и бројот на респираторни заболувања кај младата популација се намали за 2%	<25% завршено
Намалување на загадувањето на воздухот		
Подготовка на програма на намалување на загадувањето и подобрување	2013-2015 Во периодот од 2015 година, локалното население е делумно поврзано до гасоводот, кој треба да резултира со	<25% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
квалитетот на амбиенталниот воздух	намалување на емисиите во воздухот од 10%	
Гасификација на општина	2015-2020	<25% завршено
Изградба на централно греење	Студијата за централно греење е подготвена	<25% завршено
Изградба на енергетски постројки кои користат обновливи извори на енергија (мали хидроцентрали, сонце, биомаса)	2015-2020 Користење на алтернативни извори на енергија се зголеми за 3% во периодот до 2015 година	25-75% завршено
Користење на алтернативни начини на транспорт	2012 Во периодот од 2015 година употребата на алтернативен транспорт се зголемува за 5% споредено со 2012 година	25-75% завршено
Тематска област - Бучава		
Цел 1: Следење на нивоата на бучава генерирана и соодветно планирање на управувањето со бучавата		
Следење и планирање на управувањето со бучавата		
Спроведување на континуирано следење на бучавата, особено на идентификуваните жаришта	2012 Спроведување на активноста во согласност до Програмата за Следење (подготвени од страна на МЖСПП)	Националното законодавство за следење на нивото на бучава се спроведува во ресторани и кафе барови <25% завршено
Користејќи податоци од следењето на бучава во подготовката на идните урбанистички планови	Континуирано Планот за Урбанизација содржи релевантни податоци за бучава и податоци за изградба на објекти	СЕА Извештај во Урбанистичкиот сектор <25% завршено
Мапирање (изработка на стратешки карти за бучава) како почетна точка за понатамошно планирање на	2013 Стратешката Мапа на Бучава е подготвена во периодот од 2013 година	>75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
управувањето со бучавата		
Вградување на соодветна звучна изолација во идните градби	Континуирано Изолацијата од бучавата е вградена / инсталирана во новоизградените згради	<25% завршено
Цел 2: Намалување на нивото на бучавата создадена од комерцијални објекти и сообраќај		
Планирање на сообраќајот		
Зајакнување на капацитетите на општината во областа на планирање на транспортот	2012 година и континуирано генерираната бучава од сообраќајот е во рамките на дозволените граници во	<25% завршено
Изградба и модернизација на сообраќајната инфраструктура	10% од урбаното централно подрачје	25-75% завршено
Завршување на транспортниот центар	2013-2015 Генерираната бучава од сообраќајот е во рамките на дозволените граници во 10% од урбаното централно подрачје	<25% завршено
Изградба на проектот на градска Марина (документација) надвор од населбите	2013-2016 генерираната бучава од сообраќајот е во рамките на дозволените граници во	<25% завршено
Изработка на Физибилити Студија за можноста за поставување на подземни паркинзи во Охрид	10% од урбаното централно подрачје	<25% завршено
Соодветно планирање употреба и време за работа во зградите		
Соодветна пренамена на станбен во деловен простор	2012 година и континуирано	25-75% завршено
Намалување на работното време на	Континуирано користење на соодветни изолациони	25-75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
угостителските објекти и трговски објекти	материјали во градбата на згради	
Засилени инспекциски контрола за употребата на градежни материјали и контрола на извршувањето на критериумите за издавање на дозволи за работа на трговско-угостителски и индустриски објекти		<25% завршено
Тематска област - ВОДИ		
Цел 1: Водоснабдување на населението со квалитетна вода за пиење		
Снабдување на населението на општина Охрид со квалитетна вода за пиење		
Изградба и реконструкција на снабдувањето со вода во урбаното и руралното подрачје од Општина Охрид	2012 - 2017 година и континуирано	25-75% завршено за градски водовод до 2025 Централен систем за снабдување со вода (50%)
Имплементација на проектот за водоснабдување во општина Охрид и населените места на поранешната општина Косел, кои влијаат на водата од изворот Свињишта	Изградба и реконструкција на водоводната мрежа е започната во периодот од 2012 година (завршено до 2020 година)	Документацијата е подготвена (мал систем за водоснабдување на населено место Косел, Опеница и делумно за Горно Лакочереј - сопствен систем за водоснабдување) 25-75% завршено
Рационално користење на природните ресурси на вода за пиење		
Воспоставување на критериуми за приоритетни инвестиции за изнаоѓање дополнителни извори на вода за пиење	Континуирано Во периодот од 2012 година - 15% од водата за пиење се добива од други извори (според анализа и инвестиции)	<25% завршено
Цел 2: Заштита на водите од загадување, заштита од поплави и заштита на екосистемот на Охридското Езеро		

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Спречување на загадувањето на езерото од притоците		
Изработка на Физибилити Студија за проценка на состојбата на реките кои се влеваат во езерото	2012 Во 2013 година 30% од проблемите поврзани со реките (наведени во Студијата) ќе бидат решени	<25% завршено
Дислокација или регулирање на реките во сливното подрачје на езерото		
Подготовка на План за спречување на поплавите кои ќе вклучуваат соодветни мерки за контрола и спречување на можноста за прелевање на речните сливови	2012 Акциониот план за превенција на поплави е подготвена (во 2012 година).	Некој дел од овие активности се спроведува од страна на Центарот за управување со кризи <25% завршено
Дислокација на реката Сушица и нејзините притоки и вградување во коритото на реката Коселска Дислокација на реката Велгошка во Далјан (Коселска река) Регулирање на речното корито на реката Вапилица, Регулирање на коритото на реката Рачанска Регулирање на коритото на реката Скребатска Регулирање на речното корито на реката Черава, со особено внимание на подземните води	2013 - 2016 Имплементацијата на Планот е започната во 2013	<25% завршено
Намалување на загадувањето на површинските и подземните води во сливот на Охридското Езеро		

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Изготвување на регистар на загадувачи	2012 - продолжува Во првата година, по спроведувањето на активностите / интервенции загадувањето на водата се намали за 20%	<25% завршено
Чистење на водотеците и намалување на загадувањето од отпад	Континуирано. Во првата година, по спроведувањето на активностите / интервенции загадувањето на водата се намали за 20%	25-75% завршено
Пошумување на сливното подрачје на реката Черава и Коселска река.	Континуирано	<25% завршено
Отпадните води во Студенчишко Блато: Регулација на комуналните отпадни води и води од центрите за размножување на ПСИ ХББ	2012 - 2014 Во првата година, по спроведувањето на активностите / интервенции загадувањето на водата се намали за 20%	Нема потреба <25% завршено
Чистење на брегот и крајбрежниот дел на езерото од цврст отпад: планирање на мерките за стимулација на употребата на биолошки разградлив материјал, евалуација на активностите во процесот на извршување	2012-2016 / Порамнување со потребите и активностите на Југозападниот плански регион. Во првата година, по спроведувањето на активностите / интервенциите загадувањето на водата се намали за 20%	25-75% завршено
Управување со отпадните води		
Преиспитување на потребата за надградба и реконструкција на колекторскиот систем.	Веднаш	>75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
оптимизација на работењето		
Решавањето на проблемот со отпадните води во Трпејца, Љубаништа (непропустливи септички јами и соодветен третман на растенијата) Изработка на Физибилити Студија за одведување на отпадните води во регионот на потегот Градиште - комплекс Св. Наум	2012-2017 и континуирано Во периодот од 2016 година сите отпадни води од населените места во општина Охрид се правилно собрани и третирали	Техничката документација за изградба на ПСОВ за населбата Трпејца е подготвена Техничката документација за изградба на ПСОВ за населбата Љубаништа не е подготвена (Во областа на авто кампот Љубаништа е инвестирано за изградба на ПСОВ делови за механички и биолошки третман. Биолошки третман е тежок за одржување така што авто кампот има само механички третман на отпадни води комплекс Свети Наум има ПСОВ. <25% завршено
Проширување на фабриката за биолошки фазен третман во Враништа	2014 Проширувањето на биолошката фаза на ПСОВ се реализира	Капацитет на биолошката фаза е 120.000 р.е. >75% завршено
Користење на талогот од пречистителната станица во Враништа како ѓубриво или како алтернативен извор на енергија - биомаса, прелиминарна анализа	2014 Економските придобивки од користењето на талог (произведен од работењето на ПСОВ)	<25% завршено
Третман на индустриските отпадни води подигнување на нивото на квалитет е дозволено со закон и тоа е вклучување во системот за собирање		
Соодветно спроведување на ИСКЗ дозволите за испуштање во канализација или површинските води и барањата на студии за животната средина или за ОВЖС	2012 година и континуирано Во периодот од 2014 година сите инсталации во рамките на општина Охрид работат во согласност со ИСКЗ	>75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Довршување на канализационата инфраструктура во општина Охрид		
<ul style="list-style-type: none"> - Завршување на канализациона инфраструктура во урбаното подрачје, во согласност со проширувањето на урбаните единици и објектите за живеење; - Завршување на канализациона инфраструктура во селото Велгошти; - Завршување на канализациона инфраструктура во Лакочереј и Косел (Колектор за третман улични и отпадни води во селото Косел) - Завршување на канализациона инфраструктура во Орман, - Завршување на канализационата инфраструктура во Лескоец, - Завршување на канализационска инфраструктура Пештани - Изградба на канализациона мрежа Рача, - Изградба и реконструкција на системот за атмосферска канализација во урбани населби и сепарација на отпадни води 	<p>2012 – 2016</p> <p>Во периодот до 2012 година, 20% од канализационата мрежа во општина Охрид е изградена</p>	25-75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Заштита на природните осцилации на нивото на Охридското Езеро		
Подготвувањето на системот за регулирање на опрема за пробно празнење, Поставување на официјалното мерно место Инсталирање постојани паноа за јавно прикажување, Ревидирање на постојната законска регулатива, едно ново истражување за определување на нивото на нулта точка.	2012 и континуирано Опремата за мерење и паното за прикажување се правилно инсталирани и ставени во функција во период од 2012 година	>75% завршено
Цел 1: Контрола на квалитетот на водата и планирање на управувањето и заштита на водите од загадување и за заштита на еко - системот во езерото		
Континуирано следење на квалитетот на водата во сливот на езерото		
Подготовка на програма за следење, усогласена со Рамковната директива за води и меѓународните Договори	2012 Програмата за Следење е подготвена и мрежата е воспоставена во период на 2012 година	25-75% завршено
Воспоставување на мрежа за следење и станици за следење таму каде што е потребно		<25% завршено
Обука на персоналот за системот за следење		<25% завршено
Следење на подземните води во сливот на Охридското Езеро		
Заштита на квалитетот на водата во езерото од влијанието на подземните води:	2013 година и континуирано	25-75% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
поставување референтни точки за истражување, истражување на квалитетот на подземните води во езерото, набавка на соодветна мерна опрема	Во периодот од 2013 година мерната опрема е правилно инсталирана и редовните мерења се континуирани во наредниот период.	
Тематска област - биолошка разновидност		
Цел 1. Соодветно управување и зачувување на биолошката разновидност во општината		
Подготовка на база на податоци за биодиверзитетот		
Подготовка на дигитализирана база на податоци за биодиверзитетот	2012 година и континуирано. Базата на податоци со општи информации за биодиверзитет (изобилство, статус на загрозеност, итн.) во рамките на општината се ажурира постојано.	Сите сложени активности треба да се реализираат во соработка со други институции Следниот ЛЕАП треба да има различна структура со цел да се постигне подобра реализација <25% завршено
Вработување на биолог, кој ќе се обучува за управување со базата на податоци		25-75% завршено
Имплементација на Законот за управување со светското културно и природно наследство во Охридскиот регион		
Ефикасно функционирање на Управниот одбор на светското природно и културно наследство во Охридскиот регион	2012 Формирање на тело, кој соодветно ќе управува со природното и културното наследство во согласност до националното законодавство.	Комисијата во рамките на локалниот економски развој >75% завршено
Соодветно управување со Заштитени подрачја		
Определување на специјални заштитни зони околу чувствителните живеалишта, кои во голема мера се деградирани или се под закана од исчезнување, и се од витално значење за	2012-2014 Зоните на заштита во НП "Галичица" се јасно дефинирани.	Определување на зони на заштита во рамките на НП "Галичица" <25% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
опстанокот на езерскиот екосистем или други важни екосистеми и видови		
Зголемена физичка заштита на заштитените подрачја: - Оградување на потесната заштитна зона - Организирање чувари, - Зајакнување на капацитетите на општинската инспекција (комунални и за животна средина)	2013 година и континуирано Зоните на заштита се оградени и обезбедено сигурносни (ренџер) услуги.	Компанијата Проаква ги спроведува безбедносните услуги. 25-75% завршено
Цел 2: Зачувување на интегритетот на биолошката разновидност во рамките на НП "Галичица"		
Усогласување на активностите кои се одвиваат во планот за Националниот парксо своите активности за управување и развој на Општина Охрид		
Формирање на координативно тело со претставници од општината и од Јавната установа Национален парк "Галичица"	2013 година и континуирано. тело за координација е формирано. Тоа спроведува редовни следења на сите активности кои се вршат во НП "Галичица".	Телото за координација не е формирано. <25% завршено
Цел 3: Заштита на биолошката разновидност Студенчишко Блато и езерскиот екосистем		
Правна заштита, планирање управување и заштита на Студенчишкото Блато од понатамошна деградација и узурпација		
Иницијатива за испраќање порака за одредување на степенот на заштита на Студенчишкото Блато	Веднаш	Иницијативата се реализира и се достави до МЖСПП >75% завршено
Усвојување на закон за заштита	Веднаш.	<25% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
	Усвојувањето на правен акт за заштита е направено.	
Донесување План за управување	2012 Усвојувањето на планот за управување со мочуриште се заврши.	<25% завршено
Усвојувањето на документацијата за просторно планирање за селото Рача и туристичката населба Рача со СЕА	2012 Донесување на урбанистичко-планска документација (со СЕА) за селото Рача и туристичката населба Рача се реализирани.	<25% завршено
Ревизија на постојната концесија и согласност со идниот канцелариски простор	Веднаш се врши преглед на тековната концесија	<25% завршено
Ревитализација на Студенчишко Блато - технички активности		
Изработка на техничка документација за ревитализација на Студенчишкото Блато	2012 Техничката документација за заштита на Студенчишко Блато е подготвена.	<25% завршено
Оградување на заштитената зона, канал за поврзување и регулатива за животната средина	2012 - 2014 Оградување, систем на канали за конекција и уредување на заштитеното подрачје се во тек	<25% завршено
Заштита на биолошката разновидност на Студенчишкото Блато		
Повторното воведување на бел и жолт лотос	2013 - 2016 Повторното воведување на бел и жолт лотос е изведено.	<25% завршено
Рестаурација на уништените водни заедници типични за мочуриштето	2013 - 2016 Се реализира ревитализација на	<25% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
	уништените мочуришни растителни заедници.	
Ревитализација на брегот и појасот на трска по должината на езерото	2013 - 2016 Ревитализација на крајбрежјето и површините со трска на езерото се спроведува.	25-75% завршено
Подигање на вештачки насади од домашни дрвенести видови	2013 година и континуирано Засадување на вештачки насади на автохтони видови дрвја се спроведува.	<25% завршено
Завршување на инсталации за репродукција на пастрмка во долното продолжување на мочуриштето	2013 - 2016 Забележани видовите риби и друга карактеристична фауна	<25% завршено
Формирање на центар за одгледување на крап во Охрид		<25% завршено
Заштита на рибниот фонд Езеро		
Зголемена заштита на рибниот фонд и неговите природни живеалишта	континуирано. Забележан е зголемен фонд на риба на Охридското Езеро.	25-75% завршено
Цел 4: Зачувување на зелените површини од деградација и нивна ревитализирање		
Расчистување на зелени површини и спречување на нивна повторна деградација		
Отстранување на депониите кои влијаат на зелените површини, Зајакнување на надзорот, Отстранување на непрописно паркираните возила	2012 и континуирано. Зелените површини во општината правилно се одржуваат	Комунална инспекција за стари возила >75%завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Тематска област - Културно наследство и туризам		
Цел 1: Развој на културен туризам и промоција на културното наследство на општината		
Развој на културниот туризам		
Институционални поврзување на чинителите на локално и национално ниво - формирање на Совет за Развој на културниот туризам со претставници од сите засегнати страни - номинирани амбасадори за културен туризам	Континуирано Воспоставен е Советот за поддршка и развој на културниот туризам. Бројот на туристи е зголемен за 5%.	25-75% завршено
Создавањето на концептот на Охрид - град на жива култура преку изработка на Физибилити Студија за одржување на културниот континуитет во текот на годината (улични културни настани и културно-уметничка програма)		>75% завршено
Создавање на нови и иновативни туристички производи во областа на културниот туризам за различни целни групи со различно времетраење, со поддршка на активности кои сами ќе ги покријат своите трошоци		>75% завршено
Промоција на културното наследство и производи од културниот туризам во Охрид - промовирање на автентичен		>75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
производ (бренд) - Охрид град на културниот континуитет (создавање на веб-страницата, подготовка на брошура, развој на мрежа промоција, учество на саеми)		
Обука на специјализирани водичи за културен туризам и нивна сертификација		>75% завршено
Поврзување на градот со други центри (домашни и меѓународни), кои се учесници во културниот туризам и формирање на поширока мрежа на градови со културното наследство и културниот туризам	Континуирано. Се врши континуирана соработка со национални и меѓународни културни центри	>75% завршено
Воведување на Туристичка Сателитска сметка (UNWTO – Светска Туристичка Организација на Обединетите Нации)	2013 година и континуирано. Активноста се одвива во 2013 година.	<25% завршено
Дефинирање на туристичка понуда во руралните населени места во регионот, Изработка на конкретни аранжмани за рурален туризам	Континуирано зголемување на бројот на туристи во областа на руралниот туризам во регионот на Охрид (започната од 2013 година).	25-75% завршено
Организирање на авионски летови со ниска цена во Р. Македонија	2012 година и континуирано Во периодот од 2013 година бројот на странски туристи е зголемен за 5%.	>75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Спроведување на план за управување со културното наследство		
За секој тематски дел треба да се подготви план за управување со спомениците вклучени во тематските приказни по кои ќе се дефинираат моделите на користење за туристи (управување со услуги за посетители, ќе бидат обезбедени на лице место, стандарди за квалитет и удобност на посетителите)	2012 и Континуирано Урбанистички планови за управување со туристички области се подготвени со цел да се обезбедат туристички објекти.	25-75% завршено
Формирање на под - кластер на културниот туризам во Охрид, во кој учествуваат сите заинтересирани страни (сектор за култура, туристички сектор, верските заедници, секторот на невладини организации)		>75% завршено
Формирање на Комитет за квалитет во рамките на одделот на културен туризам во Охрид со одредување на матрица за оценување на квалитет според искуствата во развиените земји и патување и со мерење на нивото на задоволството кај туристите кои го посетиле Охрид	2012 и континуирано Комитетот за квалитет на туристичката понуда и следење на квалитетот е основана во 2012 година.	<25% завршено
Програмата за развој на човечките ресурси (дефинирање на квантитативните и квалитативните	Континуирано. Програмата за развој на човечките ресурси е	>75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
елементарни потреби, реализација на обуки за локалните засегнати страни во однос на природата и последиците на културниот туризам)	подготвена во 2012 година.	
Тематска област – ПОЧВА		
Цел 1: Разграничување на овластувањата, заштитата на шумите и правилна употреба		
Дефинирање на надлежностите на надлежните институции кои се занимаваат со заштита и користење на шумите		
Координација на работата и разграничување на надлежностите на институциите во насока на заштита за управување и одржлив развој на населените места	2012 и континуирано Шумскиот фонд е подобрен за 20%.	<25% завршено
Соодветно управување и заштита на шумите		
Користење на термофилни нискостеблести насади и идентификација на ниско стеблените шумски плантажи за ширење пионерски видови во непошумените области	2012 и континуирано Според годишните планови за стопанисување со шумите, бројот на видови дрвја засадени е зголемен за 10% во непошумените области на годишно ниво.	Општината нема одговорност. <25% завршено
Контролирано движење на посетителите на шумите	Количината на уништувањето на шумите за огрев е за 10% намалена на годишна основа.	>75% завршено
Зголемување на туристичката понуда преку вметнување на содржина и посети на области со значајна флора и фауна		>75% завршено
Подготовка на студија за преглед на можностите за замена	2012-2014	Општината нема одговорност. <25% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
на огревното дрво со други извори на енергија		
Цел 2: Планирано користење на земјиштето и заштита на почвата од загадување		
Евиденција на земјоделските активности во руралната општина		
Континуирана евиденција	2014 година и континуирано. Во 2014 година се подготвува Катастарот за земјоделски активности	Општината нема одговорност. 25-75% завршено
Следење на квалитетот на почвата		
Јасно диференцирање на надлежности за тестирање на квалитетот на почвите во општината	2014 година и континуирано. Надлежната институција спроведе анализа на квалитетот на почвата во 2014 година и продолжи со спроведување на анализата секоја година	<25% завршено
Заштита на почвата од загадување		
Воведување на органското земјоделско производство	2015 година и континуирано. Планираните програми и планови се спроведуваат во планираниот период. Во 2015 година, некои делови на земјоделските површини се користи за органско производство (според подготвената Студија).	25-75% завршено
Едукација на земјоделците за придобивките од користењето на органски ѓубрива, био-композит и сл. Со посебен акцент на придобивките	2014 година и континуирано. Планираните програми и планови се спроведуваат во планираниот период. Во 2015 година, некои делови на земјоделските површини ќе се користат	25-75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
	за органско производство (според подготвената Студија).	
Образовна програма за правилна употреба на агрохемиски средства	2012 година и континуирано. Планираните програми и планови се спроведуваат во планираниот период. Во 2015 година, некои делови на земјоделските површини ќе се користат за органско производство (според подготвена студија).	25-75% завршено
Фарми и пилот проекти за одржливо земјоделство во регионот	2014 година и континуирано. Планираните програми и планови се спроведуваат во планираниот период.	25-75% завршено
Програма за едукација за ротација на посевите поради избегнување на соголување на почвата	Во 2015 година, некои делови на земјоделските површини се користат за органско производство (според подготвена Студија)	<25% завршено
Тематска област - урбана област		
Цел 1: Соодветно просторно планирање и урбанизација, спречување на непланирано градење, планирање на начинот на управување со земјиштето		
Воспоставување на механизам за ефикасна инфраструктура за управување и интегрална заштита и управување со животната средина		
Ажурирање на ГУП за Охрид	2012. Генералниот урбанистички план во 2012 година се ажурира и се планира изградба	25-75% завршено
Завршување на урбанистичката документација, донесување детални урбанистички планови и УП-ови за неколку населби на повеќе	2012 година и континуирано. Број на донесени урбанистички планови	>75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
локации, според ГУП - от		
Редовно ажурирање на Катастарот на Недвижности (надземен и подземен катастар)	2012 година и континуирано. база на податоци за недвижности	>75% завршено
Јасно диференцирање на надлежностите		
Дефинирање на надлежностите на Советот во сите делови на планирањето, користењето на градежно земјиште и негова конверзија	2012 Правилно дефинирани одговорности на Општина	>75% завршено
Целосна имплементација на децентрализацијата на власта	2012 Правилно дефинирани одговорности на Општината	>75% завршено
Цел 2: Ангажирање на невработени лица, за надминување на проблемите и подобрување на социо-економскиот развој на општината		
Вработување на работоспособното население, особено на младите кадри		
Промовирање на мали и средни претпријатија	2012 година и континуирано. 3% зголемување на вработеноста до крајот на 2013	25-75% завршено
Доквалификација и преквалификација на работоспособното население	2012 година и континуирано. 3% зголемување на вработеноста до крајот на 2013	<25% завршено
Ангажирање на невработени млади стручни кадри во проектните активности во различни области (некои од нив ќе	2012 година и континуирано. 3% зголемување на вработеноста до крајот на 2013	<25% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
произлезат од овој документ)		
Подобрен социо-економски развој на Општината Охрид		
Формирање на невладини организации, кои ќе бидат вклучени во процесот на развој на Општината	2012 година и континуирано. Се формира здружение на граѓани вклучени во проектот за развој на општината.	<25% завршено
Тематска област - Хоризонтални приоритети		
Цел 1: Завршено спроведување на барањата на правната и стратешка рамка за животната средина		
Обезбедување на финансиски средства за спроведување на активностите од ЛЕАП-от и други еколошки стратегии		Општина подготви програма за животната средина според националното законодавство, без буџетска линија
Формирање на буџетска линија наменета за инвестирање во еколошки активности	2012 година и континуирано. Во буџетот на општината постои Оддел за финансирање на активностите	<25% завршено
Да се започне иницијатива до Владата на Република Македонија за обезбедување на средства од буџетот, Владини средства преку процесот на завршување на децентрализација на власта	2012 Во 2012 година, децентрализацијата на власта е направена	Општина Охрид се обиде да стигне до средства за биолошка разновидност, но безуспешно (во 2011 Општината доби средства за ЛЕАП II) Општината, исто така, доби средства за Програмата за управување со отпад <25% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Зголемен пристап до домашни и странски програми за инвестиции во заштита на биолошката разновидност		Реализација на други проекти од ЛЕАП-от од други буџетски линии (проекти за локален економски развој и инфраструктура) <25% завршено
Континуирано истражување на пазарот, за наоѓање на инвестициски програми за разновидност на биодиверзитетот	Континуирано. Зголемување на заштитата на биолошката разновидност	Општината презема некои активности, но не е доволно <25% завршено
Институционална поставеност		
Воспоставување на Секторот за спроведување на инвестиции во животната средина, во рамките на Канцеларијата за локален економски развој	2012 година и континуирано. Организирано управување со животната средина	Општината има Сектор за животна средина и управување со отпад. Две одделенија (Одделение за управување со отпад и регионално управување и Одделение за заштита од влијанијата врз животната средина 2 инспектори на животната средина, во две одделенија >75% завршено
Цел 2: Регулирана континуирана заштита на сите медиуми		
Иницирање на ревизија на постојниот закон		
Иницијатива на општината да интервенира во Законот за изменување и дополнување на Законот за внатрешна пловидба ("Службен весник на РМ" бр. 22/2010.)	2012 - 2014 Дополнување на Законот за Внатрешна Пловидба	>75% завршено
Иницијатива на општината за ажурирање на обележување на патишта и режимот на едрење на езерото	2012 - 2014 Одбележани патишта и пловни аранжмани	>75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Планирање и управување со заштита на водите од загадување во сливот на реката Црн Дрим и под-сегментот на Езерото		Во тек (билатерален комитет) 25-75% завршено
Подготовка на планови и програми за управување со водите во околината на Езерото од страна на општината во однос на навремено собирање, одведување и третман на урбани отпадни води, и да ги третира соодветно, кој ќе продолжи да се вметне во планот за управување со речниот слив на Црн Дрим	2012 година - 2014 година. Подготвени план и програма за управување со водите во регионот на Охрид	Планови за заштита од поплавување на Охрид (високи води) Проект во вредност од 5 милиони евра (ревизија на проектот од 1985 година). Проблем - течењето на реката Сатеска во Охридското Езеро <25% завршено
Соодветно управување со Отпад - донесување на подзаконски акти		Постои План и Програма за управувањето и Комунална Одлука >75% завршено
Усогласување на донесени закони за управување со отпад со Законот за Управување со Отпад	2012 Донесени подзаконски акти за управување со отпад, усогласени со Одлуката од 1997	>75% завршено
План за подготовка на управување со речниот слив на Охридско - Преспанскиот регион и реката Дрим	2012 Изготвен План за управување	Нема податоци 25-75% завршено
Усогласување на регулативите на правното управување и заштита на шумите, со тие на ЕУ		
Поголемо приближување кон законодавството на ЕУ и нејзиното спроведување	2018 - 2022. Континуирано зголемување на шумскиот фонд секоја година	НП Галичица (Општината нема одговорност) <25% завршено
Тематска област – Подигнување на Јавната Свест		
Цел 1: Зголемена свесност за заштита и зачувување на околината		
Воспоставување на Информативен центар		

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Организирање на дебати, семинари, работилници, предавања	Континуирано. 40% реализирани активности во согласност со Годишната Програма за организирање на информативни настани	<25% завршено
Постојано надополнување на активностите на веб-страницата се однесуваат на животната средина	Континуирано. Континуирано се ажурира интернет страницата на Општината со активности поврзани со животната средина	>75% завршено
Воспоставување на база на податоци на проблеми во животната средина и начини за нивно решавање	Континуирано Во 2012 година инсталиран е софтвер и базата на податоци постојано се пополнува.	25-75% завршено
Формирање на Фонд за животна средина преку кој средствата ќе бидат издвоени за граѓански здруженија и поединци кои спроведуваат проекти во областа на животната средина	2015. Зголемен е бројот на еколошки проекти, финансирани од страна на Фондот за животна средина според изготвена Програма во 2015 година	<25% завршено
Отворање зелен број каде што граѓаните ќе пријавуваат еколошки инциденти кои ќе овозможуваат брза и навремена интервенција на стручните служби на Општината	Континуирано. Во 2012 година "зелена телефонска линија" е отворена за употреба граѓаните	>75% завршено
Формирање на библиотека со колекција од областа на законодавството и друга стручна домашна и меѓународна литература со цел за брзо и целосно	Континуирано Од почетокот на 2012 година библиотеката е формирана и постојано се подобрува	<25% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
информирање на јавноста		
Подготовка на посебен дел "Еко настани" во општинскиот весник за постојано информирање на јавноста за активностите на Општината	2013 година и континуирано Реализирана активност од 2013	<25% завршено
Информирање на јавноста за активностите кои се преземаат од страна на општината се врши преку изработка на флаери, брошури, постери и други промотивни материјали, Зголемување на бројот на информативни табли и знаци во и надвор од населените места	2012 и континуирано 20% зголемување на јавната свест годишно	25-75% завршено
Поставување на сандаче за коментари до Општината на јавни места каде што граѓаните можеа да ги изразат своите комплименти, коментари или поплаки	2012 година и континуирано. Зголемено вклучување и интерес на граѓаните за активностите поврзани со заштита на животната средина од загадување.	>75% завршено
Подготвување на годишен извештај за планираните активности во областа на животната средина, опфатени со Планот за акција на ЛЕАП Охрид	2012 и континуирано. Годишен извештај за реализирани активности дефинирани во ЛЕАП документ	<25% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Цел 2: Зголемување на јавната свест, особено кај најмладите, намалување на загадувањето и повисоко ниво на заштита на животната средина		
Едукација на населението за заштита на животната средина		
Континуирана едукација на населението преку трибини, јавни огласи, медиумски презентации од областа на заштеда на енергија и заштита на водните ресурси, сортирање на отпад, заштита на природните и културните вредности, со посебен акцент на летната туристичка сезона, кога е голем бројот на туристи и посетители	2012 и континуирано. Организирани трибини, кампањи, јавни настани и медиумски презентации	25-75% завршено
Воспоставување на еко - патроли, чија главна цел ќе биде да ја подигне јавната свест за почиста Општина	2012 и континуирано Формирање на 2 еко-патроли во 2012 година.	25-75% завршено
Користење на информациите од центарот за информации на Националниот парк "Галичица"	2012 и континуирано. 10% подобрена свесност	>75% завршено
Активно вклучување на ренџерите во едукација и информирање на јавноста	2012 година и континуирано. 10% подобра свест	>75% завршено
Кампањата за подигнување на јавната свест за користење на алтернативни видови на транспорт (на пример, користење на велосипеди) и	2012 година и континуирано. 10% намалување на употребата на возила во однос на употреба на велосипеди	>75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
намалување на употребата на индивидуални возила		
Едукација на младата популација за заштита на животната средина		
Едукација на младата популација преку голем број на активности, кампањи и проекти за заштита на животната средина	2012 и континуирано. Континуирано организирање на едукативни настани	>75% завршено
Проектот Зелен пакет образование за одржлив развој во основните училишта во Македонија е одлична основа за образованието на децата. Проектот е воден од 22 еколошки теми преку кои најмногу би се влијаело на постарата популација, со цел за промена на навиките. Професорите по биологија и географија на основните училишта имаат обврска да достават полугодишен извештај за реализација на наставата и активностите во рамките на проектот	2012 и континуирано. Проектот Зелен пакет во училиштата, се остварува според утврдениот План	>75% завршено
Преку еко - секции до интензивирање на активностите поврзани со календарот на животната средина: од 21 до 28 акција Март "Денови на пролетта - денови на екологијата" 22 април "Денот на планетата Земја," Јуни	2012 и континуирано. Организирани настани од календарот на животната средина	>75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
5 "Светскиот ден на животната средина, заштита на животната средина" 16 Септември "Меѓународниот ден за заштита на озонската обвивка, "22 септември" ден без автомобили "и" есенска рамноденица, "11 декември", ден на планините, "12 март" ден на дрвото ", 21 мај" Меѓународниот ден на биолошката разновидност " 21 јули, "ден на националните паркови," 22 декември "најкраткиот ден во годината"		
Глобален Проект - Алатки за подигање на свеста кај најмладите	2012 година и континуирано. 100% реализација на активност согласно Програмата	25-75% завршено
Организирање на натпревари на одредени теми	2012 и континуирано. 80% реализација на активност	25-75% завршено
Организирање на акции за пошумување	2012 година и континуирано. 80% одговор од целните групи	25-75% завршено
Имплементација на проекти за селектирање и минимизирање на отпадот преку воведување на кеси во различни бои, поставување канти или контејнери за селекција на отпадот во училишните дворови	2013 година и континуирано. Најмалку по еден проект се реализира годишно	25-75% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Цел 3: Зголемување на јавната свест, особено кај најмладите, намалување на загадувањето и заштита на повисоко ниво на животната средина, информирање на јавноста за подигнување на јавната свест за природните ресурси и заштитата на биолошката разновидност и јавното зеленило		
Подигнување на јавната свест за природните ресурси до зачувување на биолошката разновидност		
Континуирани активности за подигнување на јавната свест за природата и нејзиното зачувување, поставување на информативни табли, подготовка на информативен материјал и поставување на точки за природните ресурси	2012 и континуирано. Во однос на претходната година има 10% намалување на штетата во заштитените подрачја	25-75% завршено
Формирање на Музеј на биодиверзитетот на Охридско-Преспанскиот регион	2012 - 2016 Во 2016 година е формиран Музејот на биолошката разновидност за Охридско-Преспанскиот регион.	Музејот на биолошката разновидност во градот Струга и Отешево <25% завршено
Збогатување со туристички инфо пунктови на карактеристични точки во градот	2012 и континуирано. Во 2012 година се поставени уште 3 пунктови за информации	25-75% завршено
Подигнување на јавната свест за заштитата на јавното зеленило од уништување		
Подигнување на јавната свест за потребата и придобивките од заштитата на јавното зеленило	2012 година и континуирано. Намалено уништување на зелена површина и во 2012 година зголемување на зелена површина за 30%	25-75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Цел 4: Информирање на јавноста и подигање на јавната свест за заштита на водите од загадување		
Информирање на јавноста за квалитетот на водата		
Пристап на јавноста и сите вклучени страни до податоците од катастарот на загадувачи на водите. Објавување на веб-страницата на Општина	Континуирано. Од 2012 сите податоци за животната средина се на општинската веб-страница.	<25% завршено
Подигнување на јавната свест за заштита на водите од загадување		
Соработка со невладини организации во реализација на проекти за подигнување на јавната свест за заштита на водите	континуирано. Реализацијата на барем едн проект за подигање на јавната свест со НВО на годишно ниво	<25% завршено
Цел 5: Информирање на јавноста и подигање на јавната свест за соодветно управување со отпад и заштита на медиумите од загадување		
Подигнување на јавната свест начинот на управување со различните видови на отпад		
Подигнување на јавната свест за правилно управување со отпадот Едукација на јавноста за потенцијалните ризици од несоодветното управување со отпадот	2012 - 2014 . Организирани најмалку 2 трибини за една година и дистрибуција на информативен материјал	25-75% завршено
Цел 6: Подигнување на јавната свест за заштита на шумите, превенција и справување со пожари и придобивките од нивната правилна употреба		
Подигнување на јавната свест за управување со шумите и придобивките		
Подобра едукација на локалното население за вредностите и	2012 и континуирано. Од 2012 организирани едукативни настани два пати годишно	<25% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПЛАНОТ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ЛЕАП-от за ОПШТИНА Охрид од 2012		
Предложени акции	Планиран период за имплементација	Што е постигнато и кога? Усогласеност со индикаторите > 75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
значењето на шумите и нивниот опстанок		
Информации за последиците од можни шумски пожари и информации за начините за вклучување на локалното население во превенција и справување со пожарите	2012 и континуирано. Редовни информации преку локалната радио станица во критичниот период	25-75% завршено

МАКЕДОНСКИ БРОД

ЛЕАП-от за Општина Македонски Брод е изработен во периодот 2007-2008 година вклучувајќи ги вработените во општината (разни релевантни сектори - урбанизам, комунални услуги, планирање на животната средина и инспекторатот, локален развој на животната средина, итн.), Јавното претпријатие за комунални услуги, претставници на индустријата, образованието и здравствените институции, претставници од МЖСПП и Советот на општината како и консултантската компанија.

ЛЕАП-от е подготвен во согласност со националната методологија, на почетокот основана е структурата на ЛЕАП-от (членовите на Локалниот Управен Комитет, ЛЕАП Координаторот, членовите на работните групи и Координаторот од МЖСПП. Концепт, методологијата која се користи и процесот на развој на ЛЕАП-от на кратко е претставена во Воведната Глава, додека апстрактното поглавје содржи општи информации за општината и утврдување на статусот на животната средина за сите тематски области (урбаниот развој, воздухот, водите, отпадот, бучавата, почвата, земјиштето и природата), главните еколошки проблеми (предизвици) за секоја тематска област и општите мерки / препораки за решавање на еколошките проблеми.

Историските податоци, географската положба, состојбата на почвата, хидрографијата, климата, територијалната организација, демографските карактеристики и економските карактеристики на Општината Македонски Брод се претставени во Поголавје 1.

Поголавјето 2 содржи идентификација за Состојбата на животната средина за сите тематски области (урбаниот развој, воздухот, водите, отпадот, бучавата, почвата, земјиштето и природата) со користење на ДПСИР пристапот, идентификација на проблемите во конкретна тематска област и препораки за решавање на сите идентификувани проблеми / предизвици на животната средина. Главни извори на податоците / информациите беа годишните извештаи добиени од страна на националните и локалните институции (МЖСПП, Институт за јавно здравје - Прилеп, Министерството за земјоделство, водостопанство и шумарство, Јавно Комунално претпријатие "Водовод и канализација", ПСОВ, општинската депонија "Барбарас" , итн.) и пополнети ДПСИР работните листови од РФ. Тоа е добро подготвен преглед на тековната еколошка состојба. Индикаторите на животната средина се вклучени во секоја тематска област, како што се: потрошувачката на вода од страна на домаќинствата во споредба со другите општини, загуби на вода во водоснабдителниот систем, создавањето на отпад, итн.

Според проценката на состојбата животната средина 64 еколошки проблеми беа идентификувани. Овие 64 еколошки проблеми поред надлежностите се поделени на следниов начин: 58% од идентификуваните проблеми во животната средина се во надлежност на општината (О), 28% од идентификуваните проблеми во животната средина се заедничка одговорност меѓу голем број на надлежните органи (З) и 14 % од идентификуваните проблеми во животната средина се во надлежност на други надлежни органи (Д).

Глава 3 е посветена на управување со животната средина при Општина Македонски Брод, вклучувајќи ги и правните обврски за животната средина на локалната самоуправа, институционалната поставеност за животната средина и главните предизвици (на пример, потребата за ангажирани лица за планирање на животната средина и инспекцијата на животната средина во тој период, подобра соработка со МЖСПП и другите владини институции за спроведување на еколошки проекти и подготовка на документи за стратешко планирање, споделување на човечки ресурси и финансиски ресурси со другите општини, итн.), имплементирани еколошки проекти досега, активни невладини организации во рамките на општината и учество на јавноста во процесот на донесување на одлуките. Не се обезбедени информации за расположливиот годишен општинскиот буџет, изворот на финансирање за спроведување на еколошки проекти, изворот на финансирање на Програмата за животна средина на годишна основа, итн.

Поголавје 4 дава преглед на спроведената СВОТ анализа за капацитетот на општината да се справи со проблемите идентификувани во сите 7 тематски области, се зборува за општинските сили, слабости, можности и закани. Покрај тоа, прашањата во врска со капацитетот на општината поврзано со човечките ресурси, знаење, финансиски ресурси, и институционални

капацитети за спроведување на предложените активности во рамките на Акциониот план се адресирани. Нема детали за добиените одговори прикажани во ЛЕАП-от.

Поглавјето 5 претставува учеството на јавноста во процесот на изготвување на ЛЕАП-от - подготовка на прашалникот (дистрибуиран до 348 граѓани и 301 завршени прашалници се вратени) со отворени и затворени прашања поврзани со мислењето на граѓаните за состојбата на животната средина, најмногу загадена средина, учество во проекти за животната средина или процеси за донесување одлуки, итн. Одговорите ги поддржаа изготвувачите на ЛЕАП-от за подобро разбирање на негативните влијанија на проблемите на животната средина врз здравјето на луѓето и условите за живот. Собраните одговори и анализата на одговорите се дадени на описен и шематски начин.

Главните проблеми идентификувани во сите тематски области беа презентирани на членовите на Локалниот Управен Комитет, како и методологијата за приоритизација на проблемите. Главните критериуми се: а) за потенцијалните ризици од проблемот по здравјето на луѓето (низок, среден и висок ризик); б) Влијание на проблемот за социо-економскиот живот на граѓаните (за решавањето на овој проблем да се отворат нови работни места, намалување на трошоците за здравство, животните трошоци, итн.); в) интензитетот на проблемот; г) ако овој проблем има влијание на локално, регионално или национално ниво; д) овој проблем е веќе идентификуван како приоритет во некој стратешки документ за планирање на локално ниво и е предложен до националните институции за решавање; е) влијанието на проблемите на одржлив развој на општината; г) доколку општината има финансиски ресурси за решавање на сите проблеми на животната средина, во кој временски период треба да се справи со овој проблем?

Сите 64 еколошките проблеми во сите 7 тематски области беа рангирани според критериумите за приоритет, и за првите (приоритетни) 13 проблеми беше развиен Акциониот план. Акциониот план за спроведување на ЛЕАП-от за Општината Македонски Брод и Планот за Следење на 13 приоритетни проблеми на животната средина се дадени во Поглавјето 6. Сите тематски области се меѓу овие 13 приоритетни проблеми (3 еколошки проблеми во урбаниот развој, 1 проблем поврзан со воздухот, 2 проблеми во тематската област води, 3 проблемите поврзани со отпадот, 2 проблеми со квалитетот на почвата, 1 еколошки проблем во тематската област природа и 1 проблеми во управувањето со животната средина се на листата на врвни приоритети).

Акциониот план вклучува мерки и активности за решавање на секој проблем на животната средина, соодветниот орган за спроведување на мерките и активностите, временска рамка за реализација, буџет и потенцијални извори на финансирање. Вкупно 63 акции се презентирани во Акциониот план за решавање на овие 13 проблеми.

Предложениот буџет за решавање на 13 приоритетни проблеми (63 акции) е 121 милиони евра 22.000 евра на годишна основа е потребно за изработка на проекти за животната средина за подигање на јавната свест (половина од буџетот за трошоци), а останатите половина за спроведување и завршување на инвестициите.

Детален преглед со предложените трошоци за реализација на планираните акции / активности во ЛЕАП-от се дадени во **Анекс 7**.

Потенцијалните извори на финансирање ги вклучуваат; локалниот буџет, меѓународните донатори, и други институции (Владата на Република Македонија, МЖСПП, Министерството за земјоделство, Институтот за јавно здравје, итн.), НВО се споменати.

Не е претставен механизам како другите институции ќе знаат како се вклучени во овој ЛЕАП и за обврските да исполнат било каква акција.

Планот за Следење ги вклучува очекуваните резултати, индикатори на успех, фреквенцијата на следење и надлежниот орган за следење и за спроведување на наведените мерки и активности за секој проблем на животната средина. Потребата за "воспоставување на тело за следење со Градоначалникот како претседател е од суштинско значење за да обезбеди ефикасно и навремено спроведување на ЛЕАП-от" и се презентирани во Поглавјето 6. Главната

задачи на телото за следење се да го следи спроведувањето на предложените активности во ЛЕАП, да предложи соодветни измени и да го информира МЖСПП, подготовка на извештајот за Следење и да направи јавно објавување на извештајот на Следење. "за време на состанокот на Консултантот во општината, не информираа дека нема тело за следење основано досега, нема номинирано лице за координација на спроведувањето на ЛЕАП и нема годишен / или на 6 месеци преглед на состојбата на спроведувањето на ЛЕАП нема направено.

Состанокот во Општина Македонски Брод

Средбата се одржа на 14 Октомври 2015 година во просториите на општината со повеќето релевантни лица (инспекторот за животната средина, раководителот на инспекциската единица, раководителот на Секторот за урбанизам и животна средина, раководителот на комуналната сервисна единица и претходниот ЛЕАП Координатор, раководителот на Одделението за ЛЕР и шефот на Одделот за заштита на животната средина). По воведот имаше општа дискусија за ЛЕАП-от и неговата имплементација во општина Македонски Брод и она што треба да се менува за да се обезбеди подобра имплементација на предложените акции.

Дали Општината има активна веб-страница?	Општината има функционална веб-страница: http://www.mbrod.gov.mk/ и ажурирањето се прави на редовна основа
Дали ЛЕАП-от е на веб-страницата?	ЛЕАП документот е поставен на веб-страницата. Има линк до документот ЛЕАП на општинската веб-страница прикажан на македонски јазик: https://drive.google.com/file/d/0B2hRQ89bUDUjQldyR0JwMzcxaHM/view
Некој обнови / информации / прашалници на веб-страницата?	Нема надградби или прашалници врска со ЛЕАП-от на веб-страницата. Секоја година за време на процесот на планирање на годишниот Општински буџет, Општината организира настани за консултации со јавноста - на јавни форуми се поканува општата јавност, претставници на бизнис секторот, здруженијата, јавните претпријатија и вработените во општините, со цел да се воспостават стратешки цели за развојот на Општината Македонски Брод. Мислењата од засегнатите страни се собрани преку отворена транспарентна дискусија во 4 тематски групи - животната средина е една од нив (основани 5 форуми до сега, финансирана од SDC - Швајцарската Канцеларијата за развој и за соработка). Главните проблеми истакнати на форумите се однесуваат со управувањето со отпад (депонии) и недостатокот на заштита на шумите од бесправни сечи. Овие проблеми се вклучени во Стратегијата за локален развој на Општина Македонски Брод Милениумските развојни цели. (http://www.mbrod.gov.mk/index.php?option=com_docman&task=doc_details&gid=44&Itemid=657&lang=mk) и општината започна со спроведување на некои од нив. Општинскиот персонал објасни дека сите еколошки проблеми се идентификувани за време на дискусиите на групите од форумот (на пример, набдувањето со вода, загадувањето на воздухот и квалитетот на воздухот, изградба на патишта, нелегално сечење на шумите, недостатокот на соодветно управување со отпадот, итн.) се веќе исто така идентификувани во ЛЕАП-от. Но, тие не се планираат во годишниот буџет според дефинираните активности во ЛЕАП-от.
Колку печатени копии од оригиналот	10 печатени копии беа дистрибуирани на сите членови на Советот на општината, кога беше усвоен. Сите општински сектори и Советот добија електронската верзија на ЛЕАП-от

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

ЛЕАП се отпечатени?	
Дали има малку или многу извештаи произведени и одржани состаноци, или прегледи на ЛЕАП-от?	Не постои тело за следење за редовно следење на имплементација на Акциониот план во ЛЕАП-от. Вработените објаснија дека "Никој не побарал од нив да подготват таков извештај, па затоа нема подготвени и доставени извештаи до било која власт". Нема назначено Координатор од страна на Градоначалникот / Советот на Општината за управување на спроведувањето на ЛЕАП-от.
Како течело спроведувањето?	Повеќето од Активностите предложените во Акцискиот план во рамки на ЛЕАП беа завршени (главно изградба на регионалниот пат Скопје - Македонски Брод, изработка на техничка документација и изградбата на водоводната мрежа, канализацијата, развој на стратешки плански документи - управувањето со отпадот, урбаното планирање, итн. Главно, финансиските средства за спроведување на активностите се од буџетот на општината, агенцијата за државни патишта, донаторите и меѓународни финансиски институции (на пример, Светска банка, ЕБОР).
Има ли Координатор (или 2)?	Координатор за изработка на ЛЕАП (2006-2007) беше г-дин Пецо Стојкоски, раководител на Одделот за урбан развој (во тој период). Другите вклучени во процесот на подготовка доаѓаат од: Јавното комунално претпријатие, приватниот сектор, индустријата, образовните и здравствени установи, вработените во општината (разни сектори и единици) и невладините организации. Нема Координатор за спроведување на ЛЕАП-от номинирано до сега.
Дали тие имаат предвидено и средства за проекти од ЛЕАП-от во нивниот буџет? Кои??	Подготовката на ЛЕАП документот беше финансиран од страна на УСАИД. Новиот ЛЕАП може да се финансира само од страна на донатори; не се достапни средства од буџетот на Општината. Општинскиот буџет ја поддржува изградбата на комуналните дејности, подготовка на кампањи за подигање на јавната свест, итн. Г-ѓа Ирена Мишкоска, раководител на Одделението за животна средина и финансиски советник го објасни видот на трошоците за комуналните услуги кои го поддржуваат решавањето на еколошките проблеми / предизвици во рамките на ЛЕАП-от (на пример, комуналните работи, набавка на канти за отпадоци, чистењето улици, зеленилото, ефикасното улично осветлување, изработката на ОВЖС извештаи-елаборати и СОЖС Извештаи за проектите кога општината е инвеститор, јавната свест за заштита на животната средина и промовирање на локалната природа и историско наследство, итн.)
Дали има некои политички промени во општината од претходниот ЛЕАП?	Таму немало никакви политички промени од 2007 година, и општина Македонски Брод се уште се води од страна на Градоначалникот г-дин Милосим Војнески

Дали ова влијае на спроведувањето на ЛЕАП?	Не, спроведувањето на активностите на ЛЕАП-от е строго условена од ограничените финансиски извори.
Дали ЛЕАП е корисен? Колку корисен е сегашниот ЛЕАП за Општината во спроведување на законодавството за животна средина?	<p>ДА, документот за ЛЕАП обезбедува насоки за имплементација на законодавството за животна средина на локално ниво.</p> <p>Сепак, документот треба да се ревидира и измени или нов ЛЕАП документ треба да биде подготвен бидејќи периодот на подготовка на претходниот документ е во 2007 со цел за подобро спроведување на законската регулатива.</p> <p>Тие веќе разговарале за потребата за развој на нов ЛЕАП со Градоначалникот и тие се во потрага по донатор кој може да ја финансира изработката на ЛЕАП-от.</p> <p>Новиот ЛЕАП е потребен особено затоа што основата на животната средина е изменета од 2006-2007 (постојат три нови стапки - носители на ИСКЗ дозволи Б, изградбата на браната Козјак и појавата на магла која влијае на квалитетот на воздухот и на микро ниво има влијание врз здравјето на луѓето), законодавството за животна средина е изменето, исто така (Законот за води, Законот за отпад, подзаконски акти за различни прашања од животната средина).</p> <p>За спроведување на активностите од ЛЕАП-от кои се занимаваат со изработка на стратешки документи за планирање, општината планира да аплицира за средства до сите достапни програми. Тие имаат намера да аплицираат во Агенцијата за Програмата за рурален развој 411, но тие се чека за објавување на повик за апликации. Тие аплицираат за средствата во рамките на Програмата за заштита на животната средина МЖСПП два пати, но немало добиени средства (без одговор на сите, после поднесувањето на барањето).</p> <p>Општината има искуство со активности за прибирање финансиски средства и пријави пред разни донатори</p>
Што беше добро?	ЛЕАП-от е основа за идентификација на проблемите на животната средина во рамките на општината. Со дефинирање на активностите и вклучувањето на јавноста, управувањето со животната средина на локално ниво се зголеми на повисоко ниво и таму е подобро разбирањето на причините за загадувањето и еколошките проблеми / предизвици. Процесот на подготовка на ЛЕАП-от е јасен, многу е лесен да се разбере, има логички пристап и активно учество на јавноста во текот на приоритизација.
Што беше бескорисно?	Нема бескорисни активности забележано.
Општинското искуство со ЛЕАП-от? Генерален став позитивен или негативен? Зошто?	<p>Општиот став за ЛЕАП-от е позитивен, и сите еколошки сектори беа вклучени и беа идентификувани главните проблеми во сите сектори. Позитивно беше активното учество на јавноста.</p> <p>Треба да се преиспита пристапот за изготвување / претставување на дејствијата во рамките на Акциониот план (на годишна основа) - може да се развива Годишниот акционен план.</p>

Некој добри ефекти?	Документ на ЛЕАП-от се користи како многу важен документ за стратешко планирање кога општината се пријавува за било каков инфраструктурен проект финансиран од ИФЦ (Светска банка, ЕБОР) кога финансиската институција прашува дали проектот е во согласност со било кои веќе идентификувани во локални / регионални стратешки документ како приоритет
Како системот / методологиј а треба да се смени / подобри? Како може искуството со ЛЕАП-от да се подобри?	<p>Кога општината ќе го подготвува следниот ЛЕАП документ, тие би сакале да вклучуваат повеќе истражувања во врска со состојбата на животната средина во рамките на нивната општина, со цел да ги одредат попрецизно критичните точки (жаришта) и еколошките проблеми.</p> <p>Нема забележани промени на ЛЕАП Методологија. Во рамките на процесот на развој на ЛЕАП-от, претставници од Југозападен плански регионот и на МЖСПП треба да бидат вклучени, како и други владини институции (заеднички одговорности за било каква акција во рамките на ЛЕАП-от)</p>
Дали Општина Македонски Брод размислува за повторување на вежбата?	<p>Општина Македонски Брод ја разгледува можноста за повторување на вежбата со ЛЕАП-от затоа што: се уште има недовршени активности дефинирани во ЛЕАП-от, некои од активностите се започнати, а можеби и се завршени блиску до 75%, па тие треба да бидат финализирани (овие активности би можеле да останат одделно покрај новите приоритетни акции), основното ниво на животната средина се менува и треба нов процес на идентификација на изворите на загадување, притисокот, состојбата на животната средина, влијанието и општинските реакција на овие влијанија треба уште еднаш да бидат изведени. Можеби нови проблеми ќе бидат на врвот на приоритетната листа.</p> <p>Во моментов, главни проблеми на животната средина се: дивите депонии (тие беа исчистени, но се генерираат повторно), шумската експлоатација / легално и нелегално сечење без ОВЖС Извештај-Елаборат, Извештајот за СОЖС или ОВЖС, недостасуваат законските надлежности за инспекцијата на шумските сечи и без контрола на приходите од концесиите за доломит (3 носители на ИСКЗ Б дозволи) и нема добиено информација од страна на Министерството за економија за количината на експлоатиран минерал доломит - концесиониот надомест се дели помеѓу локалното (78%) и на национално ниво (22%) и се еден од најважните приходи во Општинскиот буџет.</p> <p>Вработените во општината, истакнаа дека не постојат податоци за загадувањето на водата, има проблеми со атмосферските води; нема податоци за загадувањето на воздухот, нема следење на квалитетот на воздухот на микро ниво, зголемен кардиоваскуларен морталитет, зголемување на маглата и загадувањето на воздухот.</p> <p>Постојат извештаи за емисии во воздухот единствено обезбедени од приватни компании концесионери на минералните ископувања.</p>
Дали на ЛЕАП-от помогна за промоција на вклучувањето на јавноста?	ДА, во текот на целиот процес на изработка на ЛЕАП-от, вклучување на јавноста беше планирано и е применето, а овој тренд на вклучување на јавноста во процесот на донесување одлуки во Општината продолжува.

Каква промена во содржината на ЛЕАП би сакала општината да види?	Содржината на документот за ЛЕАП-от е функционална и корисна за имплементацијата на предложените активности. Вработените во општината кои беа присутни на средбата изразија интерес за вклучувајќи и на управувањето со локалните шуми (стопанисување со шумите) во новиот акционен план на ЛЕАП-от, бидејќи општината има проблем со нелегалното сечење на дрва. Тие би сакале да се земе во предвид да се наложи обврска до Јавното претпријатие за шуми да подготвува Извештај за оценка на влијанието врз животната средина ЕИА- Елаборат пред секоја активност за сеча на дрва.
--	--

ПРОБЛЕМИ

Консултантот смета дека;

37 од овие проблеми се во надлежност на Општината. (О)

18 од овие проблеми се заедничка одговорност меѓу голем број на надлежните органи. (З)

9 од овие проблеми се во надлежност на други надлежни органи. (Д)

Проблеми – Македонски Брод (2008)	Одговорност; О; Општинска; З; Заедничка; Д; на Други
Проблеми на урбаниот развој	
Постои недостаток на директна патна врска од Скопје до Македонски Брод, иако растојанието е само 50 километри	Д
Изградбата на патишта, водоводната и канализационата мрежа во руралните области се уште не се завршени	О
Недостаток на финансиски средства за реализација на главните приоритетни инфраструктурни проекти во областа на водоснабдувањето и собирањето на отпадните води, изградбата на патишта и спортски објекти	З
Незадоволителни санитарно хигиенски услови за живот во руралните средини	О
Непланирана изградба на објекти во дел од населените места во градот Македонски Брод и околу акумулацијата Козјак	О
Отсуството на Партиципативно тело составено од сите заинтересирани страни за учество во подготовка на стратешки планирање на општината	О
Незавршена урбанистичка документација за населените места во општината	О
Скапи, долги и сложени процедури за изменување и дополнување на веќе постоечките урбанистички планови и урбанистичка планска документација	О
Недостатокот на учество на јавноста во подготовка на урбанистички планови	О
Проблеми со ВОЗДУХОТ	
Недостаток на систем за проценување на влијанието на загадувањето на воздухот врз здравјето на луѓето и следење на трендовите на хроничните и акутните болести од загадувањето на воздухот	З

Проблеми – Македонски Брод (2008)	Одговорност; О; Општинска; З; Заедничка; Д; на Други
Недостаток на следење на емисиите на загадувачки материји од канализацијата на објектите за трговија во општината Македонски Брод	О
Недостаток на информации за дисперзија на емисиите на загадувачки материји од комерцијалните објекти во околината	О
Недостаток на воспоставен систем за граѓаните да се информираат за условите на животната средина	О
Недостатокот на сеопфатни податоци - база на податоци за трговските капацитети во општината во однос на потребата за добивање на дозволи за ИСКЗ	О
Недоволен капацитет на општината за следење, известување и преземање на мерки за унапредување на животната средина - емисии во воздухот и квалитетот на воздухот во општината	О
Недостатокот на сеопфатни податоци за емисиите од загадувачките супстанции во земјоделството	Д
Непостоење на програми за акција и национален план за намалување на емисиите на загадувачки материји и подобрување на квалитетот на воздухот	Д
Недоволна вклученост на овластените службени лица од локалната власт во националните проекти поврзани со управување со квалитетот на воздухот	З
Недоволно учество на одговорните лица од Општина во изготвувањето на прелиминарната оценка на квалитетот на воздухот и дефинирање на зоните и агломерациите	З
Отсуството на локалната мрежа за следење на квалитетот на воздухот во Општината	О
Недостасува База на податоци за какви горива се користат од страна на регистрираните возила (за патници и товар) и земјоделски машини со цел да бидат во можност да ги следат емисиите од подвижните извори;	З
Проблеми со ВОДИ	
Не постои следење и контрола на квалитетот на водата за пиење од системите за водоснабдување	З
Недостасува завршување на побрзувањето на сите домаќинствата во општината со регионалниот систем за водоснабдување	О
Недоволна покриеност со канализационата мрежа	О
Недостасуваат податоци од следењето на квалитетот на водата во реката Треска, во општината Македонски Брод	З
Недостасува воспоставен систем за проценка на влијанието на загадувањето на водата врз здравјето на луѓето и следење на трендовите во хроничните и акутните заболувања од загадена вода	З

Проблеми – Македонски Брод (2008)	Одговорност; О; Општинска; З; Заедничка; Д; на Други
Недостасуваат податоци за количината и квалитетот на индустриските отпадни води, за секоја инсталација посебно во поглед на потребата за добивање на дозвола за ИСКЗ.	О
Постојат големи загуби на вода во системот за водоснабдување	О
Недостасува воспоставен систем за информирање на граѓаните за состојбата на животната средина - квалитетот на водата за пиење, наводнување и почиста водата од ПСОВ.	О
Нецелосна покриеност со канализацијата за атмосферски води	О
Недостасуваат податоци за корисниците на вода за земјоделство и квалитетот на водата што се користи за наводнување на земјоделски култури	Д
Нема податоци од живинарските фарми за количината на вода што се користи на годишно ниво	З
Проблеми со Отпад	
Постојаната депонија "Барбарас" не ги исполнува стандардите според Законот за управување со отпад (од. Весник по.71 / 2004)	З
Недостаток на финансиски средства за надградба на инфраструктурата за следење на управувањето со отпадот на општинско ниво (опрема за собирање и транспорт и капацитети за преработка на отпад)	О
Неисполнување на Физибилити студија за изградба на регионална депонија во југо-западна Македонија, која ја опфаќа Општината Македонски Брод	З
Недостасуваат стратешките плански документи (планови и програми за управување со отпад), да се донесат од страна на општината согласно Законот за управување со отпад (Исклучено. Весник бр.71/2004)	О
Недоволна едукација на населението за можноста за селекција и намалување на количеството на создадениот отпад	О
Целата популација не е опфатена со организирано собирање и отстранување на комуналниот отпад (околу 50% од населението се обезбедува со комунални услуги)	О
Не постои систем за промоција и работа на примарната селекција на отпадот	О
Недостаток на податоци за индустрискиот опасен отпад (количината, елиминацијата во рамките на индустриските капацитети, условите под кои е депониран)	З
Недостаток на финансиски средства за санација на општинската депонија	О
Отсуството на евиденција за количините на различни видови на отпад во текот на целата општина (особено оној дел кој не е опфатен со комунални услуги)	О

Проблеми – Македонски Брод (2008)	Одговорност; О; Општинска; З; Заедничка; Д; на Други
Недоволната свест и едукација на населението за можноста за компостирање на отпад	О
Недостаток на капацитети на општинско ниво со експерти кои ќе го следат за управување со отпад и ќе се планираат активностите за неговиот развој	О
Постои недостаток на податоци за отстранување на талогот од ПСОВ за комуналните отпадни води	О
Окупирање на не-урбанизирана површина со дивите депонии кое по расчистувањето ќе се користи како земјоделско земјиште	О
Деградација на почвата под влијание на ерозијата	Д
Проблеми со квалитетот на почвата	
Неконтролирано нелегално сечење на шумите	Д
Недостаток на контрола на нелегалната експлоатација на шумскиот фонд	Д
Недостаток на примена на добра земјоделска пракса, вклучувајќи ја и примената на агрохемиските мерки	З
Недостаток на програма за следење и мрежа за следење на квалитетот на почвата и земјиштето од аспект на загадувачки материји од сите медиуми и од различни извори	З
Губиток на природните живеалишта во текот на пренамената на користењето на земјиштето за комерцијални цели (експлоатација на не-минерални сировини, викенд населби и туристички зони)	О
Проблеми со бучава	
Нивото на бучавата не се следи во индустриските капацитети, рудниците и фирмите кои работат со преработка на дрво	О
Недостаток на анализа за здравствените ризици од изложеноста на бучава врз здравјето на луѓето	З
Недостаток на податоци за извршени мерења на нивото на бучава во Општината	О
Бучавата од сообраќајот не се следи	О
Проблеми со природата	
Неконтролирано сечење на шумите	Д
Недоволна промоција на споменикот на природата Горна-Слатинска Пештера и другите објекти предложени за заштитени области	О
Не постои одржливо стопанисување со шумите	Д
Недоволна вклученост на експерти од оваа област во подготовката на планови и програми на општинско ниво	З

Проблеми – Македонски Брод (2008)	Одговорност; О; Општинска; З; Заедничка; Д; на Други
Постои нарушување на границите на заштитените подрачја преку фаворизирање на други активности (експлоатација на минерални и не-минерални сировини, индустриски и / или деловни објекти)	О
Недостатокот на интеграција на аспектите на природата и биодиверзитетот, во обезбедувањето на градежни дозволи	З
Таму нема идентификувани локални ендеми од фауната ниту флората	З
Недостаток на податоци за видовите и екосистемите на територијата на Општината	О

Преглед на спроведувањето на ЛЕАП-от

Во ЛЕАП-от на Македонски Брод се идентификувани 64 еколошките проблеми и Акционен план беше развиен за првите (приоритетни) 13 проблеми со предложени 63 активности. Акцискиот план во рамки на ЛЕАП-от на Македонски Брод се состои од 63 активности за 13 приоритетни проблеми на животната средина. Поголемиот дел од активностите кои се предлагаат во Акциониот план се под општинска одговорност (54%), додека останатите 46% се во надлежност на други институции. Главните причини за бавниот напредок во спроведувањето во рокот предложен во ЛЕАП-от се недостаток на финансиски средства. На денешната средба со вработените во општината Македонски Брод на 2015/10/14 беше разговарано за нивото на реализација на мерките наведени во Акциониот план. Од 63 предложени активности во ЛЕАП-от на Македонски Брод од 2008 година; 39 (62%) се помалку од 25% завршени, 7 (11%) од 25% до 75% и 17 (27%) се завршени повеќе од 75%.

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено/ 25% до 75% завршено /<25% завршено
Тематска област -Урбан развој		
Цел 1. Подобрување на урбаниот развој преку обезбедување на патната инфраструктура за регионалниот пат Македонски Брод - Скопје		
Изградба на регионалниот пат Македонски Брод - Скопје		
Изработка на техничка документација за изградба на регионалниот пат Македонски Брод - Скопје	2008 Усвојување на техничката документација за регионалниот пат Македонски Брод - Скопје од Советот на општината.	Вкупна должина на регионалниот пат Скопје - Македонски Брод е 43 километри, а до сега има техничка документација за првата делница (8 километри и 200 метри) е завршена. <25% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено/ 25% до 75% завршено /<25% завршено
Обезбедување на финансиски средства за изградба на регионалниот пат	2008-2009 Одржани средби со можните финансиери	Владата на Република Македонија има обврска за финансиски средства за регионалниот пат (Агенција за државни патишта). <25% завршено
Градежните активности за регионалниот пат	2009-2011 Пуштање во употреба на регионалниот пат Македонски Брод - Скопје	Градежните активности се завршени за првиот дел (8,2 км). <25% завршено
Цел 2. Подобрување на квалитетот на живот во рурални средини		
Доградба на патната мрежа, водоводот и канализацијата во руралните области		
Изработка на техничката документација за изградба на: а) регионалната патна мрежа во општината; б) систем за водоснабдување в) канализација	2008-2010 Усвојување на Техничка документација од Советот на општината	Досега е постигнат добар напредок (расположливите средства од сопствениот буџет, учество на граѓаните до 20%) >75% завршено
Обезбедување на проектни мапи и финансиски средства за реконструкција и завршување на патната мрежа, водоводот, канализацијата во руралните области	2009-2012 Одржани средби со можните финансиери	За локалните патишта - Агенцијата за државни патишта, руралниот развој > 75% завршено
Градежни активности за водоснабдување на патната мрежа, канализација во руралните области	2009-2016 Пуштање во употреба на патишта, водоводната и канализационата мрежа во руралните средини	Овие комунални инфраструктурни активности се уште се спроведуваат. > 75% завршено
Цел 3. Подобрување на урбаниот развој со запирање на дивоградбите		
Завршување на целата урбанистичка документација за целата територија на општината		

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено/ 25% до 75% завршено /<25% завршено
Донесување на урбанистички планови за сите населени места;	2008-2010 Број на реализирани обуки за вработените во релевантните сектори	Урбанистичките планови се развиваат на редовна основа, и до сега помалку од 25% се завршени <25% завршено
Иницирање на обуки за јакнење на капацитетите на одговорните лица во Општината за започнување на постапки за СОЖС за Урбанистички планови		Не се одржа обука за зајакнување на капацитетите на одговорните лица во општината што се однесуваат на постапката за стратегиска оцена на животната средина во текот на развојот на урбанистичкото планирање. <25% завршено
Иницирање на проекти за нараснување на јавна свест за вклучување на јавноста и невладините организации во процесот на изработка на урбанистички планови		Не се започнати проекти за настанување на јавната свест и учество на јавноста во текот на процесот на урбанистичкото планирање и постапката за СОЖС. <25% завршено
Легализација на непланираните изградени објекти и нивната интеграција во урбанистичките планови		25 % до 75% завршено
Забележување на непланирани изградени објекти во општината;	2009 Број на донесени ДУП-ови за Општинските населени места од Советот на општината	Согласно Законот за постапката за бесправно изградени објекти (Службен весник бр.23 / 11) општината има одговорност сите бесправно изградени објекти да бидат регистрирани >75% завршено
Доследно спроведување на активности со цел за превенцијата на бесправната градба		>75% завршено
Воспоставување / зајакнување на Секторот за инспекција на општинско ниво	2009 Воспоставување на Партиципативно тело со сите заинтересирани страни за учество во подготовка на стратешко планирање на развојот на општина / број на	Недостатокот на административен персонал во Секторот за Инспекторат, оваа област привремено ја покриваат комунални инспектори. >75% завршено
Воспоставување на редовни мерки за контрола и спроведување за правилно спроведување на плановите		>75% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено/ 25% до 75% завршено /<25% завршено
	јавни коментари и забелешки во процесот на донесување на планови Број на ревизии и спроведени мерки	
Тематска област - Воздух		
Цел 1. Воспоставување на систем за оценка на влијанието на загадувањето на воздухот од емисиите во воздухот од стационарни и мобилни извори на јавното здравје		
<ul style="list-style-type: none"> - Подготовка на база на податоци за стационарни и мобилни извори на загадувањето на воздухот; - Воспоставување на систем за следење на емисиите во воздухот од стационарни и мобилни извори; - Воспоставување на локална мрежа со станици за мерење и испорака на информации за јавноста и Министерството за животна средина и просторно планирање за квалитетот на воздухот; - Воспоставување на систем за оценка на влијанието на загадувањето на воздухот врз здравјето на луѓето и следење на трендовите на хронични и акутни болести од загадувањето на воздухот; - Воспоставување на процедура за информирање на јавноста за состојбата на воздухот и загадувањето на воздухот во Општината и редовно добивање извештаи од страна на носителите на ИСКЗ Б дозволите (стационарни извори) <p>Нема докази за емисиите кај мобилните извори</p>		<p>Редовно извештаите се добиваат од страна на носителите на ИСКЗ Б дозволите (стационарни извори)</p> <p>Нема докази за емисиите кај мобилните извори</p> <p><25% завршено</p> <p>>75% завршено</p> <p><25% завршено</p>
Изработка на Катастар на загадувачи на воздухот,	2009 Од сите стационарни загадувачи во општината 95% се евидентирани	<25% завршено
Подготовка на инвентар за загадувачите на воздухот од мобилни извори	2009 Сите можни загадувачи на воздухот се евидентирани	<25% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено/ 25% до 75% завршено /<25% завршено
Обука за вработените во општините за издавање на мислење и оценка од Б ИСКЗ Дозвола	2009-2010 Број на посетени обуки од страна на персоналот	>75% завршено
Издавање на мислење / оценка за Б ИСКЗ Дозвола за индустриски објекти, со предлог-мерки за намалување и ограничување на емисиите на загадувачки материји во воздухот	2009-2010 Број на издадени мислења Број на издадени ИСКЗ дозволи	3 носителите на ИСКЗ Б дозвола на територија на општината (екстракција доломит) >75% завршено
Иницирање на проект за следење на здравствените ефекти од загадувањето на воздухот врз здравјето на луѓето	2009 Следење на трендот на хронични и акутни болести се манифестира со загадувањето на воздухот и водење на службени евиденции Број на организирани конференции за печат од страна на здравствените работници / број на дадени информации за јавноста	<25% завршено
Тематска област - Вода		
Цел 1. Подобрување на состојбата на системот за канализација и пречистување на отпадни води		
Подготовка на проектна документација и завршување на системите за канализација и за водоснабдување; Изградба на септички јами водоотпорни(непропустливи), нивното редовно празнење и дезинфекција;	2009-2010	>75% завршено
Изработка на техничка документација	Усвојување на техничка	>75% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено/ 25% до 75% завршено /<25% завршено
Изработка на Студија за третман на комуналните отпадни води од населените места кои не се опфатени со ПСОВ	документација од страна на Советот на општината	<25% завршено
Изградба на колекторски систем	Одржани средби со можни финансиери / склучените договори за обезбедување на финансиска поддршка, Пуштање во употреба на инфраструктурата	Мрежниот систем за канализација е завршен во урбаниот дел на општината - градот Македонски Брод (100% завршување на акцијата), но во руралниот дел е над 75% Урбаниот дел 100%, руралниот дел > 75%
Градење на капацитетите на локално ниво за спроведување		
Реализација на обуки за вработените во општината	2010	<25% завршено
Вработување на овластените инспектори	/	<25% завршено
Цел 2. Подобрување на квалитетот на водата за пиење од руралниот водоводен систем		
-Континуирано следење и контрола на квалитетот на водата за пиење од руралната водоводната мрежа -Поврзување на домаќинствата со регионалниот систем за водоснабдување - Обезбедување на систем за хлорирање на водата во руралниот систем за водоснабдување -Обезбедување на редовна инспекција	2009-2012	Извештаи од Институтот за јавно здравје Прилеп се издаваат и да се доставуваат до општината на редовна основа >75% завршено Општина Македонски Брод е 100% покриена со регионалниот систем за водоснабдување, освен населба Латово >75% завршено Општината нема одговорност <25% завршено
Подготовка на годишната Програма за следење и контрола на квалитетот на водата од руралниот систем за водовод	Усвојување на Програмата од страна на Советот на општината	Општината нема одговорност <25% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено/ 25% до 75% завршено /<25% завршено
Изградба на водоводна мрежа		> 75% завршено
Изградба на систем за хлорирање на водата	Од анализата за квалитетот на водата за пиење на месечна основа колкав е бројот на примероци со загадена вода / Број на пријавени инспекции	<25% завршено
Тематска област - Отпад		
Цел 1. Подобрување на управувањето со отпадот во општината		
Подготовка на План за затворање на депонијата "Барбарас" и диви депонии по изградбата на регионална депонија во Југозападниот дел од Македонија		Општина се уште ја користи општинската депонија "Барбарас" за депонирање на комуналниот отпад. <25% завршено
Анализа на теренот и проценка на ризици	2009 - 2010	Управител со Отпад 25% до 75% завршено
Проценка на трошоците за затворање на депонијата	Усвојувањето на планот за затворање на депонијата "Барбарас" од страна на Советот на Општината	Проценката сеуште не е готова. <25% завршено
Затворање на депониите и дивите депонии и санација на локациите		<25% завршено
Изработка на Техничка документација за затворање на депонијата и санација на локациите	2013-2015	<25% завршено
Реализација на Техничка документација	Број на затворени диви депонии / Обезбедување на средства за санација / број на извршени ремедијации	Овие активности сеуште не се започнати <25% завршено
Активно вклучување во процесот на изградба на регионалната депонија во Југозападна Македонија		Општината има активно учество во оваа област, како учесник во неколку средби во регионалното тело и тие имаат решение да се приклучат на регионална

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено/ 25% до 75% завршено /<25% завршено
		депонија за депонирање на комунален отпад. <25% завршено
Учество во сите активности за изградба на регионална депонија (Техничка документација и изградба)	2010 - 2013 Издавање на Работна дозвола за регионална депонија и обезбедување на безбеден транспорт од Општината до трансфер станица / локацијата на депонијата	<25% завршено
Воспоставување на Следење и Инспекција		
Подготовка на План за редовно и периодично следење	2009 - Континуирано	<25% завршено
Обезбедување на опрема и возила за следење	Број на извршени инспекции / технички средства (опрема и возила)	<25% завршено
Редовни инспекции – Овластен инспектор	за инспекцискиот персонал се предвидени	Општината има Комунален инспектор. >75% завршено
Цел 2. Дефинирање на стратешката цел за управување со отпад и идентификација		
Подготовка на план и програма за управување со отпадот во општината; Подготовка на Годишен извештај за собраниот транспортираниот и отстранетиот отпад (комунален отпад, а не опасен, инертен) во депонијата и го доставува извештајот до МЖСПП.		Општина ги испраќа годишните извештаи за управување со отпад на МЖСПП. >75% завршено
Проценка на количеството на комуналниот отпад од населбите	2008-2009 Усвоен планот и програмата од страна на Советот на општината / Број на извршени анализи на отпад / соодветна класификација на	Нема посебна евиденција од населбите, туку само вкупното количество на создаден отпад. >75% завршено
Класификација на различните видови отпад		<25% завршено
Анализа на составот на отпадот		Нема Анализа на составот на отпадот

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено/ 25% до 75% завршено /<25% завршено
Проценка на потребните технички и финансиски ресурси за собирање на отпадот во руралните делови на општината <25% завршено	целиот општински отпад / број на собрани релевантни податоци за време на подготовката на планот и програмата / учество на јавноста во текот на изработката на Планот и Програмата	<25% завршено
Обезбедување на фондови за реализација на предложените акции во стратешките документи		
Организирање на средби со потенцијалните финансиери	2009	Општината е вклучена во Програмата за отпад. >75% завршено
Цел 3. Подигнување на свеста на јавноста со цел за собирање и селектирање на отпадот во Општината		
Промовирање на методи за рециклирање поделба и компостирање на отпадот на општата јавност		25% до 75%
Иницирање на проекти за едукација на населението за рециклирање (работилници, јавни кампањи)	2009 Бројот на опфатено население и дефинирани целни групи кои се вклучени во обука за пилот проектите / број на дистрибуирани промотивни материјали	25% до 75%
Подготовка на брошури и друг репрезентативен материјал за рециклирање на материјали и нивната вредност како секундарни извори		<25% завршено
Промоција на пилот проекти за сепарација, рециклирање и повторна употреба на одреден тип на материјал за рециклирање		<25% завршено
Избор на материјал за рециклирање, за кои постои едноставно техничко решение за селекција на отпад и третман	2010 - 2011 Број на домаќинства кои се вклучени во пилот-проектите / Број на	<25% завршено
Дефинирање на проектна задача		<25% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено/ 25% до 75% завршено /<25% завршено
Реализација на проектот (во соработка со процесорите на рециклирачки материјали и / или финалните корисници	вклучени активни НВО во пилот проектите / Позитивните резултати се однесуваат на намалувањето на отпадот во депонијата по завршувањето на проектите	Договори со овластени оператори со отпад. >75% завршено
- Промоција на Пилот проектот за компостирање на органски отпад -Дефинирање на проблемите со органски отпад и изградба на компостер за преработка на органски отпад		<25% завршено
Дефинирање на проектната задача		<25% завршено
Реализација на проектот	2010 - 2013	<25% завршено
Тематска област - квалитет на почвата и користење на земјиштето		
Цел 1. Заштита од ерозија на почвата и од отстранување на слоеви на квалитетно на земјоделско земјиште		
Воспоставување на систем за следење и систем за санкционирање на нелегалното сеча		<25% завршено
Именување на одговорното лице во општината (шумска инспекција)	2008- континуирано Номинирано одговорното лице во општината за инспекција на шуми	<25% завршено
Подготовка на План за редовни и периодични следења	Подготвен план за редовни и периодични следења	<25% завршено
Преземање на превентивни мерки за нелегално сечење и со користењето на остатоци на дрво како биомаса	Број на спроведени мерки за санкција	<25% завршено
Одржливо управување со шумските ресурси		

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено/ 25% до 75% завршено /<25% завршено
Кампања за подигнување на јавната свест за заштита на шумите од пожари	2008-континуирано Вид и количина на исечени дрвја / Број на шумски пожари во општината	Општината нема никаква одговорност за заштита од шумски пожари (нивните капацитети се однесуваат само на опремата за заштита од пожар) <25% завршено
Изработка на извештаи за влијанието врз шумите во текот на изградбата на патишта, викенд куќи и други објекти		Тие немаат посебен извештај за заштита на шумите од пожари, само како дел од Извештајот (Елаборат) на животната средина. <25% завршено
Подобрување на состојбата на шумскиот фонд во општината		
Подготовка на Проектот за анализа и оценка на тековната состојба со деградацијата на шумите и проценка до 2015	2009 – постојано Број на извршените анализа / проекти / опфатено население со едукација	<25% завршено
Организација на активности за пошумување на ерозивните подрачја со автохтони видови	Број на одредена локација за пошумување / количина и број на шумски ерозивни подрачја	Активно вклучување во сите организирани активности како дел од ЈП "Македонски шуми". <25% завршено
Цел 3. Заштита на квалитетот на земјоделското земјиште и промоција на органското производство на храна		
<p>-Воспоставување на систем за следење и контрола на квалитетот на почвата во однос на загаденоста на почвата со штетни материи во согласност со европските стандарди;</p> <p>-Формирање на база на податоци за детални докази на агрохемиска употреба во земјоделството (минерални ѓубрива, пестициди, хербициди, итн.);</p> <p>-Промовирање на добра агрохемиска пракса и обука за сите заинтересирани страни за новите трендови за примена на агро-хемиски заштитни материи;</p> <p>-Промовирање на безбедноста и производство на здрава храна, како можност за бизнис</p>		<p>Општината нема одговорност; овој сектор е во рамките на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство. 25-75%</p> <p>Општината има Регистар на индустриски капацитети на својата територија.</p> <p>Општината нема одговорност</p>

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
		Не
Соработка со научни институции за следење на квалитетот на почвата	2008-2012 Номинирано одговорното лице за следење на квалитетот на почвата / Подготвен План за редовни и периодични следења / Број на анализи спроведени и соработка со научни институции	Општината нема одговорност <25% завршено
Набавка на опрема и обука на вработените за следење на квалитетот на почвата во однос на загадувачки материи и тешки метали	Број на индивидуалните земјоделци ставени во база на податоци / број на евидентирани земјоделски аптеки со продадени количини на општинските земјоделци	Општината нема одговорност <25% завршено
Подготовка на Програмата со различни образовни проекти за индивидуални земјоделци и земјоделските здруженија во врска со можноста за производство на здрава храна преку добра агрохемиски практика	Број на иницирани и реализирани проекти / Број на опфатени земјоделци со едукацијата / Број на реализирани кампањи за промоција	Општината нема одговорност; тоа е во надлежност на Агенцијата за развој на земјоделството. <25% завршено

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено / 25% до 75% завршено / <25% завршено
Тематска област - Природа		
Цел 1. Заштита и унапредување на природата и природните реткости во општината		
Следење на активностите и проектите на национално ниво за заштита на природата и биолошката разновидност и природните реткости -Вклопување на заштитата на природата и природните реткости во процесот на изработка на урбанистички планови; -Промовирање на споменикот на природата "Горна Слатинска Пештера" и други природни реткости во Општина - Општината испрати иницијатива за прогласување на заштитени подрачја на нејзина територија согласно со дефинираните критериуми од Законот на природата и прифаќање од страна на МЖСПП		Иницијатива за промена на името од Козјак во Поречко Езеро
Именување на одговорното лице во општинскиот тим за заштита на природата и природните реткости 2008-2010	2008-2010 Номинирано одговорното лице за заштита на природата и нејзина промоција	Нема официјално номинирано лице / што се занимава со промоција на природното наследство - во моментот лицата кои се занимаваат со локален економски развој и планирање на животната средина се занимаваат со промоцијата 25% до 75%
Подготовка на програма со различни проекти за промоција на природните реткости во Општината во врска со развој на туризмот	Број на кампањи за промоција / Број на организирани настани во рамките на проекти / Број на туристи посетители на споменикот на природата / финансискиот проток од туристички посети / броеви на предлози за заштитни подрачја прифатени	Општината има програма за развој на туризмот 25% до 75%
Изградба на спелеолошки Балкански центар во општина Македонски Брод	Број на спелеолошките друштва на	Општината има иницијатива за градење спелеолошки Балкански центар.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОК НА ПЛАНОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЛЕАП-от од 2007/2008 на Општината Македонски Брод		
Предложени Активности	Планиран период за реализација	Што е постигнато и кога? Усогласено со индикатори? >75% завршено/ 25% до 75% завршено /<25% завршено
	Балканот вклучени во работата на Спелеолошкиот центар / број на активности и настани, инициран од страна на Спелеолошкиот Центар / Број на реализирани кампањи за промоција	<25% завршено
Тематска област - Подигнување на јавната свест		
Цел 1. Подигање на јавната свест		
Подигнување на јавната свест за животната средина во сите тематски области		
Организирање на кампањи и едукативни работилници	2008-2010 Број на новоформирани НВО / Број на реализирани проекти од	Кампањи за подигање на свеста / проекти се вклучени во годишната Програма за животна средина која се развива од страна на општината 25% до 75%
Промоција на едукативен и промотивен материјал	невладини организации / Број на организирани настани и бројот на посетители / број на прифатени предлози или коментари од јавноста во процесот на одлука во врска со средина	Континуирани активности преку цела година 25% до 75%
Организација на јавни дебати за животната средина		25% до 75%
Промоција на Невладини во секторот животна средина		Блиска соработка и заеднички еколошки настани >75% завршено
Поддршка на НВО - секторот во животната средина (простор, објекти, опрема)		На територија на Општина Македонски Брод има една еколошко друштво "Треска", кое е активно вклучено во сите еколошки настани. >75% завршено

Дебрца

Градоначалникот на општината беше уредник и текстот на Планот беше подготвен од страна на вработените во општината. ЛЕАП-от беше објавен во јануари 2007 година. 300 примероци биле испечатени. Прибирањето и презентацијата се многу професионално направени; крајниот производ се одразува добро на општината.

Бројот на населението во општина Дебрца е даден во ЛЕАП-от како 5507 во 30 одделни мали населби и низ селата, и се вели дека се намалува.

ЛЕАП-от вклучува сеопфатна листа на учесници во неговото изготвување. Запишано е во Дел 1.2 од извештајот дека Локалниот Координатор беше назначен во јануари 2005. Името на Координаторот на Проектот за изработка на ЛЕАП-от е забележано во делот на Учесници и Работни Групи пред табелата со Содржина. Долгорочната координација, следењето и известувањето се опфатени во последната страница со текст на ЛЕАП-от, непосредно пред Анексите.

ЛЕАП-от е поставен во стандардизиран формат. Ги содржи следниве седум наслови:

1. Проектни Цели за подготовка на ЛЕАП-от
2. Вовед
3. Опис на Општината
4. Проценка на Состојбата на животната околина
5. СВОТ Анализа за Општината
6. Приоритети за спроведување во Акцискиот план
7. Воведување на ЛЕАП-от, План за Следење и Спроведување

Дел 1 ги содржи 15 цели за изработка на ЛЕАП-от и 8 достигнувања кои се очекува да дадат резултат.

Дел 2 - Вовед - ги објаснува убаво позадината и законската рамка. Се споменува достапноста на дополнителни средства за понатамошни активности. Правната рамка се однесува на Законот за животна средина, како и намена за содржината на ЛЕАП-от, отсликувајќи го член 64 од Законот за животна средина.

Дел 3 обезбедува основни информации во врска со локацијата, населението, вработеноста, економските и индустриските активности, инфраструктурата (транспорт, електрична енергија и гробиштата), природни карактеристики (геофизички - географија и топографија), геологијата, почвите, сеизмологија, климата, вегетацијата и пејзажите, културата, историјата, образованието и здравството и физичка активност. Населението е дисперзирано во 30 широко дисперзирани мали населби, сите со население помалку од 500.

Дел 4 се однесува на состојбата на животната средина, со делови за води (реки, водовод, канализација и атмосферска канализација), воздух, природа, отпад и почва и употребата на земјиштето. Иако постојат разумни податоци во врска со некои прашања, заедничка тема за недостатокот на податоци се споменува често. Дел 4 се однесува на ДПСИР анализа на животната средина, за моделирање на методологијата.

Нема податоци за квалитетот на реките, освен на реката Сатеска. Податоците во врска со снабдувањето со вода не се оптимистички; разумен тек и големини на резервоарите и умерено истекување. Има грешка или две во последната реченица во врска со снабдувањето со вода, но тоа не ја загрозува севкупната презентација. За отпадните води и атмосферска дренажа ситуацијата е прилично типична за неразвиени рурални области. Штетното влијание врз животната средина не е веројатно да биде премногу сериозно поради многу ниската густина на населението. Нема податоци за квалитетот на воздухот. Прашањата кои се сметаат за важни вклучуваат домашното греење, старите автомобили и аеродромот во Охрид, но општ впечаток е дека не постои сериозен проблем. Делот на природата е со широк опсег, изразувајќи загриженост за Белчишкото мочуриште, сечата на шумите и незаконското ловеење. Податоците во делот на отпадот се чинат добри; ќе формираат основа за корисна активност за ЛЕАП-от. Во делот на користење на земјиштето се чини доаѓа до преклопување на надлежностите на многу други организации; постои потреба за појаснување на одговорностите.

Дел 5 е група на СВОТ анализи; економијата, социјалната заштита, инфраструктурата, демографијата и локалната власт. Во делот "Што да се направи" најчесто е листа на активности од високо ниво; премногу високо за ЛЕАП-от. Слично како старото прашање "Како да јајдете

слон?", Каде што одговорот е "на мали парчиња"; ако секој од "што да се направи" предлозите беа поделени на изводливо мали акции за општината и граѓаните, така ќе биле покорисни.

Дел 6 е опишан како "Акционен план за имплементација приоритетите". Тој ги опишува јавни консултации и анализа на јавната анкета. 496 одговори беа добиени од поединци во 17 населени места, на прашалникот во врска со приоритетот на 23 еколошки проблеми. Локалниот ЛЕАП комитет зема во предвид и други прашања, како што се финансирањето и ја прередија листата за да вклучуваат 15 приоритети за ЛЕАП-от. Двете највисоки приоритетни области за дејствување се отпад и отпадни води; снабдувањето со вода е далеку надолу во листата. Вредноста на приоритетните предмети се проценуваат на 593,000 евра, од кои 493,000 евра треба да бидат обезбедени од страна на Општината / Комунално претпријатие и 100.000 евра од различни министерства за развој на шумарството. Не се споменува во документот за достапноста за овие расходи.

Детален преглед со предложените трошоци за реализација на планираните акции / активности во ЛЕАП-от се дадени во Анекс 7.

Дел 7 се осврнува на Имплементацијата, Следењето и Евалуацијата. Се вели дека Координаторот ќе продолжи како менаџер на тимот за ЛЕАП-от. Тој ја нагласува потребата за ажурирање и за информирање на граѓаните. Тоа го прави без споменување на детален план за овие испораки или нивниот тајминг.

Истражувањето на јавното мислење покажува дека јавната свест ќе биде 6-ти приоритет од 23 предмети. Во преамбулата за табелите со Активности во Дел 6 се наведува дека оваа активност ќе биде опфатена низ голем број на активности. Се споменува како активност во рамките на приоритетот 3 во врска со нелегално сечење на дрва во мерка 1 како "едукација на населението за значењето на шумите и потребата за нивна заштита", а во Мерка 3 - "подигање на јавната свест за жителите на општината во однос на заштита на шумите од пожари ". Во рамките на втората мерка на приоритетни 6; "Остварување на јавна кампања за потребата од рециклирање". Во рамките на втората мерка на приоритет 7 е; "Подигнување на јавната свест за жителите на општината во однос на заштита на игра". Во рамките на втората мерка на приоритет 8 е; "Подигнување на јавната свест за жителите на општината во однос до важноста на лековити билки". Во рамките на првата мерка на приоритет 8 е; "Едукација на населението за важноста на развој на руралниот и еко-туризмот - организирање јавна кампања". Во рамките на втората мерка на приоритетни 13 е; "Подготовка на програма за едукација на здруженијата на земјоделство". Според третата мерка на приоритетни 13 е; "Образование и организирање на заинтересираните земјоделски производители на органско производство". Додека сите такви подигнување на еколошката свест се од корист, освен иницијатива за рециклирање ниедна од останатите не може да се сметаат за Главни тековни теми за животната средина.

Средба со Општина Дебрца

Средба се одржа на 28.10.2015 помеѓу одговорните општински вработени и Консултантот за да разговараат за спроведувањето на ЛЕАП-от. Листа на учесници е дадена во АНЕКС 5

Дали Општината има активна Веб-страница?	Општината има активна веб-страница http://debarca.gov.mk/ ,
Дали ЛЕАП-от е на Веб-страницата?	ЛЕАП документот не е на Веб-страницата
Некои ажурирања / информации / прашалници на веб страницата?	Не
Колку печатени копии на оригиналот ЛЕАП се отпечатени?	300 печатени копии на оригиналниот документ ЛЕАП беа дистрибуирани до луѓето кои го подготвуваа ЛЕАП-от и до надлежните институции

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Дали има малку или многу извештаи произведени или одржани состаноци, или критика на ЛЕАП-от?	Не постои тело за следење на спроведувањето на акциски планови од ЛЕАП-от / тело за следење генерално не е формирано
Како помина спроведувањето?	25-75%
Дали има Координатор?	РЕЦ финансира за набавка на типичен ПСОВ во населбата Белчишта (во функција) Министерството за животна средина и урбанизам - Игор и Зоран IPAR локалната самоуправа (резервоар за вода во населбата Требеништа (изградба на водоводна мрежа - прва фаза) за прв пат добиваат 1,6 милиони денари
Дали постојат јавни ажурирања на ЛЕАП-от?	
Дали тие обезбедија средства за проекти од ЛЕАП-от во нивните буџети? Кои?	
Дали имало некој политички промени во општината од претходниот ЛЕАП?	
Дали ова влијае на спроведувањето на ЛЕАП-от?	
Дали ЛЕАП-от е корисен?	Методологијата е добра, СВOT анализа; Јавноста беше вклучена
Што беше добро?	
Што беше бескорисно / бесмислено?	
Општинска историја на ЛЕАП-от? Генерален став - позитивен или негативен? Зошто?	позитивен
Како системот / методологија треба да се смени / подобри? Како може искуството со ЛЕАП-от да се подобри?	
Дали општина Дебрца размислува за повторување на вежбата?	Работна група со локалните

Проблеми

23 проблеми специфицирани подолу се дадени на крајот на секој од деловите во Глава 4 од ЛЕАП-от за Дебрца. Консултантот смета дека:

- 9 од овие проблеми се во надлежност на општината (О) или 39% од вкупниот број на идентификувани проблеми;
- 1 од овие проблеми е со заедничка одговорност меѓу голем број на надлежните органи (З) или 4% од вкупниот број на идентификувани проблеми;
- 13 од овие проблеми се во надлежност на други надлежни органи (Д) или 56% од вкупниот број на идентификуваните проблеми.

Табелата ги претставува идентификуваните проблеми во ЛЕАП-от за Дебрца и главната одговорност за нивното спроведување.

ПРОБЛЕМИ од ЛЕАП-от за Дебрца		Одговорност: О; Општинска; З; Заедничка; Д; на Други
Проблеми со Води		
Директно испуштање на комуналните отпадни води во речните корита од септичките јами	О	
Недостаток на канализациона мрежа за отпадните води во општина	О	
Незавршено снабдување со вода во 5 (пет) населени места во општината: Грко Поле. Мраморец, Слатински Чифлик, Сошани и Црвена Вода	О	
Регулација на речните корита и вода за наводнување од страна на хидро електроенергетските организации	Д	
Неконтролираната употреба на уреди за хемиска заштита.	Д	
Недостаток на ерозивните подрачја и преземање активности за нивно пошумување и изградба на таложници во речните корита.	Д	
Проблеми за Воздух		
Нема станица за следење на квалитетот на воздухот	Д	<p>Квалитетот на амбиенталниот воздух во ЕУ се контролира по Директивата 2008/50. Точка 17 од дефинициите од член 2 се утврдуваат соодветни агломерациите, како и оние со население > 250.000. Македонскиот "Национален план за заштита на амбиенталниот воздух (2012) во делот 4.4 се опишува мрежа, вклучувајќи повеќе од 25 фиксни станици во приоритетните локации.</p> <p>Имајќи ја во предвид ниската густина на населението и ниско ниво на загадување од индустрија во општина Дебрца, веројатно е дека квалитетот на воздухот е многу добар, како што е споменато во ЛЕАП-от.</p> <p>Ќе биде тешко да се оправдаат трошоците на фиксна инсталација за следење на воздухот во Дебрца, но би можело да биде корисно за Министерството за животна средина да купи пренослива единица за следење за наизменичното употреба во различни мали општини.</p>
Проблеми за Природата		
Неконтролираната употреба на уреди за хемиска заштита резултира со загадување на почвата, а со тоа и	Д	Хемиските заштитни средства вклучуваат хербициди и пестициди.

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

ПРОБЛЕМИ од ЛЕАП-от за Дебрца	Одговорност: О; Општинска; З; Заедничка; Д; на Други
производство на ниско-квалитетни земјоделски производи.	
Појава на голините, поради неправилно или незаконско сечење на шумите (избегнување на голините), мал обем на пошумување и одгледување на нови растенија	Д
Следните загрозени видови биле регистрирани во општината: елен, мечка, рис и дива коза. Проблемот во најголем дел е резултат на незаконски лов на диви животни.	Д преводот од англиски се однесува до "срна" - женката на видовите, но македонскиот оригинал се однесува на "елен"
Недоволна заштита на Белчишко мочуриште	Д
Недостаток на евиденција за собирање на лековити билки и полжави	Д
Неискористени предности и можности за развој на туризмот.	З
Проблеми за Отпад	
Неправилно постапување со комуналниот и со другите видови на отпад	О
Несоодветен транспорт на отпадот заради недостаток на соодветни транспортни возила	О
Деградација на земјиштето околу и во близина на постојните диви депонии / ѓубришта.	О
Дивите депонии / диви ѓубришта и депониите по речните корита	О
Проблеми за почвата и користење на земјиштето	
Деградација на почвата од дивите депонии / диви ѓубришта	О
Неконтролираната употреба на хемикалии	Д
Деградација на речните корита и почвата од поплави и ерозија	Д
Употреба на минерални ресурси и деградација на површинските и подземните слоеви на почвата	Д

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

ПРОБЛЕМИ од ЛЕАП-от за Дебрца	Одговорност: О; Општинска; З; Заедничка; Д; на Други
Недоволно искористување на земјоделското земјиште за ЕКО производство	Д
Менување на намената на земјоделско земјиште во градежно земјиште	О

Напредок

Акциониот план содржи вкупно 13 клучни проблеми со развиени 33 акции. Краток преглед на податоци за напредокот на имплементација е даден во табелата. Од овие 33 активности: 24 активности се во надлежност на општината (О) (73% од вкупниот број на активности); 9 активности се заедничка одговорност меѓу голем број на надлежните органи (З) (27% од вкупниот број на активности); и не постојат активности во Акцискиот план што се во надлежност на други надлежни органи (Д). Од 33 предложените активности во ЛЕАП-от на Дебрца од 2005 година; 19 (56%) се помалку од 25% завршени, 9 (28%) од 25% до 75% и 5 (26%) се завршени повеќе од 75%.

НАПРЕДОКОТ НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ПРИОРИТЕТНИ АКТИВНОСТИ ОД ЛЕАП-от ЗА ДЕБРЦА ОД 2005		
Предложена Активност	Планиран период за спроведување	Што беше постигнато и кога? >75%Завршено /25% - 75% завршено/<25% завршено
Приоритет број 1 - Не организирано собирање на отпадот на целата територија на општината Приоритет број 2 - Премногу нелегални депонии / диви ѓубришта Приоритет број 6 - Недостаток на организиран систем за сепарирање на отпадот Приоритет број 9 - Недостаток на организиран систем за рециклирање и повторна употреба		
Подготовка на Општински План за третман на комуналниот отпад	2006 Број на собрани податоци и количина на собрани средства	План и Програма се подготвени >75% завршено
Обезбедување на возило за собирање на комунален отпад	2006 - 2007	Возило за собирање комунален отпад и контејнери и канти беа набавени пред една година 25% - 75% завршено
Обезбедување на контејнери и канти за собирање на комунален отпад	2007 - 2008	<25% завршено
Изработка на техничка документација за затворање на дивите депонии / дивите ѓубришта и ревитализација на локациите	2007 - 2008 Време за подготовка, број на диве депонии анализирани	<25% завршено
Реализација на активности во согласност со техничката документација	2008 Бројот на затворени диве депонии	<25% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ПРИОРИТЕТНИ АКТИВНОСТИ ОД ЛЕАП-от ЗА ДЕБРЦА ОД 2005		
Предложена Активност	Планиран период за спроведување	Што беше постигнато и кога? >75%Завршено /25% - 75% завршено/<25% завршено
Обезбедување на контејнери за комунален отпад за рециклирање	2007 – 2008	<25% завршено
Реализација на подигање на јавната свест за жителите на општината во однос до потребата од селекција, повторна употреба и рециклирање	2008	25% - 75% завршено
Приоритет број 3 - Нелегалното сечење на шумите Приоритет број 5 - Недоволно пошумување во насока на зачувување на шумски фонд		
Интензивирање на соработката меѓу општината и Шумската полиција	2006 – 2007 Количина на исечени дрва	<25% завршено
Реализација на подигање на јавната свест за жителите на општината во однос до важноста на шумите	2006 – 2010 Број на организирани активности	<25% завршено
Назначување на одговорно лице од општината (шумска инспекција)	2007 Назначување на одговорно лице	Општината нема одговорност <25% завршено
Подготовка на план на редовни и повремени следења	2007 Изготвен план за редовни и повремени следења. Возило е предвидено	Општината нема одговорност <25% завршено
Организирање акции за пошумување на нови области	2006 – 2010 Пошумена површина	Подготовка на Општината за акцијата Ден на Дрвото 25% - 75% завршено
Приоритет број 4 - Нема канализација за отпадните води		
Завршувањето на изградбата на канализациона мрежа во село Белчишта	2006 - 2007 Квалитет на Проектот	>75%Завршено
Изработка на Студија за изградба на канализациона мрежа за селата Мешеишта и Требеништа	2007 Квалитет на Проектот	Канализациона мрежа е изградена во населбите Мешеишта, Оровник и Белчишта За населбата Требеништа, проектната документација е подготвена 25% - 75% завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ПРИОРИТЕТНИ АКТИВНОСТИ ОД ЛЕАП-от ЗА ДЕБРЦА ОД 2005		
Предложена Активност	Планиран период за спроведување	Што беше постигнато и кога? >75%Завршено /25% - 75% завршено/<25% завршено
Завршување на изградба на канализациона мрежа во селата Мешеишта и Требеништа	2007 – 2010 Квалитет на Проектот	Документацијата за Проектот е завршена и канализациона мрежа е изградена во населбите Лешани, Велмеј, За населбите Требеништа и Волино проектната документација е подготвена Во населбата Мешеишта изграден е само регионален систем за собирање (Мешеишта, Волино) 25% - 75% завршено
Изработка на Студија за изградба на канализациона мрежа за другите села во општината	2008	Нема Студија за изградба на канализациона мрежа / граѓаните бараат <25% завршено
Изградба на канализациона мрежа за другите села во општината	2008 - 2012 Квалитет на Проектот	Населба Горенци <25% завршено
Интензивирање на соработката помеѓу општините и Министерството за земјоделство ,шумарство и водостопанство	2008 - 2009	>75%Завршено
Реализација на подигање на јавната свест на жителите на општината во однос на заштита	2008 - 2011	25% - 75% завршено
Приоритет број 8 - Недостаток на евиденција и контрола на собирањето на лековити билки		
Интензивирање на соработката помеѓу општините и Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство	2008 - 2009	Општината нема одговорност <25% завршено
Реализација на подигање на јавната свест за жителите на општината во однос на важноста на лековити билки	2008 - 2011 нивото на јавната свест Квантитетот и квалитетот на спроведените кампањи Бројот и нивото на образовано населението.	Општината нема одговорност <25% завршено

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

НАПРЕДОКОТ НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ПРИОРИТЕТНИ АКТИВНОСТИ ОД ЛЕАП-от ЗА ДЕБРЦА ОД 2005		
Предложена Активност	Планиран период за спроведување	Што беше постигнато и кога? >75%Завршено /25% - 75% завршено/<25% завршено
	време; број на квалификуван кадар	
Приоритет број 10 - Неискористени предности и можности за развој на туризмот		
Подготовка на Стратегија за развој на одржлив туризам на територијата на Општина Дебрца	2007 - 2008 Број на туристи	Подготовка на Стратегија за развој на одржлив туризам на територијата на Општина Дебрца ќе започне сега. <25% завршено
Имплементација на Стратегијата	2007 - 2012 Број на туристи	<25% завршено
Реализација на подигање на јавната свест за жителите на општината во однос на можностите за развој на одржлив туризам и придобивките од него	2008 - 2010 Број на туристи	Обука за алтернативен туризам Македонската развојна фондација за претпријатија - Проект за алтернативен туризам 25% - 75% завршено
Приоритет број 11 - Недоволна заштита на Белчишкото мочуриште		
Интензивирање на соработката помеѓу општините и Министерството за животна средина и просторно планирање	2006 - 2007 Време	25% - 75% завршено
Реализација на подигање на јавната свест за жителите на општината во однос до заштита на водните живеалишта	2006 - 2010 Зголемување на нивото на јавната свест	<25% завршено
Изработка на техничка документација	2007 - 2008 Број на подготвени документации	Средства (20.000 долари) од УНДП се обезбедени и техничката документација е во фаза на подготовка. >75%Завршено
Реконструкција, завршување на изградбата на водоводи.	2009 - 2012 Должина на реконструирана или продолжена водоводна мрежа Квалитетот на водата за пиење	>75%Завршено

НАПРЕДОКОТ НА ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ПРИОРИТЕТНИ АКТИВНОСТИ ОД ЛЕАП-от ЗА ДЕБРЦА ОД 2005		
Предложена Активност	Планиран период за спроведување	Што беше постигнато и кога? >75%Завршено /25% - 75% завршено/<25% завршено
Приоритет број 13 - Недоволна информираност за штетата од примена агрохемикалии во земјоделството		
Подготовка на Стратегија за развој на одржливо земјоделство во општината Дебрца	2006 - 2007	Активноста е корисна, но не постојат средства за реализација <25% завршено
Имплементација на Стратегијата за развој на одржливо земјоделство во општината Дебрца	2008 - 2012	<25% завршено
Реализација на подигање на јавната свест за жителите на општината во однос на штетата од примената на агрохемикалии	2006 - 2010	пред 3 месеци имаше проект за користење на водните ресурси (Охрид и Дебрца) Грашница

АНЕКС 5 СОСТАНОЦИ - ЛИСТИ НА ПРИСУТНИ

Skopje city meeting

22.10.2015 and 26.10.2015

"Strengthening capacities for implementation of environmental legislation at local level"

No.	Date	Name and surname	Institution	Phone	e-mail
	22.10.15	LILIANA DOČEVSKA UDOŽINSKA	City of Skopje	071/211-267	liliana@skopje.gov.mk
	22.10.15	CRISTINA IKONCHOVA MARTINOVSKA	City of Skopje	070/559 642	ekonomova@skopje.gov.mk
	22.10.15	M. KOLJ Jovanovski	City of Skopje	070/335 219	mkolj@skopje.gov.mk
	22/10/2015	MICHAEL LAVELLE	FAIRBOLL		
	22.10.2015	MARINA CUREVIC	FAIRBOLL		
	22.10.2015	Slavjane Pejcinov Abdurrahman	KARIBOLL		
	22.10.2015	Irina Sutevska Andjanlieva	City of Skopje	071 21 48 21	irina.sutevska@skopje.gov.mk

Прв состанок во Ѓорче Петров на 10 септември 2015 година

Претставници на Општина Ѓорче Петров беа;
г-ѓа Драгица Тодоровска (ЛЕАП Координатор),

г-ѓа Васка Трпковска

г. Бошко Стојанов

г. Антонијо Паунов.

Претставници на консултантот беа;

г-ѓа Елена Гаврилова

г. Мајкл Лавелле

“Strengthening capacities for implementation of environmental legislation at local level”

No.	Date	Name and surname	Institution	Phone	e-mail
	23.11.2015	Antonio Paunov	Municipality of Gjorce Petrov	078 295-604	apaunov@opsinagpetrov.gov.mk
		Наташа Тодоровска	ОПШ. ГОРЦЕ ПЕТРОВ	070/337-614	n.todorovska@opsinagpetrov.gov.mk
	23.11.2015	Снежана Петриковска	РАТВОЦ	078365198	

Municipality of Aerodrom
16.10.2015

“Strengthening capacities for implementation of environmental legislation at local level”

No.	Date	Name and surname	Institution	Phone	e-mail
1	16.10.15	Elena Gjoshemska Sapunarska	O. Aerodrom	015223531	elensap@yahoо.com
2	16.10.15	Sofija Zafirovska	O. Aerodrom	012218-258	sofija.zafirovska@aerodrom.gov.mk
3	16.10.	Dana Garkovska	O Aerodrom	022/401542	dana.garkovska@aerodrom.gov.mk
4	16-10	MAKJAN KELEMEN	M. Aerodrom	2401542	makjan.kelemen@sekopkole.gov.mk
5	16.10	SANJA BOZINOSKA	M. AERODROM	2401-520	sanja.bozinoska@aerodrom.gov.mk

Meeting in TETOV

“Strengthening capacities for implementation of environmental legislation at local level”

No.	Date	Name and surname	Institution	Phone	e-mail
1.	19.11.2015	Јулијана Пеневска	City of Tetovo	078/609-899	penajuliana@gmail.com
2.	19.11.2015	NIHAL MEMETI	Municipality of TETOV	076 330/0	mialuteusefi@tetova.gov.mk
3.	19.11.2015	IDRIZ SHAQIRI	MUNICIPALITY OF TETOVO	070/884 736	idriz.sh@gmail.com
4.	19.11.2015	Deat Emimi		070/224-085	deat.emimi@gmail.com
5.	-H-	MARINA Cvetkovic	Ramboll		
6.	-H-	SLAVJANKA Andonova	Ramboll		
7.	-H-	Thomas Jorgensen	Ramboll		

Municipality of Gostivar
27.10.2015

“Strengthening capacities for implementation of environmental legislation at local level”

No.	Date	Name and surname	Institution	Phone	e-mail
	27.10.2015	Марија Анастасиевска	ОПШТИНА ГОСТИВАР	070/251-755	maria.anastasievska@gostivar.gov.mk
	27.10.2015	Марина Цветковска	РАУБОН		
	27.10.2015	Граѓанска Анѓелина	РАУБОН		

Municipality of Jegunace

No.
19.10.2015

“Strengthening capacities for implementation of environmental legislation at local level”

No.	Date	Name and surname	Institution	Phone	e-mail
1	19.10.2015	Тони Кочески	Градоначалник	070 329 575	toni.koceski@jg.gov.mk
2	19.10.2015	Дарко Спасоски	Селска заедница		
3	19.10.2015	Слаѓане Трпшевска Анѓелиќ	Канцеларија		
4	19.10.2015	Марика Улевиќска	Канцеларија		

LEAP - municipality of Ohrid
28.10.2015

“Strengthening capacities for implementation of environmental legislation at local level”

No.	Date	Name and surname	Institution	Phone	e-mail
1	28.10.2015	Сuzetta Башиќска	О.Охрид	076 360470	szelena-bashiska.p.korova.com
2	28.10.2015	Кристијан Илиев	Охрид	077 965 405	crisvelevment@hotmail.com
3	28.10.2015	Јасмина Т. Нолдрекска	Општина Охрид	075/453-298	jaskinska_972@yahoo.com
4	—	Љубомир Чучрев	УРЕН НЗ совет	078 331818	
5	-1-	Катерина Р. Кавен	Рамбол	025/657230	kavens.kate@rambol.com.mk
6		Метел LAVELLE	RAMBOLL		
7		Slavjanka Andonova	Ramboll	099 565 999	slavjanka.andonova@ramboll.com
8		MARINA Cvetkovic	RAMBOLL		

МАКЕДОНСКИ БРОД - LEAP

16.10.15

"Strengthening capacities for implementation of environmental legislation at local level"

No.	Date	Name and surname	Institution	Phone	e-mail
1.	14.10.2015	Зорица Шукоска	Н. Брод	078/201-698	vanja-madjoska@yuhoc.com
2.	14.10.2015	Миlena Костовска	Општина Н. Брод ЛЕР	078/274-424	kostovskamlena@yuhoc.com
3.	-- 4 --	Зоран НОВЕЛИ	ЕАС Н. Брод	071 292 683	z.novelski@yahoo.com
4.	-- 11 --	ПЕЦО Стојкоски	ОПШТИНА	078-274-232	pestojkoski@YAHOO.COM
5.		Ирена Мишкоска	ОПШТИНА	070-242-059	irena.miskoska@yahoo.com
6.		Лена Милошевска	ОПШТИНА	078-200-750	miloshevska@yahoo.com
7.	14.10.2015	МАРИНА Цветковски	РАИВОЛ		
8.	17.10.2015	Славијанка Пејчиновска Андонова	РАИВОЛ		

LEAP – DEBARCA 28/10/2015

“Strengthening capacities for implementation of environmental legislation at local level”

No.	Date	Name and surname	Institution	Phone	e-mail
1	28.10.15	Igor MARTINOSKI	M. DEBARCA	070/667930	igor.martinoski@yahoo.com
2	28.10.2015	Igor Trajkovski	M. DEBARCA	076/446-765	igor+trajkovski@yahoo.com
3	28.10.2015	ILIDA DUKLESKI	M. DEBARCA	020/352.698	ILIDA.DUKLESKI@DEBARCA.MK
4	28.10.2015	MARINA CIEROVIC	RANBOLL		
5	28/10/2015	MICHAEL LAVELLE	RANBOLL		
6	28.10.2015	ZORAN NOGAČESKI	M. DEBARCA	070/442-889	nogaceski@yahoo.com
7	28.10.2015	Daniela Pucovski Danica Pucovski	M. DEBARCA	076/315-449	daniela-pucovski@wion.com
8	28.10.2015	Svetlana Kostova Donoski	M. DEBARCA	022-275-910	svetle11@yahoo.com

“Strengthening capacities for implementation of environmental legislation at local level”

No.	Date	Name and surname	Institution	Phone	e-mail
1.	10.09.2015	Борко Сабозовски	О.Г. Петров	070 262 959	b.stojanov@opstina-petrov.mk
2.	10.09.2015	Др. Јулија Јаковска	О.Г. Петров	070/337-614	d.todorovska@opstina-petrov.gov.mk
3.	10.09.2015	VASA TRPKOVSKA	Municipality of Gorce Petrov	071 329308	v.trpkovska@opstina-petrov.gov.mk
4.	10.09.2015	Antonio Paunov	Municipality of Gorce Petrov	078 235-664	a.paunov@opstina-petrov.gov.mk
	10.09.2015	Olena Gornikova	Ramboll		
	10/9/2015	Michael Javille	RAMBOLL		

АНЕКС 6 АНАЛИЗА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕТО НА АКТИВНОСТИТЕ

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Табела 1 Прогрес во спроведувањето ЛЕАП Скопје 1

ЛЕАП Скопје 1	Надлежност	Приоритетни проблеми за кои акции / активности се предложени во рамките на ЛЕАП																		Предложен и активности ЛЕАП по О/З/Д надлежност	Процент на спроведувањето на активностите по надлежности	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			19
<25%	О (Општинска)	1		1	3		1				1	1		1						9	17%	
25-75%						1	1						1						1	4	7%	
>75%		7	2		2	6	1			4	6	6		2	4				1	41	76%	
	Вкупно предложени активности	8	2	1	5	7	3	0	0	4	7	7	0	4	4	0	0	0	1	1	54	57%
<25%	З (Заеднички)				1														1	2	8%	
25-75%														1	4				1	3	9	38%
>75%				1		1			7					1		1			2		13	54%
	Вкупно предложени активности	0	0	1	1	1	0	0	7	0	0	0	0	1	1	5	0	0	4	3	24	25%
<25%	Д (Други институции)							1					2		1		4	4	1	13	76%	
25-75%																		1		1	6%	
>75%								2								1					3	18%
	Вкупно предложени активности	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	2	0	1	1	4	5	1	0	17	18%
Вкупно активности предложени во ЛЕАП												95	100%									

Табела 2 Прогрес во спроведувањето ЛЕАП Скопје 2

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

ЛЕАП Скопје 2		Приоритетни проблеми за кои акции / активности се предложени во рамките на ЛЕАП																											Предложени активности ЛЕАП по О/З/Д надлежноста	Процент на спроведувањето на активностите по надлежност							
Статус на спроведувањето	Надлежност	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33			
<25%	О (Општинска)				1					2	2	2	2	3	3		2	2	4	2			3	1			1	1			1			32	26%		
25-75%						1		1	1		1						3		3					1							1			12	10%		
>75%		8	4	1	1	1		1	1	2	1	4		5	3		2	2	1	5		6	1				4	1		9	2	2		2	78	64%	
Вкупно предложени активности		8	4	1	2	1	1	1	2	5	3	7	2	8	3	3	0	7	4	2	2	2	6	1	3	2	0	4	2	1	9	2	3	1	2	122	92%
<25%	З (Заеднички)																																		0	0%	
25-75%											1																									1	25%
>75%											1						2																				3
Вкупно предложени активности		0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3%
<25%	Д (Други институции)																									3										3	42%
25-75%								3																												3	42%
>75%																	1																				1
Вкупно предложени активности		0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	7	5%
		Вкупно активности																											133								

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Табела 3 Напредок на спроведувањето на ЛЕАП Ѓорче Петров

Ѓорче Петров	Надлежност	Приоритетни проблеми за кои акции / активности се предложени во рамките на ЛЕАП																					Предложени активности и ЛЕАП по О/З/Д надлежност	Процент на спроведувањето на активностите по надлежности		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21			22	23
<25%	О (Општинска)	4	6	1	5	3	4		2	4	4	4	3		3			2							48	49%
25-75%				2		1		1	4	1		1													10	10%
>75%				1	6	5	4	6			2	1					6				7		2		40	41%
	Вкупно предложени активности	4	6	4	1	9	8	7	6	5	6	6	3	0	3	0	3	6	0	2	0	7		2	98	75%
<25%	З (Заедници)			1			1		1						1				4		2			10	56%	
25-75%				1									1											2	11%	
>75%				3																	2	1			6	33%
	Вкупно предложени активности	0	0	5	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	4	0	4	1		0	18	14%	
<25%	Д (Други институции)		1												3					2		5		11	73%	
25-75%																				2				2	13%	
>75%																					2				2	13%
	Вкупно предложени активности	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	6	0		0	15	11%	
		Вкупно акции																					131	100%		

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Табела 4 Напредок на спроведувањето на ЛЕАП Аеродром

ЛЕАП Аеродром		Приоритетни проблеми за кои акции / активности се предложени во рамките на ЛЕАП																												Предложени активности ЛЕАП по О/З/Д надлежност	Процент на спроведувањето на активностите по надлежности							
Статус на спроведувањето	Надлежност	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28			29	30	31	32	33	34	
<25%	О (Општинска)			1																1		1					1		3			2				9	11%	
25-75%																																				0	0%	
>75%		3	8					2					2	3		1	3		3				2	8	2		8			4	3	9	3	2	6	73	89%	
Вкупно предложени активности		3	0	9	0	0	0	2	0	0	0	0	2	0	3	0	1	3	0	4	0	1	2	8	2	0	9	0	3	4	3	1	1	3	2	6	82	60%
<25%	З (Заднички)		3		1	1					1				3						2	1				1		3							16	47%		
25-75%		1								4																									4	15%		
>75%		3	1								3											5				1										13	38%	
Вкупно предложени активности		1	6	0	2	1	0	0	0	4	4	0	0	0	0	3	0	0	0	0	2	6	0	0	0	2	0	3	0	0	0	0	0	0	0	33	25%	
<25%	Д (Други институции)						2	2	1						1		1	1																		14	67%	
25-75%													4																							4	19%	
>75%							1		2																												3	14%
Вкупно предложени активности		0	0	0	0	0	3	2	3	0	0	6	0	4	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21	15%	
акции		Вкупно																												136	100%							

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Табела 5 Напредок на спроведувањето на ЛЕАП Охрид

ЛЕАП Охрид		Приоритетни проблеми за кои акции / активности се предложени во рамките на ЛЕАП																									Предложени активности ЛЕАП по О/З/Д надлежност	Процент на спроведувањето на активностите по надлежности
Статус на спроведувањето	Надлежност	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25		
<25%	О (Општинска)	3						1	8	2	1	2			5	3	5		3		5		1	2		1	42	45%
25-75%								2	3	2		2			4		3		1		2	6	3		1	1	30	32%
>75%		1					1		4			5				1						3	6				21	23%
	Вкупно предложени активности	4	0	0	0	0	1	3	15	4	1	9	0	0	9	4	8	0	4	0	10	12	4	2	1	2	93	62%
<25%	З (Заеднички)			2		10														2							14	37%
25-75%				2		2											1		3								8	21%
>75%				1		2											5		8									16
	Вкупно предложени активности	0	0	5	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	13	0	0	0	0	0	0	0	38	25%
<25%	Д		2		1								3	2													8	42%

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

ЛЕАП Охрид		Приоритетни проблеми за кои акции / активности се предложени во рамките на ЛЕАП																									Предложени активности ЛЕАП по О/З/Д надлежност	Процент на спроведувањето на активностите по надлежности			
Статус на спроведувањето	Надлежност	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25					
25-75%	(Други институции)		1																										6	32%	
>75%			3										2																5	26%	
	Вкупно предложени активности	0	6	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	13%		
																													150	100%	
																													Вкупно акции	150	100%

Табела 6 Напредок на спроведувањето на ЛЕАП Македонски Брод

Македонски Брод		Приоритетни проблеми за кои акции / активности се предложени во рамките на ЛЕАП													Предложени активности ЛЕАП по О/З/Д надлежност	Процент на спроведувањето на активностите по надлежности	
Статус на спроведувањето	Надлежност	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
<25%	О (Општинска)			3		3			3	5			1			15	44%
25-75%									1			2	3		6	18%	
>75%			3	3		2			2	1			2		13	38%	
	Вкупно предложени активности	0	3	6	0	5	0	0	5	7	0	0	3	5	34	54%	

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВотНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

<25%	З (Заеднички)													0		
25-75%														0		
>75%														0		
	Вкупно предложени активности	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00%	
<25%	Д (Други институции)	3				3			2	6			7	3	24	83%
25-75%									1						1	3%
>75%						2			1	1					4	14%
	Вкупно предложени активности	3	0	0	5	0	3	8	0	0	7	3	0	0	29	46%
Вкупно акции													63	100%		

Табела 7 Напредок на спроведувањето на ЛЕАП Дебрца

Дебрца	Надлежност	Приоритетни проблеми за кои акции / активности се предложени во рамките на ЛЕАП																				Предложени активности ЛЕАП по О/З/Д надлежност	Процент на спроведувањето на активностите по надлежност				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			21			
<25%	О (Општинска)		3		2		1				1	2	1		3										13	54%	
25-75%			1		3		1			1	1															7	29%
>75%			1		1						2																4
	Вкупно предложени активности	2	3	0	6	0	2	0	0	2	3	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	73%

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Дебрца	Надлежно ст	Приоритетни проблеми за кои акции / активности се предложени во рамките на ЛЕАП																				Предложени активности ЛЕАП по О/З/Д надлежност	Процент на спроведувањето на активностите по надлежности	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			21
<25%	З (Заедници)			3		1			2														6	67%
25-75%						1					1												2	22%
>75%					1																		1	11%
	Вкупно предложени активности	0	0	3	1	2	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	27%	
<25%	Д (Други институции)																					0	0	
25-75%																						0	0	
>75%																							0	0
	Вкупно предложени активности	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%	
		Вкупно акции																				33	100%	

АНЕКС 7 ПРЕДЛОЖЕНИ БУЏЕТИ ЗА СПРОВЕДУВЊЕ НА ЛЕАП-ИТЕ

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Табела 1 Предлог финансиските трошоци за спроведување на ЛЕАП акции / активности - Општина Град Скопје 2

Вкупни приоритетни проблеми идентификувани во ЛЕАП-от	Вкупно акции развиени во рамките на ЛЕАП-от	Тип на акција/активност	Вкупно предложен буџет во ЛЕАП			
			Капитални трошоци		Оперативни трошоци	
			Вкупна вредност (EUR)	Процент (%)	Вкупна вредност (EUR)	Процент (%)
38	133	Подготвување на техничка документација за инвестиција	2.385.000	2,1%	0	
		Реализација на инвестициите	110.340.000	96,6%	5.000	5%
		Подготовка на проектна пријава за финансирање на проектот	0	0,0%	0	
		Проект за јавната свест	220.500	0,2%	43.000	44%
		Мерки за имплементација на законодавството (спроведување)	579.500	0,5%	30.000	31%
		Тренинг	0	0,0%	0	
		База на податоци и следење	186.500	0,2%	20.000	20%
		Стратегиско планирање за животната средина Документ	482.500	0,4%	0	
ВКУПНО			114.194.000	100,0%	98.000	100%

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Табела 2 Предлог финансиските трошоци за спроведување на ЛЕАП акции / активности - Општина Ѓорче Петров

Вкупни приоритетни проблеми идентификувани во ЛЕАП-от	Вкупно акции развиени во рамките на ЛЕАП-от	Тип на акција/активност	Вкупно предложен буџет во ЛЕАП			
			Капитални трошоци		Оперативни трошоци	
			Вкупна вредност (EUR)	Процент (%)	Вкупна вредност (EUR)	Процент (%)
35	94	Подготвување на техничка документација за инвестиција	1.123.000	7,7%	0	0%
		Реализација на инвестициите	13.126.000	90,6%	2.000	6,3%
		Подготовка на проектна пријава за финансирање на проектот	0	0%	0	0%
		Проект за јавната свест	39.000	0,3%	5.000	15,6%
		Мерки за имплементација на законодавството (спроведување)	70.000	0,5%	22.000	68,8%
		Тренинг	9.000	0,1%	0	0%
		База на податоци и следење	71.000	0,5%	3.000	9,4%
		Стратегиско планирање за животната средина Документ	55.000	0,4%	0	0%
ВКУПНО			14.493.000	100%	32.000	100%

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Табела 3 Предлог финансиските трошоци за спроведување на ЛЕАП акции / активности - Општина Аеродром

Вкупни приоритетни проблеми идентификувани во ЛЕАП-от	Вкупно акции развиени во рамките на ЛЕАП-от	Тип на акција/активност	Вкупно предложен буџет во ЛЕАП			
			Капитални трошоци		Оперативни трошоци	
			Вкупна вредност (EUR)	Процент (%)	Вкупна вредност (EUR)	Процент (%)
28	136	Подготвување на техничка документација за инвестиција	317.000	1,42%	0	0
		Реализација на инвестициите	21.259.000	95,28%	0	0
		Подготовка на проектна пријава за финансирање на проектот	0	0%	0	0
		Проект за јавната свест	288.000	1,29%	0	0
		Мерки за имплементација на законодавството (спроведување)	300.000	1,34%	0	0
		Тренинг	0	0%	0	0
		База на податоци и следење	63.000	0,28%	0	0
		Стратегиско планирање за животната средина Документ	85.000	0,38%	0	0
ВКУПНО			22.312.000	100%	0	0

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Табела 4 Предлог финансиските трошоци за спроведување на ЛЕАП акции / активности - Општина Охрид

Вкупни приоритетни проблеми идентификувани во ЛЕАП-от	Вкупно акции развиени во рамките на ЛЕАП-от	Тип на акција/активност	Вкупно предложен буџет во ЛЕАП			
			Капитални трошоци		Оперативни трошоци	
			Вкупна вредност (EUR)	Процент (%)	Вкупна вредност (EUR)	Процент (%)
31	150	Подготвување на техничка документација за инвестиција	141.400	4%	0	0%
		Реализација на инвестициите	1.051.009	27%	0	0%
		Подготовка на проектна пријава за финансирање на проектот	719.200	18%	0	0%
		Проект за јавната свест	0	0%	35.000	55%
		Мерки за имплементација на законодавството (спроведување)	100.000	3%	0	0%
		Тренинг	340.000	9%	0	0%
		База на одатоци и следење	155.000	4%	28.800	45%
		Стратегиско планирање за животната средина Документ	1.385.000	36%	0	0%
ВКУПНО			3.891.609	100%	63.800	100%

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Табела 5 Предлог финансиските трошоци за спроведување на ЛЕАП акции / активности - Општина Македонски Брод

Вкупни приоритетни проблеми идентификувани во ЛЕАП-от	Вкупно акции развиени во рамките на ЛЕАП-от	Тип на акција/активност	Вкупно предложен буџет во ЛЕАП			
			Капитални трошоци		Оперативни трошоци	
			Вкупна вредност (EUR)	Процент (%)	Вкупна вредност (EUR)	Процент (%)
20	63	Подготвување на техничка документација за инвестиција	157.000	0,2%	0	0%
		Реализација на инвестициите	120.538.000	99,6%	5.000	23%
		Подготовка на проектна пријава за финансирање на проектот	12.000	0,01%	0	0%
		Проект за јавната свест	79.000	0,07%	11.000	50%
		Мерки за имплементација на законодавството (спроведување)	52.000	0,04%	6.000	27%
		Тренинг	35.000	0,03%	0	0%
		База на податоци и следење	82.000	0,07%	0	0%
		Стратегиско планирање за животната средина Документ	100.000	0,08%	0	0%
ВКУПНО			121.055.000	100%	22.000	100%

ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА НА ЛОКАЛНО НИВО

Табела 6 Предлог финансиските трошоци за спроведување на ЛЕАП акции / активности - Општина Дебрца

Вкупни приоритетни проблеми идентификувани во ЛЕАП-от	Вкупно акции развиени во рамките на ЛЕАП-от	Тип на акција/активност	Вкупно предложен буџет во ЛЕАП			
			Капитални трошоци		Оперативни трошоци	
			Вкупна вредност (EUR)	Процент (%)	Вкупна вредност (EUR)	Процент (%)
23	33	Подготвување на техничка документација за инвестиција	70.000	15%	0	0%
		Реализација на инвестициите	200.000	42%	0	0%
		Подготовка на проектна пријава за финансирање на проектот	0	0%	0	0%
		Проект за јавната свест	80.000	17%	0	0%
		Мерки за имплементација на законодавството (спроведување)	100.000	21%	0	0%
		Тренинг	0	0%	0	0%
		База на податоци и следење	0	0%	0	0%
		Стратегиско планирање за животната средина Документ	30.000	6%	0	0%
ВКУПНО			480.000	100%	0	0%

Одрекување од одговорност:

Содржината на оваа публикација е единствена одговорност на Ramboll Danmark A/S и нејзините конзорциумски партнери и на никаков начин не ги одразува гледиштата на Европската Унија.

*Овој проект е финансиран
од Европската Унија*